

Isusovi neverovatni ciljevi i tvrdnje

Ono što niste naučili u crkvi

Anthony F. Buzzard

Original: **The Amazing Aims and Claims of Jesus
What you didn't learn in church**

Izdavač: Aleksandar Vuksanović, Bazel, Švajcarska

Prevod: Marija Ivković

Copyright 2018 © <http://biblijski-monoteizam.com>

**The Amazing Aims and Claims
of Jesus**

What you didn't learn in church

Sir Anthony F. Buzzard, Bt., MA (Oxon.), MA Th

Copyright © 2006
Restoration Fellowship
www.restorationfellowship.org

Atlanta Bible College
800-347-4261 • 404-362-0052
ISBN 0-9673249-6-3

Ova poglavlja su namenjena Barbari, mojoj ženi, stalnom saputniku u Isusovoj veri; Sari, mojoj ćerci, koja neumorno i vešto radi zarad Carstva Božijeg, i svima onima koji se mole „Neka dođe Carstvo Tvoje“; ukratko, svima koji željno iščekuju da se Mesija Isus, koji je jednom bio ovde, vrati i sve na zemlji učini ispravnim i da zemlju pretvori u Raj kakav je trebalo da bude; i svima onima koji tragaju za biserom neprocenjive vrednosti.

„Ali se nizašta ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim tečenje svoje s radošću i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvedočim jevanđelje blagodatni Božje. I evo sad znam da više nećete videti moje lice, vi svi po kojima prolazih propovedajući carstvo Božje. Zato vam svedočim u današnji dan da sam ja čist od krvi sviju;“ (Pavle u Delima apostolskim 20:24-26).

„Osveti ih istinom svojom: reč je Tvoja istina.“ (Isus u Jovan 17:17).

„Bog koristi ljudske misli i govor kako bi Sebe učinio poznatim i Svoj govor razumljivim („Otkrovenje“ *New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge*).

„Zvanični pravac hrišćanstva ... zapravo nije direktno povezana sa stvarnim rečima i delima istorijskog Isusa“ (Bart. D. Ehrman, *Jesus: Apocalyptic Prophet of the New Millenium*).

„U poređenju sa dinamičnom Isusovom religijom, hrišćanstvo koje je u potpunosti razvijeno se čini kao da je došlo iz nekog drugog sveta“ (Geza Vernes, *The Authentic Gospel of Jesus*).

„Politeizam je ušao u crkvu kamufliran“ (Prof. Friedrich Loofs, History of Dogma; Paul Schrod, *The Problem of the Beginning of Dogma in Recent Theology*).

Sadržaj

Uvod.....	9
PRVI DEO: OSNOVE.....	15
1. O čemu je Isus propovedao?	15
2. Više o Carstvu	24
3. Isus se vraća na zemlju.....	37
4. Popunjavanje praznina.....	48
5. Više o Carstvu, uključujući i starozavetnu pozadinu.....	58
6. Bog bira Avrama, oca vernika.....	72
7. Kralj David: Još jedna velika figura u priči o Carstvu.....	83
8. Dragoceno seme besmrtnosti	92
9. Kako govoriti o tome?	110
DRUGI DEO: VODIČ KA VERI BIBLIJE	117
1. Kako postati hrišćanin – Odakle početi.....	117
2. Verovanje u Poruku Jevanđelja o Carstvu Božijem.....	131
3. Osnova verovanja u hrišćansko Jevanđelje o Carstvu ..	149
4. Razuman odgovor na Dobre vesti o Carstvu	166
5. Carstvo Božije – Božiji plan u svetskoj istoriji.....	185
6. Carstvo Božije – Događaj rezervisan za budućnost	200
7. Božiji veliki plan o Carstvu kroz Isusa.....	217
TREĆI DEO: PRILOG.....	234
1. Različiti nazivi Jevanđelja o Carstvu u Novom zavetu...	234
2. Šta je smrt i gde su mrtvi?	238
3. Drugi vodeći autoriteti po pitanju Carstva Božijeg	243
4. Stanje mrtvih prema vodećim autoritetima.....	250
5. Da li duše idu u raj?.....	256

Uvod

Prvih devet poglavlja ove knjige imaju za cilj da onim čitaocima koji nisu prošli kroz nekakvu vrstu obuke u vezi Biblije pruže jasnu ideju o Božijem velikom planu za svakog od nas. Božiji plan za tebe i za čovečanstvo jeste da podari besmrtnost onima koji Ga vole i koji Ga slušaju. Božiji plan je namenjen svima koji obraćaju pažnju na ono što je On rekao. U Starom i Novom zavetu, Bog se obratio kroz razne proroke i na kraju kroz Svog jedinstveno rođenog Sina, Isusa (vidi Jevrejima 1:1-2). Bog namerava da podari beskonačan život onima koji veruju u Isusa, Mesiju i dolazeće Carstvo. Verujem da Carstvo Božije predstavlja odgovor na veliku zagonetku života. Ono je srž svega što je Isus propovedao. Ono je hrišćansko Jevanđelje. Isus je propovedao Carstvo uvek kao Jevanđelje. Zapravo, celokupna Biblija se fokusira na jednu glavnu tematiku a to je dolazeće Carstvo. Biblija je jedna drama sačinjena od dva dela, Starog i Novog zaveta.

Hrišćansko jevanđelje se naziva **Jevanđelje (Dobrih vesti) o Carstvu Božijem**. Ovu jednostavnu činjenicu ću morati da ponovim mnogo puta, jer javnost izgleda ne zna o čemu je Isus propovedao. Pitajte svoje prijatelje „Šta je Jevanđelje“ i vidite da li će pomenuti Carstvo Božije. Ako ga ne pomenu, pitajte ih kako Jevanđelje može da ima bilo kakav drugi osnov umesto Dobre vesti koje je Isus propovedao.

Vi možete sami i vrlo lako da proverite činjenice o Hrišćanskom jevanđelju čitanjem Novog zaveta, počevši, naravno, od Isusovog učenja u Matejinom, Markovom, Lukinom jevanđelju. Jovan koristi drugi način izražavanja kako bi iskazao isto to. I postoji mnogo pozadinskih informacija u Starom zavetu o Jevanđelju o Carstvu. Pavle je rekao da je Jevanđelje zasnovano na obećanjima datim u Starom zavetu (Rimljanima 1:1-2). Svaki prevod Biblije koji je vama dostupan će vam dati neophodne informacije o tome šta je Jevanđelje. Ali nemojte da napravite grešku i ne počnete od Isusa!

Biblija sadrži uzbudljivu priču, neverovatnu dramu i obećanja o divnom ishodu događaja u našem svetu. U isto vreme, preti da će one koji ne obraćaju pažnju na Isusa i njegove ciljeve i tvrdnje zadesiti tragična budućnost. Bog očekuje da slušamo šta On ima da kaže nama kroz Svog zastupnika, Svog sina Isusa. On nam pruža izbor. Sin je pred nas postavio dve moguće sudbine – večni život ili smrt, uništenje. Jevanđelje je u isto vreme i obećanje i pretnja.

Sve zavisi od našeg voljnog odgovora na Jevanđelje o Carstvu kakvo je objavio Isus a kasnije i Apostoli.

Prvih devet poglavlja ove knjige ukazuju na određeni broj biblijskih stihova od fundamentalne važnosti i citiraju ih. Nije potrebno da imate sopstveni primerak Biblije kako biste mogli da pratite ono što sam ja napisao. Ukoliko imate Bibliju, bilo koja verzija isto će potvrditi priču koju sam ovde razotkrio. Trebalo bi sebe da častite savremenim prevodom, ukoliko je to moguće.

Od suštinske važnosti za čitaoca je da shvati da ja ovde ne izmišljam nova učenja. Sve što sam zapisao se već javilo u literaturi proučavaoca Biblije, u kritikama Biblije. Ali, javnost je slabo upućena u tu literaturu. Neki proučavaoci čak imaju problem da nas uvere da zapravo veruju u ono što misle da u Bibliji piše. Oni često dobro prenose svoja otkrića, ali ih ne uzbuđuje previše to što mi zapravo verujemo u to! Niti to proklamuju drugima kao suštinsku informaciju za uviđanje smisla života.

Od vas tražim da dobro razmislite o onome što ste naučili o „Jevanđelju.“ Da li ste bez dugog razmišljanja i analize prihvatili Jevanđelje kojem nedostaju ključni sastojci?

Da li shvatate da je Isus taj kog moramo da slušamo iznad svih i da je njegovo učenje sumirano u svedočenju pod nazivom „Jevanđelje o Carstvu“?

Poslednja izjava je toliko očigledna u našim hrišćanskim dokumentima, Novom zavetu i njegovoj pozadini, Starom zavetu, da dete koje ima osnovne veštine razumevanja teksta može lako da je otkrije.

Ono na što ja ukazujem jeste to da se crkve zapravo ne oslanjaju na Jevanđelje kakvo je Isus propovedao – Jevanđelje o Carstvu Božijem. Pokušao sam da objasnim te oblasti u kojima se ono što učimo u crkvi radikalno razlikuje od nekih od najjednostavnijih i najnaglašenijih učenja Isusa i njegovih Apostola. Jedino što tražim od čitalaca jeste to da čitaju otvorenog uma.

Prvih devet poglavlja ove knjige su napisana prilično jednostavnim jezikom. Rečenice nisu ni dugačke ni komplikovane. Drugi deo knjige sadrži sedam uputstava na temu Carstva Božijeg. U ovim uputstvima postoji izvesno preklapanje i ponavljanje materijala iz prvih devet lakših poglavlja. Uputstva dodaju više potvrda od strane spoljašnjih autoriteta i više biblijskih detalja o Jevanđelju o Carstvu Božijem kakvo je Isus propovedao. Ona dopunjuju prvih devet poglavlja. Postoji često ponavljanje osnovnih biblijskih stihova. Stil je namerno malo složeniji, ali je u opsegu razumevanja prosečnog čitaoca.

Znatiželjnom čitaocu, uputstva nude više dokaza o Jevanđelju. Oni će vam pomoći da shvatite da Bog nudi besmrtnost svima koji veruju u Jevanđelje Njegovog sina, Isusa. Oni će vam pomoći da razvijete sopstvenu predstavu o Jevanđelju o Carstvu. Čitaoci će imati prilike da prenesu ono što usvoje iz različitih prezentacija – onih formalnih ili onih manje formalnih.

Da, Isusova poruka objašnjava kako svako od nas može da dostigne besmrtnost. Zato je Biblija daleko najdragoceniji dokument u svetu. To je blago neprocenjive vrednosti. Njega je često zaklanjala crkvena tradicija.

Na kraju sam dodao spisak biblijskih tekstova o smrti i vaskrsenju i daljim potvrdama brojnih stručnjaka u vezi nekih od glavnih osnova Isusovog Jevanđelja o Carstvu, onakvog za kakvo sam ubeđen da treba da bude shvaćeno i prema kakvom treba da se postupa.

Od čitaoca se traži da čitaju sa razumevanjem, analitički i molitveno. Bereanski pristup (Dela 17:11) je uvek pravi. Postavljajte pitanja, čitajte sa strašću kako biste spoznali istinu Svetog Pisma i budite spremni da sa drugima podelite svoja saznanja onda kada budete sigurni u njih.

Citati Biblije potiču iz raznih prevoda i ja sam s vremena na vreme sam prevodio citate sa grčkog ili hebrejskog jezika. U celini, ovde nema oko čega da se vodi polemika. Mnogi prevodi sasvim dobro prenose Isusovu zabrinutost, ali čuvajte se nekih od modernih parafraziranih verzija Biblije koje mogu da budu prilično pogrešno prevedene kada su u pitanju *neki* od pasusa.¹

Crkve su veliki deo onoga u šta veruju usvojile od ranih posleblijskih „crkvenih očeva“, a ne iz Biblije. Još od Protestantske reformacije koja se odigrala 1517. Godine. Luterov pristup Jevanđelju je na čudan način nebiblijski pošto on nije smatrao da je istorijski Isus propovedao Jevanđelje! On nije počeo Isusovim propovedanjem Jevanđelja po Mateji, Marku i Luki. On je takođe smatrao da ne postoji ništa hrišćansko u vezi Knjige Otkrovenja, jer se u njoj „ne propoveda o Hristu“. Luter je Jakovljevu poslanicu nazvao „poslanica o slami“. Jakov, Isusov polu-brat, se sigurno nebi slagao sa Luterom po pitanju toga kako biti pravičan pred Bogom. Luterova ideja je bila da se Jevanđelje može pronaći u Poslanici Rimljanima, Galatima i Prvoj Petrovoj poslanici, ali ne prvenstveno u jevanđelijskim svedočenjima o Isusovom propovedanju. On je mislio da su Matej, Marko, Luka i Jovan relativno nevažni po pitanju Jevanđelja!

Kalvinov Bog je toliko nemilosrdan da je on predodredio neka ljudska bića da zauvek budu mučena u paklu, čak i pre nego što budu rođena. Calvin, koji je bio dobro upućen u Bibliju, takođe je odobrio Calvin da se na lomači spali istaknuti proučavalac Biblije koji ga je izazvao po pitanju doktrine Trojstva.² Ubijanje ljudi iz bilo kog razloga je nešto što se sasvim suprotstavlja svemu za šta se Isus zalagao. I ubijanje drugog vernika zarad doktrine je zapravo samo ubistvo, koje Biblija ne dozvoljava.

¹ Na primer, uvodne reči Jevanđelja po Jovanu u Živom Novom zavetu.

² Miguel Serveto je spaljen na lomači 1553. godine. Za potresno svedočenje o ovom događaju pročitajte delo pod nazivom *Out of the Flames* (Iz plamena) koje su napisali Lawrence i Nancy Goldstone.

Rimokatolici veruju da je papa sadašnji predstavnik Isusa i da ono što Papa zvanično izjavi „sa prestola“ svog navodnog božanskog autoriteta, ne može da bude pogrešno. On tvrdi da je nepogrešiv. Papa tvrdi da je jedinstven i jedini istinski naslednik novozavetnih apostola. Crkvena tradicija može da zameni biblijska učenja prema rimokatolicima. Na primer, katolici kažu da je Marija, Isusova majka, odnesena u raj kao telo. Biblija svakako ni u jednom trenutku ne izjavljuje ništa slično o Mariji.

Engleska kraljica Elizabeta II, kada je nedavno otvorila sastanak uvaženih lica Engleske crkve, rekla je da u svetu koji je ispunjen informacijama koje uglavnom nemaju trajnu vrednost, „ponovo se javila glad za nečim što traje i daje značenje ... U srži naše vere stoji ubeđenje da svi ljudi, nije bitno koje su rase, bez obzira na njihovu pozadinu i okolnosti, mogu da pronađu trajni značaj u Jevanđelju Isusa Hrista.“ Ona nam, međutim, nije rekla da je Jevanđelje Isusa Hrista zapravo Jevanđelje *o Carstvu*.

Ja predlažem da hrišćanstvo pre svega treba da se sagradi na Isusu, a Isus bez svog učenja i propovedanja Jevanđelja zapravo ni nije Isus. „Isus“ se može stvoriti iz bilo kakvih religijskih nada i ideja. Ali Jevrejski Isus istorije, jedini Isus, koji sada sedi sa desne strane Boga, tvrdio je da je jevrejsko-hrišćanski mesija (Hrist) i govorio je da zna tajnu besmrtnosti. On je propovedao spasonosno Jevanđelje-Poruku o Carstvu. Isto su činili i Apostoli koji su došli posle njega. Isus je daleko najizazovnija i najuzbudljivija ličnost koja je ikad koračala ovom zemljom. Kao što su njegovi savremenici primetili: „Niko nikada nije propovedao ovako.“

Ponavljam reči uvaženih proučavalaca Biblije. Citiram samo jedan od mnogih stihova. Mislim da ove reči treba da pokrenu uzbunu. Molim vas da pažljivo pročitate ove reči:

Ni katolička ni protestantska teologija nije zasnovana na biblijskoj teologiji. U svakom slučaju, grčka misao dominira u hrišćanskoj teologiji... Paganske ideje u velikoj meri dominiraju „hrišćanskom“ misli ... Besmrtnost duše uopšte ne predstavlja biblijsku ideju.³

³ Profesor Norma Snaith, *The Distinctive Ideas of the Old Testament*, str. 188-189.

Ako ne shvatate značenje fraze „besmrtnost duše“, molim vas da nastavite sa čitanjem. Objasniću vam kasnije. Ona ima veze sa tim ko smo mi kao ljudska bića i koja je naša sudbina – šta se događa onda kada umremo.

Nekad se pitam da li bi Isus bio rado dočekan u našim savremenim crkvama. Čitalac će morati sam da proceni. Isus bi trebalo da ih ponovo usmeri ka svojim rečima i da im kaže da nauče da se „klanjaju Bogu u duhu i istini“ (Jovan 4:24) a ne netačnim crkvenim tradicijama. Mnogi redovni posetioci crkava jednostavno smatraju da je ono što su u crkvi naučili o Isusu i značenju života zapravo ono što bi Isus odobrio. Ja čitaocima predlažem da ozbiljno istraže reči koje je Isus lično izgovorio. Uvek je mudro vratiti se na prvobitnu veru koju je Isus gajio i propoveda.

PRVI DEO: OSNOVE

1. O čemu je Isus propovedao?

Ova knjiga ima za cilj da upotrebom jednostavnog jezika opiše ono što ja mislim da nam Biblija govori o Bogu – o onome što je Stvoritelj univerzuma imao na umu kada je stvorio nebesa i zemlju. Govori o Božijem velikom planu. Koju veliku svrhu je On namenio vama i svetu? Ja želim da vam objasnim ono što On očekuje od vas i mene, u kakvom god se mi stanju našli. Koji cilj je Bog namenio vama dok se borite sa svakodnevnim životnim teškoćama? I ja želim da vam pokažem šta je Bog isplanirao za one koji zaista vole Njega i Njegovog Sina, Isusa.

Možda si ti važan i uticajan ekonomista, i upravljaš velikim sumama novca. Možda si učitelj koji zna da dopre do umova mladih koji se svakodnevno okupljaju po školama. Možda si zadovoljan jer radiš u održavanju kuće u gostinskoj kući u republici Malavi, brišeš podove i pereš sudove ili služiš doručak radnicima koji se stalno menjaju u firmi u kojoj radiš. U Republici Malavi, u Africi koja mi je prilično dobro poznata, čovek je srećan ako upošte ima posao i redovna primanja, ma koliko mala ona bila. Većina dobrih stanovnika ove Republike koje smo imali čast da upoznamo nisu zaposleni niti ima nade da će ikada biti. Mnogi preživljavaju hraneći se žitaricama. Oni tu hranu nazivaju *nsima*. Mnogi naši prijatelji iz Republike Malavi, kao i mnogi iz drugih zemalja, nemaju struju ni komunalne usluge. Ipak, Bog nije ništa manje zainteresovan za njih nego za bilo koga drugog. Boga ne impresionira društveni položaj. Ali, On je zainteresovan za ono što je stvorio. On je zainteresovan za vas, ko god da ste, gde god da ste. On traži ljude koji će uzeti za ozbiljno Njegove reči i uputstva koja je On dao kroz Isusa.

Ponavljam: Boga ne zanima mnogo vaš „položaj“ u životu, vaše titule, činovi ni postignuća. Ali, Boga interesuje vaša besmrtnost, on želi da živite zauvek. On vas je stvorio sa besmrtnošću na umu. Besmrtnost znači da ne možete umreti. Biti besmrtni znači biti neuništiv. To znači da kada dostignete besmrtnost (koju još uvek nemate) vi onda nikada ne možete prestati da budete živi! Imaćete večni život. Kada ste besmrtni, ne možete da budete pokojnici. Niko vas ne može ubiti. Vi ćete jednostavno biti neuništivi (kao što se tvrdi da su neke dečije igračke „neuništive“!).

Ja želim da vas informišem o Božijem planu da ljudska bića dostignu besmrtnost. To zapravo nije neki veoma komplikovan plan. Da jeste, čovek bi morao da poseduje posebne intelektualne veštine i sposobnosti da bi ga razumeo. Nije vam potrebna posebna obuka niti natprosečna inteligencija da biste shvatili Božiji plan besmrtnosti. Ali ono što vam treba je otvoren um – i strastven stav koji traga za istinom. Potrebna vam je jaka želja za saznanjem Istine. Za Isusa je to „glad i žeđ“ za pravim načinom razumevanja i postupanja. I Isus je opisao potragu za tajnom besmrtnosti kao lov za neprocenljivim blagom.

Nisu vam potrebne posebne veštine da biste razumeli ovu knjigu. Ja želim da pojednostavim stvari. Ali, takođe, želim da shvatite da u crkvi verovatno niste usvojili ono što Biblija govori o besmrtnosti. Tražiću od vas da procenite ovu poslednju izjavu kada završite sa čitanjem ove knjige.

Da nam je Bog pružio Bibliju, koju sam poznavalac sa dugogodišnjom obukom može da razume, on ne bi mogao da ima nameru da Sveto pismo, Bibliju, razume običan narod. Ali, spisi koje imamo o Isusu kada je on bio na zemlji pokazuju da je on propovedao neobrazovanima isto koliko i obrazovanima. On je želeo da njegova poruka besmrtnosti, koju je on zvao Jevanđeljem, i koju mi tako treba tako da zovemo, bude dostupna svakome ko želi da sluša otvorenog uma. Sve što oni moraju da urade jeste da pažljivo obrate pažnju, predaju sebe svim srcem onome što je Isus rekao i da onda ostatak svog života provedu neumorno težeći cilju. Oni nikada ne treba da odustaju, ma kakvo protivljenje ili iskušenje im se našlo na putu. Ništa ne može biti važnije od postizanja besmrtnosti – večnog života. „Onaj koji istraje do kraja će biti spasen“, reče Isus.

Ljudi teže ciljevima u različitim poljima sa izvesnom ograničenošću. Oni često predaju sebe u celini potrazi za ciljevima koji nemaju krajnju vrednost. Previše bi bilo od nas tražiti da se posvetimo postizanju besmrtnosti, jedinom cilju koji zaista traje i to zauvek?

Koji je cilj Isus predstavio svojoj publici? Koja je bila srž i suština svog njegovog propovedanja i učenja? Prilično jednostavna. Jednostavno otvorite svoju Bibliju, Jevanđelje to Luki, poglavlje četiri, stih četrdeset tri, i pronaći ćete Isusa kako nam govori za šta se on to zapravo zalagao. Pronaći ćete kako on u tom stihu daje izjavu o svojoj misiji, svrhu svih svojih propovedanja i učenja, razlog zašto radi to što radi u službi Boga, svog Oca. Ovde ćete pronaći Isusovu dragocenu glavnu reč, sve za šta se zalagao i sve što je voleo.

„Ali im on reče: **treba da propovedam jevanđelje o carstvu Božijem** i u drugim gradovima, **jer sam za to poslan.**“ (Luka 4:43)

Isus koga poznajete je tvrdio da je Sin Božiji. Da ste ga pitali ko je bio njegov Otac, on bi vas pogledao u oči i rekao bi vam: „Bog je moj Otac“. Verujem da bi time pridobio vašu pažnju, svu vašu pažnju. Koliko ljudi znate koji mogu da kažu: „Bog je moj Otac“, u značenju da nemaju oca *ljudskog* porekla? Razlika između Adama i Isusa jeste da je Isusov život počeo u materici Marije, njegove majke. Adam je stvoren iz zemljane prašine. I Adam i Isus su Božiji sinovi.

Više o tome ko je Isus sada i ko je on bio možete pronaći u poslednjem poglavlju. Trenutno želim da se uverim da ste shvatili izvanredne informacije koje ste dobili od Isusa u stihu 4:43 Jevanđelja po Luki na koji sam vas upravo uputio. **Luka 4:43. Zapišite to. Zapamtite taj stih. To je veličanstveno razotkrivanje Isusovog uma.** On nam govori o njegovoj karijeri, koji su njegovi ciljevi bili ili koji je to bio njegov jedan jedini cilj. Znati šta je zapravo *Isus* smatrao svrhom života je zaista velika privilegija i blago. Vi možete da delite njegove ciljeve.

Kada je hrišćanstvo u pitanju, treba razmišljati i postupati kao Isus. Stih 4:43 Jevanđelja po Luki pruža izvanredan uvid u um, karijeru i svrhu Isusa, a samim tim i hrišćanstva.

A šta je pokretalo čitavu Isusovu karijeru i misiju? Pustite ga da kaže: „Ja sam došao da propovedam Jevanđelje (Dobre vesti) o Carstvu Božijem. Ovo je ono što sam ja određen da uradim.“ Da, Bog je poslao Isusa da to uradi – da objavi Jevanđelje o Carstvu Božijem. Pošto je to bila Isusova izjava u vezi njegove misije, to je srž hrišćanske vere. Odavde vaše proučavanje Isusa i njegove poruke mora da počne. Ne shvatiti ono što je Isus ovde rekao znači propustiti čitavu poentu u vezi njegove aktivnosti koja je trajala oko tri godine u Izraelu pre 2000 godina. Dakle, molim vas da ponovo pogledate stih 4:43 Jevanđelja po Luki. Pročitajte ga u bilo kom prevodu. Smisao će biti veoma jasan. **Isus je bio zarobljeni propovednik onoga što je on nazivao Jevanđeljem (Dobrim vestima) o Carstvu Božijem.** Bog ga je poslao, odredio i dao mu odobrenje da upravo to čini – propoveda Jevanđelje o Carstvu Božijem.

U Jevanđelju se radi o Carstvu Božijem. Ovo je prva i osnovna činjenica o Isusovoj verziji hrišćanstva. To je činjenica koju svaki čitalac može vrlo lako da proveriti. Ja moram da ponavljam sledeće: Jevanđelje o Carstvu je sažet prikaz hrišćanske vere. Isus je rekao da je mudro usvojiti njegovo Jevanđelje o Carstvu kao središte svog interesovanja i zaista to jeste mudro ukoliko želite da pratite Isusa. To je bila Isusova „neverovatna opsesija“ kao što neko reče, i ako želite da razmišljate poput Isusa i da budete kao on, jedino je razumno usvojiti njegovu izjavu o misiji kao svoju. Carstvo Božije je Isusov ratni poklič i slogan.

Ja, naravno, ne mislim da treba sad odmah da požurite i propovedate Carstvo Božije, jer prvo moramo da otkrijemo šta je on podrazumevao pod Jevanđeljem ili Dobrim vestima i šta je on smatrao Carstvom Božijim. Ne dozvolite da vam iko kaže da je nemoguće spoznati šta je Isus podrazumevao pod Carstvom – ili da je Carstvo nešto što se samo u svom srcu nalazi! Ali, nema svrhe nastaviti sa svojom potragom za značenjem univerzuma ili Božijom svrhom u vašem životu, sve dok niste u potpunosti shvatili osnovnu činjenicu da je Isusova svrha – a on je bio izaslanik Boga, svog Oca – bila da objavi Jevanđelje o Carstvu. To Jevanđelje će otkriti tajnu večnog života. Takođe će otvoriti vaš um za razumevanje čitave Biblije.

Pozivam vas, ukoliko je moguće sa Biblijom pred vama, da primetite stihove koji neposredno prate Isusovu veliku i klasičnu izjavu o čitavoj poenti njegove misije i hrišćanstvu, u stihu 4:43 Jevanđelja po Luki. U stihu 5:1 Jevanđelja po Luki ćete otkriti da su ljudi koji su slušali Jevanđelje o Carstvu slušali ono što Luka naziva „rečju Božijom“. Dakle, ta fraza „reč Božija“ je ona koju zaista *morate* da shvatite ako želite da razumete smisao Biblije a posebno knjige Novog zaveta. Baš kao što mi na Zapadu svi prepoznamo termin „SAD“ kao skraćenicu sa Sjedinjene Američke Države, tako je i Luka ustanovio „skraćenicu“ za Jevanđelje o Carstvu. Pošto je Jevanđelje o Carstvu srž i suština svega što je Isus rekao i učinio, prirodno je za one „upućene“ da o toj spasonosnoj poruci Jevanđelja o Carstvu govore kao o „reči Božijoj“ što znači „poruka“, poruka Jevanđelja. Drugi pisci Novog zaveta govore o Jevanđelju o Carstvu jednostavno kao o „reči“. Ovo nije ništa više komplikovano od shvatanja činjenice da često predsednika Sjedinjenih Američkih Država nazivamo samo „predsednikom“. Mi svi ovo prepoznamo, ali većina ljudi ne zna šta „reč“ ili „reč Božija“ znači.

Oni gube ogroman deo ključnih informacija ako ne znaju da „reč“ ili „reč Božija“ u Novom zavetu skoro uvek označava „**Jevanđelje o Carstvu kakvo je Isus propovedao.**“

Želim da vam ovo pojasnim što više mogu. Molim vas da ne shvatite pogrešno ovu važnu frazu „reč Božija.“ *To nije drugi naziv za čitavu Bibliju.* Nažalost, u crkvama ova vitalna fraza „reč Božija“ se stalno koristi kao drugi naziv za Sveto pismo. Zašto je ova poenta toliko važna? Jer u okviru čitave Biblije, koja se naziva Pismom ili svetim rukopisima, mi imamo ono što se naziva „rečju“ ili „rečju Božijom“ i obe te fraze predstavljaju spasonosnu poruku Jevanđelja o Carstvu Božijem koju su i Isus i Apostoli uvek propovedali javnosti. Da li vam je ovo jasno? Daću vam samo jedan od brojnih dokaza: U Delima mi vrlo često čitamo da su propovednici propovedali „reč“. Šta to znači? Da li je to uopštena i nejasna izjava o propovedanju Biblije bilo gde?

Ne. „Reč“ ili „reč Božija“ je određeno propovedanje Jevanđelja o Carstvu Božijem. Ovo se vraća na Isusovo sopstveno propovedanje. „Sledećeg Šabata se skoro ceo grad okupio da čuje reč Božiju“ (Dela 13:44). Oni su „išli svuda i propovedali reč (Dela 8:4). Ovo nije uopšteno predavanje o Bibliji. To je

Jevanđelje onakvo kakvo je Isus propovedao. Dela 8:12 Dela definiše „reč“ za nas na tako divan način. „Reč“ je „srž“ Biblije. Biblija svakako predstavlja „Božije reči“ ali srž Biblije se naziva Jevanđelje ili „reč“ ili „reč Božija“ mnogo puta u Novom zavetu. Pomisliti da „reč Božija“ u Novom zavetu jednostavno opisuje Bibliju, bilo bi isto kao kada ne bismo znali da postoji razlika između Londona i Engleske. Ako neko kaže da ide u London, on ne misli na putovanje u bilo koje mesto u Engleskoj.

Pogrešno shvatiti frazu „reč Božija“ znači odbaciti veoma bitan ključ za razumevanje Isusovog učenja. To bi bilo odbacivanje ključa za Božiji plan besmrtnosti namenjen vama.

Isus je bio prvi i autoritativni propovednik spasonosnog Jevanđelja. Prilično je neistinito (zapravo katastrofalna greška) reći da je Isusovo jevanđelje namenjeno samo Jevrejima!¹ Namenjeno je svima! Stih 2:3 Poslanice Jevrejima predstavlja stih koji bi svi trebalo da upamte. „Spasenje je prvo propovedao Gospod (Isus).“ Ako vas zanima spasenje, morate pre svega da otkrijete ono što je Isus propovedao. I Jevanđelje o Carstvu je namenjeno svima. To je hrišćansko jevanđelje. Isusova smrt i vaskrsenje su deo Jevanđelja ali ne i celokupno Jevanđelje.

Videćemo da ovo Jevanđelje o Carstvu (uključujući naravno sve činjenice o Isusovoj smrti i vaskrsenju) koje svi moramo da prihvatimo i razumemo i uvedemo u svoje živote kao duhovnu hranu. To je Jevanđelje o besmrtnosti i mi insistiramo na osnovu stiha 2:3 Poslanice Jevrejima i gomile drugih biblijskih stihova da je Isus prvi, uzorni propovednik besmrtnosti. Evo kako je Pavle istakao ovaj fascinant i važan koncept: Pavle je pisao Timotiju, učeniku koga je učio o veri, da je Isus „doneo život i besmrtnost svetlosti *kroz Jevanđelje*“ (2. Timotiju 1:10). Eto ga! Zaustavite se i prostudirajte ovu divnu izjavu. To je bio Isus koji je propovedao svoje Jevanđelje o Carstvu i odao tajnu večnog života svetlosti. To je bilo u Isusovoj poruci i ni u jednoj drugoj, mi smo pozvani da pronađemo neverovatnu tajnu dostizanja večnog života.

¹ Istina je, naravno, da je Isus propovedao Jevanđelje o Carstvu pre svega svom jevrejskom narodu. Ali, kasnije, on je zapovedio svojim učenicima da isto to Jevanđelje o Carstvu propovedaju svima.

Ali u crkvi, ova jednostavna činjenica o tome da je „reč“ zapravo Jevanđelje nije jasna. Zapravo, samo Jevanđelje nije jasno definisano. Često je definisano tako da se Carstvo ni ne pominje! Mnoge crkve imaju veoma nejasne ideje o tome šta je Jevanđelje. U crkvenim krugovima vi skoro nikada nećete čuti frazu „Jevanđelje o Carstvu.“

Da li je Isusov glas izgubljen ili potisnut? *Isus i Pavle su govorili o Božijem Jevanđelju ali crkve to ne čine. Ono što se u crkvama govori nije ni nalik onome što su govorili Isus i Pavle.*

Danas, ljudi preuzimaju neverovatne mere kako bi im život trajao koju godinu više (mnogi prerano umiru usled pušenja ili drugih aktivnosti koje skraćuju životni vek). Neki ljudi u Kaliforniji organizuju da im se tela nakon smrti zamrznu u nadi da će jednog dana nauka pronaći način da ih vrati nazad u život! Ono što ovi ljudi ne shvataju jeste to da je Isus već rekao nama na koji način mi možemo da živimo zauvek, da vodimo neuništiv život. **On je rekao da je tajna vezana za njegovu poruku Jevanđelja o Carstvu Božijem.** U jednom od narednih poglavlja ove knjige, pogledaćemo i, nadam se, pažljivo saslušati da je Jevanđelje o Carstvu, koje je Isus proglasio suštinom i svrhom svog celokupnog propovedanja i učenja. Setite se da je Pavle rekao da je Isus otkrio način da se dođe do besmrtnosti u tom Jevanđelju ili „reči“.

Predpostavimo da vas interesuje večni život. Da li ideja o posedovanju večne mladosti – zapravo pronalaska izvora mladosti – i ideja o tome da je nemoguće umreti privlači vašu pažnju? Moju pažnju je privuklo! Tajna večnog života se nalazi upravo na stranicama Biblije, ali sumnjam da vam je ona jasno objašnjena u crkvi. Ako to zvuči neverovatno, molim vas da me saslušate. Nastavite sa čitanjem i uverite se i sami. Postoje istorijski razlozi zašto su se važne biblijske istine zagubile u velikim crkvenim organizacijama.

Mogu li da vas podsetim da slušate pažljivo ne bi li ste videli da li crkve koriste isti jezik o Jevanđelju koji je koristio Isus. Da li oni stalno govore o *Jevanđelju o Carstvu*? Isus je stalno govorio o Jevanđelju o Carstvu, kao i Pavle.

Obojica su „rado dočekali ljude i počeli da pričaju o Jevanđelju o Carstvu i da ga propovedaju.“ I Isus i Pavle su bili strastveni propovednici Carstva. Molim vas da obratite pažnju na Luku 9:11 i Dela 28:30-31, jer oni nam pružaju veoma važne činjenice. Dobro razmislite o njima i uporedite ih sa onim što ste naučili u crkvi.

Dakle, šta smo mi do sada rekli? Da Bog, sam stvoritelj svih stvari (Isaija 44:24) i onaj koji nam udiše vazduh u pluća i oprema nas neverovatnim telima i umovima, ima krajnji plan i svrhu za svako ljudsko biće koje se rodi. Ta svrha može biti otkrivena u Bibliji, mada, usled velike pometnje u crkvama, vi možda niste videli niti čuli taj plan jasno objašnjen. Mora da je moguće ispraviti takvu situaciju.

Pored svega, mi smo vas uputili na Luku 4:43 koji predstavlja veliku izjavu o misiji samog Isusa. On otkriva svoju celokupnu svrhu. Njegova svrha je bila da propoveda Dobre vesti o Carstvu Božijem i to kako dobiti besmrtnost u tom Carstvu.

U narednom poglavlju ćemo početi da istražujemo šta je to Isus podrazumevao pod Jevanđeljem o Carstvu. Ali, pre nego što učinimo to, dozvolite da vam postavim jedno pitanje. Da li ste svesni toga da ste čuli službe o Jevanđelju o Carstvu? Ako je tvoj odgovor „ne“ ili sumnjate da ste ih ikada čuli, zapitajte se zašto je to tako.²

Pošto se od crkava očekuje da predstavljaju Isusa i njegovo Jevanđelje, da li one zaista obavljaju svoj posao ako nikada ne pominju onu temu koju je Isus proglasio čitavom poentom hrišćanstva, ili ako je retko kada pominju? Dobro razmislite o odgovoru na ovo pitanje. Možete čak i da pitate svoje prijatelje da li definišu Jevanđelje onako kako ga je Isus definisao. Pitajte ih nenametljivo šta je zapravo hrišćansko Jevanđelje, a zatim zašto se njihov odgovor razlikuje od stiha 4:43 Jevanđelja po Luki (i stotine drugih stihova koje još uvek nismo imali

² U mojoj knjizi, *Mesijino buduće Carstvo: Rešenje zagonetke Novog zaveta* (2002) ja beležim brojne izjave koje su dali vodeći propovednici i pisci priznajući da oni ne propovedaju Jevanđelje o Carstvu i da ni Crkva to ne čini poslednjih 2000 godina!

vremena da pogledamo). Možete svoju poentu da iznesete na sledeći način: mogli biste ih pozvati da pogledaju stihove 4:17, 23 i 9:35 Jevanđelja po Mateju, i 8:1 Jevanđelja po Luki, kao i stihove 8:12, 19:8 i 28:23, 31 Dela apostolskih. Nisu vam potrebne posebne veštine da biste uvideli šta je to Isusa u potpunosti okupiralo. I postoje brojni stihovi slični ovima.

Ovi razgovori o Jevanđelju i besmrtnosti mogu da budu fascinantni. Mnogo interesantniji od razgovora o fudbalu ili vremenu.

Frizerka kod koje sam nedavno bio, koja dolazi u crkvu još od mog detinjstva, bila je zapanjena kada sam joj skrenuo pažnju na to da se godinama moli za Carstvo koje će doći. Ona je priznala da ne zna šta znači fraza „neka dođe Carstvo Tvoje“. Očigledno joj nikada nije palo na pamet da se ona u toj molitvi moli da se Isus vrati i da oslobodi sadašnji svetski poredak strašnih problema i nepravdi. Takođe, ona nije znala da je Carstvo zapravo ključna tematika hrišćanskog, spasonosnog Jevanđelja.

2. Više o Carstvu

Mi moramo dosta toga da kažemo o Carstvu Božijem pošto je „Carstvo Božije“ bilo Isusov način da govori o hrišćanskoj veri koju je propovedao svuda i za koju je i umro. Isusa je pokretao zadatak koji mu je dao Bog, njegov i naš Otac: da objavi najveće Dobre vesti (Jevanđelje) ikada: da Carstvo Božije dolazi (Luka 4:43; Marko 1:14-15).

Vi ovo zaista znate, jer skoro svako zna molitvu o Carstvu: „Neka dođe Carstvo Tvoje!“ Vi se ne molite da nešto dođe ako je ono već tu. I Isus nije rekao „neka se Carstvo tvoje širi.“ On nas je zamolio da se molimo da Carstvo *dođe*. Zamisliti da je ono *već* došlo bi značilo pogrešno protumačiti biblijsku priču.¹ Molitva o Carstvu je još uvek ključna hrišćanska molitva i mi se još uvek molimo za taj budući događaj, dolazak Carstva u moći i slavi.

Isus nam je rekao da se molimo „da dođe Carstvo tvoje“ i mi treba da na inteligentan način upućujemo ovu molitvu i da znamo šta govorimo! Poslednje biblijske reči odzvanjaju Isusovu strastvenu želju da se vrati i donese mir na zemlji (Otkrovenje 22:20).

Isus je dobro poznao Stari zavet i znao je pasuse u knjizi proroka Miheja (4:7-8), koji je imao isti dolazak Carstva na umu. Ovde se na divan način definiše Carstvo: „Gospod će vladati nad njima u Planini Sion [Jerusalimu]... Vama [Jerusalimu] će ono *doći* – bivša vlast će doći, *Carstvo* ćerke Jerusalima.“ Hebrejska Biblija je prepuna takvih obećanja o budućem Carstvu Božijem koje će biti ustanovljeno na zemlji.

¹ Neki se pridržavaju poimanja da pošto se Isus već popeo na nebo do Oca mi više ne treba da se molimo Gospodu „Neka dođe Carstvo Tvoje“ i to poimanje je fundamentalno pogrešno. Jedna takva ideja bi nas dovela do toga da se protivimo Mesiji, što je opasno (Jovan 3:36).

Taj divni pasus kod proroka Miheja predstavlja proročanstvo o obnovljenoj vladavini, sa sedištem u Jerusalimu. To proročanstvo se očigledno još uvek nije ostvarilo.

Jedna od najjednostavnijih i najprosvetljujućih činjenica o Carstvu Božijem može se usvojiti na osnovu prvog poglavlja Dela apostolskih. Obećano Carstvo Božije nije stiglo na Pentekost. Nacije nisu napustile međunarodne ili građanske ratove kao što će to učiniti u Carstvu Božijem (Isaija 2:1-4). Crkve su beznadežno podeljene. Nema večnog mira na zemlji. Biblija izražajno i jasno navodi da će Carstvo Božije doći u trenutku koji je nama nepoznat (Dela apostolska 1:7). Vaskrsli Isus, međutim, rekao je da će se dolazak *duha Božijeg* prilikom posebnog obasipanja moći mlade crkve odigrati „ne mnogo dana od sada“ (Dela 1:5). Kada su se onda učenici pitali da li će Carstvo Božije doći u isto vreme, Isus je odgovorio da je to zaseban događaj, čiji je datum rezervisan u Božijem planu, i koji nama nije poznat (Dela 1:6-7).

Dolazak Carstva očigledno onda *nije isto što i dolazak duha* u spektakularnoj moći na Pentekost. Dolazak Carstva je budućnost, i on uključuje obnovu Izraelskog Carstva, kao što su Isusovi visoko obučeni Apostoli i propovednici Jevanđelja dobro znali.

Verujem da vas je naše prvo poglavlje uverilo da je beznadežno pokušavati razumeti Isusa ili Novi zavet (pa čak i Stari zavet) a da pri tom dobro ne razumemo činjenicu da je Isus uvek propovedao Jevanđelje o Carstvu, kao i ono što je Isus podrazumevao pod Carstvom Božijim. Dakle, šta je on podrazumevao pod Carstvom Božijim?

Ja želim da se pozabavim tim pitanjem, ali tek nakon što se pozabavim srodnim pitanjem: Šta se dešava kada umremo? Vrlo brzo ćete videti da to pitanje ima veze sa Carstvom Božijim. Dozvolite da vam skrenem pažnju na osnovno pitanje o tome šta se dešava sa mrtvima. Gde oni borave dok su mrtvi? Da li su zaista mrtvi ili su zapravo živi na nekom drugom mestu? Mi moramo da shvatimo odgovor na ovo pitanje kao deo naše potrage za shvatanjem Carstva Božijeg, srži svega što je Isus propovedao.

Odakle je Isus dobio svoje informacije o Carstvu Božijem i budućnosti ljudskih bića? Kao i informacije o tome šta se događa kada umremo?

Odgovor na to pitanje u velikoj meri leži u pozadini Starog zaveta koga je Isus usvojio u sinagogama. On je učio o Starom zavetu i od svojih roditelja i, naravno, od Boga svog Oca koji ga je nadahnuo da razmišlja i postupa u skladu sa njim. Možda ćete se setiti da je Isus još od svoje dvanaeste godine bio u stanju da „obigrava“ oko zvaničnih doktora religije tog doba. On je bio daleko ispred njih po svom razumevanju velikih teoloških pitanja. Isus je delovao kao vunderkind, izuzetno brilijantni i talentovani predstavnik Boga i značenja univerzuma i značenja samog života. Religijski doktori njegovog vremena su bili zapanjeni njegovim pitanjima i odgovorima dok su sa njim razgovarali o bitnim životnim problemima (vidi Luka 2:40-52).

Svi mi moramo da uronimo u Isusovu mudrost i njegovo učenje, jer on je bio virtouz duhovnog razumevanja. Ali, da li ste ikada bili učeni da Isusa smatrate neumornim učiteljem i rabinom? Novi zavet kaže da je Isus svakodnevno *propovedao* u hramu, bez sumnje satima i satima (Luka 19:47).

Rekao sam da je Isusovo shvatanje bilo u skladu sa Starim zavetom sa kojim je on odrastao. Stari zavet mi sa pravom nazivamo „Hebrejskom Biblijom“. On je pisan na hebrejskom jeziku od Postanja do Knjige proroka Malahije. Neki delovi Knjige proroka Danila i retko koji pasus su napisani na aramejskom a to je jezik sličan hebrejskom. Isus je imao iste knjige u svojoj Bibliji kao što vi i ja imamo danas u Starom zavetu, a to je 39 knjiga. *Redosled* knjiga je bio drugačiji u Bibliji koju je Isus poznavao. Knjige su bile iste. Isus se zapravo osvrnuo na taj redosled knjiga u stihu 24:44 Jevanđelja po Luki gde je govorio o ovim dragocenim svetim spisima, hebrejskoj Bibliji, kao o „Zakonu, Prorocima i Rukopisima.“

Isus je voleo te rukopise. Hrišćani koji imaju duh i um Hrista će ih takođe zavoleti. On je verovao da su inspirativni. To znači da je on verovao da je Bog upotrebio pisce tih knjiga kako bi zabeležili ono što je Bog nama želeo da otkrije. Bog nije diktirao Svoje reči piscima Biblije, koristeći ih kao robote. On im je

preneo Svoju volju i, u skladu sa njihovim različitim kapacitetima i pozadinskim okolnostima, Bog ih je upotrebio da na papir stave ono što je On želeo da prenese o Svom velikom Planu u svetsku istoriju i naravno Svoj Plan da pruži besmrtnost onima koji odaberu da pažljivo saslušaju Boga i Njegove zastupnike proroke i krajnjeg proroka i Mesiju, Isusa. Da, Isus je bio krajnji prorok. On je takođe bio Sin Božiji. Luka 1:35 nam govori o *osnovi* toga kako je on postao Sin Božiji. Verovatno niste čuli da Isusa nazivaju „prorokom“ ali prema velikom proročanstvu u stihovima 18:15-19 Pete knjige Mojsijeve, on je nazvan prorokom poput Mojsija, iako je, naravno, mnogo veći od Mojsija. Novi zavet povezuje to proročanstvo sa Isusom u stihovima 3:22 i 7:37 Dela apostolskih. Petar je u stihovima 3:22-23 Dela apostolskih izgovorio neke poprilično jake reči. On je rekao da svako ljudsko biće koje ne obrati pažnju na reči „tog proroka“ Isusa i ne odgovori na njih, imaće vrlo malo budućnosti. Taj će biti u velikoj nevolji kod Boga. Isus je istu stvar na moćan način izgovorio u stihu 3:36 Jevanđelja po Jovanu.

Kada je Bog nadahnuo pisce Starog zaveta, Hebrejske Biblije, kao što je to kasnije učinio i sa piscima Novog zaveta, sam Božiji um je bio izražen. Bog je upotrebio pojedinačne talente različitih pisaca. Kao što smo ukazali, On nije samo nametnuo njima nekakav oblik „rukovođenog pisanja“, koristeći ih kao pasivne instrumente. Umesto toga, On im je pružio razumevanje Svoje volje i svrhe. On im je dao mudrost. Naučio ih je, ponekad uz velika iskušenja i upotrebio ih da napišu Bibliju. Upravo zato mi Bibliju nazivamo Svetim pismom ili svetim rukopisima. To znači da su biblijske reči istinite i pouzdane.² To znači da biblijske reči nose sam duh, um i srce Boga. Mi možemo da na osnovu Biblije naučimo to kako Bog razmišlja. David je bio jedan od velikih Biblijskih pisaca i on je izrazio to kako ga je Bog upotrebio kao instrument Svog nadahnuća: „Duh Božiji mi se obratio; Njegove reči su bile u mojim ustima“ (2. Samuilova 23:2). Davidove reči su izraz uma, duha i volje Boga.

² Postoji nekoliko pasusa koje su prepisivači pogrešno prepisali. Ali, dokazi za to su obično veoma jasni i proučavaoci Biblije mogu da nam pomognu da dođemo do originalne verzije. Bog nas nije ostavio bez jasne izjave o Njegovoj volji i nameri. Isus je obećao da će da pošalje „pisare“, to jest profesionalne proučavaoce Biblije da pomognu da se proglasi Jevanđelje (Matej 23:34; vidi i Danilo 12:3).

Kao što je Isus rekao, „Sveto pismo se ne može prelomiti“ (Jovan 10:35). Isus je iznova i iznova tvrdio da govori u ime Jednog Boga, svog Oca. Bog se postarao da Isusove reči budu očuvane za nas. Pavle je to ovako sročio: „Svo Sveto pismo je dato Božijim nadahnućem“ (2. Timotiju 3:16). On je zapravo rekao da je Sveto pismo „produhovljeno“ od strane Boga. Bog je udahnuo Svoj um i volju i duha u reči Svetog pisma kako bi nam one rekle tačno šta je Bog želeo da nam prenese. One otkrivaju šta Bog razmišlja i šta želi od nas da znamo za svoje dobro. Biblija, posebno Isusova učenja kao osnova hrišćanstva, oprema nas informacijama koje su nam neophodne da razaznamo život, sa svim njegovim teškoćama. Mi možemo da se oslonimo na Bibliju kao sveti dokument o onome što je Bog želeo da prenese ljudskoj vrsti kako bi nam pomogao na našem putovanju kroz život i ispunjenju cilja, a taj cilj je besmrtnost u Carstvu Božijem.

U drevnim vremenima, Bog je govorio kroz razne proroke i samo je u novozavetnom dobu on dao Svoju krajnju Poruku, Jevanđelje o Carstvu, kroz Svog Sina Isusa. Za ovu fundamentalnu činjenicu molim vas da pročitate stihove 1:1-2 Poslanice Jevrejima. I tu ćete naći da je Bog stvorio doba ovoga sveta sa Isusom na umu. Čitava Biblija je usredsređena na Božanski program besmrtnosti kao što je to na kraju nama otkrio Isus kao Božiji zastupnik.

Biblija nam govori gde se to svet uputio i šta mi moramo da učinimo ne bi li smo se uklopili u Božiji plan. Sveto pismo nam je dato kao velika uteha da je Bog na vlasti, šta god da se nama dogodi. Naš posao je da otkrijemo Božiji plan i da ga pratimo.

Možda primećujete da nisam rekao da nas Bog predvodi „na našem životnom putu ka *raju*.“

Jedna od najvećih zabuna i prevara koja je ikada pogodila crkve jeste ta da je reč „raj“ upotrebljena kao hrišćanski cilj. Ni Isus a ni Biblija nikada ne pominje „raj“ kao hrišćanski cilj kome hrišćani teže. Ne postoji mesto koje se naziva „raj“ u Bibliji a da ono podrazumeva mesto gde „duša“ ide kada umre. Bog i Isus su u raju, svakako, ali mrtvi nisu!

Možda će vas ovo šokirati. Ali, od vas tražim da duboko razmislite o ovom pitanju ljudske sudbine i cilja. Ja se nadam da ću vas ubediti da govoriti o „raju“ kao o budućoj destinaciji, predstavlja brz način da se unese zabuna u Bibliju. Ponoviću: Biblija nikada ne kaže da kada umremo, ako verujemo u Isusa, mi odlazimo u „nebo“. To se nigde ne pominje. Isus nikada nije propovedao Jevanđelje o „nebu“. Isus nije verovao u odlazak u raj nakon smrti. On sam nije otišao u nebo tog dana kada je umro.³

Isus nije verovao da bilo koje ljudsko biće ide u raj kada on ili ona umre.⁴ I Isus je jasno rekao da su oni koji su umrli kao vernici u doba Starog zaveta još uvek mrtvi u svojim grobovima. On nikada nije rekao da su oni ili bilo ko drugi otišli u nekakvo nebesko rajsko utvrđenje ili u užareni pakao.

Uzmite sami Novi zavet i jednostavno čitajte pitajući se: „Koji cilj je Isus nudio svojim sledbenicima?“ Da li je igde on rekao: „Ako želite da idete u raj, pratite mene“? On nikada nije rekao: „vi ćete se ponovo susresti sa svojim mrtvim rođacima u nebo.“ On takođe nikada nije zamišljao da duše bez tela napuštaju zemlju kako bi postojali u raju sa Bogom. Dakle, možda se pitate gde sam ja naučio sve to o „odlasku u nebo“?

Odgovor na to pitanje jeste da se to uči slušanjem drugih članova crkve, pohađanjem veronauke nedeljom ili na Šabat, pevanjem himni u crkvama ili slušanjem propovedi. Ali to se nikako ne može usvojiti čitanjem Biblije. Postoji jedan veoma važan zaključak koji se može izvući na osnovu ove neverovatne činjenice a to je da veliki broj onih koji redovno posećuju crkvu, ujedinjeni u jednu veliku organizaciju, često nemaju običaj da zastanu i zapitaju se o tome

³ Isus je obećao lopovu da će biti sa njim u budućem raju Carstva Božijeg. Lopov je tražio da bude zapamćen u budućnosti „kada ti dođeš u svoje Carstvo“ (Luka 23:42). Isus je sažaljivo odgovorio da će zaista lopov biti u Carstvu onda kada se Isus vrati (Luka 23:43). Isus je jasno rekao da će biti tri dana u grobu (Matej 12:40) i nakon svog vaskrsenja on nije odmah otišao u raj da bude sa Bogom (Jovan 20:17).

⁴ Enoh i Ilija su odneseni na nebo, to je istina, ali prvi stih Poslanice Jevrejima nam govori da su oni kasnije umrli. Oni zasigurno sada nisu u raju niti je iko u raju sem Isusa koji je tamo sa Bogom, svojim Ocem (Jovan 7:34; 8:21; 3:13; 13:33; 1Tim 6:16).

gde su naučili to u šta veruju i šta oni zapravo shvataju u vezi svoje vere. Oni zapravo ne postavljaju mnogo pitanja u vezi onoga u šta veruju. Ipak, njihov vođa je prošao obuku. On mora da zna šta propoveda. I ko su oni kao puki učenici da sumnjaju u ono što se propoveda u propovedaonici?

Činjenica je da se bezbroj dobrih proučavalaca Biblije požalilo u vezi činjenice da „nebo u Bibliji nikako ne predstavlja destinaciju za mrtve.“⁵ Ovi ljudi su bili vođe u polju biblijskih studija. Ali javnost se ili ne trudi da pročita ono što oni imaju da kažu, ili jednostavno nije zainteresovana za jasno razumevanje njihove buduće nade. A nada je druga po veličini hrišćanska vrlina, pored vere i ljubavi. *Sadržaj* vaše nade je važan. Biblija ima dosta toga da kaže o tome čemu hrišćanin treba da se nada. Iz bilo kog razloga, javnost koja redovno posećuje crkvu se zadovoljava oslanjanjem na „ono u šta svi veruju“ – tj. tome da nakon što umremo, naše duše napuštaju naša tela koja su u grobu i mi nastavljamo da živimo. Mi pevamo o „telu Džona Brauna“ koje truli u grobu dok „njegova duša maršira dalje.“ Mi samo menjamo svoju adresu, prelazimo iz zemaljske u rajsku. Mi ostavljamo za sobom svoju fizičku odoru, svoje telo, i naša „besmrtna duša“ odlazi u nebo da bude sa Isusom. Jedna popularna himna govori o letenju u raj.

Sve ovo možda zvuči utešno, ali da li je i na koji način istinito?

Svima nama je ideja o odlasku u raj nakon smrti usađivana na sahranama, konstantno. Koliko je nas pogledalo u otvoren kovčeg i pomislilo: „Zar to nije prijatna misao? Mrtva osoba nije zaista u kovčegu“? On ili ona je zapravo negde drugde, uživa (?) dok nas posmatra kako žalimo što je „otputovao/la“ na neko bolje mesto. I mi nastavljamo da jačamo naše veliko pogrešno tumačenje govoreći o mrtvima kao o „preminulima“, što na neki nejasan način izgleda da znači da su oni otišli u raj da budu u potpunosti svesni sa Bogom i Isusom.

Mi govorimo svojoj deci da su mrtvi rođaci samo napustili svoju odeću, svoja tela, ostavivši ih u grobu, i otišli da budu sa Bogom i Isusom, živi i zdravi. Kako osoba može da postoji bez tela, mi to ne možemo ni da zamislamo, ali

⁵ Dr. J.A.T. Robinson sa Kembridža, *In the End God*, str. 104.

dugotrajna tradicija nas je ubedila da su mrtvi zaista živi na nekom drugom mestu.

Naravno da hrišćanske biblioteke potvrđuju naše lažno razumevanje popularnim opisima ljudi koji su imali iskustva „posle smrti.“ Ti ljudi tvrde da su umrli i otišli u raj. Neki kažu da su posetili pakao. Na neki način, ove knjige, ali ne Biblija niti Isus, uzete su kao „jevanđelijska istina.“ Javnost je zalučena idejom da mrtvi zapravo žive na nekom drugom mestu.

Ali, ništa od ovoga nije istina. Štaviše, to na pametan način skreće našu pažnju sa pravog hrišćanskog cilja. A taj cilj je suštinski deo Jevanđelja o Carstvu u koje nas Isus poziva da verujemo.

Mi moramo iskreno da kažemo da svako ko govori o tome kako mrtvi odlaze u raj ne zvuče ni malo poput Isusa. Isus nikada nije rekao ništa slično⁶ i ljudi koji koriste ovakav rečnik govore nam da su slušali Crkvu a ne Isusa i Bibliju. Verujem da ćete ovo prihvatiti kao izazov za dalje pažljivo proučavanje. Kako to da Crkva, možda vaša crkva, može da bude toliko udaljena od Isusa po pitanju tako osnovnog i elementarnog pitanja kao što je „šta se dešava kada umremo“? Ako ste spremni da nastavite sa čitanjem, ja želim da pokušam da vas na osnovu jednostavnih biblijskih stihova ubedim da je čitava popularna ideja da se čovek ili žena sastoje od fizičkog tela i zasebne svesne duše koja nikada ne umire samo mit ili, ako ćemo da budemo iskreni, čista laž.

Đavo je taj koji je prvi promovisao laž da neposlušnost prema Bogu neće dovesti do smrti (1. Mojsijeva 3:4). Adam, međutim, nije slušao Boga i izgubio je svoj život. On je umro. Novi zavet govori o hrišćanima koji umiru. Ali velika razlika je u ovome: Za njih kao vernike, to nije kraj. Oni će se *vratiti u život*. Oni će vaskrsnuti, vратиće se u život iz smrti. Oni će se vratiti u život kada „vaskrsnu pravični“ (Luka 14:14). Isus će ih vaskrsnuti onda kada se vrati. Sve do tada, oni će ostati mrtvi i pokopani.

⁶ Isus je povremeno pominjao nagrade u raju, ali ovo je tipičan jevrejski način da nam kaže da naša *buduća* nagrada je sada pripremljena u raju sa Bogom i biće data nama na zemlji *u budućnosti* pri povratku Isusa na ovu zemlju.

Čim ovo budete shvatili, bićete u mogućnosti da Carstvo Božije posmatrate kao svoj cilj, veliku svrhu zbog koje trenutno postojite.

Da li je razumno to što su laži promovisane u Isusovo ime? Da li su one bezbedne za nas i našu crkvu ili da li je vreme da se mi usprotivimo protiv bilo kakve laži koja se propoveda u ime Isusa koji nije verovao u ono što naše crkve propovedaju? Čovek bi se mogao čak i zapitati da li bi Isus bio dobrodošao u našoj crkvi. Njemu bi na pristojan ili nepristojan način bilo rečeno da ide i da se ne vraća u našu crkvu ako bi on o mrtvima govorio kao što je govorio o Lazaru, svom prijatelju: „Lazar spava. Lazar je mrtav. Ja ću ga probuditi iz mrtvih.“ Molim vas da potražite ovo u stihu 11:11 Jevanđelja po Jovanu. On nije rekao da je Lazar otišao u raj! Isus je rekao da će vratiti Lazara nazad u život tako što će ga pozvati *iz njegovog groba* (Jovan 11:43). Tamo je bio mrtvi Lazar. On nije otišao na nekakvo drugo mesto. Isto važi i za mrtve rođake i prijatelje. Marija, Isusova majka, takođe je mrtva i pokopana. Ona niti bilo koja od takozvanih posebnih „svetaca“ ne može da čuje molitvu. Pojam da mrtvi „sveti“ odgovaraju na molitvu je i te kakva bajka. Ali, oko milijardu ljudi u okviru jedne veoma velike veroispovesti veruju u tu bajku.

Kako to beleži Jovan, Isus je tugu tešio na način koji se dosta razlikuje od pogrešne utehe koju nude crkvenjaci, kada teše ožalošćene uveravajući ih da su njihovi rođaci dobro i zdravo, na „boljem mestu“, u raju.

Jedan sveštenik je reagovao na sledeći način kada smo mu predložili da Biblija ne propoveda da su mrtvi u raju: „Sasvim ste u pravu, naravno.“ Onda je on dodao: „Ali, ja ne bi tako nešto mogao da kažem u propovedaonici!“

Da li ove Isusove reči – da njegov prijatelj Lazar spava u svom grobu – izazivaju vas ili vas čak šokiraju? Ja verujem da su one namenjene da vas i mene navedu na nekakvo iskreno razmišljanje. Ipak, verovati u laži u Isusovo ime ili podržavati organizacije koje promovišu laži u Isusovo ime može da bude veoma opasno. Smatram da je to jedan veoma riskantan posao, pošto je Isus uvek insistirao na tome da mi moramo da verujemo istini a ne lažima, da uvek moramo da budemo voljni da se zauzmemo za njega i ono što je on propovedao

nasuprot svim protivljenjima. I setite se da se Isus susreo sa većinom suparnika ne u opštoj javosti, već u crkvama (sinagogama) njegovog vremena. On je takođe upozorio da „svako ko se stidi mene *i mojih reči*, ja ću se stiditi njih kada se vratim“ (Marko 8:38).

Isus je bio neumoran suparnik bezumnog klanjanja, klanjanja koje nije zasnovano na Bibliji, već na tradiciji, nemarno i bezumno nasleđenog od naših roditelja i ovekovečenog, bez ikakvog protivljenja, u našim crkvama. Svi mi treba da budemo razumni tragači za istinom i ne treba da pasivno prihvatamo neispitanu tradiciju. Mi moramo da se klanjamo Bogu u okviru „duha i istine“ (Jovan 4:24). Tradicija koja se protivi Bibliji je smrtonosni otrov u crkvi i Isus nas je upozorio na ovakav efekat tradicije (Matej 15:7-9). Religijska tradicija ukorenjena u našim životima iz razloga što su nas naši roditelji učili o njoj, zato što ju je naša crkva propovedala i zato što naši prijatelji u nju veruju ima veoma veliki uticaj na naše razmišljanje, I jedno pitanje koje je izgleda retko ko postavlja je „Šta je to Jevanđelje?“

Isus je iz Starog zaveta usvojio brojne veoma jednostavne činjenice o smrti. U Knjizi propovednikovoj on je pročitao i verovatno zapamtio stihove 9:5, 10 Knjige Propovednika. Mi tumačimo da postoji jasna izjava o stanju mrtvih. „Mrtvi ništa ne znaju i nemaju više nagradu ... Nema aktivnosti niti misli niti znanja u She'olu ['zagrobni život,' svet mrtvih] u koji ideš.“ Mrtvi ne hvale GOSPODA, svi oni su otišli dole u tišinu“ (Psalm 115:17). I brojni stihovi govore istu stvar.

To teško da zvuči kao da su mrtvi u potpunosti svesni i blagosloveni dok gledaju svoje preživele rođake sa privilegovanog položaja u raju. Da li bi to zapravo i bila nekakva privilegija? Na svu sreću, Bog je drugačije rasporedio stvari. On je postavio mrtve u stanje bez svesti, da se odmaraju u svojim grobovima sve do velikog budućeg događaja. Taj veliki i neverovatni trenutak je događaj vaskrsenja, koji će se dogoditi onda kada se Isus vrati da ozvaniči širom sveta svoje Carstvo Božije, temu svog Jevanđelja. Sve ovo je koncizno i jednostavno rečeno u tom divnom stihu 12:2 Knjige proroka Danila. Evo kako će se mrtvi jednoga dana vratiti iz smrti u život: „Mnogi među onima koji

spavaju u zemljanoj prašini probudiće se, neki u Život Doba [koje će doći]." Vi ste svakako upoznati sa idejom o „večnom životu“. Ovde se ona prvi put pominje. Bukvalno je u pitanju „život *doba* koje će doći“, tj. život u budućem Carstvu Božijem. To je život koji se u potpunosti stiče putem *vaskrsnuća*!

U ovom poglavlju mi smo više vodili reč o Carstvu Božijem. Ali, kako bismo razotkrili biblijsku priču – mi moramo da razmotrimo dve povezane tematike, pitanje o tome šta se dešava nakon što umremo i samo na kratko ćemo se pozabaviti velikim budućim povratkom Isusa na zemlju. Zašto on mora da se vrati? Da dignu uspavane iz svojih grobova. I da omogući ostvarenje velikog obećanja koje sadrži njegovo Jevanđelje o Carstvu. Isus se vraća da ponovo organizuje čitav svet tako da on funkcioniše na adekvatan i pošten način kao što je Bog to nameravao. Isus će nadgledati novo svetsko rukovodstvo sa sedištem u Jerusalimu. Biblija, posebno rukopisi hebrejskih proroka, je jednostavno ispunjena ovim informacijama, one se nalaze na svakoj njenoj stranici. Isaija 32:1 (u različitim verzijama) predviđa: „Postojaće kralj koji će da vlada pravično i prinčevi koji će da vladaju i pošteno da sude.“ „Vidite, kralj će vladati u pravičnosti a prinčevi će vladati pravdom.“ „Vidite, pravični kralj dolazi! I poštteni prinčevi će vladati pod njim.“

Pitam se da li shvatate da je Isusov cilj da propoveda Dobre vesti o tom Carstvu način da vas pozove da budete neki od tih „poštenih prinčeva“ ili princeza, da rukovodite tim budućim svetom sa Isusom. Jevanđelje o Carstvu vas poziva u kraljevsku stolicu u prvoj zaista uspešnoj vladavini. Stavite u stranu slabašnu ideju da je vaša sudbina da svirate harfu u nekakvom dalekom nebeskom mestu.

Vaša obuka kao hrišćana sada i talenti koje vam je Bog dao su namenjeni da vas opreme da blagoslovite svet u širokom opsegu onda kada Carstvo dođe. Bog nije završio sa vama u ovom sadašnjem životu. On želi da „pruži zemlju onima koji su Njemu dragi“ (Jeremija 27:5). Možete li da zamislite da vam neko da zemlju?! Bog želi da vas postavi na položaj sluga-vladara u Carstvu Božijem koje Bog i Isus pripremaju. Ovo nije oblik tiranske vladavine, već mudrog i prijatnog nadgledanja poslova nacija od strane samog Isusa i onih koje je on

opremio za istu kraljevsku službu. Sav talenat dolazi od Boga i naša je dužnost da razvijemo ove darove ne samo sada, već i da se spremimo za vreme kada će Isus svoju svetsku vladavinu, Carstvo Božije, postaviti na mesto i dati mu moć. Evo reči koje je Isus izgororio, radujući se vremenu kada će se vratiti. On će reći onima koji su istrajali: „Svaka čast! Ti si verni sluga. Bio si veran sa ono malo što sam ti poverio i vlašćeš nad deset gradova, to će biti tvoja nagrada“ (Luka 19:17).

Nažalost, ako ste slušali svetski poznatog jevanđelistu koji predstavlja milione vernika, mogli ste naučiti da „u raju, mi ćemo polirati duge, sređivati nebeske bašte i pripremati nebeske gozbe.“⁷ Isus nije ništa slično rekao. „Poliranje duga“ je iskreno čista besmislica. Isus je ponudio javnosti da se pripremi kako bi mogla da mu se pridruži u jednoj sasvim novoj upravi koja će startovati sa radom onda kada se on vrati na našu planetu. „Zar ne shvatate“, Apostol Pavle je rekao, možda pomalo frustriran neznanjem publike o osnovama vere, „da će sveci vladati svetom? I ako će svet doći pod vašu jurisdikciju ...“ (1Kor 6:2). Za Pavla i rane hrišćane, ovo je bila najosnovnija i fundamentalna činjenica o hrišćanstvu. „Poliranje duga u raju“ bi njima izgledalo prilično besmisleno.

Ja imam prijatelje koji kažu da ih ova popularna izmišljotina o „raju“, ako je to ono što je Isus obećao, odvraća u potpunosti od hrišćanstva. Oni su u potpunosti ubijeni u pojam takvim jednim obećanjem. Oni takvu sudbinu smatraju odbojnom.

Dodaću ovde jednu veliku izjavu poznatog propovednika iz Londona koji je pogodio srž tematike hrišćanskog cilja, srž Jevanđelja.

Mi ćemo boraviti u prosvetljenim telima *na prosvetljenoj zemlji*. Ovo je jedna od velikih hrišćanskih doktrina koja je skroro u potpunosti zaboravljena i zanemarena. Nažalost, hrišćanska crkva – govorim uopšteno – ne veruje u ovo i samim tim to ne propoveda. Ona nije izgubila svoju nadu i to objašnjava zašto ona provodi većinu svog vremena pokušavajući da

⁷ Billy Graham

poboljša život u ovom svetu, u politici propovedanja ... Ali, nešto zaista zapanjujuće će se ostvariti nama prema onome što je Apostol Pavle rekao u stihovima 6:1-3 u 1. Korinćanima: „Da li će iko od vas ko ima nešto protiv nekog drugog, obratiti se zakonu pred nepravičnima umesto pred svecima? Zar ne znate da će sveci vladati svetom?“ ... *Ovo je hrišćanstvo. Ovo je istina po kojoj je novozavetna crkva živela.* Upravo zbog ovoga se oni nisu plašili onih što su ih progonili ... Ovo je bila tajna njihove izdržljivosti, strpljenja i toga što su oni gazili sve što je pred njih postavljeno kao prepreka.“⁸

Šta se dešava kada umremo, buduće vaskrsenje i buduće Carstvo. Mnogo informacija u dva poglavlja, neko bi rekao. Hajde da vidimo da li možemo da sve ovo na jasan način objedinimo u narednom poglavlju. Imajte na umu da čitava biblijska priča o Carstvu Božijem, koje je bilo Jevanđelje kakvo su Isus i Pavle propovedali. To je Božiji veliki plan da postigne mir na zemlji – i da vas uključi u taj proces, ako ste voljni da na pozitivan način odgovorite na Isusa i njegovo Jevanđelje o Carstvu.

⁸ Martin Lloyd-Jones, *Commentary on Romans*, str. 72, 75, 76, moj akcenat.

3. Isus se vraća na zemlju

Ako Vam je crkva govorila da je vaš cilj, kao hrišćanina, da odete u „nebo“, ja verujem da su Vam Bibliju predstavili kao jednu jako zbunjujuću knjigu! Ako su na sahranama mrtve slali u raj, žive i proslavljene, oni su Vam nudili paganski, filozofski koncept a ne Isusovo učenje. Paganski filozof Platon, a ne Isus, je bio taj koji je propovedao da „duše“ idu u raj. Platonu je dato dosta prostora u crkvama.

Šta biste pomislili ako bi vas neko ubedio da je cilj u fudbalu šutnuti loptu što je jače moguće i što je više moguće u vazduh a ne u gol? Smatrali biste jedno takvo mišljenje potpuno pogrešnim i neupućenim.

Od detinjstva, crkva Vam je govorila da je „odlazak u raj nakon smrti“ cilj hrišćanske vere. Smatram da vas ovaj koncept dovodi u sukob sa Isusom i Apostolima, koji nisu verovali ni u šta slično. Isus nije obećao „raj nakon smrti“ ni jednom od svojih sledbenika. On im je rekao da oni treba da teže „nasleđivanju zemlje“ ili zemljišta. To je upravo isto što i „nasleđivanje Carstva Božijeg.“ Carstvo Božije će biti postavljeno na izraelskoj zemlji širom cele zemlje. Taj veličanstveni događaj je predmet hrišćanske molitve. Mi smo naučeni da se molimo „Neka dođe Carstvo Tvoje!“

Ako ste spremni da verujete Isusovim rečima u stihu 5:5 Jevanđelja po Mateju, da će „krotki dobiti zemlju u svoje nasledstvo“, Vi ste napravili veliki korak ka shvatanju Jevanđelja o Carstvu, ka praćenju biblijske priče na inteligentan i precizan način.

Pokušajte da iz svog rečnika o životu koji će doći izbacite reč „raj“ i vidite da li ćete iskusiti upečatljiv napredak u svom razumevanju Biblije i u svom duhovnom zdravlju. Paganskim filozofskim idejama nije mesto u vašem umu.

Vama je potrebna istina onakva kakvu su Isus i učitelji Biblije propovedali. Grčka filozofija i Biblija se ne mešaju dobro uopšte, i ako se mešaju one proizvode duhovni otrov. Koji smisao ima propovedanje Platona ili verovanje u njega u ime Isusa?¹

Činjenica da Biblija ne govori ništa o odlasku u raj „duše“ nakon smrti. Apsolutno ništa. Ono što Isus i Biblija zaista propovedaju jeste da će svako ko umre kao uspešan hrišćanin biti *vraćen u život* nakon nečega što se zove vaskrsenje. I to vaskrsenje će se dogoditi onda kada se Isus vrati da započne svoju novu vladavinu ili Carstvo na zemlji. Vi možete da razumete ovaj jednostavan sistem i program tek onda kada pročitate stihove 15:22-28 Poslanice Korinćanima. Pavle ovde diskutuje o sledu događaja po pitanju vaskrsenja. Samo je jedna osoba već vaskrsla, vraćena iz smrti u *trajni* život. To je Isus. Hrišćani svih doba će vaskrsnuti onda kada se Isus vrati u budućnosti. Evo Pavlovih reči: „U Hristu će sve biti učinjeno živim, ali sve po adekvatnom rasporedu: Hrist kao prvi plod; zatim, nakon njegovog (drugog) dolaska, oživeće oni koji pripadaju Hristu“ (1. Korinćanima 15:22-23).

Plan za vaskrsenje nije kompleksan. Oni koji su hrišćani biće vraćeni u život, vaskrsnuti, nakon Isusovog dolaska. Oni će biti mrtvi pa će se ponovo vratiti u život. Oni će naslediti zemlju sa Isusom. Učestvovaće u novoj svetskoj vladavini, koja će biti funkcionalna!

Mislim da ćete uvideti da nije teško razumeti da je u potpunosti zbunjujuće ukazati Vam na jedan pravac, „raj nakon smrti“, kada Vam Biblija pokazuje jedan sasvim drugačiji pravac. Svi mi znamo koliko je poražavajuće i frustrirajuće kada vam neko kaže da će se određeni događaj odigrati na određenom mestu i u određeno vreme, a onda shvatite da će se taj događaj odigrati u jednom sasvim drugom trenutku i na jednom sasvim drugačijem mestu. Dok Vas Isus upućuje na Carstvo Božije koje će biti ustanovljeno na zemlji *kada se on vrati*, crkva vam je obećavala mesto u „raju“ koje ćete dobiti

¹ Mi imamo komplet od tri CDa pod nazivom „Platonsko hrišćanstvo“ gde se misionar, Edward Acton, žali na opasnost Platonske filozofije koja se ušunjala u crkve i čvrsto ukorenila u naša tradicionalna učenja koja ne osporavamo.

u trenutku kada umrete. Mesto je pogrešno. Ne idete u raj kada umrete. Vreme je pogrešno. Ne idete nigde i nećete biti živi u trenutku kada umrete. Vi ćete „spavati“ u grobu koliko god vremena treba da prođe između vaše smrti i budućeg dolaska Isusa da uspostavi Carstvo na zemlji.

Ovo je biblijski program od početka do kraja. Ovo je okvir čitave biblijske priče, nacrt Božijeg velikog Plana. Vi ste sada živi. Ako ste istinski vernik, kada umrete, usnićete „san“ mrtvih i odmarati u grobu sve dok se Isus ne vrati. Tačan je onaj izraz „počivaj u miru“. Mrtvi „počivaju u miru“. Kada se Isus vrati, on će iz grobova podići sve mrtve vernike i ponovo ih učiniti živim time što će im dati besmrtnost i mesto u njegovoj kraljevskoj vladavini – Carstvu Božijem, koje je predmet njegovog Jevanđelja.

Ovo je suštinski jednostavna i razumljiva priča. Potvrđena je nekoliko puta u Bibliji. Pokušajte da čitate Novi zavet sa ovim „modelom“ na umu i vedećete da ima savršenog smisla. Ja verujem da svi pisci Novog zaveta dele ovaj jednostavan prikaz Božijeg programa besmrtnosti.

Kada je Jov postavio veliko pitanje o „životu posle smrti“, on je rekao: „Ako osoba umre, da li će živeti ponovo“ (Jov 14:14). Obratite pažnju na to da on ne kaže: „Ako čovek umre, da li će on nastaviti da živi?“ To je jedno sasvim drugačije pitanje. Jov nije očekivao da nastavi da živi nakon što umre. To bi bila jedna sasvim zbunjujuća kontradikcija. Osoba koja nastavlja da živi, ne mora da bude „učinjena živom“ nakon vaskresnja (1. Korinćanima 15:22). Ali, Biblija propoveda da mrtvi treba da ostanu mrtvi sve dok ne ožive nakon vaskrsenja koje će Isus pokrenuti onda kada se bude vratio. Ovo je jednostavan i koherentan program događaja. Mi svi moramo da nastavimo da živimo u znanju da je ovo upravo to što Bog namerava da uradi, koristeći Isusa kao Svog ljudskog izaslanika.

„Mrtvi ništa ne znaju,“ kaže Biblija (Prop 9:5). „Mrtvi Lazar spava i ja ću ga pozvati da izađe iz groba“, kaže Isus (vidi Jovan 11:11, 14). Ali crkve su pokazale koliko nemaju strpljenja za Isusa po ovom pitanju. One su pre naglile i obećale svojim sledbenicima momentalno svesno prisustvo u raju onog trenutka kada

umru i ni momenat kasnije! Crkve su uništile jedno od najvećih učenja ikada – učenje o budućem vaskrsenju mrtvih.

Opstanak „besmrtno duše“ nimalo ne predstavlja Biblijsko učenje, već je ono uvezeno iz paganske filozofije. Pavle nas je upozorio na filozofiju u stihu 2:8 Poslanice Kološanima rekavši: „Postarajte se da vas niko ne zarobi filozofijom.“ Ako ste prihvatili nebiblijsku filozofiju, Vi ste zatvorenik i morate da spoznate Istinu kako biste se oslobodili. Isus je rekao da će vas „Istina osloboditi“ (Jovan 8:32).

Vi možete da vidite šta se događa onda kada se biblijska nada zameni nečim što uopšte i nije nada a što je izmišljeno crkvenom tradicijom. Ako mi treba da odemo u svesnu slavu onog trenutka kada umremo, koji smisao onda ima Isusov povratak na zemlju da vrati mrtve u život? I ima li onda potrebe da se uspostavi Carstvo nakon vaskrsenja? Vaskrsenje znači „ustati nakon stanja smrti.“ Zašto bi mi morali da se vratimo u život ako smo *već živi* pre tog vremena? To nema nikakvog smisla. Biblija se protivi ideji da mrtvi oživljavaju osim ako je u pitanju buduće vaskrsenje. Obratite pažnju: Različite religijske grupe izgleda da su opčinjene idejom o duhovnim bićima. Jehovini svedoci kažu da je Isus bio duh, anđeosko biće i samim tim neko ko nije u potpunosti bio ljudsko biće. Mormoni smatraju da je Isus bio duhovni brat Satane i da je Bog odabrao Isusa da siđe na zemlju. Druge crkve govore svojim pripadnicima da se mole nevidljivim duhovima preminulih svetaca. Anglikanska crkva misli da preminuli sveci na neki način žive zajedno sa živima.

Najspektakularniji događaj u čitavoj ljudskoj istoriji će biti Drugi dolazak Isusa. Isus je rođen kao Sin Božiji time što je na čudotvoran način stvoren i začet u Mariji. Umro je u svojim tridesetim godinama. On sada sedi sa Bogom u raju (on je jedini koji je otišao u raj). Isus je sada besmrtnan, pionir i preteča celog Božijeg programa besmrtnosti. Isus sada čeka sa desne strane Boga, što je pozicija vrhunskog autoriteta, sve dok mu se ne da signal da napusti raj i da se vrati na zemlju. Anđeli su rekli: „Galilejci, zašto stalno podižete poglede ka nebu? Ovaj Isus koji je od vas odnesen u raj, vratiće se na isti način na koji ste ga posmatrali kako odlazi u raj“ (Dela 1:11).

I kada dođe, on će da vrati mrtve vernike u život, mrtvi će oživeti. Oni će živeti ponovo a kada budu ponovo oživeli činiće im se da ni trenutak nije prošao od momenta kada su zatvorili svoje oči i umrli.² Zajedno sa hrišćanima koji će biti živi onda kada se Isus vrati, vaskrsli hrišćani će biti zajedno sa Isusom zauvek i učestvovaće u obnovi zdravog razuma našeg oštećenog sveta. I oni i Isus će biti zajedno ovde na ovoj planeti. Isus je obećao svojim pratiocima da će „naslediti zemlju/zemljište“ a ne da će „otići u raj“ (Matej 5:5).

Prva poslanica Solunjanima nam daje jedan od Pavlovih najjasnijih opisa budućeg Isusovog povratka da podigne hrišćane koji su umrli:

„Ne želimo, braćo, da ostanete u neznanju u pogledu onih koji su usnuli, da ne budete ožalošćeni kao ostali koji nemaju nade. Ako, naime, verujemo da je Isus umro i vaskrsao, tako će Bog Isusovim posredstvom povesti sa njim i one koji su usnuli. Jer ovo vam kazujemo rečju Gospodnjom - da mi koji živimo i ostajemo do dolaska Gospodnjeg nećemo preteći one koji su usnuli. Jer će sam Gospod na zapovest, na glas arhanđela i na trubu Božiju sići sa neba, te će mrtvi u Hristu vaskrsnuti prvo. Zatim ćemo mi živi, mi koji preostajemo, biti zajedno sa njima odneti na oblacima u vazduh - u susret Gospodu; i tako ćemo svagda biti sa Gospodom. Stoga tešite jedan drugoga ovim rečima.“ (1. Solunjanima 4:13-18).

Ova slika ovde nam pruža sledeće činjenice. Isus će se ponovo pojaviti na nebu i mrtvi hrišćani će vaskrsnuti, tj. vratiće se u život, ostavivši grobove u kojima su spavali dok su bili mrtvi. Zajedno sa hrišćanima koji budu živi na zemlji u tom trenutku, oni će otići da se susretnu sa Gospodom Isusom u vazduhu (u oblake, ne u nebo/raj) i zatim da ga isprate nazad na zemlju, gde će on preuzeti svoj položaj kao zakoniti vladar Carstva Božijeg.

Popularna ideja da će se Isus vratiti tajno *sedam godina pre* nego što dođe na vlast i u slavu, nema osnovu u Bibliji. To je izmišljeni mit. Kada Isus stigne,

² Zarad potvrde ove ideje vidi F.F. Bruce, *Paul, the Apostle of Heart Set Free*, str. 312.

događaj će biti spektakularan i vidljiv.³ „Svako oko će ga videti“ (Otkrovenje 1:7). Isus se vraća na zemlju. On sigurno ne planira da odvodi hrišćane u raj sedam godina! Ovo uopšte ne bi bio drugi dolazak već nekakva „prolazna stanica“. To bi bila poseta, a ne trajni povratak. Kada neko kaže da ide do prodavnice i da će se „vratiti za nekoliko trenutaka“, mi nemamo teškoća da razumemo takve jednostavne reči. Isto tako ne bi trebalo ni da imamo problema da razumemo Isusovo obećanje da će se vratiti *nazad na zemlju i da će boraviti ovde*.⁴ Ako to ne učini, onda neće postojati pravi drugi dolazak niti Carstvo na zemlji sa Isusom kao kraljem u Jerusalemu. To bi proglasilo Jevanđelje koje propoveda Isus prevarom!

Siguran sam da vidite koliko je važno znati da mrtvi hrišćani sada nisu živi. Ako znamo da su mrtvi sada nesvesni, u svojim grobovima, mirno „spavajući“, mi se odmah fokusiramo na budući divni trenutak kada se Isus ponovo javlja na nebu, vraća uspavane mrtve nazad u život i silazi na zemlju. I kada se fokusiramo na taj veličanstveni događaj, mi odmah svoje interesovanje usredsređujemo na Carstvo Božije koje će stupiti na snagu širom zemlje onda kada se Isus vrati. Ovo je hrišćanska nada.

„Odlazak u raj nakon smrti“ je jednostavno pametna diverzija, koja nas zbunjuje i odvlači nam pažnju od biblijske priče i Isusovih Dobrih vesti o Carstvu. „Raj nakon smrti“ čini razumno tumačenje Biblije nemogućim, jer naša crkvena priča nije priča iz Biblije. To su dve sasvim nekompatibilne priče, koje se nikako ne mogu dovesti u sklad. Čitav veliki plan Carstva postaje ogromna zabuda u umovima onih koji redovno posećuju crkvu, čim krajnji cilj, Carstvo po Isusovom povratku, postane napušteno zarad „utešnog“ obećanja da će naše „duše“ biti sa Isusom daleko pre nego što Carstvo dođe.

³ Ideja Jehovinih svedoka da će Isus biti nevidljiv pri svom drugom dolasku ili da se on vratio 1914. godine ili (kao što neki tvrde) nekog ranijeg datuma, nema osnovu u Bibliji.

⁴ Dok mi govorimo o Isusovom povratku, molim da obratite pažnju na pogrešan prevod stihova 16:28 i 20:17 Jevanđelja po Jovanu u Novoj međunarodnoj verziji gde Isus ne pominje *povratak* Ocu. Grčka verzija jednostavno kaže da Isus ide ili se uspinje do Oca, a ne kaže da se on *vraća*.

Tradicionalni „raj nakon smrti“ postavlja filter između Vas i reči Svetog Pisma.

Pavle nas je strogo upozorio na one koji propovedaju da neko može da bude živ pre budućeg vaskrsenja. On je čak imenovao dvojicu: „Njihovo učenje će se širiti poput kancera. Imenej i Filit su primeri ovoga. Oni su odlutali od istine govoreći da se vaskrsenje već odigralo i da su oni zbacili veru nekih“ (2. Timotiju 2:17-18). Crkve su predložile sličnu grešku, tvrdeći da su mrtvi zapravo živi i pre budućeg vaskrsenja.

Ali teško da ikoga može da uteši nada koja nije zasnovana na Bibliji. Nada o odlasku u raj nakon smrti se ne nalazi u Bibliji. To su kasnije izmislili čovek i crkve. Crkvena priča sadrži strašno izvrtanje Biblijske priče. Isus je naučio biblijsku priču vrlo dobro. On se nadao Carstvu Božijem, u kom će on biti Kralj, onda kada se vrati. U tom trenutku budućeg dolaska u pobjedu, Isus će pozvati u život sve koji su umrli kao poslušni sledbenici. To će biti jedan ogroman zajednički povratak u život, svi vernici (od starozavetnog i novozavetnog doba) sjediniće se u jednu masu. Ne misli se na pojedinačne odlaske „duša“ u raj, već u zajednički povratak u život vernika svih doba, u jednom divnom trenutku.

Oni koji predlažu različito vaskrsenje za starozavetne svece, razdvajajući ih od ostalih hrišćanskih vernika novozavetnog doba, odvajaju Avrama od vernika Novog zaveta. Međutim, Avram je „otac vernika“ (Rimljanima 4:11) i biće u prvom vaskrsenju zajedno sa svim hrišćanima.

Pokušaj da pročitaš Bibliju a posebno Novi zavet sa sledom događaja na umu koje smo istakli u prethodnom tekstu. Vidi koliko se divno on uklapa i kako ima smisla kada se sagleda cela biblijska priča od Postanja do Otkrovenja. Na ovaj način, shvatićete hrišćansku nadu i verovaćete u Jevanđelje o Carstvu koje je Isus „obećao onima koji ga vole“ (Jakovljeva 2:5).

Takođe ćete shvatiti biblijsko učenje o vaskrsenju, a to je povratak u život čitavog čoveka a ne ponovno spajanje preživele svesne duše i tela.

Kada se Isus vrati da podigne mrtve i nagradi ih za njihovu službu u njegovoj misiji Jevanđelja o Carstvu, svet će postepeno iskusiti divnu obnovu (Dela 3:21, 1:6). Veliki faktor u tom novom dobu koje dolazi je taj da će Satana, koji trenutno vara ceo svet (Otkrovenje 12:9), biti svrgnut s vlasti. Po Isusovom dolasku da vlada Carstvom, anđeo će uhvate Đavola, vezati ga i baciti u tamnicu na hiljadu godina (Otkrovenje 20:1-3).

U tom trenutku, vernici će početi da vladaju sa Mesijom na obnovljenoj zemlji. Evo jednog od najjasnijih i najbitnijih biblijskih stihova koji prikazuju Božiji veliki Plan za Vas i za svet:

„I pevahu novu pesmu govoreći: dostojan si [Isus] da uzmeš knjigu i da otvoriš njene pečate, zato što si bio zaklan i što si svojom krvlju iskupio Bogu ljude od svakog plemena i jezika i naroda i narodnosti, i učinio ih Bogu našem carstvom i sveštenicima i oni će carevati na zemlji.“ (Otkrovenje 5:9-10).

Isus je ranije rekao: „Blagosloveni neka su krotki: oni će dobiti zemlju kao svoje nasleđstvo“ (Matej 5:5). Svaki put kada ljudi govore o „odlasku u raj“, oni se protive Isusovom obećanju i remete inteligentno shvatanje onoga što su Bog i Isus obećali vernicima.

Drugi dolazak kao događaj znači strogu presudu onima koji odbijaju da učestvuju u Božijem programu besmrtnosti kroz Isusovo Jevanđelje o Carstvu. Savetujem vas da se posavetujete sa neverovatnim rečima velikog proroka Isaije. U njegovoj viziji o Carstvu, on je video šta Bog, kroz Svog slugu Isusa, namerava da učini sa sadašnjim zlim vladavinama i narodima. Dopustite da vam ponovim ove reči. Ovde vam je unapred data slika stanja stvari koje će uslediti nakon buduće intervencije Isusa po njegovom drugom dolasku:

Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opusteti je, prevrnuće je i rasejaće stanovnike njene. I biće sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospođa kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje. Sasvim će se isprazniti zemlja, i sasvim će se opleniti. Jer Gospod reče ovu reč. „Tužiće zemlja

i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskog. Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmeniše uredbe, raskidoše zavet večni. Zato će prokletstvo proždreti zemlju, i zatrće se stanovnici njeni; zato će izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo će ljudi ostati. Tužiće vino, uvenuće loza vinova, uzdisaće svi koji su veselog srca. Prestaće veselje uz bubnje, nestaće graja onih koji se vesele, prestaće veselje uz gusle. Neće piti vino uz pesme, ogorčaće silovito piće onima koji ga piju. Razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska. Pustoš će ostati u gradu, i vrata će se razvaliti. Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje posle berbe. Ovi će podignuti glas svoj i pevaće, radi veličanstva Gospodnjeg podvikivaće od mora. Zato slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izrailjevog. S kraja zemlje čusmo pesme u slavu Pravednom; ali rekoš: Ološah! Ološah! Teško meni! Nevernici neveru čine, baš nevernici neveru čine. Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovniče zemaljski! I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko izađe iz jame, uhvatiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlje. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovek, i premestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njeno, te će pasti i neće više ustati. I u to će vreme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske. I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamnicu, i posle mnogo vremena biće pogođeni. I posramiće se mesec i sunce će se zastideti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starešinama svojim proslavi se.“ (Isaija 24:1-23).

Ovo je živopisni prikaz koji je potekao direkto iz pera jednog od velikih biblijskih proroka, Isaije. Videćete da on opisuje nepogodu i katastrofu neprikosnovenu ničemu što mi danas možemo da vidimo. Mi svi znamo za destruktivne moći cunamija i strašne uragane koji su uništili brojne narode i

toliko poseda. Takvi događaji pokazuju da Božija moć, kao što je On to naredio u prirodi, može biti destruktivna. U budućnosti, Bog će namerno izraziti Svoj bes zbog grešnosti ljudi. Drugi dolazak Isusa proroci porede sa zemljotresom ili moćnom olujom. Mi treba da učimo na osnovu onoga što možemo da vidimo: da Božija moć treba da na nama ostavi utisak da smo beskonačno krhki. Bog će izaći na kraj sa ljudskom zlobom. On će se sa svim tim izboriti na dan koji se zove „Dan Gospodnji“. Široka depopularizacija sveta će se dogoditi. Ovo je budućnost i krajnja intervencija Boga kada On pošalje Svog voljenog Sina nazad na zemlju. Taj dan je opisan u dugom pasusu koji smo maločas citirali. Mnogi proroci su pisali o ovom dolasku „dana Gospodnjeg“ ili „dana Njegovog žestokog gneva.“ Javiće se međunarodna zabuna, uništenje i očaj. Zadesiće sve vrste naroda. Isus je govorio o „ljudskim srcima kako ih izdaju od straha zbog stvari koje će zadesiti zemlju“ (Luka 21:26).

Ali, obratite pažnju na ishod Božije intervencije: „Nekolicina će ostati“ kada se okonča Dan Gospodnji. Isaija 24:6 kaže to bez okolišanja. Molim da dobro obratite pažnju na činjenicu da neće svaka ljudska osoba biti obrisana sa lica zemlje. To bi ostavilo svet praznim, a zapravo postoji i jedna velika grupa vernika koji pogrešno propovedaju da neće ostati nijedan smrtnik na zemlji. To jednostavno nije istina. Postoji tačna paralela ovde sa poplavom u Nojevo vreme. Delić ljudske populacije se javio neozleđen iz barke koja ga je zaštitila. Noje i njegova žena i troje dece sa svojim porodicama su izbegli smrt u tom trenutku. Ostatak čovečanstva se udavio u kolosalnom sudnjem događaju, za koji je Isus rekao da je paralelan i sličan njegovom sopstvenom dolasku. Slušajte dobro Isusove reči: „Jer u oluji svetlost koja dolazi sa istoka se može videti i na zapadu: isti slučaj će biti i sa dolaskom Sina čovečjeg“ (Matej 24:27). Isus će doći na vlast da spase svet od vremena haosa i zabune.

Dobre vesti su te da se Isus vraća. Ali, šta je sa lošim vestima koje prethode tom trenutku? Isus je rekao:

„Jer kao što je bilo u vreme Nojevo tako će biti i dolazak Sina čovečijeg. Jer kao što pred potopom jeđahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onog dana kad Noje uđe u kovčeg, I ne osetiše dok ne dođe potop i odnese sve;

tako će biti i dolazak Sina čovečijeg. Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti. Dve će mleti na žrvnjevima; jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti. Stražite dakle, jer ne znate u koji će čas doći Gospod vaš. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koje će vreme doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuću svoju. Zato i vi budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će Sin čovečiji.“ (Matej 24:37-44).

Pavlov najživopisniji i najmoćniji opis Drugog dolaska Isusa se može pronaći u stihovima Druge poslanice Solunjanima. Pavle je napisao hrišćanima:

A vama koje muče pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje. U ognju plamenom, koji će dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našeg Isusa Hrista; (2. Solunjanima 1:7-8)

Isus je, kao što to stoji u Bibliji, „autor spasenja za one koji ga *slušaju*“ (Jevrejima 5:9). Spasenje se ne svodi samo na verovanje da je Isus umro da iskupi naše grehe, iako je to isto toliko suštinsko koliko i ovo.

Mislim da vam je jasan ovaj prikaz budućnosti. Prvo idu loša vremena, uništenje nemarnih i nespremnh, onda preživljavanje retkih, a zatim Carstvo Božije koje će biti zapravo rekonstruisano čovečanstvo koje počinje od preostalog čovečanstva. Carstvo će povratiti mir i red u celom svetu. Neopisivi uslovi će se pod Isusovim nadzorom proširiti širom planete. Carstvo Božije, na čelu sa Isusom kao Kraljem i vernicima koji ne mogu da umru, vlašće sa sedištem u Jerusalmu. Svi proroci Izraela predviđaju ovu idealnu budućnost za naš svet. Počnite da čitate proroke Starog zaveta i videćete kakvu divnu viziju o budućnosti sveta oni predstavljaju. **Molitva „Neka dođe Carstvo tvoje“ će biti ostvarena!**

Setite se da je Vaš udeo u ovoj velikoj budućnosti zemlje da se unapred pripremite za Carstvo, da izbegnete strašni sud (ne time što ćete biti odneseni u raj!) i da onda dobijete besmrtnost i vladate sa Isusom u Carstvu koje će on osnovati onda kada se vrati.

4. Popunjavanje praznina

Ukoliko prvi put čujete za ovu biblijsku priču (veliki broj onih koji sebe nazivaju hrišćanima priznaje da nema skoro nikakvo znanje o Bibliji), ili ako ste do sada imali samo nekakvu sumnjivu predstavu o njoj, dozvolite mi da ispunim neke praznine i možda dam odgovor na neka od pitanja koja, dok čitate, mogu da se jave u vašem umu.

Setite se da celokupna biblijska priča nije komplikovana. Ona je napisana na jednom razumljivom jeziku. Međutim, u pitanju je drevna jevrejska priča koja potiče iz kulture koja se sasvim razlikuje od naše. To je čista mesijanska priča. Ovo ne treba da vas čudi pošto je Isus tvrdio da je Mesija!

Mi moramo da naučimo da razumemo taj drevni svet. Ipak, Biblija je namenjena svima nama – ne samo stručnjacima. Svakako, postoje tehnički uglovi Biblije koji zahtevaju mišljenje stručnjaka, ali sama tematika je prilično jasna. Postoji Bog, Jedan Bog Otac, koji je stvorio sve za jednu veoma dobru svrhu. On je imao Isusa, Svog Sina, i Carstvo Božije na umu od samog početka. Ta svrha mesijanskog Carstva je vremenom prikrivena i iskrivljena, jer je Bog dozvolio da posedujemo određenu dozu slobode kako bismo sami napravili (često vrlo pogrešne) izbore. Takođe, dozvolio je da nas Đavo prevari, a za njega u Bibliji kažu da vara ceo svet (Otkrovenje 12:9).

Mi, ljudska bića, stvarno moramo da bolje obratimo pažnju na to što Bog govori i da ne dozvolimo sebi da nas Đavolja lažna verzija religije tako lako i u potpunosti nasamari. Toliko je masivan sadašnji uticaj Đavola (samo do granice do koje Bog to dozvoljava) da njega nazivaju „bogom ovog sadašnjeg doba“ (2. Korinćanima 4:4): Apostol Jovan je rekao da „ceo svet leži u njegovoj moći“ (1. Jovanova 5:19). Sadašnje nacije se nigde u Bibliji ne nazivaju hrišćanskim. One će pripasti Hristu tek kada Isus dođe da ozvaniči Carstvo širom sveta.

Postoji nevidljivo duhovno biće koje se zove Satana ili Đavo i koje se neumorno protivi Božijem planu besmrtnosti i naporno radi, koristeći prirodnu slabost čovečanstva, ne bi li taj plan učinio nerazumljivim. Taj Satana je došao kod Isusa u divljinu, obratio mu se i iskušavao ga, pokušavajući da ga nagovori da izabere lak ili spektakularan put do „uspeha“ (Matej 4:1-11). Isus je bio dovoljno mudar i jak da se odupre Đavolovim pametno osmišljenim lažima i poluistinama (poluistine su obično najopasnije i najefektivnije neistine). Toliko je dobro Isus bio opremljen biblijskom istinom, rečima koje je Bog uputio nama ljudskim bićima, da Đavo nije bio ni do ramena jedinstvenom Sinu Božijem. Ali, Satana je nastavio da koristi svaku priliku ne bi li isterao Isusa iz koloseka. On radi protiv Boga i Božijeg plana namenjenog ljudskim bićima.

Isus je Sin Božiji, a objašnjenje šta to zapravo znači za Isusa što je on jedinstveni Sin Božiji nama je dato u jednostavnoj izjavi koju je anđeo Gavrilo objavio Mariji, devici: „I odgovarajući anđeo reče joj: Duh Sveti doći će na tebe, i sila Najvišeg oseniće te; zato i ono što će se roditi biće sveto, i nazvaće se Sin Božji.“ (Luka 1:35).

Prilično jednostavno. Čudotvorno nastali (začeti) sin u Marijinoj materici je Sin Božiji. Šta ovde znači biti Sin Božiji? Gavrilo objašnjava da Isus ima titulu Sina božijeg upravo zato što je njega Bog čudotvornim putem začeo koristeći moć Svog stvaralačkog duha, svetog duha. Reči koje nam Gavrilo ovde prenosi na početku Jevanđelja po Luki imaju užasno veliki značaj. Luka nam je dao dragocen ključ za adekvatno razumevanje Isuovog identiteta. On objašnjava šta zapravo „Sin Božiji“ znači. Osnova i razlog za to što je Isus Sin Božiji su dati. Sin Božiji znači da je Isus imao natprirodni početak u Mariji, usled čuda koje je Bog izveo. Isus nije imao ljudskog oca. Božija moć je delovala (uporedi Psalam 33:6; Jovan 1:3) kako bi dovela do trudnoće bez učešća ljudskog oca. Važno je shvatiti da je ovo čisto Božije čudo. Toliko je bilo važno to čudo da nam Gavrilo govori da je čudotvorno začeo ili Otac Isusov upravo razlog zašto Isus ima identitet Sina Božijeg.

Luka 1:35 pruža dragocenu definiciju značenja fraze „Sin Božiji“. Ali ta definicija je zanemarena u tradicionalnoj teologiji.

Ovde mi možemo sa sigurnošću da kažemo da vi niste ove izuzetno važne činjenice usvojili u crkvi. Neću ovde ulaziti u detalje, ali crkvena tradicija će vam ponuditi jedan sasvim drugačiji razlog zbog koga je Isus Sin Božiji. Crkve su usvojile jedno sasvim drugačije svedočenje o tome zašto i kako je Isus Sin Božiji. Oni su zapravo frazu „Sin Božiji“ zamenili jednom sasvim nebiblijskom frazom koja glasi „Bog Sin“.

Ja Vas jednostavno pozivam da obratite pažnju na Božijeg glasnika Gavrila i od njega usvojite znanje a ne od nekakvog suprotstavljajućeg crkvenog učenja ili teorije. „To je razlog zašto je Isus Sin Božiji.“ Koji je to razlog? Čudotvorno začecje koje je Bog sproveo u Mariji. To je razlog i nijedan drugi. Isus je drugi Adam. Adama takođe nazivaju Sinom Božijim u stihu 3:36 Jevanđelja po Luki.

Siguran sam da ćete odmah uvideti direktnu paralelu sa stvaranjem prvog čoveka, Adama. Adam je napravljen od zemljane prašine. Bog je onda u čoveka udahnuo Svoj oživljavajući duh života i Adam je postao živo stvorenje.¹ Živo stvorenje je upravo to – živo stvorenje. U Postanju veliki kitovi i druga stvorenja se takođe nazivaju „živim stvorenjima.“ Ni Adam ni životinje nisu stvoreni sa „besmrtnom dušom“, delom njih koji ne može da umre. Stoga, svaka crkva koja propoveda da muškarci i žene imaju besmrtnu dušu koja preživljava smrt prodaju laž – i to ozbiljnu laž pošto je Đavo bio taj koji je prvom paru rekao da neće umreti, čak i kada su bili neposlušni, a ne Bog. Bog je rekao da kada i ako oni ne budu bili poslušni prema Njemu, oni će sigurno biti na putu ka smrti. I zaista su umrli. Potomci tog prvog ljudskog para su takođe umrli. Ništa nije sigurno, kako kažu, osim smrti i poreza.

Jedina nada da će iko od nas ponovo živeti leži u vaskrsenju. Vaskrsenje će se dogoditi, kao što smo videli, kada Isus ponovo stigne na zemlju. To će biti u trenutku kada se nacije sadašnjeg sveta predaju upravi Carstva Božijeg koje će onda pripadati Bogu i Njegovom odabranom Sinu i Mesiji, Isusu. Vi možete da ovo pročitate u divnoj i upečatljivoj izjavi u stihovima Knjige Otkrovenja. Ja ću

¹ Verzija Kralja Džejmsa prevodi hebrejsku reč *nephesh* kao „dušu“ ali ne dozvoljava Vam da vidite da se ista reč primenjuje i na životinje. Stoga, životinje su takođe „živa bića“ ili „duše“.

jednostavnom povezati dva pasusa u kojima se pominje „sedam truba“ kako bih objasnio kako će sadašnji svetski poredak postati zemaljsko Carstvo Božije. Sve dobre biblijske studije su izvršene tako što su se povezivale informacije koje su nam ostavili različiti pisci. Prva je poznata izjava o „sedam truba“ koja je data u Knjizi otkrovenja, važnoj knjizi koju je Bog dao Isusu a koju je zabeležio Apostol Jovan. To je predviđanje i vizija o stravičnom budućem događaju koji će obeležiti Isusov spektakularan povratak na zemlju.

„I sedmi anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreći: Posta carstvo sveta Gospoda našeg i Hrista Njegovog, i carovaće va vek veka. I dvadeset i četiri starešine koje seđahu pred Bogom na prestolima svojim, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu. Govoreći: Hvalimo Te, Gospode Bože Svedržitelju, koji jesi, i beše, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. I neznabošci se progneviše, i dođe gnev Tvoj i vreme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama Tvojim, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena Tvog, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se čivot zaveta Njegovog u crkvi Njegovoj; i biše sevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.“ (Otkrovenje 11:15-19).

Mogli bismo da kažemo da ovaj brilijantni biblijski pasus sumira kolosalnu revoluciju i obnovu koja će se dogoditi onda kada Bog pošalje Isusa nazad da postavi Carstvo Božije. Nije ni čudo to što je Carstvo Božije srž Jevanđelja. To su jedine krajnje i zaista Dobre vesti. Carstvo je jedina vladavina koja će da živi doveka.

Tek onda kada Carstvo nastupi po Isusovom povratku, hrišćani koji su umrli će se vratiti iz mrtvih (ne iz raja!) u život.

Evo povezanog pasusa u kome se pominje „sedam truba“ koji povezuje dolazak Isusa da ustanovi Carstvo sa vaskrsenjem mrtvih. Pavle je ovaj događaj opisao na sledeći način: „U jednom trenutku, u treptaju oka, *po oglašavanju poslednje trube* ... mrtvi će se dići ... Život će progutati smrt. Mi ćemo se odenuti

u besmrtnost“ (1. Korinćanima 15:52-54). Ovo je ključni trenutak uspeha za sve one koji postavljaju svoju nadu u Hrista i njegovu ponudu o neuništivom životu u budućem Carstvu.

Sada vidite kako će Carstvo Božije biti ozvaničeno povratkom Isusa da vaskrsne vernike svih doba.

A sada da se na trenutak pozabavimo ljudskom konstitucijom. Verujem da je u ovom trenutku vama jasno da ni Vi ni ja nismo rođeni sa besmrtnošću. Ovo je istina od ključne važnosti pošto nam omogućava da shvatimo ko smo mi kao ljudska bića. Vi ste sada smrtnik. Vi možete da umrete i umrećete (osim ako se ne desi da budete živi u trenutku Isusovog povratka; čak i tada ćete morati da se transformišete u besmrtnika). Čovek nema unutrašnji deo koji je poznat kao „besmrtna duša“. Da ima, ta duša bi zaista morala da ode kod Boga u raj dok samo telo umire. Ali, ako u čoveku ne postoji besmrtna duša, onda kada čovek umre, on umre ceo, i jedino rešenje za tu tragediju jeste to da *ceo čovek* bude vraćen u život pri vaskrsenju koje će se dogoditi onda kada se Isus vrati. To je biblijsko učenje o sudbini čoveka.

To drugo viđenje, da je čovek stvoren sa besmrtnim delom u sebi, predstavlja deo paganske filozofije kojoj nije mesto u istinskom hrišćanstvu.

Nekoliko crkvenih grupa i mnogi izvrsni proučavaoci Biblije različitih veroispovesti, na svu sreću, razumeju ovu važnu činjenicu o čovečijoj konsituciji i tome ko smo mi zapravo. Martin Luter, reformator (neki delovi njegovih rukopisa su verovatno bili „obrađeni“ kako bi se ublažilo ono što je on rekao), Vilijam Tindejl, heroj i prevodilac Biblije na engleski jezik, zbog čega je on nastradao na tragičan način, razumeo je šta se dešava nakon smrti. Ali velika većina crkvenih članova insistiraju na nebiblijskoj ideji da njihove „duše“ ne mogu da umru i da su mrtvi zapravo živi sada, u raju ili paklu. Rimokatolička crkva u jednom trenutku u svojoj istoriji je čak ohrabivala svoje članove da plaćaju posebne „mise“ koje bi izvodili sveštenici kako bi skratili vreme koje njihovi dragi, mrtvi rođaci moraju da provedu u „čistilištu“, za koje se kaže da je privremeno mesto za mučenje i patnju onih koji još uvek nisu prikladni za

„raj“. Druge popularne crkve nikada nisu prihvatile ovu ideju o privremenom paklu, čistilištu. One su pojednostavile sistem rekavši da svi „sem Hrista“ odlaze pravo u pakao, i tamo trpe muke beskonačno mnogo vremena. U isto vreme, one traže od javnosti da veruje da je Bog beskonačno saosećajan.

Mi pokušavamo da spojimo različite krajeve biblijske priče kako bi ona imala smisla u svojoj brilijantnoj jednostavnosti. Da ponovim, nešto od ovoga bi Vama moglo da deluje sasvim novo. Odvojte vreme da se pozabavite tim informacijama. Probudite se misleći na to. Idite na spavanje razmišljajući o tome. Nemojte suditi na brzinu o onome što čitate. Proučavajte Bibliju. Budite Bereanac. Bereanci su bile te plemenite duše koje se pominju u stihovima 17:11-12 Dela apostolskih koji su mukotrpno ispitivali ono što im je Pavle govorio o značenju života i spasenju. Oni su „ispitivali Sveto pismo svakodnevno kako bi se uverili da je istina ono što čuju. I mnogi su postali vernici.“ To jest, njih je Pavlovo otkrovenje ubedilo da veruju u Božiji program besmrtnosti u Hristu.

Oni su postali članovi Crkve time što su kršteni u vodi, uronuvši u prisustvu ostalih vernika, što je bila javna izjava njihove namere da prate Isusa do kraja svog života, u dobru i zlu. Isus je zapovedio da krštenje vodom treba da bude deo službe njegovih sledbenika i to sve dok se on ne vrati (Matej 28:19-20). Sam Isus je bio kršten. On je krstio svoje učenike (koristeći svoje predstavnike da izvode ovaj običaj) (Jovan 3:22, 26; 4:1-2). Petar je smatrao čin krštenja odgovorom na direktnu Isusovu zapovest i „on im je zapovedio da se krste“ u vodi (vidite Dela 10:47-48). Petar je veoma ozbiljno shvatio krštenje vodom. „Zar može ko vodu zabraniti da se ne krste ovi koji primiše duha svetoga kao i mi, zar ne? I on im je naredio da budu kršteni u ime Isusa Hrista“ (Dela 10:47-48). Odbiti krštenje vodom bi značilo direktno se usprotiviti Božijoj volji (Dela 11:17). Odbiti krštenje vodom, za mlade preobraćenike, značilo bi ne postupiti onako kao su Bog i Isus zapovedili.² Neki su na tragičan način dovedeni u direktnu neposlušnost prema Isusu time što su naučeni da krštenje vodom ne predstavlja deo hrišćanske prakse.

² Obratite pažnju na istu reč „odbiti, zabraniti“ na grčkom jeziku u stihovima 10:47 i 11:17 Dela apostolskih.

Molim Vas da obratite pažnju na to da „verovati“ znači biti ubeđen (Dela 28:23-24). Bog nam daje um i očekuje od nas da ga koristimo. Bog je od početka slao Svoje zastupnike u vidu proroka u Starom zavetu i na kraju je poslao svog krajnjeg proroka, Isusa jedinstvenog Sina Božijeg. Božije ponude čovečanstvu su često odbijali oni koji bi ih čuli. Čak su i Isusa u velikoj meri odbijali neprijateljski nastrojeni Jevreji njegovog doba i mnogi drugi ljudi različitih nacionalnosti, kada je njegova poruka o Carstvu kasnije došla do njih. Ljudska rasa ima veoma tragičnu istoriju ne postupanja prema onome što nam Bog govori za naše dobro. Dokumenta pokazuju da je mnogo proroka, Božijih izaslanika i zastupnika, ubijeno od strane onih koji bi ih čuli kako govore. Ljudi su toliko zbunjeni da lako postaju neprijateljski nastrojeni prema onima koji bi im na fin način pokazali Istinu. Vođe nekih sekta toliko zbunjuju svoje sledbenike da je potrebno mnogo vremena i proučavanja ne bi li se oni „deprogramirali“ kako bi mogli da razumeju i prate Isusova učenja. Isus je čak obećao da će poslati „mudrace“ i profesionalne teloge (pisare) da pomognu ljudima da shvate Božiju volju i plan (Matej 23:34).

Ako neko na pogrešan način usvoji deo religijske „istine“, biće potrebna određena „duhovna operacija“ da se to ispravi. Svi mi imamo tendenciju da se čvrsto držimo onoga što smo naučili od svojih voljenih učitelja, a da često ni ne ispitamo pažljivo druga viđenja. Tehnika sekte se svodi na izolaciju članova od šireg sveta biblijskog proučavanja i kritike i usađivanje lažnog osećanja kompetentnosti u iste. Ako, na primer, neko predloži doktrinu ili praksu za koju se praktično nikada nije čulo u prethodnoj istoriji biblijskih studija, to je skoro sasvim sigurno pogrešno! Iluzorno je pretpostaviti da nam nije potreban savet drugih i njihov uvid kako bismo stigli do adekvatnog razumevanja. Teologija se obavlja u zajednici a ne „na ostrvu“.

Isus je klasičan primer odbijanja bez ikakve dobre osnove. Mnogi od onih koji su čuli Isusovo propovedanje, uključujući religijske autoritete, verovali su da je Isus bio zastupnik Đavola i da je zaslužio da umre. Religijske vođe su prilično pogrešno, zaslepljeni sopstvenim religijskim tradicijama, verovali da običan narod mora da bude zaštićen od Isusa koji je (kako su vlasti tvrdile) radio za mračne sile. Čak su i Isusovi prijatelji u jednom trenutku posumnjali da se

on bavi okultnim delima, da je nekakav mađioničar i pretnja javnom miru i duhovnosti. Isus je odgovorio time što je govorio svojim vernicima da će trenutak doći kada će oni biti ubijeni. I oni koji ubijaju one koji veruju u Isusa će biti ljudi koji su „mislili da Bogu čine uslugu“ (Jovan 16:2). Možete li to da zamislite? Religijski narod je bio zbunjen do te mere da je mislio da je Bogu učinio uslugu time što se otarasio Isusa! Pitanje je, da li su se stvari dosta promenile? Da li je ljudska rasa vremenom postala prosvećena i mudra? Da li mi sada instinktivno znamo razliku između istine i laži? Da li bismo mogli da prepoznamo lažnog učitelja ili proroka ukoliko bismo čuli ili videli nekog od njih? Ili bismo počinili grešku na štetu Istine?

Isus je imao veoma negativno viđenje o tome na šta će se njegovo učenje svesti kada on ode. On je čak sumnjao u to da će vera uopšte preživeti i pitao se: „Kada Sin Čovečji dođe, da li će on naći vere na zemlji?“ (Luka 18:8).

U vezi sa ovim, ja želim da završim ovo poglavlje time što ću vam pokazati najuznemirujuće i najalarmantnije ikada zabeležene Isusove reči. Čitajući ove reči, mi smo blagovremeno upozoreni. Nema šanse da budemo samozadovoljni ili samoživi. Ovo su zastrašujuće Isusove reči. Poslušajte ih:

„Neće svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! Ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji Oca mog koji je na nebesima. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! Nismo li u ime Tvoje prorokovali, i Tvojim imenom đavole izgonili, i Tvojim imenom čudesna mnoga tvorili? I tada ću im ja kazati: Nikad vas nisam znao; idite od mene koji činite bezakonje. Svaki dakle koji sluša ove moje reči i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovek koji sazida kuću svoju na kamenu: I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer beše utvrđena na kamenu. A svaki koji sluša ove moje reči a ne izvršuje ih, on će biti kao čovek lud koji sazida kuću svoju na pesku: I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno. I kad svrši Isus reči ove, divljaše se narod nauci Njegovoj. Jer ih učaše kao Onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.“ (Matej 7:21-29).

Ovaj biblijski pasus je jedan od najuznemirujućih pasusa Biblije. Moguće je biti stašno prevaren. Čovek može da postupa ili da *zamišlja* da postupa kao hrišćanski propovednik, da čak čini čuda i izbacuje demone i da pri tom, kao što u ovom prevodu stoji, „nema odobrenje“ od strane Isusa da bude deo njegovog tima. Ovo su jezivi stihovi.

Ja, pre svega, želim da znam kako može da dođe do takvog užasnog i krhkog stanja događaja. Šta, prema Isusu, predstavlja odlučujući problem? To ima veze sa tim što je poslušnost koja se ukazuje Isusu isto što i „postupanje prema volji Božijoj.“ Tu leži srž problema: Postupati prema volji Boga i Isusa, Božijeg krajnjeg predstavnika.

Dok nastavljamo sa pričom, želimo da se detaljnije pozavavimo pitanjem „postupanja prema volji Božijoj i slušanja Isusa.“ „Onaj koji čuje i postupa prema tome što je čuo“ je na pravom putu. Ostali nisu. Mnogi će misliti, iskreno, da su oni na pravom putu, ali će se ispostaviti da nisu i da nikada neće biti. I drugi će krenuti dobrim putem ka Carstvu, ali će se izgubiti usput i otići u tamu. Zvuči kao da ako neko želi da bude hrišćanin on mora da uloži neumoran trud, trud da razazna istinu od laži, svetlost od tame. Naša duhovna kuća mora biti sagrađena na kamenu, ali u ovom prevarenom svetu, Vi možete da gradite kuću na pesku a da to ni ne znate. Rušenje kuće na pesku je neizbežno. Mi želimo da izbegnemo takvo strašno rušenje po svaku cenu.

Skica biblijske priče je, kao što smo rekli, prilično laka. Ali, mi treba da uložimo trud i posvećenost ne bi li postali u potpunosti upoznati sa Božijim velikim planom besmrtnosti. Isus nam nije samo rekao da budemo „dobar“ narod. On je počeo time što je izdao naređenje da mi „moramo da verujemo u Jevanđelje o Carstvu“ (Marko 1:14-15). To znači da moramo da se uključimo u Božiji i Isusov plan o Carstvu i besmrtnosti.

Upravo ovde počinje ključna poslušnost o kojoj je Isus govorio. Postupanje prema Isusovoj prvoj zapovesti je mesto odakle treba početi: „Pokaj se i poveruj u Jevanđelje o Carstvu“ (Marko 1:14, 15). Petar je rekao isto to kada je pisao

uvod u svoju prvu poslanicu. On je govorio o tome kao treba „slušati Isusa i biti poprskan njegovom krvlju“ (1. Petrova 1:2).

Zašto ne bismo počeli od Isusove prve složene zapovesti u stihovima 1:14-15 Jevanđeja po Marku?

Mi nećemo naučiti sve za jedan dan. Ali u najmanju ruku mi možemo da počnemo i da „radimo na našem spasenju treseći se od straha“, kao što je Pavle rekao (Filipljanima 2:12), tj. sa trezvenim smislom o užasno velikim problemima života i smrti. Ono što mi moramo da učinimo, očigledno, jeste da dobro obratimo pažnju na Isusova učenja. Isus je krajnji, stručni vodič ka uspehu u dolazećem Carstvu. On je „taj krajnji prorok“ koga nam je Bog od drevnih vremena obećao da će poslati (5. Mojsijeva 18:15-18; Dela 3:22, 7:37).

On je izvrstan učitelj o putu koji vodi ka besmrtnosti. On sam je morao da prođe kroz tok koji vodi do Carstva i odneo je pobedu. On je osvojio zlatnu medalju. Dobio je besmrtnost i nikada neće moći da umre. On je bio kvalifikovan da zauzme mesto na prestolu Carstva Božijeg u Jerusalimu. On je pionir u Božijem planu besmrtnosti. U međuvremenu, danas, on je saosećajni i milostivi Prvosveštenik koji pomaže onima koji su na putu ka spasenju u Carstvu Božijem.

Mi treba da pratimo njegove korake, u avanturi koja vodi ka večnom životu u Carstvu koje će Bog nebesa uspostaviti na zemlji. Dozvolite nam sada da dodamo još delova slagalici velikog Plana koji je otkriven u Bibliji. Dok to činimo, Vaš pogled mora da bude strogo usmeren na posao „postupanja prema volji Božijoj.“ To je ključ svega.

5. Više o Carstvu, uključujući i starozavetnu pozadinu

Naše ispitivanje Biblije do sada je otkrilo veoma važnu činjenicu da je Isus bio neumorni i strastveni propovednik Jevanđelja o Carstvu.¹ On je propovedao da je poruka o Jevanđelju jedina poruka koja može da reši ljudski problem smrtnosti. Isus je tvrdio da samo on može da propoveda javnu tajnu besmrtnosti – način na koji je on spasen. I on je tvrdio da će jednog dana Carstvo značiti rešenje problema celog sveta. Isus je vrlo jasno stavio do znanja da je njegova celokupna aktivnost usredsređena na propovedanje Carstva Dobrih vesti. To je ono zbog čega je on poslat, kao što je to on objavio u upečatljivom stihu 4:43 Jevanđelja po Luki. Taj stih je jedan od spektakularnih vrhunskih stihova koji će Vas uputiti u celokupnu veličanstvenu biblijsku priču.

Zatim, na osnovu stiha 4:43 Jevanđelja po Luki mora da sledi da Isusovi sledbenici treba da imitiraju svog rabina i gospodara i da sami budu propovednici Carstva Božijeg. Ideja je sasvim jednostavna: Kada je Isus napustio zemlju, nakon što je vaskrsao iz mrtvih, on se postarao da njegov rad oko propovedanja Carstva bude nastavljen. On je pažljivo obučio svoje sledbenike, unutrašnji krug izvršitelja koji su delili njegov posao, da obavljaju zadatak oko Carstva. On je njima u poznatom Velikom poslanju (Matej 28:19-20) dao poslednje uputstvo, da propovedaju isto Jevanđelje koje je on propovedao.

Jevanđelje je podrazumevalo odlazak u sve nacije a ne samo u Izrael. Jevanđelje o Carstvu je sada ponuđeno svima, i još uvek se nudi. Kako su prvi Isusovi sledbenici došli do kraja svojih života, oni su se postarali da njihovi

¹ Kako bi dobili potvrdu ove jednostavne činjenice, vidite Matej 4:17; 4:23; 9:35; Luka 4:43; 8:1; 9:11 kako biste se uverili da je Isus uvek govorio o Carstvu, i pre i posle smrti (Dela 1:3). Pavle je pokazao vernost Isusu time što je propovedao upravo to isto Jevanđelje o Carstvu (Dela 19:8; 20:24-25; 28:23, 31). Postoji samo jedna poruka o Jevanđelju. Ona je namenjena svima. Nju nazivamo Jevanđelje o Carstvu.

naslednici, u potpunosti upućeni u Jevanđelje o Carstvu, nastave njihov posao. Trebalo bi da dodam da Apostoli² nisu bili zamenjeni i mi ih danas nemamo. Ali mi možemo da učimo od njih i da hvatamo duh njihovog Jevanđelja o Carstvu, Jevanđelje za sve nacije.

Ali, obratite pažnju na ono što su zabeležili učenici kritičari. Američki vodeći graditelj crkava je rekao: „Iskreno se ne sećam ijednog pastora čija je služba zapravo podrazumevala propovedanje o Carstvu Božijem... Sada shvatam da nikada nisam propovedao o tome. Gde je Carstvo nestalo?“³

Stručnjak o hrišćanskim misijama: „Kada ste poslednji put čuli službu o Carstvu Božijem? Iskren da budem, teško da bih se mogao setiti da sam ikada čuo čvrsto izlaganje o Carstvu. Kako da pomirimo ovu tišinu sa široko prihvaćenom činjenicom da je Carstvo Božije bila glavna stvar na umu našeg Gospoda i u njegovoj službi?“⁴

Rimokatolički učenjak Biblije je rekao: „Na moje zaprepašćenje, Carstvo Božije jedva da je igralo ikakvu ulogu u sistematskoj teologiji koju sam slušao na teološkom fakultetu.“⁵

Arhiepiskop Kenterberijski je rekao: „Nama je prilično neobično što se Carstvo Božije javlja u toliko maloj meri u teologiji i religijskim rukopisima skoro čitavog perioda hrišćanske istorije. Sigurno je to da kod Mateje, Marka i Luke, Carstvo ne može zauzimati bitnije mesto od onog koje već zauzima.“⁶

² Novi Zavet koristi reč apostol u sekundarnom smislu samo kada govori o misionaru ili nadzorniku nekoliko crkava. Apostoli, u primarnom smislu, razlikuju se po tome što su lično videli Isusa i što im se pripisuju neverovatna dela i čuda koja su izvodili (2. Korinćanima 12:12; 1. Korinćanima 9:1).

³ Peter Wagner, *Church Growth and the Whole Gospel*.

⁴ *Missiology*, April, 1980, str. 13.

⁵ B.T. Viviano, *The Kingdom of God in History*, 1988, str. 9.

⁶ William Temple, *Personal Religion and the Life of Fellowship*, 1926, str. 69.

Evangelistički pisac o Jevanđelju je rekao: „Koliko ste čuli o Carstvu Božijem? To nije naš jezik. Ali je Isusova prvenstvena briga.“⁷

Istoričar H.G. Wells je rekao: „Isto toliko je neverovatno to koliko je Isus stavljao u prvi plan učenje o onome što je on nazivao Carstvom Božijim a posebno je neverovatno koliki minijturni značaj ono ima u propovedanju i praksi većine hrišćanskih crkava. Ova doktrina o Carstvu Nebeskom, koja je bila glavno Isusovo učenje, i koja igra toliko malu ulogu u hrišćanskim učenjima, sigurno je jedna od najrevolucionarnijih doktrina koja je ikada pokrenula i promenila ljudsku misao. Da li uopšte treba da nas čudi što je i dan danas ovaj Galilejac prevelik za naša mala srca?“⁸

Pozivam vas da se pozabavite ovim neverovatnim – izuzetnim – izjavama koje smo dobili od vrhovnih crkvenih autoriteta. Da li vidite da Isusovo Jevanđelje nije prisutno u onom što mi nazivamo hrišćanstvom.

U jednoj upečatljivoj izjavi u Isusovom proročanskom razgovoru u dvadeset četvrtom poglavlju Jevanđelja po Mateju, Isus je rekao: „Ovo Jevanđelje će biti propovedano u celom svetu svim nacijama i onda će kraj (sadašnjeg doba) doći“ (Matej 24:14). Kraj doba podrazumeva, naravno, vreme kada će se on vratiti da preuzme vlast nad Carstvom Božijem koje će obuhvatati ceo svet. Pre tog neverovatnog događaja, svet se mora blagovremeno upozoriti na to da će se Bog umešati, masivno i odlučno. Propovedanje hrišćanskog Jevanđelja o Carstvu je božanska izjava o nameri koju će da sprovedu Bog i Isus. To je obećanje onima koji su poslušni i pretnja onima koji neće da se pokaju. Obećanje i pretnja. Svetu je dato napredno znanje o tome šta Bog namerava da uradi. On će morati da se umeša da spase svet od sopstvenog zla. Mi ćemo uništiti same sebe. Svet je pun nepravde i tragedije.

Mi treba da poslušamo upozorenje koje je izdao Isus u svom Jevanđelju o Carstvu i da poverujemo u poruku o Carstvu i smrti i vaskrsenje Isusa, koji je umro ne bi li pomirio svojevolljna ljudska bića sa Bogom. I on je umro kako bi

⁷ Michael Green na Međunarodnoj konferenciji u Lozani o Svetskoj evangelizaciji, 1974.

⁸ *The Outline of History*, Tom. 1, str. 426.

nama bilo oprošteno za sve naše neuspehe, a posebno za naše odbijanje Jevanđelja o Carstvu. Pokajanje, naravno, podrazumeva da počnemo da slušamo Isusa. Oproštaj nema poentu ako *nastavimo* da budemo neposlušni. Stoga, Isus je počeo svoju službu time što je zapovedio pokajanje i verovanje u Jevanđelje o Carstvu (Marko 1:14-15).

Sada želim da vam skrenem pažnju na Stari zavet koga je Isus poznavao do detalja i koga je mnogo voleo. Posebno ćemo obratiti pažnju na Knjigu proroka Danila koji je radio u velikom gradu Vavilonu (u današnjem Iraku, 80 kilometara južno od Bagdada) u šestom veku pre nove ere. Danilo je bio jedan od nekoliko plemića koji je bio deportovan u Vavilon onda kada je Nabukodonosor napao i osvojio njegovu zemlju, Judeju. Ovaj događaj se odigrao oko 605. godine p.n.e.

Danilu je dat širok prikaz istorije koja će zadesiti Bliski Istok. Drugim rečima, on je bio privilegovao da vidi unapred šta će se dogoditi u određenim trenucima u istoriji. Ova informacija mu je data onda kada je on protumačio san koji je bio dat kralju Vavilona. Kralj je video ogromnu statuu. Ona se sastojala od glave sačinjene od finog zlata, grudi i ruku od srebra, stomaka i butina od bronz, nogu od gvožđa i stopala od mešavine gvožđa i pečene gline (Danilo 2:31-45).

Danila je Bog nadahnuo sposobnošću da objasni kralju značenje tog sna, odnosno vizije. Glava statue je predstavljala samog kralja Vavilona, Nabukodonosora. Trup je predstavljao naredno carstvo u Vavilonu, pre svega carstvo Medana i Persijanaca.⁹ Treći deo statue je predstavljao grčko carstvo koje je vladalo nad istim tim područjem a četvrto carstvo, koje je bilo najnasilnije od svih njih, predstavljalo je krajnje Vavilonsko carstvo. Krajnje carstvo je identifikovano kao ono koje se sastoji od četiri podela *grčkog* carstva u osmom poglavlju Knjige proroka Danila i kao carstvo „severa“ u jedanaestom poglavlju. Grčko/Sirijsko carstvo drugog veka pre nove ere, sa Antiohom Epifanom kao svojim okrutnim vođom, predkazalo je krajnje nemilosrdno carstvo statue.

⁹ Neki kritičari su smatrali da je Carstvo Medana zapravo carstvo koje se razlikuje od onog Persijskog. Interesantno je to što statua kao svoje središte ima Vavilon od vrha pa do dna.

Krajnji oblik je opisan tako da ima deset prstiju na nogama. I kao što ćemo videti, takođe će postojati i krajnja jedanaesta moć, savremenik deseterice krajnjih vladara, koji će biti jedan jedini destruktivni Antihrist. Knjiga Otkrovenja dodaje dalje detalje ovoj viziji, posebno u trinaestom i sedamnaestom poglavlju. U knjizi Otkrovenja krajnji zli pojedinac se naziva Zver (Otkr 11:7; 13:4-7; 17:8, 11, 12, 16, 17, 19). Pavle je o njemu govorio kao o Čoveku Greha i Čoveku Bezakonja (2. Solunjanima 3-10). Isus je govorio o Gnusobi pustoši kao o nekom ko stoji tamo gde *on* ne bi trebalo da stoji (Marko 13:14).

Biblija je ujedinjena po pitanju svog svedočenja o budućoj zloj osobi koja će predstavljati otelotvorenje svega što se protivi Bogu i Njegovom planu. On će biti direktno oružje Đavola.

Šta će se dogoditi kada se konačna Zverska moć okonča – kada se period velike nevolje (Matej 24:21; Danilo 12:1; vidi i Danilo 7:21-27) završi? Odgovor je direktno povezan sa hrišćanskim jevanđeljem, pošto je Isus otkrio u tom otkrivenom snu viziju Carstva u kom će on vladati. Carstvo je divno opisano u viziji (poglavlje 2 Knjige proroka Danila) kao „kamen isklesan bez upotrebe ruku“, tojest kamen proizveden natprirodnom moći. Taj kamen je pogodio statu u Nabukodonosorovog sna u njena krhka stopala i cela statua se sručila odjednom. „Kamen“ je bio Carstvo Božije. „Kamen“ je predstavljao dolazak Carstva Božijeg. Evo Danilove nadahnute interpretacije: „ U danima tih (krajnjih) vladara, Bog nebesa će postaviti Carstvo koje nikada neće biti uništeno. Ono će slomiti u paramparčad sva ona bivša carstva i samo će trajati doveka“ (Danilo 2:44). To će biti Carstvo ne *u* raju već „ispod čitavog raja“ (Danilo 7:27).

Cilj biblijske priče je Carstvo na obnovljenoj zemlji a ne Carstvo u nekakvom dalekom „raju“.

Naziva se Nebeskim Carstvom, jer će ga Bog nebesa ustanoviti na zemlji. I Isus, Sin Božiji – Mesija – biće na čelu istog. Ono se zove Carstvom Božijim, jer će ga Bog doneti u postojanje na zemlji onda kada se Isus vrati. Carstvo Božije i Carstvo Nebesko imaju sasvim isto značenje.

Ovo je upravo ono Carstvo Božije koje je Isus proglasio središtem svog Jevanđelja. To je Carstvo za koje su članovi crkava naučili da se mole kada kažu „Neka dođe Carstvo Tvoje!“ To je vreme, kao što nam sledeći stih „Gospodove molitve govori“, kada će Božija volja biti sprovedena *na zemlji*. I kada će, kao što je Isus obećao, vernici „naslediti zemlju“ (Matej 5:5). I vladati sa Hristom *na zemlji* (Otkrovenje 5:10).

Hrišćansko Jevanđelje je izgubljeno onda kada se *Isusovo osvrtnje na ideju hebrejske Biblije o Carstvu potisne*. Čim se odbace koreni spasonosnog Jevanđelja, onda neupućeni mogu da zamisle Jevanđelje o Carstvu kao *bilo kakav oblik nejasne duhovnosti*. Hrišćanstvo je Mesijanizam, propovedao ga je Mesija Isus. Ali Isus je trenutno predstavljen javnosti kao neko ko je često sasvim nemesijanski nastrojen!

Ja mislim da je pošteno reći da mnogi crkveni članovi ne znaju čemu se to oni mole kada kažu „Neka dođe Carstvo tvoje!“ To nije uopštena želja da se stvari poboljšaju. To svakako ne znači: „Neka se tvoje sadašnje carstvo proširi.“ To je molitva i jecaj da Bog pošalje Isusa da se umeša u ljudske poslove i nama pruži vladavinu koja zaista funkcioniše. Ona ukazuje na vreme kada će „zemlja biti ispunjena znanjem o Bogu kao što vode ispunjavaju mora“ (Isaija 11:9)

Čak će i divlje životinje živeti u miru zajedno. Nacije će sa zahvalnošću odustati od međunarodnih ratova. Bezumno nasilje koje sada ubija i sakati više neće postojati. Nikome neće biti dozvoljeno da napravi tenk ili da uperi oružje u drugo ljudsko biće. Kada Carstvo dođe, nacije će istopiti svoja strašna oružja uništenja i pretvoriti ih u alat za obradu zemljišta. Biće nelegalno praviti smrtonosna oružja (Isaija 2:4). Mir će biti obavezan. Ljudi će uskoro naučiti da postoji bolji način da se organizuju. Konflikti svih vrsta će biti rešeni. Mesija, koji će onda biti prisutan na zemlji, sudiće kada dođe do nacionalnih rasprava i nekadašnje neprijateljski nastrojene nacije poput Asirije i Egipta će se radovati u zajedničkoj veri i gajiti mir jedni prema drugima i sa Izraelom. Vi možete da imate uvid u to divno društvo kada pročitate stihove 19:22-25 Knjige proroka Isaije. Proroci Starog zaveta stalno govore o dolasku ovog veličanstvenog doba.

Čak će i priroda doživeti dramatično poboljšanje širom planete. Lavovi će mirno ležati kraj jaganjaca a deca će se igrati sa zmijama bez ikakve bojazni. Pravi Raj će se vratiti na zemlju (Isaija 11; 65:17-25, itd.).

Danilo govori o tom Carstvu koje će doći kao o Carstvu „pod čitavim rajem“ (Danilo 7:27). Ovo Carstvo se prilično razlikuje od bilo kakvog savremenog i pogrešnog pojma Carstva *u* raju ili na nebu. Biblija nigde ne pominje kako mi kao duše plovimo u vazduhu. Ta ideja ne predstavlja ništa drugo do popularnu bajku. Čitava poenta biblijske priče je ta da će Bog uspeti da donese mir na zemlji. Ako bi on otpisao planetu i odveo sve u raj, ne bi se mogao ostvariti Njegov veliki projekat besmrtnosti na zemlji. Raj je bio jednom ovde na zemlji i biće obnovljen. Ali samo oni koji se spremaju za ovaj događaj i pomognu da se on promoviše tako da i drugi mogu da uživaju, biće u tom Carstvu na zemlji. Suština istinske vere jeste verovati u Isusa kao izvršitelja Božijeg velikog plana za našu planetu.

U ovom trenutku, duboko usađena ideja da mi odlazimo u raj nakon smrti nije ni blizu Isusovim rečima da ćemo mi naslediti *zemlju* (Matej 5:5, citirajući Psalam 37:11). Ovo razotkrivajuće Isusovo učenje o Carstvu mora da zameni sav nemarni jezik koji ćemo sada čuti o „odlasku u raj“. Ako čitamo Bibliju sa iskrenom željom da razumemo njeno veliko obećanje, nama će biti bolje da odbacimo svako pominjanje „raja“ kao našeg budućeg doma i da odamo počast Isusu time što ćemo ponavljati ono što je on rekao o Carstvu.

Da li je nerazumno očekivati da hrišćani *zvuče* kao Isus kada govore o svojim ciljevima i nadama?

Knjiga proroka Danila je veličanstveno blago pozadinskih informacija u vezi Isusovog propovedanja o Carstvu. U sedmom poglavlju mi smo naučili da će neposredno pred dolazak Carstva, strašno i zversko carstvo dominirati politikom u najmanju ruku Bliskog istoka. Nju će voditi anti-hrišćanska figura koju u Knjizi Otrkovenja nazivaju „Zver“ i koju u Drugoj poslanici Solunjanima Pavle naziva „čovekom greha.“ Isus je govorio o ovom zastupniku zla koji će sprovesti ogromna uništenja neposredno pred dolazak Carstva. Ovaj tiranin

zla je takođe poznat i kao „Antihrist“ (1. Jovanova 2:18). Apostoli su propovedali da je lažljivi duh Antihrista već i te kako na delu u našem društvu. Krajnji pojedinačni Antihrist se još uvek nije pojavio. Jedina odbrana od nasedanja na laži zle osobe je „ljubav prema istini zarad spasenja“ (2. Solunjanima 2:10).

Danilo je u viziji video i vladavinu i vođu te vladavine, kao krajnji oblik zle ljudske vladavine. On je video „mali rog.“ Rog u Bibliji predstavlja vladara. Danilo je bio toliko nestrpljiv da sazna na koji način se jeziva figura Antihrista može poraziti:

„Tada zaželeh znati istinu o četvrtoj zveri, koja se razlikovaše od svih i beše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte bronzane, i jeđaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše, I o deset rogova šta joj behu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oči i usta koja govorahu velike stvari i beše po viđenju veći od drugih. Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlađivaše ih, Dokle dođe starac, i dade se sud svecima Višnjeg, i prispe vreme da sveci preuzmu carstvo.“ (Danilo 7:19-22).

Taj ključni trenutak u vremenu će nastupiti nakon velikih nevolja. Njega će obeležiti povratak Isusa u moći i slavi da ustanovi Carstvo na zemlji.

Hajde da sumiramo ono što smo videli u ovim stihovima: Nastupiće kratak period kada će Antihrist vladati. Onda će njegova moć biti u potpunosti eliminisana. Obratite pažnju na spektakularno rešenje haosa koga je donela vladavina Antihrista: „Ali, na kraju, sveti narod Svevišnjeg će dobiti Carstvo i oni će vladati zauvek i doveka“ (Danilo 7:18).

Isus je ponovio ovo obećanje onda kada je svojim sledbenicima rekao: „Ne plaši se, malo stado; vašem Ocu je veoma drago da vama da Carstvo“ (Luka 12:32).

Vizija iz sedmog poglavlja Knjige proroka Danila pokazuje da će sveci primiti autoritet da vladaju sa Isusom. Sedmo poglavlje knjige proroka Danila iznosi ovu poentu tri puta, a u zaključku pominje ovu veliku viziju Carstva. Prvo će se dogoditi kratka eksplozija zla dok je Antihrist razjaren a onda će se dogoditi blagosloveno olakšanje koje će doneti Carstvo Božije:

„I govoriće reči na Višnjeg, i potiraće svece Višnjeg, i pomišljaće da promeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke za vreme i za vremena i za po vremena. Potom će sesti sud, i uzeće mu se vlast, te će se istrebiti i zatrti sasvim. A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svim nebom daće se narodu svetaca Višnjeg; Njegovo će carstvo biti večno carstvo, i sve će vlasti Njemu služiti i slušati Ga.“ (Danilo 7:25-27).

Ovo je Isus podrazumevao pod obećanjem koje je dao svojim sledbenicima da će naslediti zemlju ili zemljište (Mt 5:5) i vladati svetom sa njim (Otkr 5:10). Danilova reakcija na ono što je video je bila uzbuna. Isto tako bi trebalo da zadobije našu maštu i interesovanje. „To je bio kraj vizije. Ja, Danilo, bio sam prestravljen svojim mislima i moje lice je prebledelo od straha ali sam sve to zadržao za sebe“ (Danilo 7:28). Danas su otkrovenja koja je Danilo primio dostupna javnosti i trebalo bi ih preneti drugima.

Kasnija poglavlja Knjige proroka Danila daju više detalja o krajnjem zlom vladaru koga će zameniti Isus i njegovo Carstvo. Njega nazivaju Kraljem Severa u jedanaestom poglavlju Danila i nakon njega dramatična vojna karijera u Izraelu će se „okončati“. Evo Danilovih reči:

„I doći će [poslednji kralj severa] u krasnu zemlju [Izrael], i mnogi će propasti, a ovi će se izbaciti od njegovih ruku: edomska, moavska i glavni deo sinova Amonovih. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja misirska neće umaknuti. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade misirske; i Livijani i Etiopljani ići će za njim. Ali će ga glasovi sa istoka i sa severa smesti, te će izaći sa velikim gnevom da pogubi i zatre mnoge. I razapeće šatore dvora svog među morima na krasnoj svetoj gori; i kad dođe k svom kraju, niko mu neće pomoći.“ (Danilo 11:41-45).

Poslednji dani zlog Kralja Severa će dovesti svet u period velikih, neprikosnovenih nevolja ali, blagosloveno olakšanje o Carstvu Božijem će okončati taj strašan period patnje. Danilo je opisao ta buduća vremena na sledeći način:

„A u to će se vreme podignuti Mihailo, veliki knez, koji brani tvoj narod; i biće žalosno vreme, kakvog nije bilo otkako je naroda do tada; i u to će se vreme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nađe zapisan u knjizi. I mnogo onih koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život večni, a drugi na sramotu i prekora večni. I razumni će se sjati kao svetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvezde vazda i doveka. A ti Danilo zatvori ove reči i zapečati ovu knjigu do poslednjeg vremena; mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.“ (Danilo 12:1-4).

Isus je u svom poznatom proročanskom razgovoru isto tako govorio o ovom krajnjem trenutku neprikosnovene „velike patnje“, citirajući i razrađujući stihove koje je pronašao kod Danila. Isus je rekao „Onda će nastupiti velika patnja kakva se nije dogodila nikada i kakva se nikada neće ponoviti, i ako se ta patnja ne skрати, niko neće ostati živ“ (Matej 24:21-22). „Odmah nakon patnje tih dana“, Isus je nastavio rekavši, „sunce će zatamniti i mesec neće odavati svetlost ... a onda će oni videti Sina Čovečjeg kako dolazi na snagu ... i on će okupiti svoje odabrane“ (Matej 24:29-31).

Prikaz budućnosti nije komplikovan. Pre dolaska Isusa da zauzme svoj položaj i bude svetski vladar u Carstvu, svet će iskusiti jedinstven napad agonije, baš kao što žene prolaze kroz porođajne bolove (prema Isusovim rečima). Ovaj mučni period je neophodni uvod u ponovno rođenje sveta koje će usediti nakon velikih patnji.

Kada se svet konačno preporodi, pod novom vladavinom kojom upravlja sam Isus, Apostoli će zauzimati položaj sluga-vladara. Isus im je rekao: „Istinski, govorim vam, u novom svetu, kada Sin Čovečji sedne na svoj veličanstveni presto, vi koji ste me pratili ćete takođe sesti na dvanaest prestola, sudeći (upravljavajući) nad dvanaest plemena Izraela“ (Matej 19:28).

Kasnije je potvrdio ovaj događaj: „A kad dođe Sin čovečiji u slavi svojoj i svi sveti anđeli s Njime, onda će sesti na prestolu slave svoje.“ (Matej 25:31).

Nadam se da će ovi detalji o tome na koji će se način sadašnja svetska istorija okončati prizvati osnovni prikaz, koji smo ranije opisali na osnovu drugih biblijskih stihova. Vi vidite u stihovima 12:2, 3 Jevanđelja po Danilu vaskrsenje mrtvih vernika i njihove veličanstvene transformacije u svetleća bića. Besmrtnost im je data nakon vaskrsenja. Isus je voleo ovaj pasus Knjige proroka Danila i citirao ga u svom opisu istih događaja. Isus je govorio o „vaskrsenju pravičnih“ (Luka 14:14). Isus je bio duboko zainteresovan za proročanstva o budućnosti. Kao što je to Matej saopštio, Isus je govorio o hrišćanskim vernicima kako „isijavaju poput sunca u svoj svojoj snazi u Carstvu njihovog Oca“ (Matej 13:43, citirajući Danilo 12:3). On je takođe opisao užasavajuću sudbinu nevernika:

„A neprijatelj koji ga je posejao jeste đavo; a žetva je posledak ovog veka; a žeteoci su anđeli. Kao što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti na kraju ovog veka. Poslaće Sin čovečiji anđele svoje, i sabraće iz carstva Njegovog sve sablazni i koji čine bezakonje. I baciće ih u peć ognjenu: onde će biti plač i škrgut zuba. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu Oca svog. Ko ima uši da čuje neka čuje.“ (Matej 13:39-43).

Sav ovaj materijal o budućnosti sveta i čovečanstva je i te kako interesovao Isusa dok je propovedao o Jevanđelju o Carstvu. Mi bi trebalo da usadimo u svoja sećanja ove neizbrisive slike o budućnosti sveta. Biblija je živopisna i uzbudljiva knjiga namenjena da zadobije naše potpuno interesovanje. Carstvo Božije dolazi i mi treba da budemo spremni tako što ćemo verovati u ta veličanstvena obećanja o čvrstoj i stabilnoj vladavini pod nadzorom Isusa i njegovih odabranih saradnika i živeti u skladu sa njima. Društvena nepravda je primetno odsutna u toliko velikom delu našeg sveta. Sva ta nepravda će se okončati. Revolucionarna nova vladavina dolazi na zemlju. Isus će biti prvi i vrhunski predsednik i kralj. Upravo to znači biti Mesija. On je Božiji odabrani svetski vladar. Kao „princ mira“, on će postići ono što niko do sada nije postigao a to je da proizvede mir širom planete za sve narode.

Pri svom prvom dolasku, Isus je objavio Božiju budućnost i onda su ga ubili zli religijski protivnici i drugi fanatici. Njegovu smrt je Bog priznao kao zamenu za smrt koju mi zaslužujemo. On nas je „pokrio“ time što nam je ukinuo kaznu smrću kakvu smo zaslužili. Mi smo pošteđeni i nama je oprošteno. Oproštaj se dobija prihvatanjem toga što je Isus umro kako bi iskupio svako ljudsko biće i *verovanjem u njegovo Jevanđelje o Carstvu* (Marko 4:11-12; 1. Petrova 1:2).

Danilo nam ne pruža samo veliku viziju o vaskrsenju. On nam govori i o stanju mrtvih pre vaskrsenja. Poput Isusa i Novog zaveta, Danilo nikada nije čuo ni reč o tome da „duše odlaze u raj da budu sa Bogom.“ On i Isus su bili čvrstog mišljenja da su mrtvi sada mrtvi, bez svesti u svojim grobovima. To čini obećanje o budućem vaskrsenju i povratak u život upečatljivijim. „Mnogi koji spavaju u prašini zemlje će se probuditi, neki u život doba koje će doći“ (Danilo 12:2). Ovaj jednostavan stih nam govori šta to mrtvi rade i gde su oni. Oni „spavaju“ pod zemljom. Ali kada se Isus vrati, oni će se probuditi iz sna mrtvih i od tada pa nadalje, oni će živeti zauvek. Njima će biti dato ono što nam hebrejska Biblija i Novi zavet govori da je „život doba koje će doći.“

Danila je tešila mogućnost buđenja iz dubokog sna smrti. Anđeo mu je rekao: „A ti idi ka svom kraju; i počivaćeš i ostaćeš na delu svom do svršetka svojih dana.“ (Danilo 12:13)

Ovo je biblijska nada koja nije prisutna u propovedanju u crkvama.

U stihu 12:2 Knjige proroka Danila, Danilo je pod „životom doba“ podrazumevao „život doba *koje će doći*“. Pošto će to biti život koji će uslediti nakon budućeg vaskrsenja, prirodno je da je to život *doba koje će doći*. Doba koje će doći je naravno Carstvo Božije, predmet Isusovog Jevanđelja. U Novom zavetu, doba koje će doći ima isto značenje kao Carstvo Božije.

U našim Biblijama pronaći ćete ovo objašnjenje: „život doba koje će doći“ se prevodi kao „večni život“ ili „život daveka“. Ovo je netačni prevod i od vas krije činjenicu da će Carstvo nameniti sadašnje zlo doba kojim upravlja Satana. Satana se naziva „bogom sadašnjeg doba“ (2. Korinćanima 4:4) i tim

kapacitetom on „vara čitav svet“ (Otkrovenje 12:9). Njegovo upravljanje mračnim sadašnjim zlim dobom se toliko proširilo da je Apostol Jovan rekao da „ceo svet leži u moći onog zlog“ (1. Jovanova 5:19). To je lepo upakovan način da nam se predloži da moramo naporno da radimo kako bismo se oslobodili od Đavoljeg varanja i tame. Moramo se otarasiti njegovih pametnih laži i prigrлити istinu. To je jedini način da budemo bezbedni i da živimo unutar milosti Božije. Iznad svega, mi ne treba da budemo samozadovoljni. Mi treba iskreno da tragamo za istinom.

Moć i obećanje i duh tog budućeg Carstva mogu se unapred testirati. Hrišćani nakon što prihvate svoju veru ulaze u Carstvo u smislu da oni postaju kandidati za besmrtnost koja se stiće onda kada dođe Carstvo (Kološanima 1:13). Nakon što čovek prihvati veru i poveruje u Jevanđelje o Carstvu, on prestaje da bude deo ovog sveta ili doba i ukazuje novu lojalnost Isusu kao Kralju tog Carstva. Hrišćani su sada naslednici Carstva, podeliće to nasledstvo sa Hristom (Rimljanima 8:17). Oni će naslediti Carstvo onda kada se Isus vrati. Hrišćani, kao što ćemo videti, treba da prođu „ponovno rođenje“. Isus je jasno rekao: „vi morate biti ponovno rođeni“ (Jovan 3:3). Bez ponovnog rođenja u ovom sadašnjem životu, mi ne možemo stupiti u Carstvo onda kada ono dođe. Ponovno rođenje je apsolutno suštinsko ako mi treba da budemo pripremljeni za život u budućem Carstvu. Isus je dao uputstva rabinu, Nikodemu, koji je došao da ga vidi: „Osim ako se osoba ne rodi ponovo, ona ne može videti Carstvo nebesko niti stupiti u isto“ (Jovan 3:3, 5). Isus je inteligentno prihvatanje svog Jevanđelja o Carstvu proglasio neophodnim uslovom za spasenje. „Govorim vam istinu, svako ko ne primi Carstvo Božije poput malog deteta, nikada neće stupiti u isto“ (Luka 18:17).

To kako se ovo ponovno rođenje događa – primanjem Jevanđelja onakvog kakvo je Isus propovedao – mi ćemo detaljnije objasniti u narednom poglavlju. Molim Vas da nastavite sa čitanjem.

Nadam se da ste na osnovu ovog poglavlja uvideli koliko je prorok Danilo bio značajan za Isusa, a trebalo bi i nama da ima isti značaj. Nemoguće je shvatiti spasonosnu Poruku Isusa ako ne poznamo pozadinu njegovog učenja koje

potiče iz hebrejske Biblije, Starog zaveta. Svi proroci Starog zaveta su se nadali vremenu koje će obuhvatiti ceo svet. Carstvo Božije će okončati sve probleme sa kojima se mi sada suočavamo kao pojedinci i kao društvo. Danilo je u svom sedmom poglavlju dobio veliko otkrovenje buduće aktivnosti Sina Čovečjeg i njegovih saradnika.

Sin Čovečji znači *određeno* ljudsko biće. Titula se odnosi na Isusa a zatim na Isusove sledbenike koji će, kao grupa, rukovoditi poslovima Carstva kada ono nastupi. Isus je sebi najradije pripisivao titulu „Sina Čovečjeg“. On je znao svoju sopstvenu sudbinu u budućnosti sveta i on je otkrio da je ta sudbina opisana u Danilovim vizijama. Isus je bio vrhovno ljudsko biće, natprirodno začeto od strane Jednog Boga Biblije (uporedi Psalam 33,6 i Jovan 1,3), Oca Isusovog. Isus je savršeni primerak ljudskog života. On je verno izvršavao volju Boga, uprkos strašnim protivljenjima i iskušavanjima. Isus je takođe bio i uzorni propovednik Jevanđelja, Jevanđelja o Carstvu Božijem. On je uspešno sproveo svoju misiju da propoveda Jevanđelje o Carstvu. Kao što je rekao, propovedanje Jevanđelja o Carstvu je bila svrha koju mu je Bog odredio.

U našem narednom poglavlju, mi moramo da dalje ispratimo biblijsku dramu do Avramovog vremena, oko 2000 godina pre nego što je Isus bio rođen a u poglavlju koje sledi nakon narednog poglavlja do Davida koji je živio oko 1000 godina nakon svog pretka Avrama, i 1000 godine pre Isusovog rođenja.

Kao što ćete videti, Avram i David su ključne figure u Božijem velikom programu Carstva, odnosno besmrtnosti. Upravo je to razlog zašto prvi stih Novog zaveta uvodi Isusa kao potomka Avrama i Davida (Matej 1:1). Oni su istaknuti članovi velike drame o Carstvu. I David i Avram su bili posebno pomazani Božijim duhom. Svako ko želi da razume Jevanđelje mora da zna kako se ovi velikani uklapaju u Božiji plan. I oni su primeri nama, i oni su prošli kroz nekakva iskušenja i probe koje hrišćani treba da očekuju. Bog i Isus moraju da znaju od čega smo mi zapravo „napravljeni“. Bog neće u Svoje Carstvo postaviti vladare koji nisu u potpunosti pripremljeni da vladaju – vladare koji su besprekorni i pouzdani.

6. Bog bira Avrama, oca vernika

Svet, nakon što ga je stvorio Jedan Bog raja i zemlje, uskoro je dospao u strašnu nevolju. Adam i Eva su bili opčinjeni suptilnim lažima Đavola i izgubili su svoje mesto u rajskom vrtu. Oni su slušali Đavola a ne Boga. Ovo je bio početak vrtoglavog pada u zlo. Kain, sin Adama i Eve, ubio je svog brata. Naredne generacije nisu bile u stanju da preokrenu ovo nasilje i greh koji su preplavili mladu ljudsku rasu.¹ Na kraju, u šestom poglavlju Postanja, dat nam je izuzetan prikaz natprirodnog zla u saradnji sa ljudskim zlom. Mi čitamo da su izvesna anđeoska bića² stanovala sa ženama ljudske rase i proizvodila hibridne potomke, divove koji su terorisali svet. Oni su pominjani i u grčkoj literaturi kao dobro poznati „heroji“ drevnih vremena. Ova katastrofa je dozvolila da svakakvo zlo preovlada u još većoj meri. Bog, koji je dozvolio čovečanstvu da napravi sopstvene dobre ili loše izbore, zapravo je žalio što je uopšte i stvorio čoveka (1. Mojsijeva 6:6). Stoga, On je odlučio da pokaže to koliko je svemoćan time što je izazvao jedan u potpunosti razoravajući sud, poplavu.

Nekih 120 godina, Noje, koji je shvatao Božiji plan besmrtnosti, upozoravao je ostala ljudska bića da će katastrofa zadesiti ljudsku rasu, osim ako se ne pokaju za svoja zla dela. Postoje, naravno, direktne paralele između situacije na zemlji, koja je dovela do strašnog suda u vidu poplave i stanja koje je Isus predvideo da će preovladati zemljom neposredno pred njegov povratak da uništi zle i oformi Carstvo. Isus je rekao da će uslovi neposredno pred njegov povratak biti poput nemarnih i bezbožnih vremena Nojevog doba.

¹ Svedočenje se može pročitati u 1. Knjizi Mojsijevoj, poglavlja 1-6.

² Izraz „Sin Božiji“ na hebrejskom (Jov 1:6, 2:1; 38:7; vidi i Danilo 3:25) vjerovatno označava anđeoska a možda i ljudska bića (vidi Baruh 3,26). Jedna grčka verzija Starog zaveta prevodi termin u stihu 6:2 1. Knjige Mojsijeve kao „anđeli“. Novi zavet govori o ovom katastrofalnom zlu u stihu 2:4 2. Petrove i šestom poglavlju Judine poslanice.

Na kraju, nakon Nojevih upozorenja, Bog je poslao poplavu koja je udavila svakoga sem Noja i njegove bliže porodice, ukupno osam osoba. Petar u Novom zavetu podseća svoje čitaoce na strašne posledice koje sa sobom nosi neposlušnost (2. Petrova 2:5-9). Bog će nastaviti da sudi zlim društvima. On je to učinio pre i učiniće to ponovo. Mi ne možemo da priuštimo da izgubimo dodir sa potrebom da tragamo za onim što je Isus nazivao voljom Božijom. Postupanje prema volji Božijoj, za Isusa, bilo je blisko povezano sa verovanjem i pomaganjem da se promovišu Dobre vesti (Jevanđelje) o Carstvu Božijem. Postupati prema „volji Božijoj“ je za Isusa isto što i „slušanje reči (Jevanđelja o Carstvu) i postupanje prema istoj.“ Mi ćemo ispitati povezanost između Carstva i volje Božije u jednom od narednih poglavlja. Bog nama ne nameće religiju da bi nas opteretio, već su Njegovi standardi vezani za nas veoma visoki. Bog se neumorno protivio nasilju i seksualnoj nečistoći svih vrsta. Biblija se strogo protivi svim oblicima seksualne izopačenosti a sadašnji pokušaji da se ponovo definiše reč „brak“ pokazuju samo do koje mere je čovečanstvo spremno da ode kako bi se usprotivilo Stvoritelju.

Isus nas je upozorio na postojanje lažnih proroka i savetovao nas da oni treba da budu prepoznati po svojim „plodovima“. Tamo gde se seksualna izopačenost svih vrsta primenjuje ili propoveda od strane religijskih vođa i njihovih sledbenika, mi možemo da budemo sigurni da oni ne predstavljaju Isusa. Neke vođe ne samo da su praktikovali preljubu, već su svojim učenicima propovedali kako je ona korisna. Jedna grupa je sebe okrenula ne samo po ovom pitanju protiv volje Božije, već su se usprotivili Mesiji time što su porekli potrebu za krštenje vodom.

Uprkos strašnom sudu prourokovanom poplavom, nakon kratkog vremenskog perioda ljudska rasa je ponovo počela da ispunjava zemlju zlom. Nojeva deca nisu naučila lekciju o poplavi. U Vavilonu, zemlji Nimroda, koji je bio anti-božanska figura, ljudi su okupili svoje resurse i sagradili Vavilonsku kulu (1Moj 11). Ovo je bio simbol čovekovog pokušaja da dosegne raj. Bog je na to odovorio time što je sprečio dalju katastrofu rasuvši ljude u svim pravcima i učinivši da svi oni govore različite jezike. Ovaj pokret od strane Boga je utišao ogromnu opasnost koja je pretila, jer su se ujedinili u svom protivljenju Bogu.

Onda je Bog počeo, takoreći, sve ponovo. On je odlučio da iz paganskog grada Ura u Vavilonu pozove jedan par čija se imena provlače kroz celu istoriju kao imena heroja istinske vere. Bog je pozvao Abram/Avram (koji kasnije dobija ime Abraham/Avraam) da se odrekne svega u korist Njegovog cilja. Njemu je rečeno da napusti svoju zemlju i svoje rođake i da se uputi ka nepoznatoj zemlji, oslanjajući se samo na Boga i njegova obećanja. Abraham i njegova žena Sara su poslušali Boga i oni su uzor nama po pitanju pravog odgovora na Jevanđelje³. Mi treba da imamo ono što je Pavle zvao „verom Abrahamovom“ (Rimljanima 4:16). Hrišćani su definisani u Novom zavetu kao duhovna Avramova deca (Galatima 3:29).

Odsedajući neko vreme u mestu pod nazivom Haran, Abraham je na kraju napustio taj grad i uputio se ka zemlji koju sada znamo kao Izrael. Bog je odlučio da ovu zemlju proglasi središtem Svog velikog plana. Abrahamu je obećano trajno nasledstvo u toj zemlji (1. Mojsijeva 13:15, 17:8, itd.). To je nagrada koju on još uvek nije primio, iako je umro u potpunosti uveren da će je primiti prilikom budućeg vaskrsenja kada se Isus vrati.

Evo jasne biblijske izjave koja podržava ovakav stav: „Svi oni su umrli u veri ne primivši obećanja“ (Jevrejima 11:13, 39). Pisac se obraćao svim biblijskim herojima vere, koji su verovali u Božiji plan o Carstvu. Hrišćani su oni koji prate korake Abrahama, kome je Bog obećao svet (Rimljanima 4:12).

Avrama u Bibliji slave kao „oca vernika“ (Rimljanima 4:11, 16). „Vera Abrahamova“ (Rimljanima 4:16), mi ponavljamo, predstavlja frazu koju je Pavle upotrebio da opiše šta je zapravo istinsko verovanje – istinsko hrišćanstvo, zapravo. Razlog za ovo je to što je Bog obećao da će Abrahamu dati potomka koji će biti Mesija, Hrist, Isus. U isto vreme, obećanje dato Abrahamu je uključivalo garanciju da ako Abraham sluša Boga, on i njegov potomak (Hrist) i potomci (množina, hrišćani) će naslediti celu zemlju Izraela, a pošto će Izrael biti središte svetskog Carstva, naslediće i ceo svet. Pavle je govorio o ovom velikom obećanju kao o „obećanju datom Abrahamu da će on naslediti svet“

³ Abrahamova priča počinje u dvanaestom poglavlju 1. Knjige Mojsijeve a poglavlja trinaest, petnaest i sedamnaest se posebno bave zavetom koji je Bog sklopio sa njim.

(Rimljanima 4:13). Ovo je ključ biblijske fraze koja otvara važne vidike za razumevanje Božijeg programa besmrtnosti. Nasledstvo sveta obećano Abrahamu, „ocu vernika“, je *upravo isto što i nasledstvo Carstva obećanog Isusu i Carstva koje je Isus obećao svojim sledbenicima*. Priča je suštinski jednostavna. Hrišćansko Jevanđelje o Carstvu, koje je propovedao Isus, ne može se pravilno razumeti bez ključnih starozavetnih informacija o semenu i zemlji obećanim Avramu od strane Boga.

Da, mogli bismo da opišemo božanska obećanja data Abrahamu jednostavno kao obećanje semena (potomka) i zemlje, zemljišta. Seme i zemlja. Koncept nije koplikovan. Ako imate zemlju, treba vam kralj da upravlja njom. Zemlji je potreban rukovodilac. Stoga, Božiji čitav plan da ustanovi Carstvo Božije na zemlji uključuje i zemlju i zemljoposjednika. Avramu je obećano da će Mesija jednog dana biti rođen, kao krvni potomak Abrahama, i da će Mesija, nakon propovedanja, smrti i vaskrsenja, preuzeti politiku sveta vladajući svojim Carstvom. To će biti Carstvo nad zemljištem i celokupnom zemljom. To će biti Božije Carstvo kojim vlada Njegov vrhovni predstavnik, Isus Mesija. Bog je odlučio da podari zemljište i svet onima koji Mu budu po volji (Jeremija 27:5).

Ovde se krije ključ celokupne biblijske priče. Osnovna činjenica koju treba razumeti je sledeća: Obećanje dato Avramu da će naslediti zemlju je isto što i jevanđelje-obećanje o Carstvu Božijem iz Novog zaveta. Pozadina Isusovog propovedanja Jevanđelja, drugim rečima, bila je objava data Avramu da će posedovati zemljište zauvek. Zemlja će pripadati Abrahamu i njegovom posebnom potomku, Mesiji Isusu. Isus je znao da je on direktni naslednik Abrahama i da je on, Isus, ugledno „seme“ koje će se pojaviti u Izraelu da vlada dolazećim Carstvom. Isus je znao da je on krajnji naslednik zemlje a samim tim i kralj Carstva Božijeg. On poziva druge, kroz Jevanđelje da budu deo Carstva u zemlji. „Blagosloveni su oni koji su krotki: oni će imati zemlju kao svoje nasledstvo“ (Matej 5:5). Koliko je samo upečatljiva razlika između ovoga i beznadežno nejasnog obećanja o odlasku u „raj“ duša bez tela koje se promoviše u crkvama! Nije ni čudo to što je mnogima crkva odbojna. Poenta hrišćanskog poduhvata koju crkve pružaju na njih ne ostavlja nikakav uticaj. Oni

pronalaze mogućnost da duša može da ode u raj bez tela skoro odvratnom, veoma dosadnom i neprivlačnom.

U Bibliji se sve svodi na to ko dobija „zemlju“, što je danas glavni problem koji dovodi do mnogo nesuglasica na Bliskom istoku. Isus će dobiti zemlju. I on će je podeliti sa svojim sledbenicima onda kada se on vrati. To što danas mnogi pokušavaju da je preuzmu, ili pokušavaju da politikom dovedu do toga da ona pripadne Jevrejima ili Arapima, leži u potpunosti van opsega Isusovog učenja.

Iznenadjuće je to što ova divna veza između onoga što je Bog obećao Avramu i onoga što je On obećao hrišćanima ne spada u opšte crkveno znanje. U Svetom pismu piše sledeće i namenjeno je svima da vide:

„I da ti da blagoslov Avramov, tebi i semenu tvom s tobom, da naslediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog daje Avramu.“ (1Moj 28:4)

I šta je tačno taj obećani blagoslov?

„Da među neznabošcima bude blagoslov Avramov u Hristu Isusu, da obećanje Duha primimo kroz veru.“ (Galaćanima 3:14)

Obećanje o nasleđivanju zemlje dato Abrahamu je toliko ključno za razumevanje Biblije i hrišćanstva da sam ja poželeo da vam skrenem pažnju na čitav pasus u kom je Bog sklopio Svoj strogi sporazum, zavet, sa Avramom. Ovo su zaista fascinirajuće reči:

„A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: Ja sam Bog Svemogući, po mojoj volji živi, i budi pošten. I učiniću zavet između sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti. A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče: Od mene evo zavet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima. Zato se više nećeš zvati Avram nego će ti ime biti Avraam, jer sam te učinio ocem mnogih naroda; Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe. A postavljam zavet svoj između sebe i tebe i semena tvog nakon tebe od kolena do kolena, da je zavet večan, da sam Bog tebi i semenu tvom nakon

tebe; I daću tebi i semenu tvom nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju hanansku u državu večnu, i biću im Bog. I reče Bog Avramu: Ti pak drži zavet moj, ti i seme tvoje nakon tebe od kolena do kolena. (1. Mojsijeva 17:1-9).

I ti možeš biti deo ovog neverovatnog programa koji je obećan Avramu a na kraju i samom Isusu.

Iako je većina Jevreja odbijala Isusove tvrdnje, neki od njih nisu. Isus je tvrdio da je on zaista davno obećani Hrist, Kralj, Sin Božiji. Jednom veoma važnom prilikom, tokom Isusove službe o Carstvu, Isus je postavio jedno od najfundamentalnijih pitanja svom učeniku i Apostolu, Petru. Isus je želeo da se uveri da Petar razume ko je zapravo Isus. Isus je primetio da su ljudi imali različita mišljenja o tome ko je on. Neki su mislili da je on Jovan Krstitelj koji je vaskrsao ili je to možda bio jedan od proroka. Ali, ova viđenja su bila prilično pogrešna. Stoga je Isus Petru postavio sledeće pitanje: „Šta ti kažeš, ko sam ja?“ Petar je dao jedini tačni odgovor na ovo odlučujuće pitanje. „Ti si Hrist (=Mesija) – odabrani potomak obećan Avramu, naslednik Carstva, spasitelj svih koji se okrenu ka njemu. Upravo je na ovoj čvrstoj Petrovoj ispovesti Isus predložio da sagradi svoju istinsku Crkvu (Matej 16:16-18).

Čitava biblijska priča se svodi na zemlju ili Carstvo i Kralja te zemlje ili carstva, Isusa Hrista (Mesiju).

Od suštinske važnosti je ne propustiti izuzetnu važnost ove epizode kada je Petar tačno odgovorio na pitanje ko je Isus. Ključ je znati i shvatiti da je Isus zapravo Hrist, Sin Božiji. Ove titule su komplementarne. One imaju isto značenje. Kao što smo videli, Isus je Sin Božiji zbog veličanstvenog čuda koje je izvršeno u Mariji, majci Isusovoj. Molim Vas da se ponovo pozabavite ovom činjenicom od vitalne važnosti u četvrtom poglavlju.

Kasnije crkvene tradicije su promenile i pomutile Isusov identitet do drastične mere. Ideja se javila, nakon biblijskih vremena, da Sin Božiji znači „Bog Sin“, i da je on drugi član onoga što se naziva tročlanim Bogom ili Trojstvom. Nažalost, Isus ne bi prepoznao toliko dalekosežan obrt svog identiteta.

Isus je uvek tvrdio da je Mesija. On nikada nije tvrdio da je Bog. On nikada nije podigao svoj status do statusa nestvorenog Boga. Ni u jednom trenutku on nije rekao „Ja sam Bog“. Isus je uvek bio u podređenoj poziciji u odnosu na svog Oca i on je recitovao i potvrđivao kao jedino prihvatljivo učenje, Izraelsko učenje: „Čuj, O Izraelu, Gospod naš Bog je jedan Gospod.“ Jedan Gospod a ne dva ili tri Gospoda! Ako su i Otac i Sin Bog, to bi značilo da ima dva Boga! Isus bi odbacio takvo verovanje kao opasni paganizam. Isus se složio sa jevrejskim pisarom da je učenje dato Izraelu ključ od ogromne važnosti kada je u pitanju klanjanje Bogu „u duhu i istini“ (Jovan 4:24). Isus je očigledno verovao u centralno učenje Izraela i Biblije. U to bi trebalo da veruju i njegovi sledbenici, naravno. Isusovo učenje je zabeleženo u stihovima 12:28-34 Jevanđelja po Marku kao hrišćansko učenje, i on bi bio zbunjen i uznemiren kada bi čuo kasnije teorije o Bogu koje nijedan Jevrejin danas ne prihvata. I naravno, milijardu Muslimana na zemlji isto tako odbija verovanje u tročlanog Boga koje se razvilo u periodu nakon što je Biblija bila napisana.

Pitanje u vezi toga ko je Bog nije ni malo beznačajno pitanje. Oko tri milijarde religioznih ljudi na svetu tvrdi da su monoteisti,⁴ i nisu u stanju da se slože oko svoje definicije Boga. Bilo bi izuzetno dragoceno još jednom potvrditi Isusovo učenje da je Bog Otac „jedini koji je istinski Bog“ (Jovan 17:3). To je zaista učenje samog Isusa, i mora da zahteva naše krajnje poštovanje.

Ova izuzetno važna činjenica – o kasnijem izumu novog statusa za Isusa koji on ne bi prepoznao – nije iznesena u crkvi. Zapravo, ako ijedan crkveni član pokrene pitanja o mnogo kasnijoj tvrdnji da je važna stvar znati da je Isus Bog, njega bi verovatno smatrali Isusovim izdajnikom! To je daleko od istine, pitanje u vezi toga ko je Isus jednostavno usmerava pažnju na Isusov sopstveni opis toga ko on zaista jeste. On bi trebalo da zna. On nikada nije tvrdio da je iko drugi nego Mesija. Svi sinovi su podređeni u odnosu na očeve koji su ih stvorili. A pošto nam Biblija govori da je Isus bio začeti Sin Božiji, ovo samo potvrđuje ono što je već sasvim očigledno, da je Isus donesen u postojanje od strane svog Oca. Upravo to znači reč začćeće, kao što će vam bilo koji rečnik engleskog ili hebrejskog jezika potvrditi. Da, „začeti“ znači postati nečiji otac, doneti tu

⁴ Veruju da je Bog jedan.

osobu u postojanje. Isusu je donesen u postojanje kao Sin Božiji u Marijinoj materici. Upravo je to ono što stoji u stihu 1:35 Jevanđelja po Luki. Kada taj dragoceni stih ponovo bude primećen, on će poništiti brojna tradicionalna učenja o Isusu koja su slepo i nekritički prihvaćena kao „tradicija“.

Reći onda, kao što crkve imaju običaj da govore, da Sin nije imao početak postojanja, značilo bi suprotstaviti se Bibliji. Reč „začeti“ u tom slučaju je u potpunosti lišena svog značenja. Crkve su stihove koji pominju Isusa kao začetog – to jest donesenog u postojanje – Sina Božijeg žestoko odbacile. Njihovo očigledno značenje je pomućeno. A lažna tradicija da je Isus *uvek* bio Sin i da nije imao početak bila bi učutkana. Ovo je destruktivno za Božiji plan da spase čovečanstvo pomoću bezgrešnog *čoveka*, postavljenog posrednika između Jednog Boga i nas samih. Pavle je ovo veoma jasno istakao: „Postoji jedan Bog i jedan posrednik između tog Jednog Boga i čoveka, Mesije Isusa, koji je čovek“ (1. Timotiju 2:5). Da li je ovo teško učenje za razumevanje?

U ovom pitanju o Isusovom identitetu je podjednako važno obećanje dato Avramu o dolazećem „semenu“ ili nalsedniku koji bi se pojavio na istorijskoj sceni i na kraju vladao zemljom i svetom. Očigledno je važno da mi identifikujemo to „seme“ i prepoznamo njega kao Avramovog zakonitog i biološkog naslednika. Svi ostali bi bili nezakoniti naslednici. Avram nije obećao da će „Bog“ biti njegovo seme i njegov naslednik. Bog nije stvoreno biće. Bog je uvek postojao.

Sin Božiji, Mesija, je član isključivo ljudske rase. Jedan savremeni vođa velike crkve je rekao da je „Marija menjala pelene Bogu“. Jedan je rekao da je „Bog došao kod Marije i pitao je da mu ona bude majka“. Pisci Biblije bi takve ideje odbili kao besmislene. Bog nikada nije bio beba! Bog nije čovek. On je Bog i sam ima besmrtnost (1. Timotiju 6:16). Bog ne može da umre, stoga, Biblija kaže da je Sin Božiji, Isus, umro. Čitava poenta o Mesiji je u tome da on potiče iz ljudske rase. Od suštinskog značaja je imati u vidu da je Sin Božiji *umro*. U suprotnom, žrtva za greh ne bi bila prinesena.

Ako je Isus Bog a Bog je besmrtn (1. Timotiju 6:16), onda Isus ne bi mogao da umre. Onda ne bi postojala žrtva za grehove čovečanstva. Ako je Otac Bog, što se navodi oko hiljadama puta u Bibliji, onda Sin ne može da bude Bog. To bi onda značilo da postoje dva Boga. Biblija upozorava protiv svakog skretanja sa istine i insistira na tome da postoji samo Jedan Bog.

Dok je Otac bio u raju, Sin Božiji je došao u postojanje na zemlju i propovedao na zemlji. Ako su obojica Bog, to bi onda značilo da ima dva Boga. Samo pogledajte neke od izuzetno zbunjujućih izjava o tome ko je Bog, a koje se mogu naći na izvesnim internet sajtovima: „Bog je Osoba ... tri Osobe, a opet samo jedan Bog.“ Logički posmatrano, besmisleno je predložiti da je Bog jedna Osoba i tri Osobe! Tri x ne može biti jednako jednom x.

Sada, članove crkava uče da oni *moraju* da veruju da je Bog tri-u-jedan da bi bili spaseni. Međutim, u crkvama se ne propoveda šta ovo zapravo znači. U to samo treba verovati, na osnovu teško prenetog zvaničnog učenja „Crkve“.

Vekovna rasprava oko toga ko je Isus u odnosu na svog Oca koja je poljuljala Crkvu, predstavlja tužni spomenik podignut strašnim rezultatima napuštanja Isusovog i jevrejskog učenja. U međuvremenu, milioni Jevreja i Muslimana su pametno postupali. Oni su znali da je Bog Jedan i Jedini. On svakako nije trojstvo. I dok to mnogi teolozi znaju, prosečni posetilac crkve ne zna kako da razazna misterioznu ideju da je Bog jedan i tri. Međutim, ne dao Bog nikome da posumnja u njihovu dogmu! Taj će najverovatnije dobiti nogu, biće izbačen iz tog udruženja!

Na svu sreću, u naše vreme, lako je dostupna literatura koju su napisali prvoklasni proučavaoci Biblije kako bi skrenuli pažnju na to da je Crkva u poslednjih 2000 godina promovisala učenje koje se suprotstavlja Isusovom verovanju.

Reći da je seme Eve i Avrama zapravo *Bog*, svelo bi čitavo obećanje dato Avramu na besmislicu. Avram se radovao rođenju Mesije, svog potomka. Marija je začela tog kraljevskog naslednika u datom trenutku u istoriji. To seme je

zaista Sin Božiji (svakako nije „Bog Sin“!) jer je Bog bio odgovoran za njegovo postojanje koje je počelo u materici njegove majke (baš kao što sva ljudska bića započnu svoje postojanje u svojim majkama). Marija nije bila nekakav „provodnik“, niti kanal kroz koji je *već postojeći* „Sin Božiji“ prošao, krećući se iz duhovnog života u ljudsko postojanje. Takva ideja pripada paganskim religijama. Ona nas podseća na paganske koncepte „reinkarnacije.“ To bi bila nekakva metamorfoza a ne nekakvo začće.

Vi ne možete biti ljudska osoba ukoliko ste pre-ljudska osoba. Mi smo to što smo prema našem poreklu. I Isus, Sin Božiji, vodi poreklo iz Marijine materice. On je početak Božijeg novog i krajnjeg stvaranja. Adam nije uspeo ali Isus jeste i mi smo svi pozvani da ga pratimo i dobijemo večni život.

Matej je napisao čitav pasus na početku svog jevanđelja o „poreklu Isusa“ (Matej 1:1, 18; grčka reč je „genesis“)⁵, a crkve su izmislile jednu sasvim drugačiju priču proglašivši da Sin Božiji nema početak!

Upravo se dolasku ovog obećanog potomka Avram radovao sa tolikim uzbuđenjem. Avram je umro a da nije primio obećanje o trajnom posedovanju zemlje, koju mu je Bog zagarantovao. On je umro rado iščekujući budući dolazak svog obećanog potomka Isusa. Avram je umro verujući čvrsto da će se ono što je Bog obećao ispuniti u datom trenutku. Verovanje da je ono što je Bog rekao istina i da će se to jednoga dana ostvariti predstavlja suštinu vere. Postoji veliki i ključni stih, stih 15:6 Prve knjige Mojsijeve, koji objavljuje da je „Abraham verovao Bogu i da se to Abrahamu računalo kao da je Abraham učinjen pravičnim pred Bogom.“ Pavle je citirao taj stih tri puta u Novom zavetu (Rimljanima 4:3, 9; Galaćanima 3:6). Jakov ga je takođe citirao (Jakovljeva 2:23). Vera je jednostavno verovanje u ono što je Bog rekao – verovanje da je to istina i življenje u skladu sa ovim obećanjima. U Novom zavetu je vera skoncentrisana na verovanje u ono što je Isus rekao i življenje u skladu sa tim obećanjima. Ono što je Isus obećao je samo po sebi bilo potvrda Božijih obećanja datih Abrahamu (1. Mojsijeva 15:8).

⁵ Neki grčki rukopisi su iskvareni time što ova reč zamenjena rečju „gennesis“ (sa dva „n“) kako bi se izbegao jasniji termin „genesis“ (jedno „n“).

Ovde je ključ spoznati šta je to zapravo Bog obećao. Veoma je problematično izmišljati *sopstvene* ideje o Božijoj volji i obećanjima. Verovati u sopstvene teorije o tome šta bi Bog trebalo da uradi ili mogao da uradi je pogubno. Izmisliti sopstveni metod posticanja večnog života je riskantno. Istinska vera se zasniva na rečima iz Biblije. I sada kada je Sin Božiji došao, vera se zasniva na zavetu, Isusovim rečima o Carstvu i onima koje je Isus postavio kao sopstvene glasnike koji su takođe napisali Bibliju za sve nas.

Od početka ljudske istorije, čovekov najveći neuspeh predstavlja njegova volja da poveruje u laži Đavola umesto u istinu koju mu je rekao Bog. Preokrenuvši tu tragediju, koja je uzrok svih naših problema, znači početi sa pažljivim slušanjem i usvajanjem reči novog Adama, Isusa i njegovih zastupnika.

Sva istinska vera se zasniva na zebeleženim rečima istorijskog Isusa, sumiranih u vidu Jevanđelja o Carstvu. Ta fraza sumira čitavu biblijsku priču. Ona se svodi na Carstvo, na to ko „dobija zemlju.“ Upravo ovo je problem oko kog se ljudi Bliskog Istoka i svuda u svetu bore do besvesti i dan danas. Rešenje ovog problema nam je dato u Bibliji. Isus dobija zemlju. On je Mesija i on je obećao svojim sledbenicima, svim nacijama, da će „naslediti zemlju“ (Matej 5:5) ukoliko budu krotki. Upravo tome se i Abraham radovao.

To obećanje o zemlji/Carstvu je, naravno, jednostavno veliko obećanje koje je Bog dao Avramu a koje je potvrdio onaj koji je tema svih obećanja, Isus, Mesija. Još jedna ključna figura u odvijajućoj drami o Carstvu je proslavljeni Car David. On je veoma dobro shvatao koliko je samo važna uloga koju je on izabran da odigra u Mesijanskom Carstvu, tj. programu besmrtnosti. Čitava Božanska aktivnost u istoriji je postala još jasnija onda kada je prorok Natan objasnio Božije namere Davidovim kraljevskim podanicima i dinastiji.

Taj deo naše priče pripada narednom poglavlju.

7. Kralj David: Još jedna velika figura u priči o Carstvu

Oko hiljadu godina posle Abrahama, odigrao se još jedan upečatljiv događaj u Božijem planu besmrtnosti, tj. planu o Carstvu. To je bio Božiji odabir kralja među osam sinova Jevrejina pod imenom Jesej. Bog je odabrao njegovog najmlađeg sina, Davida, jednog rumenog momka sa prelepim očima. On je bio, po mišljenju njegove braće, najmanje prikladan kandidat za ulogu kralja Izraela. Ali, Bog gleda u srce, Biblija nas podseća, a ne gleda spoljašnji izgled. Bog je tragao za nekim čija će lojalnost prema velikom programu o Carstvu biti fiksirana i čvrsta. Ovo ne znači da David nije napravio neke ozbiljne greške tokom svog verskog putovanja. Ali istinsko pokajanje ga je vratilo na pravi put. On je bio duboko slomljen zbog svog sina, i umro je u dubokoj starosti, kao i Abraham, verujući u Božiji plan o Carstvu a da nije doživeo ispunjenje velikog obećanja o Carstvu koje će doći.

Pre svega, hajde da se pozabavimo odabirom Cara Davida. Mi ovde pred sobom imamo sliku ne samo Davida, već u principu sve hrišćane koji prate mesijanski program koji će biti ostvaren u Hristu, koji je Davidove krvi ili „seme“ Davidovo (Matej 1:1). Za hrišćane se u Novom zavetu kaže da su pomazani, jer su primili Svetog duha Božijeg kao pomazanje. Taj duh je u našim srcima (2. Korinćanima 1:22). Sveti duh u Bibliji je Božije radno prisustvo i moć. Bog i Isus su ti koji (od vremena Novog zaveta) lično dosežu do nas. Duh je takođe Hristov um (1. Korinćanima 2:16). Putem duha unapred možemo da iskusimo besmrtnost koja će biti data nama, kao vernicima, onda kada se Isus vrati. Za sada, hrišćani, oni koji slušaju Isusa (Dela 5:32; Jevrejima 5:9), primaju Duha kao pomazanje pre nego što Carstvo stvarno nastupi. Duh se prima verom u Jevanđelje (Galatima 3:2). ¹ Za hrišćane se kaže da su „rođeni od Duha“ (Jovan 3:5) ili rođeni „iz reči“, „iz Jevanđelja“ (1Petr 1:23; Jak 1:18; Gal 4:28-29).

¹ Dokaz o duhu je pokazan razumevanjem Jevanđelja i Istine. Propovedati da stvarni dokaz duha „govori stranim jezicima“ predstavlja katastrofalno odstupanje od Biblije.

Sviđa mi se priča o odabiru Davida za prestolonaslednika. Mi posmatramo Božiji rad oko odabira ovog proslavljenog Isusovog pretka, Davidovog poznatog psalmistu i kralja. Dopustite da sama Biblija ispriča priču:

„A Gospod reče Samuilo: Dokle ćeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošaljem k Jeseju Vitlejemcu, jer između njegovih sinova izabrah sebi cara. A Samuilo reče: Kako da idem? Jer će čuti Saul, pa će me ubiti. A Gospod odgovori: Uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci: Dođoh da prinesem žrtvu Gospodu. I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja ću ti pokazati šta ćeš činiti, i pomaži mi onog koga ti kažem. I učini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dođe u Vitlejem; a starešine gradske uplašivši se istrčaše preda nj, i rekoše mu: Jesi li došao dobro? A on reče: Dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove i pozva ih na žrtvu. I kad dođoše videvši Elijava reče: Jamačno je pred Gospodom pomazanik Njegov. Ali Gospod reče Samuilo: Ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegovog, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na šta čovek gleda: Čovek gleda šta je na očima, a Gospod gleda na srce. I dozva Jesej Avinadava, i reče mu da ide pred Samuila. A on reče: Ni tog nije izabrao Gospod. Potom Jesej reče Sami da ide. A on reče: Ni tog nije izabrao Gospod. Tako reče Jesej te prodoše sedam sinova njegovih pred Samuila; a Samuilo reče Jeseju: Nije Gospod izabrao tih. Potom reče Samuilo Jeseju: Jesu li ti to svi sinovi? A on reče: Ostao je još najmlađi; eno ga, pase ovce. Tada reče Samuilo Jeseju: Pošlji, te ga dovedi, jer nećemo sedati za sto dokle on ne dođe. I posla, te ga dovede. A beše smeđ, lepih očiju i lepog stasa. I Gospod reče: Ustani, pomaži ga, jer je to. Tada Samuilo uze rog sa uljem, i pomaza ga usred braće njegove; i siđe duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od tog dana. Potom usta Samuilo i otide u Ramu.“ (1. Samuilova 16:1-13).

Pozadina ovog postavljanja Davida na kraljevsku poziciju je isto tako veoma važna. Abrahamu, kao što se sećate, su bili obećani seme i zemlja, potomak i zemlja ili Carstvo koje će naslediti trajno. Obećanja data Avramu sastojala su se od geografskog mesta i princa koji ide uz njega. Abrahamu je bilo garantovano, budući da je na adekvatan način odgovorio poslušnošću i verom, potomstvo,

prosperitet i posed. Sada kada je obećanje o zemlji čvrsto ustanovljeno, pod uslovima zaveta datog Abrahamu, Bog je odlučio da obezbedi kralja, kraljevske podanike, počevši od Davida. Ne može postojati zemlja bez princa ili kralja koji bi je nadgledao. David je pomazan kao kralj i samim tim je bio Mesija (pomazanik), ali Bog mu je obećao potomka koji bi bio *krajinje* obećano seme, Isus *Mesija*, Božiji jedinstveni Sin.

Iznenadjujuće je to što u zemljama koje sebe nazivaju hrišćanskim, istinska hrišćanska istorija nije verno predstavljena u školama. Naša prava istorija i koreni ne mogu se pronaći u zemlji u kojoj se zadesilo da smo se rodili, već u našem duhovnom, biblijskom nasleđu. Amerikanci često govore o svom takozvanom judejsko-hrišćanskom nasleđu, ali ne govore ništa o Abrahamovom i Davidovom zavetu koji formiraju srž Božijeg rukovođenja vernicima.

Hrišćani su pre svega članovi kraljevske porodice Jude. Članovi novozavetne crkve se nazivaju „Božijim Izraelom“ (Galatima 6:16). Nas takođe nazivaju i „istinskim obrezanjem“ što znači istinski duhovni „Jevreji“ (Filipljanima 3:3). Mi smo duhovna braća i sestre Jevrejina Isusa. U našim pasošima piše „Carstvo Božije“. Naši „izvodi iz matične knjige rođenih“ govore o „ponovnom rođenju“, o tome kako ćemo ponovo biti rođeni u kraljevsku porodicu Kralja Isusa. Mi pre svega ne gradimo odnose sa našim fizičkim rođacima ili zemljom u kojoj smo rođeni, već sa međunarodnim rođacima po Isusu. Isus je izneo ovo veličanstveno viđenje: „Ko su moja majka i otac i braća i sestre? Oni koji čuju reč Božiju – Jevanđelje o Carstvu – i postupaju prema njemu“ (vidi Luka 8:21). Slušanje reči Božije je definisano kao „postupanje prema volji Božijoj.“ „Jer ko god da postupa prema Božijoj volji, on je moj brat i sestra i majka“ (Marko 3:35; vidi i Matej 12:50).

Nemojte propustiti ovu važnu poentu: slušati Jevanđelje onakvo kakvo je Isus propovedao i postupati prema Božijoj volji su dve veoma povezane stvari. Ovo je ključ razumevanja hrišćanske vere.

Isus ponovo definiše porodicu kao međunarodno bratstvo onih koji veruju u Mesiju i Mesijinog sledbenika. On je nameravao da njegova međunarodna crkva bude minijaturni prizor budućeg Carstva Božijeg. Crkva bi bila primećena zbog ljubavi i sažaljenja koje njeni članovi dele međusobno (Jovan 13:35). Danas, međutim, ideal ljubavi među vernicima nije dosegnut. Karakterističan „bedž“ hrišćana je izgubljen. Vođeni su međunarodni ratovi i vernici su ubijali jedni druge podržavajući zemlje iz kojih potiču. Da li bi Isus oduzimao živote drugima u međunarodnim ratovima? Ili, da li je on bio ambasador nekog stranog Carstva, predstavljajući taj status i svojim sledbenicima? Davidu je bilo zabranjeno da gradi hram, jer je on prolio krv (1. Dnevnika 28:3).

Pavle je bio veoma potresen zbog dalekosežnog odbijanja Isusa od strane njegovih najbližih, Jevreja. On je veoma jasno stavio do znanja da ih se Bog nije odrekao trajno, već dok su oni odbijali Isusa kao svog Mesiju, oni su bili „neprijatelji Jevanđelja“ i morali su da budu ponovo nakalemljeni na sopstveno drvo masline (vidi Rimljanima 11). Naravno, Pavle je priznavao da su Jevreji njegovog doba „bili posvećeni Bogu, ali bez znanja“ (Rimljanima 10:2). Ovo je opasnost koja pretila svima nama. Oni „sprovode religiju“ po sopstvenim uslovima ali nisu voljni da prihvate uslove Novog zakona koji je ozvaničen Isusovom krvlju, takozvani Zakon o Carstvu (Luka 22:28-30).² Pavlovi sunarodnici, Jevreji, gajili su entuzijazam prema Bogu i religiji, ali nisu prihvatili jedinu religiju koja se na kraju priznaje – veru u Isusa kao Mesiju koji je došao i dolazi ponovo – koji je došao sa spasonosnom porukom Jevanđelja o Carstvu.

Istina o hrišćanskom identitetu se može pronaći u Avramovom uzornom ponašanju isto koliko se ona može pronaći u Davidovom životu i primeru. Abraham je bio napredni vernik u Isusa i Jevanđelje o Carstvu Božijem. On je samim tim zaslužio da ga zovu ocem novozavetnih vernika (Rimljani 4:16). U istom stihu, hrišćanska vera se naziva „Abrahamovom verom“. Pavle je zabeležio da je Abrahamu unapred ispropovedano Jevanđelje (Galatima 3:8). Abraham je znao za Carstvo i za Isusa i radoval se s uzbuđenjem rođenju Isusa i kasnijem dolasku Carstva po Isusovom povratku.

² Stihovi 22:28-30 Jevanđelja po Luki iznose činjenicu da je Isus „zavetovao“ Carstvo svojim sledbenicima. Carstvo je srž Jevanđelja i samim tim srž Novog zakona.

Dok se bavimo pitanjem na koji način je Bog sklopio kraljevski zavet sa Davidom, mi prvo moramo da se podsetimo uzora i primera Davidovog pretka, Abrahama. Od Abrahama se, kao i od Isusovih sledbenika, zahtevalo da prekine sve veze sa svim bliskim i dragim osobama i svim dragim stvarima. Od njega se tražilo da postupa prema Božijim zapovestima i da napusti zemlju svog porekla i svog oca, majku i svoje rođake. On je živio tako u toj obećanoj zemlji kao domaći stranac, nešto poput osobe koja ima „zeleni karton“. On je bio stranac, zapravo, u zemlji koja je pripadala njemu prema obećanju. Ali ona još uvek nije bila u njegovom posedstvu jer Isus Mesija, Abrahamovo seme, još uvek nije bio rođen. Molim vas da se konsultujete sa sledećim važnim informacijama koje nam pruža Poslanica Jevrejima:

„Verom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju htede da primi u nasledstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. Verom dođe Avraam u zemlju obećanu, kao u tuđu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunaslednicima obećanja tog.“ (Jevrejima 11:8-9)

Kraljevski element u obećanju datom Abrahamu dobio je bogatije značenje pojavom Cara Davida. Božiji divni obavezujući sporazum sa Davidom, Njegov zavet sa Davidom, opisan je na tako divan način rečima Biblije da ja prosto želim da ih Vi čujete upravo kao takve. Evo poznatog susreta sa prorokom Natanom sa Carom Davidom. Lako ćete shvatiti koliko je veliki program besmrtnosti napredovao uz pomoć ovog narednog stadijuma odvijajuće Božije aktivnosti u istoriji. Ovo nije samo Davidova priča. Ona je Vaša ako počinjete ozbiljno da shvatate ciljeve i tvrdnje Isusa, ako želite da budete deo velikog programa besmrtnosti.

Pročit ćemo priču iz sedmog poglavlja 2. Samuilove poslanice:

„A kad car seđaše kod kuće svoje, i Gospod mu dade mir svuda unaokolo od svih neprijatelja njegovih, Reče car Natanu proroku: Vidi, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg Božji stoji pod zavesima. A Natan reče caru: Šta ti je god u srcu, idi, čini, jer je Gospod s tobom. Ali onu noć dođe reč Gospodnja k Natanu govoreći: Idi i reci sluzi mom Davidu: Ovako veli Gospod: Ti li ćeš mi načiniti kuću da u njoj

nastavam? Kad nisam nastavao u kući od kad izvedoh sinove Izrailjeve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu. Kuda sam god hodio sa svim sinovima Izrailjevim, jesam li jednu reč rekao kome od sudija Izrailjevih, kojima zapovedah da pasu narod moj Izrailja, i kazao: Zašto mi ne načinite kuće od kedra? Ovako dakle reci Davidu služi mom: Ovako veli Gospod nad vojskama: Ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mom, Izrailju: I bejah s tobom kuda si god hodio, i istrebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikih ljudi koji su na zemlji. I odrediću mesto narodu svom Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mestu, i neće se više pretresati, niti će ih više mučiti nepravednici kao pre, I od onog dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izrailjem; i smiriću te od svih neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod da će ti Gospod načiniti kuću. Kad se navrše dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću seme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću carstvo njegovo. On će sazidati dom imenu mom, i utvrdiću presto carstva njegovog doveka. Ja ću mu biti Otac, i on će mi biti sin: ako učini šta zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovečijih. Ali milost moja neće se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kog uklonih ispred tebe. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje doveka pred tobom, i presto će tvoj stajati doveka. Po svim ovim rečima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.“ (2. Samuilova 7:1-17).

Sledi Davidova reakcija na ova divna obećanja o sopstvenoj budućnosti i budućnosti njegovih naslednika i sveta. David je znao da će Isusov dolazak biti krajnje ispunjenje zaveta kog je Bog sklopio sa njim. Samo se delimično ispunio dok je Solomon, Davidov sin, bio živ. Zavet sa Davidom bi bio srž Božije velike povelje za čovečanstvo, rezultujući mirom i prosperitetom u svim nacijama koje slušaju Isusa.

David je razumeo široku važnost Božijeg darežljivog ophođenja prema njemu i njegovoj porodici:

„Tada dođe car David i stade pred Gospodom, i reče: Ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dovdje? Pa i to Ti se još čini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom slugе svog na dugo vremena. Je li to zakon čovečji, Gospode, Gospode! Ali šta će jošte David da Ti govori? Ta Ti znaš slugu svog, Gospode, Gospode! Radi reči svoje i po srcu svom učinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svom. Zato si velik, Gospode Bože, nema takvog kakav si Ti; i nema Boga osim Tebe, po svemu što čusmo svojim ušima. Jer koji je narod na zemlji kao Tvoj narod Izrailj? Kog je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steče sebi ime i da vam učini velika i strašna dela u zemlji Tvojjoj, pred narodom Tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od naroda i bogova njihovih. Jer si utvrdio sebi narod svoj Izrailja da Ti bude narod doveka; a Ti si im, Gospode, Bog. I tako, Gospode Bože, reč koju si obrekao sluzi svom i domu njegovom, potvrdi zasnagda, i učini kako si rekao. Neka se veliča ime Tvoje do veka, da se govori: Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailjem; i dom slugе Tvog Davida neka stoji tvrdo pred Tobom. Jer si Ti, Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, javio sluzi svom govoreći: Dom ću sazidati tebi. Zato sluga Tvoj nađe u srcu svom da Ti se pomoli ovom molitvom. Tako, Gospode, Gospode, Ti si Bog, i reči su Tvoje istina; Ti si ovo dobro obrekao sluzi svom. Budi, dakle, voljan i blagoslovi dom slugе svog da bude doveka pred Tobom; jer si Ti Gospode, rekao, i Tvojim će blagoslovom biti blagosloven dom slugе Tvog doveka. (2. Samuilova 7:18-29).

Sa ovim veličanstvenim Božijim otkrovenjem datom Davidu, drama o Carstvu je postala još jasnija. Svi delovi odvijajućeg plana su se spojili. Ostao je samo dolazak Isusa Mesije u postojanje, kao Sina Božijeg, u Mariji natprirodnim začecem (Luka 1:35).

David je usnio san mrtvih a da nije primio obećanja (Dela 13:36), ali u mnogim svojim psalmima³ je pisao o njima i budućnosti sveta. David, dok je pisao, na kraju je „usnio san mrtvih“ (Psalam 13:3). On je znao da u grobu „niko

³ Vidi posebno Psalme 2, 21, 96-100, gde „Gospod vlada“ predstavlja proročanstvo o budućem Carstvu, kada će Gospod početi da vlada. Takođe, vidi i Psalme 72, 89.

se ne zahvaljuje Bogu niti ga hvali“ (Psalam 6:5; 115:17). Ali on je umro ispunjen nadom i verom u budućeg Mesiju i Carstvo. Vaša nada može biti poput Davidove, izražene na tako divan način:

„A ovo su poslednje reči Davidove: Reče David sin Jesejev, reče čovek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljevog, i ljubak u pesmama Izrailjevim: Duh Gospodnji govori preko mene, i beseda Njegova bi na mom jeziku. Reče Bog Izrailjev, kaza mi Stena Izrailjeva; koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem; I biće kao svetlost jutarnja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svetlosti iza dažda. Ako i nije takav dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavet večan sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste.“ (2. Samuilova 23:1-5)

Novi zavet jasno stavlja do znanja da Natanovo proročanstvo o Davidovom budućem sinu nije dostiglo svoj vrhunac kod Solomona, koji je veoma omanuo kao vladar. To proročanstvo je imalo svoju istinu, krajnje ispunjenje u Isusu Hristu. Novi zavet primenjuje proročanstvo stiha 7:14 Druge Samuilove o Davidovom potomku na Isusa kao Mesiju. „Ja ću biti njegov otac i on će biti Moj sin,“ Bog je obećao Davidu. Stih 1:5 Poslanice Jevrejima nam govori da je Isus bio predmet ovog proročanstva. On citira reči Davidovog zaveta i primenjuje ih na Isusa. Takođe, dokazuje istu poentu citirajući stih 2:7 Psalma o dolasku u postojanje, tj. začecu, Sina.

I tako, pre oko 2000 godina, Mesiju Isusa je začeo Bog u Marijinoj materici (Luka 1:35). Posebno obratite pažnju na stih 1:20 Jevanđelja po Mateju, gde grčka verzija glasi: „to što je *začeto* u tebi je od svetog duha.“ Matej je do samih detalja opisao *postanje* (Matej 1:18) Mesije Isusa, sina Abrahama i Davida (Matej 1:1). Ta važna reč, „postanje“ nas podseća na to da je Sin Božiji počeo da postoji u jednom određenom trenutku. Bilo bi sasvim pogrešno reći da je on oduvek postojao. Neko ko je stariji od Davida ne može biti Davidov potomak.

Istina je da je dolazak Sina Božijeg u postojanje bilo neverovatno čudo. Ni jedna druga osoba nije rođena od majke bez učešća ljudskog oca. Da ste Isusa pitali ko mu je Otac, on bi odgovorio: „Bog je moj Otac.“

To čini Isusa apsolutno jedinstvenim, on je zasebna kategorija. On nije samo „običan dobar čovek“! Niti je on odabran da bude Božiji Sin u nekom trenutku tokom svoje karijere. On je stvoren u Mariji kao Sin Božiji. Nijedno ljudsko biće mu nije jednako i ne postoji nijedan drugi Spasitelj sem njega. On je savršeni uzor toga šta za ljudsko biće znači biti u bliskom odnosu sa Ocem, Stvoriteljem. Bog želi da bude u bliskom odnosu sa svima koje je stvorio i On je bio izuzetno aktivan u životu savršenog stvorenja, Isusa.

Satana je pokušao da Isusov status Sina Božijeg proglasi besmislicom rekavši da ljudsko biće ne može da tvrdi ono što je Isus tvrdio ili da čini ono što je Isus činio! Ali, to znači poreći Božije savršeno pravo da proizvede ljudsku osobu neograničene gordosti i vrednosti, i vrednu časti koja mu se ukazuje kao Mesiji, ne Bogu. Novozavetna reč za klanjanje *Bogu* nikada se ne primenjuje na Isusa – nijednom.⁴ Čast se ukazuje Isusu zbog toga što je on Mesija.

Isus je bio intenzivno i strastveno zainteresovan za Božije velike zavete sa Abrahamom i Davidom, njegovim precima. Nije ni čudo što je Isus naporno radio na zadatku objavljivanja Jevanđelja o Carstvu (Luka 4:43) koje nije bilo ništa drugo do Dobre vesti o Božijem velikom planu u ispunjenju Njegovih zaveta sa Abrahamom, Davidom i, naravno, sa samim Isusom, kao središtem cele veličanstvene biblijske drame.

⁴ „Nigde se ne javlja reč *latreuein* (klanjati se Bogu) uz Hrista kao objekat te rečenice“ (Arthur Wainwright, *The Trinity in the New Testament*, str. 103).

8. Dragoceno seme besmrtnosti

Hrišćanstvo se pre svega zasniva na razumevanju Božijeg velikog programa o besmrtnosti i Carstvu namenjenog ljudskoj rasi i shvatanja da je Isus ljudski Mesija, Sin Božiji. Bog izvodi ovaj plan preko Isusa Mesije. Hrišćanska vera se svodi na postupanje prema tom znanju. U hrišćanstvu je bitno „ići u korak sa programom Carstva“, ophoditi se prema znanju o Jevanđelju o Carstvu kao o dragocenom blagu (Matej 13:44). Radi se o shvatanju toga šta veliki Bog Avrama, Isaka i Jakova i Isusa radi u našoj istoriji, o saradnji sa tim božanskim programom, o tome da mi treba da radimo zarad Božanskog carstva, koliko je to u našoj moći. Sve se ovo svodi na poznavanje sudbine čoveka i svrhe ljudskog života. Radi se o večnom životu, a ne o večnoj smrti. Izbor je naš.

Radi se o shvatanju toga da mi nismo uradili ono što je trebalo, da smo bili nemarni oko Biblije i da mi treba da se „pokajemo“ zbog našeg nebožanskog ponašanja i verovanja i da treba da težimo tome da imamo Hristov um, što je isto što i um Božiji. Pokajanje znači „ponovo razmisliti“ i dobiti novi pogled na život i njegov značaj u svetlosti istine koja se može pronaći u Bibliji. To znači da treba da naučimo da razmišljamo poput Isusa i da govorimo i postupamo kao što je on to činio. Isus nas savetuje da „živimo prema svakoj reči koja proizilazi iz Božijih usta“ (Matej 4:4). Božija krajnja poruka, Jevanđelje o Carstvu, bila je fokus Isusove čitave službe i Pavlove službe.

Usmeriti pažnju na Isusove reči predstavlja ključ hrišćanske vere. Međutim, javnosti je predstavljen Isus koji nije zaista propovedao Jevanđelje! Ova opasna greška je postignuta na mnogo različitih načina.

Postoji katastrofalna teorija koju propovedaju neke crkve, da Jevanđelje koje je Isus propovedao nije za nas, već samo za Jevreje! Ovaj izuzetni pojam bi poništio Isusova učenja i otrgao ih od spasonosnog Jevanđelja. On se očigledno suprotstavlja Velikom poslanju, kojim je Isus naredio da se Jevanđelje o Carstvu propoveda svim nacijama, bez ikakvog ograničenja. Svako udaljavanje od

Isusovih jasnih uputstava u vezi Jevanđelja bi trebalo da bude čvrsto odbijeno i upozorenja iz stihova 7-9 2. Jovanove poslanice, stiha 6:3 Prve Timotiju, i stihova 2:1-3 Poslanice Jevrejima bi trebalo uvek imati na umu.

Pavle nije mogao učiniti Jevanđelje jasnijim. Njegova karijera je bila posvećena propovedanju jednog Jevanđelja o Carstvu, koje je, naravno, *identično* Jevanđelju milosti (Dela 20:24-25). Pavle je poslušno pratio Isusa.¹

Nama je rečeno da razmišljamo kao što je Isus razmišljao i budemo poput njega, a Isus je bio savršeni primerak nekog ko misli i postupa kao Bog. On, naravno, nije sam bio Bog. To bi značilo da ima dva Boga. Vi ne možete da kažete: „Otac je Bog, Isus je Bog. To čini jednog Boga!“ Ne čini. Svako, ja mislim, zaista zna ovo, ali crkvena tradicija je veoma preteča i ponekad je vernicima uteran strah toliko da veruju u nešto što je nemoguće – na primer da su Otac i Isus obojica Bog, ali to znači da ima jedan Bog! Ovo nema nikakvog smisla. To nam ništa ne govori. I evo nekih drugih stvari o kojima treba razmišljati: Bog ne može da umre. Isus je umro. Bog ne može biti iskušavan. Isus je bio iskušavan. Bog nikada ne spava. Isus je zaspao. Bog nije čovek. Isus je čovek.

Ono što pouzdano znamo jeste to da je Isus citirao jevrejsko učenje Izraela, koje je zasigurno svelo Boga na jednu božansku Osobu (biblijski unitarijanizam) i nikada nije dozvolilo nikome da veruje da je Bog zapravo misteriozna trojka, a opet jedan. Ili dva u jednom, što bi takođe predstavljalo nepoštovanje zapovesti da se veruje u Boga kao jednu Osobu, Oca Isusovog. Pažljivo saslušajte veoma jasnu izjavu koju nam je ostavio Pavle: „Za nas ne postoji drugi Bog, već samo jedan Bog, Otac“ (vidi 1. Korinćanima 8:4-6). To je hrišćansko učenje. Pavle je diskutovao o činjenici da u paganskim religijama ima toliko takozvanih bogova i gospoda. Ali za nas hrišćane, verovanje u više od jednog Boga jednostavno nije moguće. Hrišćani bi trebalo da budu posvećeni učenju koje je Isus voleo (Marko 12:28 – 34).

¹ Očigledno je da je propovedanje Jevanđelja milosti isto što i propovedanje Carstva. Propovedanje Carstva je isto što i svedočenje Jevanđelju o Božijoj milosti“ (F.F. Bruce, *Commentary on the Greek Text of Acts*, str. 379-380).

To učenje je Pavle takođe pomenuo u stihovima 9:4-6 1. Poslanice Korinćanima, gde je uporedio hrišćansko verovanje u Jednog Boga, Oca sa verovanjem u više od jednog Boga, tj. mnogo bogova u drugim sistemima religije: „Mi znamo da postoji jedan Bog i niko drugi sem njega ... Za nas postoji jedan Bog, Otac.“ Pavle je nastavio da govori o našem verovanju u „jednog Gospoda Mesiju, Isusa.“ Ali, obratite pažnju na to da je Pavle verovao da je Isus Gospod Mesija – svakako nije verovao da je on Gospod Bog! Luka je upotrebio istu frazu, „Gospod Mesija“, u stihu 2:11 Jevanđelja po Luki.

U Novom zavetu se stalno pominje da je Isus Mesija. Isus nije Gospod Bog. On je Gospod Mesija, Gospod Isus Hrist/Mesija. Jedan je Jahve, Otac Isusa, a drugi je ljudski gospod Mesija. David je za Isusa Mesiju rekao da je on „moj gospod“ (u stihu 110:1 Psalma koji bi trebalo da zapamti svaki vernik) hiljadu godina pre nego što je Isus bio rođen. On ga je nazvao, na hebrejskom, *adoni*. Taj oblik reč „gospod“, *adoni*, javlja se 195 puta u Starom zavetu, hebrejskoj Bibliji i nikada se ne odnosi na Boga.² To je reč koja je upotrebljena kako bi nam se ukazalo na to da osoba o kojoj se radi *nije* Bog, već vrhovno ljudsko biće a ponekad se odnosi na anđela.

Petar, na čijoj ispovesti je Isus osnovao Crkvu (Matej 16:16-18), objavio je da je Isus gospod u smislu koji nam je otkriven u stihu 110:1 Psalma. Svako bi trebalo da zna da drugi „gospod“ u tom stihu nije Bog!

Kada bi ljudi bolje obratili pažnju na stih 110:1 Psalma, koga često citiraju pisci Novog zaveta, ne bi bilo nikakve zabune oko toga ko su Bog i Isus. Jedan je Jahve, Jedan Bog Izraela i Otac Isusov. Drugi je Gospod Mesija, koga ne oslovljavaju titulom Božanstva, već titulom superiorne ljudske osobe.

Isus je upotrebio ovaj stih u stihu 110:1 Psalma kako bi naveo svoju publiku da razmisli o tome ko je Mesija. On ih je pozvao da razmisle o tome kako bi Mesija mogao da bude i Davidov gospod i Davidov sin (Matej 22:41-46). Ali, Isus

² Strong's Concordance vam neće ukazati na ovu razliku. Ali, ona je očigledna svakome ko čita na hebrejskom i podržava većinu leksikona. Američki prevodi RSV i NRSV tačno prevode reč „gospod“ ne stavljajući veliko slovo na početak te reči, što bi bilo pogrešno.

nije od njih tražio da Mesiju smatraju Davidovim *Bogom*! Samim tim što je on natprirodno začeti sin Marije i Boga (Luka 1:35), Isus je bio i sin i gospod Davidov od svog rođenja i, na kraju, upravo zato što je uzdignut da bude sa Očeve desne strane nakon svog vaskrsenja. Petar je ovo savršeno dobro razumeo. On je citirao taj dragoceni stih kako bi dokazao da je Bog učinio Isusa Gospodom i Mesijom (Dela 2:36). Niko nije zamišljao da je Isus bio *Bog*. On je bio Mesija!

Ovaj problem pravog učelja nije mala stvar. Milijarde onih širom sveta koji veruju u Boga su podeljeni i potencijalno neprijateljski nastrojeni jedni prema drugima po osnovu različitih koncepata o Bogu. Mi moramo da se ujedinito oko biblijskog viđenja, koje će nam pomoći da vodimo otvorene razgovore sa članovima muslimanske i jevrejske vere, koji su trenutno uvređeni (i to s pravom) zbog tradicionalne hrišćanske ideje da je Bog tri-u-jedan. Takozvani tročlani Bog hrišćana postavlja barijeru između hrišćana i velikog dela ostatka religioznog sveta. Ta barijera je prilično neopravdana. Isus nije verovao u „Trojstvo“. Niti je Pavle verovao u to, kao što u to nije verovao nijedan pisac Novog zaveta.

Ko je Isus? Isus je savršeno i jedinstveno ljudsko stvorenje. On je počeo da postoji čudom koje je izvedeno u materici njegove majke. Upravo to je definicija ljudskog bića. Ljudska bića nisu anđeli, i anđeli nisu postali ljudi (osim u grotesknom i zlom slučaju palih anđela koji su se parili sa ljudskim ženama, vidi šesto poglavlje Prve knjige Mojsijeve). Vi ne možete biti pre-čovjek i čovek. Isus nije prešao iz jednog života u drugi. Marijina materica nije bila mesto u koje je Isus prešao. On je drugi Adam. Njega zovu *čovekom* Mesijom. Samim tim, on je imao određeni početak u vremenu. Isus je bio šest meseci mlađi od Jovana Krstitelja. On nije bio i logično je da ne može da bude u isto vreme i milionima godina stariji. Jedna duž ne može da počne od dve različite tačke istovremeno. Poreklo Sina Božijeg počinje od čuda koje je izvršeno u Mariji (vidi ponovo Luka 1:35). Sina Božijeg je Bog natprirodno začeo.

Isus predstavljen u crkvenim učenjima je navodno Sin Božiji koji *nema početak u vremenu*. To bi njega proglasilo ne-čovekom. To bi značilo da je on prošao kroz Marijinu matericu, ušavši u nju iz svog „pre-života“ a zatim se

odenuo u ljudsku odeću i dobio obličje čoveka, ali to zapravo nije bio. Ako je Isusov ego bi Bog, onda bi to automatski značilo da on ne bi mogao da zgreši, niti da bude iskušavan, niti da umre. U ovom slučaju čitavo njegovo iskušavanje ili opiranje iskušenju bi bilo nekakva igra, šarada, gluma. To ni na koji način ne bi nas nadahnulo. *Mi* svakako nismo Bog a imati besmrtnog Boga kao uzor za smrtnog čoveka ne bi bilo ni pošteno! To bi bilo kao da se neki profesionalni pijanista takmiči sa detetom koje je imalo dva časa klavira.

Čitava ideja o onome što crkve zovu „prepostojanjem“ Isusa je zaista neshvatljiva. Ona nema nikakvog logičkog smisla. Zamislite da postoji glagol čija deklinacija glasi ovako: „Ja pre-jesam, ti pre-jesi, on pre-jeste.“ Kako jedna jedina osoba može da „pre-postoji“? Da li možete da postojite pre nego što postojite? Ko prepostoji u tom slučaju? Čitava teorija je zbunjujuća, i nerazumljiva i strana. Kada se uporedi sa jednostavnim opisima toga kako je Sin Bog počeo u Jevanđeljima po Mateju i Luki.

Ja želim da vas upoznam sa jednom neverovatnom činjenicom u crkvenoj istoriji. Kada pročitate stih 1:45 Jevanđelja po Luki, verovatno nemate teškoća da shvatite to da čitate stih o početku Sina Božijeg. Do 150 godine nove ere, crkva, koja je ubrzano gubila dodir sa biblijskim prikazom Isusa, počela je da propoveda da je Isus bio živ i pre nego što je bio rođen i da je on zapravo sam prouzrokovao svoje začće u Mariji! Da, Isus je izvršio čudo sopstvenog rođenja!

Dobro razmislite o onome što se ovde dogodilo. Tradicija je oformljena, kasnije ispisana u učenja većine crkava, po kojima Sin Božiji više ne može da bude potomak Eve, Abrahama i Davida, neko ko je došao u postojanje natprirodnim putem, začet, u Mariji. Justin Mučenik je bio važan „crkveni otac“ drugog veka nove ere. On je počeo da preokreće Gavrilovo učenje u stihu 1:35 Jevanđelja po Luki i jedan sasvim drugačiji prikaz porekla Isusa. Justin je rekao da je moć koja je zasenila Mariju (Luka 1:35) ništa drugo do Sin Božiji! Po toj teoriji, Sin je prouzrokovao sopstveno začće! To je zaista glupost! Ali ideja je zapisana u crkvena učenja. Crkve propovedaju da Sin Božiji *nije* potekao iz materice svoje majke. Ovaj koncept je sličniji paganskoj ideji reinkarnacije.

Današnji vodeći proučavaoci Biblije dobro znaju da je Justin biblijski prikaz ovde sveo na besmislicu ali ne deluju ni malo zabrinuto. Vodeći stručnjak i kritičar Jevanđelja po Luki je napisao: „Kasnija tradicija je napravila nešto sasvim drugačije od stiha 1:35 Jevanđelja po Luki.“³ „Nešto sasvim drugačije“? Da, stih je izmenjen tako da govori nešto što Luka nikada nije ni zamišljao. Justin je izmislio jedno sasvim novo poreklo Isusa, koje je kasnija tradicija prihvatila i do dana današnjeg ga se drži. Po tom učenju, Sin Božiji *nije* počeo u Marijinoj materici, već je bio živ pre svog rođenja i zapravo je „sproveo“ svoje sopstveno začće.

Proučavaoci Biblije rado priznaju da Luka i Mateja nisu znali ništa o doktrini za koju se sada tvrdi da predstavlja srž hrišćanstva – Inkarnacija drugog člana Trojstva kao čoveka: „Inkarnacija je pojam koji je stran Luki (kao i Mateju).“⁴

Luka je jasniji od Mateja kada uverava da je Isus Božiji sin od svog rođenja (1:32, 35). Ali, i ovde je dovoljno jasno da je u pitanju začće, postanak, dolazak u postojanje jednog koji će se zvati i koji će zapravo i biti Sin Božiji, ne prelazak prepostojećeg bića u dušu ljudske bebe, ili metamorfoza božanskog bića u ljudski fetus ... Lukina namera je jasna, on želi da opiše stvaralački proces putem začća ... Na sličan način u Delima apostolskim, ne postoji znak ikakve hristologije prepostojanja.⁵

Biblija nas upozorava da je samo istorijski Mesija, čovek Hrist, pravi Spasitelj. Ostali spasitelji su samo imitacije i ne bi trebalo da budu ozbiljno shvaćeni. Isus je očigledno verovao da je većina mislila da je razumela njegovo učenje i da su oni postupali kao njegovi predstavnici. Ali, oni nisu zaista zvučali kao Isus. Njihova učenja su neosnovana. Crkve imaju način da u svoje sisteme verovanja ugrade ideje koje nisu zaista zasnovane na Bibliji, već samo na tradiciji.

Kako mi možemo da se postaramo da na pogrešan način ne shvatimo našu veru? Ključ uspeha je biti dobro upućen u ono što je Isus podrazumevao pod

³ Joseph Fitzmeyer, *The Gospel According to Luke*, 1981, str. 350.

⁴ *Isto*, str. 340, 350

⁵ James Dunn, *Christology in the Making*, str. 51.

rečju Jevanđelja. „Jevanđelje o Carstvu“ je zapravo titula koja zasenjuje čitavo hrišćanstvo. To je nekakva vrsta etikete za hrišćansku veru. Hrišćanstvo se svodi na Carstvo Božije. Isus je pokazao ovo time što je neumorno i neustrašivo objavljivao Carstvo Božije i učio svoje sledbenike da traže „Carstvo Božije“ (Matej 6:33) i da se mole Bogu da pošalje Carstvo: „Neka dođe carstvo tvoje, neka bude volja tvoja na zemlji“ (Matej 6:10). Isus je rekao da će hrišćani dobiti zemlju kao nagradu (Matej 5:5). On nije pomenuo odlazak u raj. U Starom zavetu, Bog, Otac Isusov, ranije je obećao zemlju ne samo Abrahamu i Davidu, već i vernicima svih nacija. On im je zagarantovao posедstvo nad tom obećanom zemljom zauvek, što naravno podrazumeva besmrtnost. Ta besmrtnost i kako ljudi tragaju za njom sada predstavlja središte Isusovog Jevanđelja o Carstvu.

Ako je Isus uvek govorio o Carstvu i propovedao ga kao Jevanđelja, imalo bi smisla da Isusovi sledbenici čine isto to. To se meni čini kao pošten test. Ako naš jezik ne zvuči kao Isusov, da li mi pratimo njega? Da li je hrišćanstvo samo pitanje dobrote i dobrog postupanja, kao što ga mi definišemo? Da li „dobri ljudi“ bivaju razapeti, i da li je Isusovo učenje podrazumevalo još nešto sem dobročinstva?

Hrišćanstvo kakvo je Isus propovedao predstavlja pitanje življenja prema svakoj reči Božijoj. Isus je dao sledeći divan savet: „Čovek ne treba samo da živi od hleba, već i od svake reči koja proizilazi iz Božijih usta“ (Matej 4:4). Pretpostavljam da to podrazumeva detaljno pretraživanje Biblije da bismo videli šta nas ona podučava. Dobro obratite pažnju na to da Isus ne zahteva od nas da živimo prema starozavetnim zakonima koji su nam dati kao privremeni vodič do Izraela kroz Mojsija. Isus je uveo Novi zakon koji ujedinjuje sve nacije u jednu veru. Poslanica Galatima se bavi ovom važnom tematikom.

Ako je Božije Carstvo centralna tema Biblije, vezano za Hrista koji je uvek propovedao Jevanđelje o Carstvu, onda zar ono ne treba da bude i središte celokupne hrišćanske aktivnosti i propovedanja? Ako je odgovor na pitanje negativan, onda kako mi možemo da se uverimo u to da razmišljamo poput Isusa i postupamo onako kako je on zapovedio? „Ovo Jevanđelje o Carstvu će

biti propovedano u celom svetu svim nacijama a onda će kraj doći“ (Matej 24:14). „Propovedaj Jevanđelje svim nacijama“ (Marko 16:5; Matej 28:19-20).

To bi delovalo kao najjednostavniji opis posla Crkve. Veliko poslanje je veoma jasno. Isus je dao naređenje onda kada je rekao svojim naslednicima da idu u sve nacije, stvaraju učenike, krste ih i podučavaju o svemu što ih je on podučavao (Matej 28:19-20). Jasno je da je Isto Jevanđelje o Carstvu trebalo da nepromenjeno dospe do svih nacija. Muškarci i žene bi trebalo da budu kršteni u vodi, kao što je i Isus bio. Da, Jevreji su prvi dobili spasonosno Jevanđelje o Carstvu. Ali, kada je svedočenje namenjeno njima bilo okončano i kada su ga oni odbili i kada su odbili svog Mesiju, onda je isto spasonosno jevanđelje o Carstvu trebalo da dostigne međunarodni nivo. Ljudi svih rasa i govornih područja bi na ovaj način imali priliku da veruju u Isusa i njegovo Jevanđelje o Carstvu i budu spaseni. Tek kada „ovo Jevanđelje o Carstvu“ (Matej 24:14) obiđe celu zemlju sa dovoljnim intenzitetom, tek onda kraj doba može da nastupi. Tek onda će Isus moći da se vrati. Davidov presto će biti obnovljen u Jerusalemu i Mesija će zauzeti svoju kraljevsku poziciju i postati kralj celog sveta.

Ova informacija o Carstvu, hrišćanska nada, data je u potpunosti i do fascinantnih detalja u Isusovoj poznatoj priči o sejaču. Prema Markovom svedočenju,⁶ ta priča je takođe priča o pričama. „Ako ne shvatate poentu ove priče o sejaču,“ Isus je rekao, „vi nećete razumeti nijednu od priča.“ (vidi Marko 4:13). Priča o sejaču/semenu je ključ svog Isusovog učenja i upravo je ovo „otpakivanje“ Jevanđelja o Carstvu ono što je od ključne važnosti za naše spasenje.

Isus je upotrebio savršeni primer kako bi ilustrovaao kako se duhovno ponovno rođenje odvija, ilustrovaao je to na primeru semena. Svi znamo za seme. Mi sami smo „semena“. Sve počinje od semena. Mi smo okruženi dokazima o moćima semena. „Seme“ je ključ života u prirodnom svetu. To je

⁶ Markova verzija priče o sejaču nalazi se u četvrtom poglavlju njegovog jevanđelja. Matejina verzija je u poglavlju 13 a Lukina u poglavlju 8. Sva tri prikaza bi trebalo pročitati nekoliko puta kako bi se došlo do uvida koliko oni znače za Božiji program besmrtnosti i put do spasenja.

takođe ključ života koji traje zauvek. „Sejač je otišao da seje svoje seme.“ Sejač je propovednik Jevanđelja o Carstvu. Seme je „reč o Carstvu“ (Matej 13:19). Luka ga naziva „Božijom rečju“ (Luka 8:11). Marko je skraćeno naziva „rečju“ (Marko 4:14). Ni on ni Luka nisu mislili na Bibliju kao celinu, već na Jevanđelje o Carstvu.

Kada sagledamo ova tri paralelna prikaza, primećujemo najjednostavniju jednačinu: „reč/Jevanđelje o Carstvu“ = „reč Božija“ = reč.“ Imajte na umu ove definicije koje Vam je Isus dao dok čitate ostatak Novog zaveta. Iznad svega, nikada ne dozvolite da Vam sa uma smakne „Carstvo“. Ako to učinite, prestaćete da razmišljate i zvučite kao Isus.

Isus je, samim tim, bio uzorno „seme-sejač“, stvarajući mogućnost večnog života. Grci su znali da „reč“⁷ opisuje princip koherentnosti u univerzumu. Isus je pokazao šta je pravo značenje života i univerzuma objasnivši nam šta je zapravo „reč“. „Seme je reč“ (Luka 8:11). Seme je ključna varnica novog života koja se završava besmrtnošću. To je jedini „logos“ krajnje vrednosti, skupoceni biser. Isus je samim tim prevazišao svu mudrost savremene filozofije i nauke. Nijedan filozof ni naučnik ne zna tajnu večnog života. Ali, mi možemo da je naučimo od Isusa.

Neko seme je palo na kamenito zemljište. To znači da ono nikada nije doprelo do srca i umova onih u prvoj kategoriji slušalaca. Oni su je čuli, ali je nisu razumeli. Brzo su ih omele brojne privlačne stvari i seme nije rodilo plodom. „Na jedno uvo ušlo, na drugo izašlo,“ „do guše“, kao što bi mi rekli.

Drugi su prihvatili seme Jevanđelja o Carstvu sa uzbuđenjem. Međutim, oni nisu potrajali kao hrišćani. Oni su bili plitko posejano seme koje nije pustilo korenje. Oni nisu „pustili korene niti su bili utemeljeni“ u Jevanđelje. *Oni su verovali neko vreme* (Luka 8:13). Da, oni su bili pravi vernici ali nisu potrajali bili su privremeni hrišćani. Kada su se javila iskušenja, njima je poruka iskliznula iz ruku. Oni su se udaljili od vere i nisu urodili plodom.

⁷ Grčka reč je *logos*. Neki filozofi su progovorili o „*logos spermatikos*“, prepoznajući energiju koja proizvodi život i rast.

Samo se kod četvrte kategorije seme primilo. Seme je bilo duboko posađeno u njihovom razumevanju i rodilo je plodom pomoću istrajnosti i opiranja iskušenjima. Ovo je plod duha. Naravno, to podrazumeva da je seme u sebi nosilo sam duh Božiji. Taj duh je počeo da boravi u srcima preobraćenika i plod je iskrasao u datom trenutku. Prinos je nekada bio ogroman – 100 puta veći nego obično.

Poruka o semenu i Carstvu je nastavila da pokreće novi život, seme besmrtnosti. Mi bismo mogli da kažemo da ono prenosi sam Božiji DNK.

Nije ni čudo što je Isus podigao glas i propovedao ovu priču (Luka 8:8: „On je podigao glas“). On ju je propovedao iznova i iznova. On je znao da od toga zavisi ljudska sudbina. To je poruka besmrtnosti, koju je javnost morala da čuje. Isus je, koliko se sećamo, „doneo život i besmrtnost svetlosti u Jevanđelju“ (2. Timotiju 1:10). Seme je bilo klica novog života. Ono je bilo sam život Božiji koji se prenosi preko Isusa koji je bio savršeni ljudski zastupnik Jednog Boga, svog Oca.

Seme je savršena ilustracija novog života, vitalnosti i energije. Svi mi znamo nešto o tome kako seme funkcioniše. Mi sami smo proizvod muškog semena koje se sjedinjuje sa ženskom jajnom ćelijom. Naš život je stvoren ovim čudom i život svih životinja prati ovaj sled događaja. Seme je posađeno svuda i mi smo stalno izloženi plodu semena.

Upravo isti proces semena važi i za ponovno rođenje, preporod. Mi smo jednom rođeni iz fizičkog semena. To nije dovoljno da nam donese besmrtnost. Mi moramo biti ponovno rođeni. Moramo proći kroz *duhovno* rođenje, preporod. Mi ne možemo ponovo ući u matericu naše fizičke majke. Umesto toga, mi ulazimo u majku Crkvu kao zajednicu vere zasnovane na obećanjima. Pavle je govorio o „gornjem Jerusalimu“ (Galatima 4:26). Ovo je Jerusalem budućnosti, Carstvo Božije. Njega sada pripremaju Bog i Isus. Manifestovaće se na zemlji onda kada se Isus bude vratio. Mi smo sinovi i ćerke tog Jevanđelja o Carstvu, deca obećanja (Galatima 4:28) i samim tim smo i Božiji sinovi i ćerke i Isusova braća i sestre. Kada se budemo ponovo rodili postaćemo

„novorođenčad“ i moraćemo da tražimo „čisto mleko reči“ kako bismo mogli da steknemo duhovnu zrelost (1. Petrova 2:2). To mleko novorođenog hrišćanina je zapravo „mleko Jevanđelja“. Petar je koristio reč vezanu za „reč“ (*logos* na grčkom). On je mislio na mleko Jevanđelja, „*logikos*“ mleko.

Seme je Jevanđelje koje je propovedao Isus (Luka 8:11; Matej 13:19). To seme moramo na inteligentan način primiti u svoja srca, moramo ga na inteligentan način protumačiti. Satana je odlučan u tome da ovaj proces sputa gde god to može. On posmatra napredak semena i otima ga gde god mu je dozvoljeno da to čini. Mi moramo da donesemo izbor i da pratimo poruku Jevanđelja. Ako ne obraćamo pažnju na seme Jevanđelja o Carstvu, Đavo „otima seme posejano u našem srcu i mi ne možemo da verujemo u njega i da budemo spaseni.“ To je stih 8:12 Jevanđelja po Luki, spektakularno interesantan stih. Isus je izneo to brilijantno viđenje. Ono jasno opisuje šta se to zapravo odvija u duhovnom ratu. Đavo se žestoko opire Jevanđelju *o Carstvu*. Isus je razumeo Božiju volju i svrhu. On je znao da je Đavo naumio da ga spreči da sprovede svoju volju. On je takođe znao da ljudska bića imaju pravo izbora.

„... tako da oni ne poveruju u to i budu spaseni“ (Luka 8:12). Dobro obratite pažnju na te reči. Poruka o Carstvu je direktno povezana ovde sa spasenjem. Usvajanje Jevanđelja o Carstvu je pitanje života i smrti. Naravno, kao što znamo danas, Isusova smrt i njegovo vaskrsenje su takođe ključni delovi poruke koju mi moramo da shvatimo. Ovi događaji su dodati Jevanđelju ili su postali deo njega onda kada su se odigrali na kraju Isusove službe. Isus je prolio svoju krv kao žrtva za greh i kao neko ko se žrtvovao u naše ime. On je umro umesto nas kako bi nama moglo biti oprošteno. Naši gresi su pokriveni. Ali, nama neće biti oprošteno ako drastično ne promenimo svoje umove i počnemo da živimo iskreno kao hrišćani. „Isus je autor spasenja za one koji ga slušaju“ (Jevrejima 5:9). Pavle govori o „poslušnosti vere.“ I okajanje i oprostaj *direktno zavise od našeg primanja Jevanđelja o Carstvu* (Marko 4:11-12). Naša poslušnost prema Isusovoj zapovesti u vezi Jevanđelja svodi se na *verovanje* u Božije Jevanđelje o Carstvu (Marko 1:14-15).

Osnova neophodne promene uma je naše prihvatanje Isusovog Jevanđelja o Carstvu. Stihovi 4:11-12 Jevanđelja po Marku nam daju pošteno upozorenje. Isus je objavio da nama može biti oprošteno samo pod uslovom da promenimo svoje umove, tj. da se pokajemo. Ali, kako Isus definiše pokajanje? Isus je inteligentan način usvajanja Jevanđelja o Carstvu proglasio *uslovom* koji mi moramo da ispunimo ne bi li bili primljeni kod Boga i Isusa. Ovo je najvažnije Isusovo učenje od svih. Trebalo bi ga pročitati sa najvišim nivoom koncentracije, jer pruža ključ novozavetnog sistema spasenja. Drugim rečima, Isus je rekao: „Ako su oni razumeli i prihvatili reč Jevanđelja, onda bi mogli da promene svoje umove i onda bi im bilo oprošteno.“ Ovde je jasno iskazan izbor. Kao što jedan kritičar reče, Isus deli društvo na dva suprotstavljajuća tabora: „one koji su čuli, razumeli i primili Božije Jevanđelje o Carstvu i one koji nisu.“⁸

Zar ovo nije jasno značenje stihova 4:11-12 Jevanđelja po Marku? Istu tu istinu Luka saopštava na ovaj način: „Satana dolazi i uklanja reč iz njihovih srca, tako da oni ne mogu da *poveruju u nju i budu spaseni*“ (Luka 8:12). Bez verovanja u Jevanđelje, onakvo kakvo je Isus propovedao, nema ni spasenja. Zar Isus nije jasno rekao da spasenje zavisi od voljnog prihvatanja i shvatanja Jevanđelja u Carstvu, onakvog kakvo je on propovedao? „Ako ne primite Carstvo Božije poput deteta, nećete u njega ući.“ Ovo su izuzetno impresivne i važne reči. Ući u Carstvo znači biti spasen. Verovanje u Jevanđelje o Carstvu predstavlja ključ, ključ znanja (Luka 11:52).

Nije ni čudo da tokom čitave njegove službe „Isus je rado dočekivao ljude i njima pričao o Carstvu“ (Luka 9:11). Pavlov stil službe je bio apsolutno isti. Pavle je rado dočekivao ljude i propovedao im o Carstvu Božijem (Dela 28:30. 31). Pavle poštuje Veliko poslanje. On je propovedao Jevanđelje. Isus je kao poruku spasenja zapovedio svim nacijama sledeće: „Idite po celom svetu i propovedajte sve što sam vas naučio“ (Matej 28:19-20).

Da je Pavle propovedao drugačije Jevanđelje, kao što neki greškom govore, on bi sam sebe prokleo! U Prvoj poslanici Galatima, Pavle je postao strastveno zabrinut za svakoga ko bi iskrivio Jevanđelje dodajući ili oduzimajući mu nešto.

⁸ George Ladd, *Theology of the New Testament*, str. 51.

Pavle je pretio onima koji su izvrtali reči Jevanđelja nekakvom kletvom. Menjanje Jevanđelja na bilo koji način bi bilo poput dodavanja nepoznatih začina hrani i time je upropastiti. Jevanđelje ni na koji način nije moglo biti izmenjeno ili modifikovano. Ono bi izgubilo svoje spasonosne efekte. Oduzeti mu čvrst osnov koji predstavlja Isusovo propovedanje Carstva bilo bi preuzeti strašni rizik. Svi Apostoli su propovedali isto Jevanđelje o Carstvu-besmrtnosti. Oni su bili sledbenici propovednika Jevanđelja o Carstvu, Isusa, ali da li se isto može reći i za savremene jevanđeliste?

Prema Jovanovom prikazu poznatog razgovora između Isusa i učitelja jevrejske Biblije pod imenom Nikodim, Isus je izazvao ovog vođu rekavši mu: „Osim ako se ne rodiš ponovo ti ne možeš videti Carstvo Božije niti stupiti u njega“ (Jovan 3:3, 5). Nikodim je očigledno bio istaknuti religijski vođa i on je posećivao Isusa noću. Isus je odmah prešao na stvar. Bez ponovnog rođenja nema spasenja, nema besmrtnosti, nema ulaska u dolazeće Carstvo. Isus je želeo da Nikodim shvati da mi sada moramo da budemo ponovo rođeni, i da onda, poput duhovne odojčadi, dosegneмо zrelost. Ovim procesom, mi stupamo u Carstvo onda kada se Isus vrati. Carstvo će biti pripremljeno i mi ćemo onda biti pozvani da stupimo u Carstvo koje nam je pripremljeno od osnivanja sveta (Matej 25:34).

Luka navodi ono što je Isus javno rekao Nikodimu: „I kažem vam zaista: koji ne primi carstvo Božije kao dete, neće ući u njega.“ (Luka 18:17).

Neki su učinili razgovor sa Nikodimom veoma zbunjujućim. Oni su mislili da je Isus rekao da ti ne možeš biti rođen ponovo do budućeg vaskrsenja. Isus to nije rekao. On je jednostavno ukazao na to da „meso“, ljudska bića u svom prirodnom, neduhovnom stanju, ne mogu da proizvedu duha. Jedino duh proizvodi ono što je duhovno. Mi treba da budemo duhovni sada, pokajanjem i preobraženjem i primanjem Jevanđelja o Carstvu, koje nosi duhovno seme besmrtnosti. Božiji duh na nas sada deluje poput nevidljive sile vetra. Ipak, hebrejska reč za duha znači takođe dah ili vetar. Božije reči u Bibliji su reči ispunjene duhom (Jovan 6:63). Oni prenose Svetog duha nama. Ovako mi usvajamo istinu – tako što imamo uvid u Božiji um putem Njegovih nadahnutih

reči. Pavlova klasična izjava ovo potvrđuje: „Kako si ti primio duha? Delima zakona ili slušanjem Jevanđelja i verovanjem u isto?“ (Galatima 3:2). „Nakon što si čuo reč istine, Jevanđelje svog spasenja, ti si zapečaćen Svetim duhom obećanja“ (Efescima 1:13). Odgovor na ključno pitanje u vezi toga na koji način se duh prima, daje nam Pavle. Reči istinskog Jevanđelja prenose duha njima i stavljaju duha u njihova srca (2. Korinćanima 1:21-22). Setite se da se Jevanđelje o Carstvu zapravo naziva „rečju“ u Novom zavetu.

Da se vratimo na Isusov susret sa Nikodimom. Veoma je interesantno da ovde u Jovanovom prikazu Isusovog učenja, biti ponovo rođen je apsolutno neophodan uslov za dostizanje spasenja u Carstvu. U izveštajima o Isusovom učenju koja su napisali Matej, Marko i Luka, mi nigde ne pronalazimo reči „ponovo rođen“. Da li to znači da Matej, Marko i Luka nisu bili svesni Isusovog primarnog i osnovnog učenja o dostizanju spasenja? Da li su oni zaboravili da pomenu jedno takvo učenje koje je bilo od ključne važnosti? Da li su oni izostavili da prenesu ključ spasenja? Naravno da ne. Činjenica je da su Matej, Marko i Luka zabeležili isto učenje o „ponovnom rođenju“ pod drugačijim prikazom. Oni su koristili koncept „semena“. To je bio prikaz koji su oni preuzeli iz poljoprivrede. Jovanove beleške o Isusovom razgovoru sa učenjakom Nikodemom pokazuju da je Isus govorio o novom životu paralelnom sa ponovnim rođenjem, preporodom. Isus je koristio poređenje sa ljudskim rođenjem u Jovanovom svedočenju. Kod Mateja, Marka i Luke, obraćajući se javnosti i učenicima, on je koristio poređenje preuzeto iz poljoprivrede; zapravo, on je govorio o semenu koje se seje u naše umove kao oživljavajući zastupnik novog rođenja.

Ostali pisci Novog zaveta su bili ujedinjeni u svom prikazu tajne večnog života. Oni su pratili Isusa i naučili su „zanat“ besmrtnosti od svog Gospodara. Oni su znali da je besmrtnost došla kroz poruku semena Jevanđelja. Čuli su Isusa kako propoveda ovo iz dana u dan u različitim okruženjima. Oni su ga čuli kako podiže glas, iskazujući svoju strast prema spasavanju smrtnih ljudskih bića (Luka 8:8; Jovan 12:44).

Jakov, Isusov polubrat, podsetio je svoje čitaoce da je Bog „sopstvenom voljom *nama dao rođenje* kroz reč istine“ (Jakovljeva 1:18). Sam ovaj stih će ubediti vas otvorenog uma da mi sada nismo samo u stadijumu fetusa! Petar je čuo Isusa kako govori o semenu i ponovnom rođenju mnogo puta. Petar je zabeležio ovo učenje od centralne važnosti onda kada je rekao da su hrišćani „ponovo rođeni (obratite pažnju na prošlo vreme) ne od kvarljivog semena već od nekvarljivog semena, putem postupanja prema reči živog Boga ... Ta reč je bila jevanđelje koje se propoveda vama“ (1. Petrova 1:23-25).

Saslušajte Petra pažljivo:

„Duše svoje očistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolično, od čistog srca ljubite dobro jedan drugog, Kao prerođeni ne od semena koje trune, nego od onog koje ne trune, rečju Živog Boga, koja ostaje doveka. Jer je svako telo kao trava, i svaka slava čovečija kao cvet travni: osuši se trava, i cvet njen otpade; Ali reč Gospodnja osaje doveka. A ovo je reč [o Carstvu] što je objavljena među vama.“ (1Petr 1:22-25).

„I budite željni razumnog i pravog mleka, kao novorođena deca, da o njemu uzrastete za spasenje.“ (1. Petrova 2:2). Hrišćanin se poredi sa novom bebom a ne fetusom.

Da li vidite kako Petar na divan način kombinuje ideje o istini, nanovnom rođenju, semenu, reči i Jevanđelju. Pavle deli isto razumevanje. On govori o hrišćanima kao oni koji su „rođeni od duha“ (Galatima 4:29). Pod ovim on podrazumeva „one koji su rođeni od obećanja“ (Galatima 4:28). Oni su proizvod velikog obećanja o besmrtnosti u Carstvu Božijem. To obećanje im je donelo novi život u Hristu. Pavle je primetio da postoji šansa da se oni koji su još uvek u telu progone one koji su „rođeni od duha“ i suprotstavljaju se njima (Galatima 4:29). Sve nas ovo podseća na Isusove reči o telu koje stvara telo i duhu koji stvara duha (Jovan 3:6).

Pavle u ovom četvrtom poglavlju Poslanice Galatima poredi Stari zavet zasnovan na Deset zapovesti i čitav sistem Zakona datom na Sinaju sa „lišavanjem slobode“ ili „ropstvom“ u poređenju sa slobodom u Hristu pod

Novim zakonom. Ovo je velika istina koju zanemaruju mnogi koji pokušavaju da shvate Bibliju. Postoji novi Zakon ili „Tora Hristova“ (1. Korinćanima 9:21; Galatima 6:2), a to nije samo ponavljanje Mojsijevog zakona! Tora Hristova je u duhu a ne u slovu. Fizičko obrezivanje zapovedeno svima koji tragaju da budu u Božijem Starom zakonu (1. Mojsijeva 17) zamenjeno je obrezivanjem srca u Novom zakonu. U tome je razlika između ova dva zakona.

Apostol Jovan je bio izuzetno zainteresovan za seme koje mora da boravi u srcima hrišćana. U stihu 3:9 Prve Jovanove, on je primetio da su hrišćani *seme* koje živi u njima, sprečava da stalno čine grehe. To je seme koje donosi preporod. Seme nije ništa drugo do karakter i priroda samog Boga, koji se prenose nama Jevanđeljem i rečima Svetog pisma. Seme, kako je Isus rekao, „je reč Božija“ (Luka 8:11). Seme je seme večnog života, besmrtnost u dolazećem Carstvu.

Hajde da nikada ne zaboravimo jednačinu „Jevanđelje/reč Carstva“ = „reč Božija“ = „reč“. Takođe, ne smemo zaboraviti ni sled događaja koji nam je Isus predočio u vezi spasenja: „videti, čuti, shvatiti, pokajati se i dobiti oprostaj“.

Hrišćani treba da budu „kanali“ ili prevozna sredstva duha i reči Božijih. Primivši seme, oni postaju semena i treba dalje da rađaju semena. David je ovo rekao za sebe onda kada je izgovorio divne i upečatljive reči u stihu 23:2 Druge Samuilove. David je opisao sopstveno iskustvo sa Bogom. „Duh Gospodnji mi se obratio; Njegova reč je bila na mom jeziku.“ Ovde vidimo da je Davidov um bio u skladu sa duhom i umom Božijim. Bog je bio u mogućnosti da stavi svoje misli i Duha u um Davidov i David je iskazao ovog duha rečima.

Veoma mi se dopada ova definicija duha:

Duh nije samo Božiji dah, već i njegova svest, *um*, unutrašnje biće. On bi mogao da bude izvor i sedište Božije vitalnosti, ali je više od toga. To je njegova samosvest, samo njegovo biće, srž Osobe, kao što bismo mogli reći. Baš kao što je čovekov duh krajnja realnost, kada se on liši svega što je slučajno vezano za njegovo biće, onda Božiji duh predstavlja njegovu

unutrašnju prirodu. Duh, samim tim, predstavlja kontrast Hristu, jer je ovaj drugi Božija slika, dok je prvi njegovo unutrašnje biće.⁹

Fraza „duh govori“ pokazuje da duh pojašnjava sebe rečima. Reči su verbalizovani duh. Voda je nevidljiva u bojleru ali kada se okrene slavina, voda postane vidljiva. Duh postoji pre svega u umu i onda kada su reči izgovorene one manifestuju tog duha i čine ga razumljivim. Dakle, efekat duha i reči je isti. I duh i reč su stvaralačka aktivnost Boga koji radi u nama. Nije ni čudo što je Pavle mogao da govori o Jevanđelju – reči kao nečemu što „stvara energiju“ u nama (1. Solunjanima 2:13). I istinski duh i reč potiču od samog Boga koji komunicira duhom. Isus je rekao da su njegove sopstvene reči bile „duh i život“ (Jovan 6:63), a Petar je znao da je Isus posedovao „reči života u dobu koje će doći“ (Jovan 6:68) i Petar je govorio o „svim *rečima* ovog života“ (Dela 5:20). Vođe Novog zaveta su bile u savršenom skladu po pitanju ove tematike. Oni nastavljaju da nude javnosti reči večnoga života, što znači reči života u dobu koje će doći, ili Carstva.

Nije ni čudno onda što Novi zavet daje najozbiljnije moguće upozorenje protiv zanemarivanja propovedanja/učenja Isusovog. Učiniti tako nešto bi značilo ugroziti velikodušnu ponudu besmrtnosti. To bi značilo baciti biser veoma velike vrednosti i protraćiti tajnu večnog života. Zar Isus nije rekao:

„Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. Još je carstvo nebesko kao čovek trgovac koji traži dobar biser, Pa kad nađe jedno mnogoceno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga.“ (Matej 13:44-46).

Nije ni čudo što su Apostoli dali sve od sebe kako bi sprečili svoju kongregaciju da napusti Isusove reči, odnosno njegovo učenje. Pavlove reči imaju trajnu vrednost:

„Ako li ko drugačije uči, i ne pristaje na zdrave reči Gospoda našeg Isusa Hrista i na nauku pobožnu, Nadu se ne znajući ništa, nego bolujući od

⁹ W.R. Bowie.

zapitkivanja i praznih prepiranja, oda šta postaje zavist, svađa, huljenje, zle misli,“ (1. Timotiju 6:3-4).

I Jovan je rekao ovo u vezi gubitka dragocenog semena Jevanđelja kakvog je Isus propovedao: „Jer ako odlutate van Isusovog učenja, nećete se sprijateljiti sa Bogom. Ali, ako istrajete sa Isusovim učenjem, sprijateljćete se sa Ocem i sa Sinom“ (2. Jovanova 9).

Ipak, čitava Isusova svrha je bila da nam prenese pravo razumevanje. Jovan je napisao: „A znamo da sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vječni.“ (1. Jovanova 5:20). „Ovo“ (*houtos*) se odnosi na nebeskoga Oca.

Jedan pasus iz Starog zaveta, često zanemaren, prorokao je da će napaćeni sluga (Isus) „mnoge učiniti pravičnim *putem svog znanja*“ (Isaija 53:11).

Ključ dobrog razumevanja je samim tim prihvatanje Božijih reči koje je izgovorio Isus: „Ovo je moj voljeni Sin ... *saslušajte ga*“ (Matej 17:5). Smrt Isusa je, naravno, takođe suštinska, ali Bog nije rekao: „Ovo je Moj voljeni Sin; gledajte kako umire.“

9. Kako govoriti o tome?

Isus je izdao naređenja crkvi onda kada se obratio svojim odabranim Apostolima. On ih je okupio i zapovedio im da svim nacijama prenesu sve čime ih je on naučio. On ih je obučio da krštavaju vodom svoje preobraćenike. To je bilo veoma jasno naređenje. Trebalo je da oni prenesu baš to isto Jevanđelje koje je Isus ponudio Jevrejima i svim ostalim nacijama (Matej 28:19-20).

Postoji teorija da je drugačije Jevanđelje ponuđeno nejevrejskom narodu, ali ovo je ogromna greška. Postoji samo jedno Jevanđelje, jedno hrišćanstvo, i ono je zasnovano na Jevanđelju kakvo je Isus propovedao.

Isus je tada već bio besmrtn. On se vratio iz smrti u život. Grobnica je bila prazna i Isus se javio svojim bliskim sledbenicima i obedovao sa njima. „Mi smo bili ti koji su jeli i pili sa njim nakon što se on digao iz mrtvih“ (Dela 10:41). Isus je bio sasvim jasan kada je rekao da je on taj koji se ponovo pojavio. On nije bio tamo neko nevidljivo „duhovno biće“, ¹ već opipljiva ljudska osoba koja se digla iz mrtvih. On se javio kao neko ko je živ u prisustvu potpuno pouzdanih svedoka. Oni su jeli i razgovarali sa njim pre, tako da su znali da se on vratio iz mrtvih. Njegovo vaskrsenje je najveća činjenica u svetskoj istoriji, podržana neoborivim dokazima. Nema mesta sumnji.

Vi morate imati mnogo više „vere“ da ne verujete da je Isus vaskrsao. Zašto bi Apostoli svedočili o laži, kada ih je to koštalo toliko patnje? Oni su čak tvrdili da su ga prvo žene videle živog. U tim danima, žene nisu smatrane pouzdanim izvorima informacija (sasvim nepravedno)!

¹ Svakako se ne misli na arhanđela Mihajla kako predlaže jedna velika religijska denominacija.

Isusovi učenici su savršeno dobro znali da Isus više nije živ. On je začetnik Božijeg velikog programa besmrtnosti. Mi znamo da je ovaj program istinit, jer je Isus dokazao to pojavivši se kao živ nakon što je umro. Bog ga je vaskrsao iz smrti u život. On sada živi zauvek. I vi to možete.

Kako bismo bili uspešni kandidati za život u Carstvu, mi moramo da budemo voljni da postupamo onako kako Isus kaže: „Onaj koji me voli, pridržava se mojih naređenja,“ Isus je rekao (Jovan 14:15). Možete tvrditi da sledite Isusa koliko god hoćete, ali to nema nikakvu svrhu ako odbijate njegova jednostavna učenja. Isus je zapovedio verovanje u njegovo Jevanđelje o Carstvu. On je takođe zapovedio muškarcima i ženama da budu kršteni u vodi. Ovo je bila javna ceremonija inicijacije u crkvu koju je on obećao da će sagraditi. Apostoli, kroz čitavu knjigu Dela apostolskih, poštovali su Isusove zapovesti time što su podučavali i pokršćavali muškarce i žene koje su preobraćali u svoju veru.

Pavle je sasvim jasno stavio do znanja da nijedan preljubnik ni brakolomnik, homoseksualac koji nastavlja sa svojim homoseksualnim aktivnostima, nijedna pijanica, niti lopov ne može da se nada ulasku u buduće Carstvo (1. Korinćanima 6:9-10). Naši životi moraju drastično da se promene. Od hrišćana se zahteva da se pokaju i počnu da vode jedan sasvim nov stil života. Bog neće nemoralne i pijanice, niti bilo koju drugu kategoriju ljudi navedenu u stihovima 6:9-10 Prve Korinćanima učiniti vladarom u Svom Carstvu.

Jedno od Isusovih veoma jednostavnih i jasnih učenja je i to da kada naučimo o Jevanđelju o Carstvu i kada smo spremni da donesemo odluku da poverujemo u isto, i samim tim da pratimo Isusa, onda mi treba da budemo kršteni vodom. Kršteni prijatelj koji deli Vaša verovanja može da izvede ovo krštenje. Ako su i drugi članovi crkve dostupni, oni mogu da posvedoče o ovoj ozbiljnoj prilici. Jednom jednostavnom molitvom, čovek može uroniti u vodu. Ovo je javna izjava njegove namere da bude hrišćanin. Krštenje je apostolska praksa, jer ju je Isus zapovedio. Petar je sledio naređenje i takođe naređivao. On je jednostavno pratio naređenja svog Gospodara.

Isus je zapovedio krštenje vodom. On je rekao Apostolima i njihovim naslednicima (mi danas nemamo Apostole poput prvobitnih dvanaest, ali mi moramo svi da budemo učenici Apostola) da krste vernike u ime Mesije (Dela 2:38; 8:16; 10:48; 19:5; 22:16; Rim 6:3; 1Kor 1:13; Gal 3:27; Kol 2:12). Ima samo jedan izuzetak i to je Matej 28,19 u ime Oca, Sina i Svetoga duha. Ovo nema nikakve veze sa mnogo kasnijom doktrinom pod imenom Trojstvo, da je Bog tri u jedan. Bog je samo Jedan u Bibliji i Isus je Sin Božiji, Božiji predstavnik koji je na savršen način oslikao volju svog Oca i uvek poštovao svog Oca. Duh je radna moć i prisustvo Boga i Isusa. Apostoli su postupali prema naređenjima Isusa pokrštavajući preobraćenike „u ime Isusa,“ što znači da su oni predstavljali Isusa. Oni su pokrštavali umesto njega kao njegovi zastupnici. Krstiti u ime Isusa znači krstiti umesto Isusa i predstavljajući njega i Carstvo.

Krštenje je simbolično spiranje našeg bivšeg života pobune protiv Boga i našeg nepoznavanja Njegovog velikog Plana. Pavle takođe poredi krštenje i sahranu Isusa i njegov povratak u život. Mi počinjemo jedan savršeno nov život onda kada se krstimo i kada pečatiramo naš odgovor na Isusovu zapovest da poverujemo u njegovo Jevanđelje o Carstvu i živimo hrišćanskim životom. Mi ne moramo da prođemo kroz dugogodišnju obuku pre krštenja. U Novom zavetu ljudi su sebe posvetili Isusu nakon samo nekakvog osnovnog učenja, osnovnog izlaganja Jevanđelju i ciljeva i tvrdnji Isusovih. Evnuh u osmom poglavlju Dela apostolskih je dobio osnovne informacije od Filipa a onda je od Filipa zatražio da ga krsti u vodi i oni su zajedno ušli u vodu (Dela 8:36-39).

U stihu 9:12 Dela apostolskih, Filip je krstio neke Samarićane „kada su poverovali Filipu dok je on propovedao Jevanđelje o Carstvu u ime Isusa Hrista.“ Muškarci i žene su se krstili kako bi javno objavili svoju naklonost Isusu. Baš kao što je Isus propovedao Carstvo i seao seme besmrtnosti, Filip je propovedao Jevanđelje o Carstvu na isti način. On je sadio seme besmrtnosti u srca svojih preobaraćenika. Što se tiče onih Samarićana, oni su bili prvi u čitavoj naciji koji su postali hrišćani, i njih su Apostoli iz Jerusalima morali posebno da posete kako bi upotpunili njihovo uvođenje u Crkvu. Petar i Jovan su došli iz Jerusalima i postavili svoje ruke na ove jedinstvene vernike i duh Božiji je pokazao koliko je poseban njihov položaj u hrišćanstvu, kada su oni progovorili

na stranim jezicima koje nikada nisu naučili. Ovo je bilo potpuno i vidljivo čudo. To svakako ne znači da svaki naredni preobraćenik mora da govori na stranim jezicima koje nikada nije učio! Današnji trud nekih grupa da govore drugim jezicima ne može nikako da se poredi sa ovim javnim čudom – poznavanjem stranih jezika u Bibliji.

Čim se naša posvećenost Isusu ozvaniči krštenjem, mi moramo da nastavimo da se pridržavamo Jevanđelja o Carstvu i Isusa kao Mesije, Sina Božijeg, do kraja našeg života.

Mi moramo da živimo u skladu sa uslovima propisanim tokom Propovedi na Planini koje pokazuje na koji način kandidati za Carstvo treba da se ophode u svojim životima. Pavle je razvio ona učenja u pismima i pisao je crkvama i svojim mladim sveštenicima Titu i Timotiju.

Novi zakon koga je Isus uveo nije samo ponovljeni Stari zakon. Pavle je govorio o Zakonu Hrista, kao zakonu koji se razlikuje od Zakona Mojsijevog. Postoje dva zakona (Galatima 4:24). Izraelska nacija je dobila Deset zapovesti kao sažet prikaz čitavog zakonskog sistema koji im je nametnut. Isus je produhovio Mojsijev zakon, doprevši do pravog problema, a to je da naša srca moraju da budu u skladu sa voljom Boga i Isusa. „Mojsije je dao Zakon, ali milost i istina su došli kroz Isusa Hrista“ (Jovan 1:17). Ovde postoji izraziti kontrast. Mi moramo da izbegnemo mešanje dva zakona.

Na primer, Izrael je slavio Pashu jednom godišnje, nudeći jagnje kao žrtvu u sećanje izlaska iz Egipta i kao „senku“ Mesije koji je obećan da će doći. Novozavetna crkva, sada kada je Isus došao, zamenio je godišnju Pashu sa redovnim proslavljanjem Gospodove večere, prisećajući se požrtvovane smrti Isusa i radujući se njegovom budućem dolasku i njihovom ponovnom susretu sa njim u Carstvu (Luka 22:14-30).

Mi treba svakodnevno da slavimo veliku činjenicu da je Otac „jedini koji je istinski Bog“ (Jovan 17:3), kao što je Isus to rekao. Pavle je ponavljao istu veliku fundamentalnu istinu, onda kada je pisao Timotiju: „Postoji jedan Bog i jedan

posrednik između jednog Boga i čoveka, Mesije Isusa, koji je i sam čovek“ (1. Timotiju 2:5). Pavle je takođe govorio Timotiju da propoveda Jevanđelje o Carstvu Božijem i kad treba i kad ne treba: „Čvrsto objavljujem vama kao Jevanđelje, pred Bogom i Isusom koji će suditi i živima i mrtvima, i njegov dolazak i njegovo Carstvo. Propovedajte reč“ (2. Timotiju 4:1-2).² Pavle je upozorio da dolazi vreme kada publika neće trpeti istinu, već će gomilati učitelje koji će im „golicati uši“ i govoriti im ono što oni žele da čuju (2. Timotiju 4:3).

Ozbiljna činjenica o Carstvu i Božijem planu ostaje srž hrišćanstva. Bog je odredio dan kada će On suditi i rukovoditi svetom putem čoveka koga je odabrao. „Bog je odredio dan kada će suditi svetom pravično pomoću čoveka koga je On odredio, i On je dokazao svima ko je taj čovek time što ga je digao iz mrtvih“ (Dela 17:31). Taj dolazeći dan je Carstvo Božije za koje mi treba marljivo da se pripremamo. Isus je ustao iz mrtvih i u društvu sa njim i verovanjem u njega i njegova učenja, mi možemo da se uverimo u vaskrsenje kada se on vrati.

Bog je pokazao Svoju nameru da preda besmrtnost ljudskim bićima. „On je pokazao Njegovu nameru digavši čoveka Isusa iz mrtvih“ (Dela 17:31). Imajući čvrsto na umu taj Božiji Plan o besmrtnosti – Carstvu koji je u toku, dopustite da se radujemo nadi koja je postavljena pred nas i da težimo tome da stupimo u Carstvo Božije.

Neka Isusove reči upozorenja budu naši saputnici na putu vere:

Učinite sve što možete da uđete kroz uska vrata, jer kažem vam ja, mnogo njih će pokušati da uđe, ali neće moći to da učini. Kada gospodar kuće ustane i zatvori vrata, a vi, još uvek napolju, pokucate na vrata s rečima: „Gospode, pusti nas unutra“; on će odgovoriti: „Ja ne znam odakle vi dolazite.“ Onda ćete vi reći: „Mi smo sa tobom jeli i pili i ti si propovedao na našim ulicama.“ Ali on će reći „Zaista, ja nisam čuo za vas niti za mesto odakle dolazite; bežite od mene, vi zlotvori jedni.“ Biće plakanja i jecanja

² Ja smatram pojavljivanje i Carstvo direktnim objektima glagola „čvrsto objavljujem kao Jevanđelje“ (*diamarturomai*).

onda kada vidite Abrahama, Isaka i Jakova i sve proroke, u Carstvu Božijem a vi sami ostanete napolju. I oni će doći sa istoka i zapada, sa severa i juga, i zauzeće svoja mesta u carstvu Božijem. I poslednji će biti prvi, i prvi će biti poslednji (Luka 13:24-30).

Obećanje o Jevanđelju Carstva, učenja Isusa, uključujući njegovu požrtvovanu smrt za naše grehe, pružaju čvrst temelj na kom hrišćanstvo mora da bude zasnovano.

Isusova smrt je bila zamenska, kao što teolozi kažu. Žrtva Isusova, predskazana čitavim sistemom žrtvovanja koji uključuje životinje pod Starim zavetom, pokriva naše grehe. Mi smo, stoga, „pokriveni“ i zaštićeni od kazna smrću, jer ju je Isus pretrpeo umesto nas. Jedan život, Isusov život, pokriva drugi onda kada se jedan život predaje u ljubavi kako bi drugi život mogao da bude pošteđen. „Gledajte i vidite da li postoji ikakva tuga koja se može uporediti sa mojom,“ stoji u stihu 1:12 knjige pod nazivom Plač Jeremijin koji govori o Božijem kažnjavanju Jerusalima. Mesija je bio nevini „čovek patnji“ (Isaija 53:3), suočavajući se sa zgražavajućim slepilom i tvrdoglavošću religionista, i on je bio „upoznat sa patnjom.“ Bog je „na njega svalio grešnost svih nas“ (Isaija 53:6).

Ništa nije važnije od shvatanja da je Jevanđelje zapravo Jevanđelje o Carstvu i ništa nije vrednije od naše potpune posvećenosti tom Jevanđelju, što Isus poistovećuje sa posvećenošću njemu samom. Isus je govorio o Jevanđelju o Carstvu jednostavno kao o „Jevanđelju“ ili čak svom „imenu“ to jest, svemu za šta se on zalagao, njegovom planu.

U stihovima 10:29-30 Isus je rekao: „Amin, govorim vama, ne postoji niko ko se odrekao kuće ili braće ili sestara ili majke ili oca ili dece ili zemlje zarad mene i zarad *Jevanđelja*, ko neće dobiti stotinu puta više nego što ima u ovom vremenu - kuća, braće, sestara, majki, dece i zemlje – mada uz velike muke; i kada dođe doba, večni život.“

Sada obratite pažnju na to kako je Mateja preneo tu rečenicu: „I svako ko se odrekao kuća ili braće ili sestara ili oca ili majke ili dece ili vlasništva, *zarad mene*, primiće stotinu puta više zauzvrat i imaće večni život“ (Matej 19:29).

Luka misli na posvećenost Carstvu Božijem, što je ista ideja drugačije formulisana: „I on im je rekao: 'Istinski vam govorim, nema čoveka koji se odrekao kuće ili žene ili braće ili oca ili majke ili dece, *zbog Carstva Božijeg*, koje neće dobiti mnogo više u ovom vremenu, i u vremenu doba koje će doći, večnom životu'“ (Luka 18:29-30).

Samo jedno Carstvo će preživeti. Samo jedno Carstvo ima trajnu vrednost. To je Carstvo koje je objavio Isus kao hrišćansko Jevanđelje – Carstvo koje nam on zapoveda da „tražimo prvo“ i molimo se da ono što pre dođe, kako bi svet mogao da uživa u miru, konačno.

Ovo je naša sudbina, tvoja i moja, odgovor na zagonetku o značenju života.

DRUGI DEO: VODIČ KA VERI BIBLIJE

1. Kako postati hrišćanin – Odakle početi

Diskusija predstavljena u ove lekcije o Carstvu Božijem, hrišćanskom Jevanđelju, podrazumeva razumevanje Isusove požrtvovane i iskupljujuće smrti i njegovog vaskrsenja i vaznesenja. Ovo su suštinski elementi hrišćanskog Jevanđelja (1. Korinćanima 15:1-3). Ali, oni ne predstavljaju čitavo Jevanđelje.

Potreba za ispitivanjem hrišćanskog Jevanđelja leži u činjenici da je Jevanđelje Božije takođe i apsolutno nezamenjiva komponenta evangelizma Isusa i Apostola. Termin „Carstvo Božije“ nikada ne predstavlja puki sinonim za činjenice o smrti i vaskrsenju Isusa. Štaviše, Carstvo Božije je često prvi pasus vere u novozavetnim opisima spasonosne Poruke (Matej 4:17; Marko 1:14-15; Luka 4:43; 5:1; Dela 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31; 2. Timotiju 4:1, 2, itd.) pre i nakon vaskrsenja Isusovog. Isus je propovedao Jevanđelje o Carstvu oko 30 poglavlja (kao što su zabeležili Matej, Marko i Luka), a da u tom stadijumu on nije pomenuo njegovu smrt ni vaskrsenje. On je počeo da govori o ovome mnogo kasnije, u stihu 16:21 Jevanđelja po Mateju. Ovo mora dokazati onima otvorenog uma da Jevanđelje nije samo izreka „Isus je umro za mene.“

Glavni stihovi:

„Isus je došao u Galileju propovedajući Božije Jevanđelje (Dobre vesti) i rekao: ‘Vreme je došlo I **Carstvo Božije** se približava: Pokajte se i **poverujte u Jevanđelje**’“ (Marko 1:14-15).

„Kada pak poverovaše Filipu, koji je propovedao **evanđelje o carstvu Božijem** i o imenu Isusa Hrista, krštavahu se ljudi i žene (Dela 8:12).

„I tako mu zakazaše jedan dan, te još više njih dođe k njemu u stan. Njima je **izlagao o carstvu Božijem** na taj način što je svedočio i ubeđivao ih od jutra do večeri svedočanstvima iz Mojsijevog zakona i iz proroka - u sve što se odnosi na Isusa.“ (Dela 28:23).

„Pavle je živio tu dve čitave godine o sopstvenom trošku, i rado je dočekivao sve (Jevreje i nejevreje) koji bi dolazili kod njega, propovedajući **Carstvo Božije** i učeći ih o Gospodu Isusu Hristu sa hrabrošću i bez ometanja“ (Dela 28:30-31).

U svakom sistemu znanja postoji fundamentalna ideja koju treba spoznati, suštinski koncept oko koga sve ostale podatke treba organizovati. Suštinska, dominirajuća ideja će odrediti karakter tematike kao celine i dati značenje svakom njenom delu. Suštinski koncept, osnovna teza, postaje kriterijum po kojoj se sve sporedne ideje procenjuju. Šta je onda osnova oko koje se čitava hrišćanska vera okreće?

Hrišćanska vera nam dolazi u Bibliji kao telu informacija koje nas navode da pružimo svoj odgovor i postupimo u skladu sa njim. Izvor tih informacija je na kraju sam Bog koji prenosi svoju poruku putem proroka i učitelja i Svog vrhunskog i glavnog predstavnika, Isusa Mesije, Sina Božijeg.

Šta je, onda, **suštinski i centralni koncept učenja Isusovog**? Šta oblikuje sve **njegove Poruke**? Šta sačinjava srž **njegove Poruke**? Koja se to **jedna jedina ideja** provlači kroz svo njegovo propovedanje i podučavanje? Koja primarna ideja mora biti **shvaćena** i u koju to ideju neko mora da **poveruje** ukoliko želi da prati Isusa? Šta je Isus smatrao suštinskim Jevanđeljem, odnosno Spasonosnom porukom?

Odgovor na ovo pitanje može otkriti svako ko zna da čita, u bilo kojoj verziji Biblije, i svako ko ima iskrenu želju da otkrije ono što je Isus propovedao. Važnost hrišćanske ključne ideje je toliko općinila pisce Novog zaveta da su oni istu naglašavali iznova i iznova.

To je svedočenje o neverovatnom načinu na koji se fundamentalni koncepti mogu zagubiti da je **Isusova glavna ideja veoma retko jasno predstavljena u javnim propovedima o Jevanđelju dvadeset i prvog veka, ako je uopšte i predstavljena**. Jednako je neverovatna činjenica da vođe organizovanog hrišćanstva priznaju da *ne* propovedaju Jevanđelje koje je Isus smatrao Jevanđeljem. Jevanđelje kakvo je Isusu propovedao često je na sasvim sumnjiv način izostavljeno iz savremenih prezentacija onoga što se naziva „Jevanđeljem“.

Hrišćanska centralna ideja

Bez ikakvog straha da će nam se možda neko suprotstaviti, mi sa potpunim pouzdanjem možemo da kažemo da je osa oko koje se celokupno Isusovo učenje okreće **JEVANĐELJE O CARSTVU BOŽIJEM**. Sva genijalnost hrišćanstva je skoncentrisana u taj jedan termin. To je glavna ideja Isusa i Apostola. To je srž njihovog pokliča upućenog javnosti. Pažljivo je sačuvan za nas na stranicama Biblije, posebno u spisima o Isusovoj službi. To je Jevanđelje koje dolazi od Jednog Boga Biblije – „Božije Jevanđelje“ (Marko 1:14).

Postoji *jedno* Jevanđelje Biblije, Dobre vesti Božijeg plana koji će vam podariti besmrtnost (neuništivi život, večni život) i pripremiti vas da rukovodite svetom, na obnovljenoj zemlji, sa Isusom u dolazećem Carstvu (Matej 5:5; Otkrovenje 5:10; 2. Timotiju 2:12; Otkrovenje 2:26; 3:21; 5:10; 20: 1-6; 22:5; Isaija 32:1; 1. Korinćanima 6:2; Matej 19:28; Luka 22:28-30). Zove se **Božije Jevanđelje** ili Jevanđelje o Carstvu Božijem (vidi Marko 1:14, 15). Obratite pažnju na to kako je Pavle uvek govorio o „Božijem Jevanđelju“, baš kao što je to činio i Isus (Rimljanima 1:1, Rimljanima 15:16; 2. Korinćanima 11:7, 1. Solunjanima 2:2, 8, 9). Svi Apostoli su propovedali isto spasonosno Jevanđelje kao što je to činio i Isus (vidi 1. Petrova 4:17).

Tih osam stihova u kojima Isus, Pavle i Petar pominju Božije Jevanđelje, dokazuju novozavetno svedočenje o jednom, spasonosnom Jevanđelju.

Otvorite Bibliju i pronađite stihove 1:14-15 Jevanđelja po Marku. Ovde se vidi da je Isusova karijera pokrenuta njegovim propovedanjem o **Jevanđelju o Carstvu Božijem**. On je došao u Galileju i pozvao svoje sugrađane da u potpunosti promene svoj stil života i svoj um – da se pokaju – i da **poveruju u Dobre Vesti ili Jevanđelje o CARSTVU BOŽIJEM**. Upravo ovde istinska vera i svo istinsko pokajanje mora da počne. Zapovest „pokajte se i poverujte u Jevanđelje o Carstvu“ je Isusova prva zapovest i predstavlja sažet prikaz vere koju je on predstavljao. Jedino je razumljivo da mi počnemo od početka Isusove službe i propovedamo veru onako kako ju je on propovedao. Mi treba jednom da se setimo da „onaj koji sluša Sina ima život i onaj koji ne sluša Sina Božijeg ostaje pod gnevom Božijim“ (Jovan 3:36). Isus nas samim tim navodi da

poverujemo u ono što je on propovedao kao spasonosno Jevanđelje. Naš odgovor na Isusovo Jevanđelje je kriterijum po kome će nam suditi. Nama će biti suđeno prema njegovim rečima (Jovan 5:24; 12:44-50; Marko 8:35-38). Mi moramo da se povinujemo njegovoj uvodnoj zapovesti upućenoj čovečanstvu: „Verujte u Jevanđelje o Carstvu Božijem“ (Marko 1:14-15). Jevanđelje o Carstvu je milostiva Poruka Božija koja nam govori šta On očekuje od nas. Mi treba da poštujemo to Jevanđelje (2. Solunjanima 1:18; 1. Petrova 4:17). Kada bismo zanemarili Jevanđelje o Carstvu, to bi nas direktno okrenulo protiv Boga i Isusa.

Isus je posebno bio ogorčen prema onima koji su tvrdili da ga prate, ali su zanemarivali njegova učenja. „Zašto me zovete Gospodom, a nećete da postupite onako kako vam kažem?“ (Luka 6:46).

Svi pisci Jevanđelja su isticali fundamentalnu važnost **Jevanđelja o Carstvu**. (Jovan koristi drugačiju terminologiju kada govori o istoj tematici. On Carstvo naziva „večnim životom“ ili „životom doba koje će doći.“) Prva informacija o Isusu, koju nam je dao Luka prilikom objave rođenja Mesije, tiče se **Jevanđelja o Bogu: „Gospod Bog će mu dati presto njegovog oca Davida i on će vladati nad kućom Jakovljevom zauvek“** (Luka 1:32). Poslednje pitanje koje su Isusovi obučeni učenici postavili svom gospodaru bilo je: „Da li je sada došao trenutak da ti obnoviš Carstvo Izraelu?“ (Dela 1:6).

Kao što je svaki religiozni Jevrejin dobro znao, Gavrilovo obećanje koje se tiče uloge Isusa u Božijem planu bila je izjava o **tome da će Mesija biti vladar** u dolazećem Carstvu Božijem, koje će biti ustanovljeno na zemlji, sa sedištem u Jerusalimu – Jerusalimu koji će biti očišćen od zlotvora i pomiren sa Bogom i Njegovim Mesijom Isusom (vidi Isaija 1:26 i mnoge druge pasuse koje su napisali starozavetni proroci, na primer stihove 2:1-5 Knjige proroka Isaije).

Isus nam daje jasnu definiciju svrhe koja se provlači kroz celokupnu njegovu službu. On nas obaveštava o osnovi njegove celokupne karijere ovim rečima: „Moram da propovedam Dobre vesti o **Carstvu Božijem** i drugim gradovima. To je razlog zašto sam poslat“ (Luka 4:43). „Za to me je Bog odredio.“ „To je vodeća sila iza moje hrišćanske misije upućene svetlu.“ Ovaj stih otvara umove Isusa

nama i pruža ključ čitave hrišćanske vere, koja mora biti zasnovana na njegovom učenju. Isus nam govori razlog svoje službe u ovom stihu. Da li ste čuli nekad da se ovaj stih citira? Da li znate da stih 4:43 Jevanđelja po Luki pruža najosnovnije istine o hrišćanskoj veri?

Luka odmah nastavlja i govori nam da je Isus propovedao „**Poruku**“ ili „**Reč**“ (Luka 5:1; Marko 2:2; Dela 8:45, 5, 12). Ovo je biblijska skraćenica za **Hrišćansku poruku o spasenju**. Ona se provlači kroz Novi zavet kao „Poruka o Carstvu“ (Matej 13:9), „**Reč Božija**“ (Luka 8:11), ili jednostavno „**Reč**“ (Marko 4:14) i ostale fraze sa sličnim značenjem. Takođe se javlja kao „**Jevanđelje**“ ili „**ovo Jevanđelje o Carstvu**“ (Matej 24:14; Matej 4:23; 9:35; Marko 13:10). Mi moramo da prihvatimo i razumemo *ovu* poruku i nijednu drugu, kako bismo pokrenuli proces kojim se postaje hrišćanski vernik. Ništa ne može da bude od većeg značaja za našu duhovnu dobrobit od razumevanja ove Poruke na adekvatan način. To je jedna jedina poruka – **Dobre vesti (Jevanđelje) o Carstvu Božijem**. Luka 4:43, 5:1 izjednačuju Poruku o Carstvu sa „**Porukom (Rečju) Božijom**.“¹

Širenje ove Poruke Jevanđelja je bilo od ključne važnosti za Isusa i učenike koje je on odabrao da mu budu pomoćnici. Bez ikakve sumnje, Poruka o Dobrim vestima o Carstvu Božijem je bila ta koju su oni propovedali svuda: „On je išao po Galileji i propovedao u njihovim sinagogama, objavljujući Dobre Vesti (Jevanđelje) o **Carstvu Božijem**“ (Matej 4:23, 9:35). Matej predstavlja ovaj sažet prikaz Isusovih postupaka. Kasnije, Isus „je poslao njih (Dvanaesticu) da propovedaju **Carstvo Božije**“ (Luka 9:2).

Isus je definisao krajnju svrhu života svojim sledbenicima. To je potraga za Carstvom Božijem. On daje uputstva svojim sledbenicima: „*Prvo* tragajte za **Carstvom Božijem ...**“ (Matej 6:33).

¹ Za dodatne detalje o različitim novozavetnim imenima za jedno Jevanđelje o Carstvu, vidi Prilog 1. moja knjiga pod nazivom *Dolazeće Mesijino Carstvo: Rešenje zagonetke novog zaveta* je dostupna.

Ista tematika dominira razgovorom između Isusa i učenika koji se odigrao nakon njegove smrti i vaskrsenja. Skoro šest nedelja je on govorio njima o **Carstvu Božijem** (Dela 1:3). U hrišćanstvu, kakvo je Isus propovedao, radi se o Carstvu Božijem i Isusu kao Kralju tog budućeg Carstva. Izazov upućen vama jeste da se spremite da uđete u to Carstvo onda kada ono dođe u budućnosti. Nije ni čudo što je Isus navodio vernike da se mole: „Neka dođe Carstvo Tvoje“ (Matej 6:10).

Informacije koje su od ključnog značaja za potencijalnog vernika

Luka nam govori o informacijama koje potencijalni preobraćenici treba da dobiju pre nego što budu kršteni u hrišćansku veru. Njegova izjava zvuči kao rano učenje:

„Kada pak poverovaše Filipu, koji je propovedao evanđelje o carstvu Božijem i o imenu Isusa Hrista, krštavahu se ljudi i žene.“ (Dela 8:12).

Isus je obećao vrhunsku nagradu svojim učenicima. Oni treba da mu pomognu pri vladanju Novim Svetom ili Novim dobom **dolazećeg Carstva**: „Ja vam dodeljujem (bukvalno, **zavetujem vam**) **Carstvo** kao što je moj Otac dodelio (zavetovao) **Carstvo** meni, i vi ćete sedeti na prestolima i vladati² nad dvanaest plemena Izraela“ (vidi Matej 19:28; Luka 22:28-30).

Nije ni čudo, onda, što je Pavle, verno prateći Isusa, sumirao svoju čitavu službu time što ju je nazvao propovedanjem **Jevanđelja o Carstvu** (Dela 20:25), a jedan stih ranije nazvao ju je „Jevanđelje o milosti Božijoj.“ Luka želi da mi nikada ne zaboravimo ono što su Apostoli uvek propovedali kao Jevanđelje. On nas obaveštava da je Pavle propovedao **Carstvo Božije** tri meseca u Korintu (Dela 19:8). Kako ne bi ostavio mesta sumnji ili pogrešnom razumevanju, on svoj drugi traktat, Dela Apostolska, okončava opisom Pavlovih dela u Rimu: Dve

² Reč „suditi“ koja se javlja u mnogim verzijama se pravilno prevodi kao „vladati“, „rukovoditi“ ili „upravljati“. Vidi i starozavetno „suditi“ u knjizi Sudije. Sudije su bile vladari. Obratite takođe pažnju na činjenicu da kraljevi „sude“ (Psalam 2:10; 1. Knjiga o Makabejcima 9:73, itd.). Mnoge savremene kritike prepoznaju činjenicu da „suditi“ u Matej 19:28, Luka 22:30 znači rukovođenje.

godine je on propovedao **Dobre vesti o Carstvu Božijem i stvari koje se tiču Imena Isusovog** (Dela 28:23, 31). Ovo je bila poruka Jevanđelja o spasenju koju je on uputio kako Jevrejima tako i nejevrejskom narodu (Dela 28:23, 31). Isus je zapovedio da sve nacije poštuju jedno Jevanđelje dok se on ne vrati (Matej 28:19, 20). Jevanđelje o Carstvu je to koje se stalno mora propovedati u celom svetu sve dok se Isus ne vrati na kraju doba; **Ovo Jevanđelje o Carstvu će biti propovedano u celom svetu ... i onda će kraj doći**“ (Matej 24:14).

Sa ovim dokazima pred nama – a ima ih još mnogo – mi možemo da kažemo da niko iskreno tražeći biblijsku istinu, ne može da ne prepozna glavnu ideju iza hrišćanske poruke o spasenju. **Carstvo Božije** je bez ikakve sumnje srce i srž propovedanja Isusa i Apostola o spasenju, što je osnovna ideja oko koje se istinsko hrišćanstvo okreće.

Poređenje sa tradicionalnim propovedanjem

Biblijsko hrišćanstvo je osnovano, kao što vidimo na Poruci **o Carstvu Božijem i o Mesiji Isusu, Kralju tog Carstva**. Ako, međutim, mi ispitamo razne savremene crkvene denominacije, uskoro ćemo otkriti da je Carstvo Božije jedno od najmanje poznatih tematika u njihovom propovedanju. Fraza „Carstvo božije“ je skoro u potpunosti izuzeta iz savremenih načina predstavljanja Jevanđelja.

Umesto toga, čujemo dosta priče o „odlasku u raj nakon smrti.“ Jedan savremeni propovednik kaže da će hrišćani „glancati dugu u raju,“ „postavljati nebeske sudove“ ili „obrađivati nebeske bašte.“ Ali, takav jezik uopšte nema osnovu u Bibliji. Isus ni u jednom trenutku vernicima nije obećao „raj“ kao buduću nagradu. On je bez izuzetka pozivao svoje učenike da se pripreme da „stupe u Carstvo Božije ili da ga naslede.“ On želi da njegovi sledbenici naslede zemlju (Matej 5:5) i da vladaju svetom sa njim *na zemlji* onda kada se on vrati (Otkrovenje 5:10).

Sledeće reči koje je uputio nekadašnji poglavar Engleske crkve ukazuju na to koliko je dugotrajno i obimno odsustvo Isusove centralne poruke! Očigledno, crkve ne propovedaju istu Poruku koju su Isus i Apostoli propovedali. Razmotrite ove reči jednog istaknutog crkvenog vođe:

Svaka generacija pronalazi nešto u Jevanđelju što za nju ima posebnu važnost i nešto što je zanemareno u prethodnom dobu ili nešto u svim

prethodnim dobima Crkve. Veliko otkriće našeg doba jeste izuzetna važnost koja se pridaje Jevanđelju o **Carstvu Božijem**. Nama je prilično neobično to što se ono **toliko retko pominje u teologiji i religijskim rukopisima tokom skoro čitavog perioda hrišćanske istorije**. Sigurno je to da u sinoptičkim jevanđeljima (Matej, Marko i Luka) ono ne može biti zastupljenije.³

Ovaj vodeći proučavalac Biblije iz Engleske crkve slaže se sa nama da Jevanđelje o Carstvu „ne može biti zastupljenije“ u novozavetnim svedočenjima o Isusovoj službi. U isto vreme, on prepoznaje da je Jevanđelje o Carstvu jedva vidljivo u „teologiji i religijskim rukopisima skoro čitavog perioda hrišćanske istorije.“ Ovo je njemu „prilično neobično“, kao i nama. To bi trebalo da bude momentalni razlog za brigu među vernicima.

Mi verujemo da uticaj ovih neverovatnih činjenica neće biti zanemaren. Iako su crkve nastavile da funkcionišu prethodnih skoro 2000 godina od Isusovog perioda, postoji očigledna razlika između onoga što je on propovedao i onoga što su oni podučavali. Ovo nema nikakve veze sa stvarima od sekundarnog značaja. Faktor koji nedostaje u propovedanju i podučavanju nije ništa manje važan od srca i središta svega što je Isus propovedao – **Poruka Jevanđelja o Carstvu Božijem**.

Svedočenje savremenih proučavalaca Biblije

Nema prostora za neslaganje oko toga da je Carstvo Božije bilo tematika Isusove čitave poruke i misije. „Oko jednog centralnog pitanja postoji opšta saglasnost... Taj konsenzus može biti sumiran na sledeći način: centralna tema u propovedanju i životu Isusa bila je Carstvo Božije.“⁴ Ovaj autor, međutim, ukazuje na to da u poruci koju Crkva propoveda od tih apostolskih vremena „Carstvo Božije **ne zauzima centralno mesto**.“⁵

³ William Temple, bivši kenterberijski arhiepiskop, u *Personal Religion and the Life of Fellowship*, 1929, str. 69, moj akcenat.

⁴ Thomas H. Groome, *Christian Religious Education*, 1980, str. 39.

⁵ *Isto*, str. 42.

Još istaknutih imena će potvrditi da u Isusovom učenju Poruka o Carstvu zauzima sušto središte. „Ovaj termin (Carstvo Božije) predstavlja središte njegovog propovedanja.“⁶

Najsigurniji istorijski podatak o Isusovom životu je taj da je koncept koji je dominirao njegovim celokupnim propovedanjem, realnost koja je dala značaj celokupnoj njegovoj aktivnosti, bila „Carstvo Božije“. Ova činjenica i njene implikacije su od fundamentalnog značaja. Ona nam pruža dva suštinska ključa za razumevanje Isusa. Pre svega, Isus ne predstavlja centralni fokus sopstvenog propovedanja; ova činjenica je često priznata. Kao što je Karl Rahner rekao: „Isus je propovedao Carstvo Božije, nije propovedao o sebi.“⁷ (Međutim, Isus je takođe izneo i izričite tvrdnje u vezi sebe samog.)

Drugi istaknuti svedoci potkrepljuju našu tezu: „Čitava poruka o Isusu se fokusira na Carstvo Božije.“⁸ Uglavnom se priznaje da je ključna tačka Isusove poruke bila ulazak u Carstvo Božije.“⁹

Pri kraju prošlog veka, A. Robinson D.D., prilikom držanja predavanja u Bamptonu o Carstvu Božijem, uveravao nas je da „nema sumnje da se u propovedanju o Carstvu Božijem našeg Gospoda nalazi reprezentativni i sveukupni sažetak njegove jedinstvene misije ... Svuda, njegovu poruku predstavljaju dobre vesti o Carstvu.“¹⁰

Šta se dogodilo sa porukom Isusovog Jevanđelja?

Izrazito preporučujem da obratite pažnju na to da je vodeći pisac o evangelizmu u našem dobu iskreno priznanje da je Carstvo Božije sasvim uočljivo odsutno u savremenom propovedanju: „Koliko ste toga ovde čuli o Carstvu Božijem? Ne mnogo. To nije naš jezik. Ali, ono je bilo Isusova primarna

⁶ Hans Küng, *On Being a Christian*, str. 214.

⁷ Jon Sobrino, S.J., *Christology at the Crossroads*, 1976, str. 41.

⁸ Norman Perrin, *The Language of the Kingdom*, str. 1.

⁹ Reginald Fuller, *Essays on the Love Commandment*, str. 51.

¹⁰ *Regnum Dei*, 1901, str. 8-9.

briga.“¹¹ Izjava dolazi od istaknutog evangeliste nakon što je on prisustvovao Međunarodnoj konferenciji o svetskoj evangelizaciji u Lozani 1974. godine.

Jednako je izuzetno i ovo priznanje istaknutog potparola pokreta za crkveni rast:

Savremeni proučavaoci Biblije se prilično slažu po pitanju toga da je Carstvo Božije bilo centralna Isusova poruka. Ako je ovo istina, a ja ne vidim razlog da je osporim, ja ne mogu da se ne zapitam na glas zašto ja nisam čuo više toga o Carstvu Božijem u poslednjih 30 godina od kako sam hrišćanin. Dosta sam toga pročitao na temu Biblije. Matej pominje Carstvo 52 puta, Marko 19 puta, Luka 44 puta a Jovan 4 puta. Ali, ja iskreno ne mogu da se setim nijednog sveštenika čijoj sam službi prisustvovao koji je propovedao o Carstvu Božijem. Dok preturam po sopstvenoj gomili propovedi, ja sada shvatam da ni ja sam nikada nisam propovedao o tome. Gde se zaturilo Carstvo Božije?¹²

Još jednom, nadamo se da poražavajuće implikacije ovih izjava neće biti zanemarene. Michael Green beleži odsustvo jezika koji se tiče Carstva Božijeg kod vodećih evangelista. Peter Wagner nije propovedao o Carstvu Božijem. **Isus, međutim, uvek je propovedao o Carstvu Božijem** (Matej 4:17; 4:23; 9:35; 24:14; Luka 4:43; Luka 16:16). Isusova služba se nastavila, nakon njegovog vaskrsenja, kroz Apostole koji su uvek proklamovali isto Jevanđelje o Carstvu (Dela 8:12; 14:22; 19:8; 20:25; 28:23, 31; 2 Tim. 4:1, 2).

Još jedan dobro poznati teolog je primetio:

Tokom prethodnih šesnaest godina ja mogu da se setim samo dve prilike kada sam čuo propovedi koje su bile posebno posvećene tematici Carstva Božijeg ... Smatram da je ova tišina prilično iznenađujuća, jer se svi proučavaoci Novog zaveta slažu da je centralna tema jevanđelja i propovedanja Isusovog bilo Carstvo božije ... Ovu frazu je Isus upotrebljavao više nego ijednu drugu ... Čovek bi očekivao da savremeni propovednik, koji pokušava da prenese Isusovu poruku svojoj

¹¹ Citiran Tom Sine, *The Mustard Seed Conspiracy*, str. 102-103.

¹² Peter Wagner, *Church Growth and the Whole Gospel*, str. 2.

kongregaciji, ima dosta toga da kaže na ovu temu. Zapravo, sudeći po mom iskustvu, situacija je sasvim suprotna i ja sam retko slušao o tome.¹³

Ali, kako se i može propovedati o Hristu, ako njegovo Jevanđelje nije preneseno potencijalnim preobraćenima? Zar „vera ne dolazi od slušanja i **slušanja Mesijine poruke**“ (Rimljanima 10:17)? Sve strane se slažu da se Isusova vrhovna svrha ticala Carstva Božijeg. U isto vreme, oni koji tvrde da propagiraju Jevanđelje kakvo je Isus propovedao, skoro da ni ne pominju Carstvo! Elizabeth Achtemeier piše:

Jedna od centralnih poruka Novog zaveta, koju sada retko kad može da čuje neko ko redovno odlazi u crkvu, jeste tvrdnja o dolazećem Carstvu Božijem u vidu osobe Isusa Hrista. Taj dolazak je obećan u svakom velikom teološkom kompleksu u Starom zavetu ... Proroci su obećali novo doba Carstva, sa druge strane suda prognanstva, zajedno sa novim masovnim odlaskom (Isaija 52:11-12) i lutanjima divljinom (Isaija 48:20-21) do obnovljene obećane zemlje (Jezekilj 34:25-31), gde će boraviti Izrael u novoj duhovnosti i bezbednosti, u novom zakonskom odnosu sa svojim Bogom (Jeremija 31:31-34), i svojom svetlošću će privući sve nacije i izgraditi prijateljske odnose sa njima (Isaija 60:1-3; 56:6-8). Izrael je sa nestrpljenjem čekao taj dolazak carstva i u svom klanjanju ga je unapred iskusio (Psalam 47, 96-99). Kroz većinu pasusa u Starom zavetu, Izrael se naginje ka dolasku tog carstva.¹⁴

Poslednji primer će pomoći da se ojača naš argument da za savremene propovednike Jevanđelje o Carstvu Božijem nema ni približno isti značaj koji je ono imalo za Isusa. U članku pod nazivom *Misiologija*, Arthur F. Glasser kaže:

Dopustite mi da vam postavim jedno pitanje: Kada ste zadnji put čuli propoved o Carstvu Božijem? Iskren da budem, teško mi je da se setim da sam ikada čuo jasno izlaganje na ovu tematiku. Kako da pomirimo ovu tišinu sa široko prihvaćenom činjenicom da je Carstvo Božije dominiralo u

¹³ Dr. I. Howard Marwill, "Preaching the Kingdom of God," *Expository Times*, Okt., 1977, str. 13.

¹⁴ *Preaching as Theology and Art*, str. 41, 42.

mislima našeg Gospoda i u njegovoj službi? Moje iskustvo nije neuobičajeno. Isto sam to pitao i svoje kolege. Naravno, oni su se odmah složili da su često slušali propovedi o delovima Isusovih priča. Ali, što se tiče jasnog svedočenja o prirodi Carstva Božijeg kakvo je Isus propovedao – kada su bolje razmislili, oni su takođe počeli da izražavaju iznenađenost povodom toga da se retko koji sveštenik zna pozabaviti ovom tematikom.¹⁵

Gubitak Jevanđelja kakvo je Isus propovedao

Gore navedene činjenice vode do jednostavnog zaključka. Isus i Apostoli su proglasili Carstvo Božije glavnom temom svog propovedanja. Oni su propovedali Jevanđelje o Carstvu Božijem svuda. Poruka Dobrih vesti o spasenju se sastojala od informacija koje su se ticale samog Carstva Božijeg. Uopšteno govoreći, crkve koje sebe nazivaju hrišćanima priznaju da skoro nikada nisu govorile o Carstvu. Savremeni propovednici ne propovedaju o Carstvu. Savremeni evangelisti priznaju da Carstvo ne predstavlja deo njihove evangelističke agende. To bi vrlo lako moglo i da se dokaže ukazivanjem na odsustvo reči „Carstvo“ u traktatima koji promovišu ono što se naziva Jevanđeljem. Samim tim, mi možemo da zaključimo da je vrlo uočljiv gubitak sadržaja Jevanđelja kada se uporedi hrišćanstvo Isusa i Apostola sa onim što se naziva hrišćanstvom već oko 1900 godina.

U biblijskim prikazima propovedanja koje su vršili Isus i Apostoli, mi možemo da pronađemo jednostavne beleške o tome da Carstvo Božije koje će se ozvaničiti onda kada se Isus vrati da bude Kralj tog Carstva, predstavlja prvenstveni koncept u hrišćanstvu. Ono nije, i nikada nije ni bilo, glavni koncept tradicionalnog hrišćanstva.

Mora da sledi, složićete se, da se hrišćanstvo Isusa i Apostola i tradicionalno Hrišćanstvo suštinski razlikuju kada je u pitanju definisanje sadržaja Jevanđelja.

¹⁵ *Missiology*, April, 1980, str. 134.

Sažet prikaz biblijskih činjenica

Mi možemo da steknemo utisak o ogromnom značaju koje carstvo Božije zauzima u biblijskom hrišćanstvu citirajući neke od mnogih stihova u kojima je Isus govorio o istom. (termin **„Carstvo Nebesko“ koristi samo Matej, i on predstavlja ekvivalent „Carstvu Božijem“. To su sinonimi.**):

Matej 4:23: „Onda je Isus putovao kroz celu Galileju, podučavajući u njihovim sinagogama i propovedajući Jevanđelje o Carstvu.“

Matej 8:11,12: „I govorim vam da će mnogi doći sa istoka i zapada i sešće sa Abrahamom, Isakom i Jakovom u Carstvu Nebeskom, dok prirodni naslednici Carstva ne budu proterani napolje u tamu. Biće plača i škrguta zubima.“

Matej 9:35: „I Isus je išao po svim gradovima i selima, podučavajući u njihovim sinagogama i propovedajući Carstvo Božije.“

Matej 13:10: „Vama (učenicima) je dato da spoznate tajne Carstva Nebeskog; njima nije.“

Matej 13: 19: Kada čovek čuje Poruku koja se tiče Carstva ...“

Matej 6:33: „Tražite prvo Božije Carstvo i pravičnost.“

Matej 13:41: „Sin Čovečji će poslati svoje anđele i oni će u njegovom Carstvu okupiti sve što prouzrokuje greh i sve što narušava njegove zakone; i to će on baciti u užarenu peč.“

Matej 13:43: „Onda će pravični sijati poput sunca u Carstvu svog Oca. Slušajte svi koji imate uši.“

Matej 6:9, 10: „Stoga, molite se na ovaj način: Neka dođe Carstvo Tvoje.“

Matej 19:24: „Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši nego bogatom čoveku da uđe u Carstvo Božije.“

Matej 20:21: „Zapovedi“, ona je odgovorila, „da ova moja dva sina sednu sa tvoje desne strane dok je onaj jedan sa tvoje leve strane u tvom Carstvu.“

Matej 26:29: „Govorim vam da nikada više neću piti plod vinove loze do dana dok ne budem pio novo vino sa vama u Carstvu mog Oca.“

Matej 24:14: „I ovo Jevanđelje o Carstvu će biti propovedano širom sveta kako bi pred nacije bili postavljeni dokazi: i onda će kraj doći.“

Luka 4:43: Ja moram da propovedam Jevanđelje o Carstvu Božijem i drugim gradovima, jer sam i poslat da to učinim.“

Luka 8:1: „Ubrzo nakon ovoga, on je posećivao grad za gradom, i selo za selom, propovedajući Poruku Jevanđelja o Carstvu Božijem.“

Luka 9:2: „On ih je poslao da propovedaju Carstvo Božije i da izleče bolesne.“

Luka 9:11: „I nakon što ih je ljubazno primio, on im je govorio o Carstvu Božijem.“

Luka 9:60: „Pustite mrtve“, reče Isus, „neka sahranjuju svoje mrtve; a vi idite i objavljujte svuda Carstvo Božije.“

Luka 12:32: „Ne plaši se, malo stado: dobra volja tvog Oca je da ti da Carstvo.“

Luka 21:31: „Dakle, kada vidite da se ove stvari događaju (povratak Isusa na zemlju), budite sigurni da je Carstvo Božije na domaku.“

Luka 22:28-30: „Vi ste, međutim, ostali sa mnom tokom mojih iskušenja; i ja zavetujem vama, kao što je moj Otac meni zavetovao, Carstvo, tako da vi možete da jedete i pijete za mojim stolom u mom Carstvu i sednete na prestole da vladate nad dvanaest plemena Izraela.“

Ovi citati će biti dovoljni da se podvuče činjenica da je Carstvo Božije zaista glavni fokus Isusove službe i misije. Carstvo ima neprikosnoven značaj. Ono je odlučujuće za značenje hrišćanstva, ključ koji otključava učenje Novog zaveta.

Isus je ozvaničio svoju službu u Galileji time što je javnost pozvao da se „Pokaje i poveruje u Dobre vesti o Carstvu Božijem“ (Marko 1:14-15). Ovom velikom zapovešću, vaskrsli Isus nastavlja da se obraća muškarcima i ženama širom planete. Izazov je isto toliko hitan danas kao što je bio kada ga je Isus prvi put pokrenuo: Izazovite svoje umove i svoje živote u poverujte u poruku Dobrih vesti o spasenju, poruku o Carstvu Božijem, koju su Isus i Apostoli uvek proklamovali.

U našoj narednoj lekciji, mi ćemo istražiti značenje ključne fraze „Carstvo Božije.“ Ovo će razjasniti osnovu naše vere u Bogu i Isusu. Na trenutak ćemo pozvati vernike da se posvete Jevanđelju kakvo je Isus propovedao, i potrazi za razumevanjem Isusovog ključnog koncepta. On je objavio Božiji program besmrtnosti time što je pozvao sve sa svih strana sveta da poveruju i da poštuju Jevanđelje o Carstvu. Bog želi da svako bude spasen i da svako spozna Istinu (istinsko Jevanđelje) (1. Timotiju 2:4). „*Carstvo božije je hrišćanski odgovor na najbitnije pitanje koje čovek treba da reši, pitanje svrhe njegovog bića.*“¹⁶

¹⁶ A. Robertson, *Regnum Dei*, Bampton Lectures, 1901, str. vii.

2. Verovanje u Poruku Jevanđelja o Carstvu Božijem

Glavni stihovi:

„Bog Nebesa će postaviti **Carstvo** koje nikada neće biti uništeno ... Ono će se polomiti na parčiće i progutati sva ova (prethodna) carstva i ono će nastaviti da stoji zauvek“ (Danilo 2:44).

„U milosti će presto biti osnovan i on (Mesija) će sesti na njega u Davidovom tabernakulu, sudeći i tražeći sud“ (Isaija 16:5).

„U tom periodu će oni nazivati **Jerusalim prestolom Gospodnjim** i sve nacije će biti okupljene u njemu, Jerusalimu, u ime Gospodovo; niti će oni više hodati nakon tvrdoglavosti njihovih zlih srca“ (Jeremija 3:17).

„Onda će suverenitet, dominacija i veličina **svih carstava pod celim rajem** biti dati ljudima svetaca Svevišnjeg. Njihovo Carstvo će biti večno Carstvo i sve vlasti će im služiti i slušaće ih“ (Danilo 7:27).

„Vidite, dani dolaze“, reče Gospod, „kada ću ja za Davida podići pravičnu granu (Mesiju) i **on će vladati kao kralj** i pametno postupati, i sprovoditi pravdu i pravičnost u zemlji. U njegovim danima, Juda će biti spasen, i Izrael će boraviti u sigurnosti. I ovo je ime po kom će on biti nazvan: 'Gospod je naša pravičnost'“ (Jeremija 23:5-6).

Kada se Isus upustio u svoju evangelističku kampanju u Galileji, oko 27. godine nove ere, on je izazvao svoju publiku da se „pokaje i da poveruje u jevanđelje o Carstvu Božijem“ (vidi Marko 1:14-15). Njegovi pozivi na radikalno menjanje iz srži je zasnovano na činjenici da je Bog nameravao da jednog dana sprovede svetsko Carstvo obećano Danilu i svim prorocima – Carstvo obećano Davidovim potomcima (2. Samuilova 7). Inteligentno verovanje u to **obećanje vezano za Carstvo** treba da bude učenikov prvi korak. Mi treba da se pripremimo za Carstvo i da budemo spremni da stupimo u njega kada ono dođe.

Priroda Isusove aktivnosti nije ono što mi danas nazivamo propovedanjem. To je priroda glasnika koji iznosi javnu objavu u ime jednog Boga Izraela. Udar poruke je taj da svaki pojedinac treba da radikalno preokrene svoj život pred izvesnošću **dolazećeg Carstva Božijeg**. Ovo je bilo, i još uvek jeste, suština hrišćanskog Jevanđelja. Kako može biti išta drugo kada je Poruka Jevanđelja ta koja dolazi sa samih usana Isusovih? Hrišćanstvo je zasnovano na učenju Hrista. Ono je zasnovano na Velikom poslanju u stihovima 28:19, 20 Jevanđelja po Mateju, gde je Isus uputio svoje sledbenike da odnesu njegovo Jevanđelje svim nacijama i da krste preobraćenike u vodi. Ono što Isus zapravo zahteva od nas jeste da verujemo u Božiji veliki program Carstva i da postanemo deo „tima“ koji će ga objavljivati kad god može.

Biti deo programa Carstva i biti u potpunosti u njemu kada ono dođe, podrazumeva da mi *verujemo* da će Bog doneti Carstvo onda kada se Isus vrati.

Stvar je zdravog razuma prepoznati to da bi upotrebom termina „**Carstvo Božije**“ Isus u umovima svoje publike probudio misli o božanskoj **vladavini na zemlji**, širom sveta, sa svojim **sedištem u Jerusalimu**. To je ono što bi Carstvo Božije svakako značilo njegovim savremeniciima. Rukopisi proroka, koje je Isus kao Jevrejin prepoznao kao božanski odobrene reči Božije, jednoglasno su obećale dolazak nove **ere svetskog mira i prosperiteta**. Knjiga proroka Danila je tipična. Ona je govorila o vremenu koje dolazi onda kada „suverenitet i vladavina i raskoš nad svim kraljevima pod rajem bude data narodu svetaca Svevišnjeg“ (Danilo 7:27, Jerusalimska Biblija). Ova **idealna vladavina, ili Carstvo, ili kraljevstvo** vladaće nad zemljom. Božiji narod bi bio pobedonosan na obnovljenoj zemlji. Mir bi se proširio širom planete.

Činjenica je da se termin „Carstvo Božije“ nedvosmisleno odnosi pre svega na božansku svetsku vladavinu na zemlji, koja treba da se uvede, kao što su svi proroci predvideli, natprirodnim preokretom. Očekivanje **novog poretka na zemlji** je bila izraelska nacionalna nada u vreme kada je Isus počeo da propoveda. Da je to zaista bilo tako pokazuje ispitivanje rukopisa proroka, kao i literatura koja je pratila zaključak starozavetnog kanona. Stoga, objava Carstva je uključivala kako pretnju, tako i obećanje. Onima koji su odgovorili na Poruku

verovanjem u istu i preokrenuli svoje živote u skladu sa tom Porukom, postojalo je obećanje o sticanju položaja u slavama buduće Božanske vladavine. Ostatku Carstva bi pretilo uništenje, jer bi Bog sproveo strašni sud nad svakim ko se ne bi smatrao dostojnim da uđe u Carstvo onda kada bi ono došlo. Ova tema upravlja čitavim Novim zavetom. Isus je obećao dve sudbine: ulazak u Carstvo onima koji poslušaju Isusa, i uništenje onima koji odbiju njegovu Poruku Jevanđelja o Carstvu. Ova tema predstavlja osnov celog Novog Zaveta, od Mateja od Otrkovenja.

Isusovo hrišćanstvo nije trebalo da zastari onog trenutka kada on napusti zemlju! To nikada nije bila Božija namera. Njegov polu-brat Juda je naveo ljude čak i na kraju prvog veka da treba pod hitno da se „takmiče za veru jednom za svagda dodeljenu Božijem svetom narodu“ (Judina 3).

Prepreke u verovanju u Jevanđelje

Povezivanje Carstva Božijeg sa spektakularnom božanskom intervencijom koja vodi ka osnivanju **Novog svetskog poretka** se pokazalo kao sramota za veliki deo teologije prethodnih 1600 godina. Različite tehnike su sprovedene kako bi se iz Isusovog učenja eliminisao središnji pojam Carstva Božijeg kao stvarne vladavine koja treba da bude nametnuta našem svetu. Međutim, vizija proroka koju je Isus došao da potvrdi (Rimljanima 15:8) je nepogrešivo jasna. I postoji veliki broj dokaza u Novom zavetu koji pokazuje da je Isus sa svojim sledbenicima delio nadu za stvarnim „spoljašnjim“, „konkretnim“ Carstvom u kom bi on i njegovi sledbenici imali pozicije od autoriteta. Šta bi, na primer, moglo da bude eksplicitnije od obećanja Spasitelja upućenog vernim hrišćanima:

I onome koji pobeđuje i drži moja dela do kraja, tome ću dati vlast nad mnogobošcima, i biće im pastir sa gvozdenom palicom, kao što se razbija zemljano posuđe, 28 kao što sam i ja primio od svoga Oca ... Onome koji pobeđuje daću da sedne sa mnom na moj presto [na Jerusalimu], kao što i ja pobedih i sedoh sa svojim Ocem na njegov presto. [na nebu]. (Otkrovenje 2:26-27; 3:21).

Ova uverenja su data Crkvi kao „poruka o Sinu Božijem, vernika i istinskih svedoka“ (Otkr 2:18; 3:14). (Istinski svedok znači istinski propovednik Jevanđelja.) Oni prenose informacije direktno od Isusa njegovoj Crkvi. Kao što je dobro poznato, oni tačno oslikavaju jevrejsku (i novozavetnu hrišćansku) nadu da će obećani Mesija i njegov verni narod vladati svetom, baš kao što je Danilo to predvideo. U istoj Knjizi otkrovenja, mi možemo pronaći anđeoski hor kako peva o čudima Božijeg plana. Njihova himna predstavlja hvalu Mesije, izvršitelja božanskog plana:

„Dostojan si da uzmeš knjigu i da otvoriš njene pečate, zato što si bio zaklan i što si svojom krvlju isкупio Bogu ljude od svakog plemena i jezika i naroda i narodnosti, i učinio ih Bogu našem carstvom i sveštenicima i oni će carevati na zemlji.“ (Otkrovenje 5:9-10).

Tendencija da se ove jednostavne izjave zataškaju i da se proglase manje „uvredljivim“ je rasprostranjena ali ona se mora svesno prevazići. Kako bi Isusa učinili „religioznijim“ i manje politički nastrojenim, mnogi su pokušali da misle samo na sadašnju „vladavinu“ Crkve ili „vladavinu“ Hrista „u srcu“, ali ovo očigledno nije ono što ovi stihovi o Carstvu govore. Vladavina obećana verniku će biti zagarantovana samo **nakon što on odnese pobjedu nad iskušenjima sadašnjeg života**. On će podeliti Carstvo sa Isusom nakon (budućeg) vaskrsenja, baš kao što je Isus dobio svoj položaj od autoriteta na Očevom prestolu tek nakon svog vaskrsenja. Isus je, takođe, morao da prođe kroz svakakva iskušenja pre nego što mu ga je Bog odobrio da bude budući svetski vladar.

Kritičari koji su komentarisali ove pasuse su često pokušavali da takva obećanja drže na udaljenosti. Oni izgleda žele da se distanciraju od svega što je toliko „jevrejsko“, do te mere da nekada označavaju ove biblijske stihove kao „nebiblijske“ ili „sirovim“. To bi značilo da je Isus bio nehrišćanin i da je on bio nemesijanski Mesija!

Još jedan način da se izbegne ovaj neprijatni materijal jeste da se kategoriše kao „apokaliptična“¹ literatura, kao da ga takvo klasifikovanje može učiniti

¹ Opisuje katastrofalnu božansku intervenciju, uvodeći novu eru i novu vladavinu na zemlji.

manje uvredljivim! On zaista jeste hrišćanski i apokaliptički, dolazi nam kao Otkrovenje (Apokalipsa) garantovano Hristu od strane Boga (Otkrovenje 1:1). To ne znači, međutim, da on predstavlja Isusov um u išta manjoj meri nego bilo koja od njegovih izjava zabeležena u Novom zavetu. Ako nekima obećanje o „moći nad nacijama“ se čini previše političkim, možda je to zato što priroda Carstva Božijeg nije shvaćena na pravi način. Ono što je političko ne mora da bude nužno neduhovno. Ništa ne može da bude veći duhovni blagoslov od toga da Isus bude vladar u Carstvu Božijem, u Jerusalimu i širom sveta.

Duboko usađene navike misli su dugo navodile nas da mislimo da su „duhovne“ stvari nešto sasvim nevezano za stvarne političke strukture koje funkcionišu na zemlji. Takvo razmišljanje predstavlja rezultat vekovima dugog grčkog, Platonovog razmišljanja. Isus nije bio Platonista i Pavle nas je upozorio na opasnost koju sa sobom nosi filozofija (Kološanima 2:8). Jevrejski pogledi koje je Isus delio, međutim, ne funkcionišu u takvim dualističkim okvirima. Niti, samim tim, treba mi tako da funkcionišemo, ako želimo da budemo u skladu sa istorijskim i vaskrslim Isusom. Ukoliko pokušamo da „produhovimo“ ili alegorizujemo jednostavne izjave Biblije o budućnosti, mi jednostavno rasipamo jednostavne informacije i činimo da one prenose značenje koje *nama* odgovara. Ovo je nešto sasvim suprotno praćenju uma i volje Boga i Isusa. Mi ne možemo da rizikujemo da oblikujemo sopstveno hrišćanstvo u skladu sa tim što se nama čini duhovno ili politički „korektnim“.

Isus je ranije govorio na Tajnoj večeri o svojoj nameri da deli vladavinu sa svojim učenicima u Carstvu. On ih je uveravao da će imati počasno mesto u upravi nove vladavine. Ovo, zapravo, predstavlja suštinsku poentu Novog zaveta: „Vi ste oni koji su stajali kraj mene pri mojim iskušenjima; i kao što je moj Otac zavetovao Carstvo meni, ja vama zavetujem pravo da jedete i pijete sa mnom u mom Carstvu i vi ćete sedeti na prestolima vladajući² nad dvanaest plemena Izraela“ (Luka 22:28-30).

² Reč „suditi“ u ovom kontekstu znači „rukovoditi“ ili „vladati“. Obratite pažnju na to da su po hebrejskom mišljenju kraljevi bili „sudije“, to jest vladari.

Upravo je ista ta politička nagrada obećana Apostolima jednom ranijom prilikom, sa posebnim akcentom na vremenu kada će Mesijanska vladavina stupiti na snagu: „I Isus im je rekao: ‘Istinski, govorim vam, vi koji ste me pratili, u Novom svetu kada Sin Čovečji sedne na svoj veličanstveni presto, vi ćete isto tako sesti na dvanaest prestola i vladati ćete izraelskim plemenima’“ (Mt 19:28).

Jezivi zidovi su podizani vekovima da bi nas sprečili da shvatimo fundamentalni koncept koga je nama predstavio Isus u **svojim „Dobrim vestima (Jevanđelju) o Carstvu Božijem.“** Uklanjanjem Carstva iz biblijskog konteksta, omogućeno je „ponovo protumačiti“ isto (sofisticiran način napuštanja prvobitnog značenja!) i zameniti ga sopstvenim prihvatljivim „carstvom u srcima ljudi.“ Stoga, nova verzija Jevanđelja Isusovog je zamenila njegovu prvobitnu poruku. Isusovo ime je dodato našim „dobrim delima“ dok su Dobre vesti o Mesijanskom Carstvu, shvaćene onako kao što ih je i Isus shvatao, uvek zanemarivane od strane onih koji redovno posećuju crkvu i propovednika.

Ovo je, nažalost, bilo istorija razvoja centralne hrišćanske ideje – **„Jevanđelje o Carstvu i stvari koje se tiču Isusa“** (Dela 8:12; 28:23, 31). Iz poštovanja prema Isusu, kao Božijem Mesiji, i iz poslušnosti prema njegovom prvobitnom izazovu po pitanju verovanja u **Dobre vesti o Carstvu** (Marko 1:14, 15), mi moramo da insistiramo na definisanju Carstva u skladu sa njegovom biblijskom postavkom. Može li inteligentan odgovor na Jevanđelje da znači išta drugo?

Pozadina Carstva Božijeg

Objava da je Carstvo Božije „nadomak ruke“ (Marko 1:14), i da ljudi treba da odgovore verovanjem u Dobre vesti o Carstvu (Marko 1:15), izazvala je Isusovu publiku da razumeju da njihove nacionalne nade treba da budu realizovane. Isus nije rekao *kada* će Carstvo Božije stići. Objava da je Carstvo „nadomak ruke“ značila je isto što je značila onda kada su je izgovorili proroci, dok su govorili o Danu Gospodnjem, a to je da ljudi treba da se pripreme za njegov dolazak što pre. Ipak, svako od nas bi mogao da umre pre nego što Carstvo stigne. Odmah kada usnimo san smrti, mi ćemo se suočiti sa budućim

Carstvom (nama će se činiti kao nešto što će momentalno da se dogodi u trenutku kada umremo). Onda kada smo mrtvi mi nemamo znanje ni o čemu (Prop. 9:5, 10), uključujući to koliko je vremena prošlo. Mi ćemo se probuditi iz dubokog sna smrti u trenutku budućeg vaskrsenja (Danilo 12:2; 1Kor 15:23).

Koncept Carstva Božijeg je imao bogatu istoriju u zabeleženim porukama izraelskih proroka, čiji rad Isus nije došao da uništi, po njegovim rečima (Matej 5:17). Isusova objava vezana za Carstvo bi usmerila pažnju na izvesno ispunjenje tih predviđanja: Osnivanje na zemlji Božanske vladavine nad kojom preseda idealni Kralj Izraela, Mesija.

To da se Izrael radovao eri mira u svetu pod vladavinom Mesije, ne može se zdravorazumski dovesti u pitanje. Činjenica je dokumentovana u stotinama standardnih dela o Bibliji i istoriji jevrejske religije. Stručnjak po pitanju literature proroka navodi ono što je jasno svakome ko je pročitao njihove rukopise:

Vekovima su Jevreji verovali da će jednog dana u ne tako dalekoj budućnosti, Stvoritelj Univerzuma manifestovati Sebe i slavu Svog Imena i Svog naroda izraelskog pred celokupnim čovečanstvom. Ovo je suština mesijanske Nade.

U pogledu ove nade, stav ranih hrišćana može biti izražen na sledeći način:

Njihovi umovi su uvek ispunjeni osećanjem iščekivanja, osećanjem o promeni izuzetnih razmera koja treba da se dogodi, kada će Isus zauzeti centralni i uočljiv položaj u svojstvu Mesije, i kada će oni, kao njegovi odabrani učenici, deliti njegovu slavu.³

Bespotrebno je reći, hrišćanske nade su usmerene ka povratku Isusa u moći i slavi da ozvaniči veliku eru svog Carstva.

Još jedan proučavalac Starog zaveta je zabeležio da prorok Danilo „izjednačava dolazeće carstvo sa zlatnim dobom i zamišlja ga kao nešto što će

³ H.D. Hamilton, D.D., *The People of God*, Tom. II, str. 19, 20.

se ustanoviti ovde na zemlji kao poslednja faza istorije.⁴ Carstvo bi značilo ponovno strukturiranje ljudskog društva pod Božanskom vladavinom koja deluje na obnovljenju zemlji.

Čovek treba samo da baci pogled na naslove koje su napisali prevodioci Jerusalimske Biblije, kako bi stekao utisak o starozavetnoj pozadini Isusovog propovedanja o Carstvu Božijem. U rukopisima velikog proroka Isaije mi učimo o eri „večnog mira“ (Isaija 2:1-4); „buduće obnove“ (Isaija 4:4-6); „Dolazak virtuoznog Kralja“ (Isaija 33:17-24); „Oslobađanje Izraela“ (Isaija 43:1-7); „veličanstveno vaskrsenje Jerusalima“ (Isaija 60).

U Knjizi proroka Jeremije mi čitamo o „Sionu u doba Mesije“ (Jeremija 3:14-18); „Preobraćanje nacija“ (Jeremija 16:19-21); „Budući kralj“ (Jeremija 23:1-8); „Obećanja o Obnovi severnog Carstva Izraela“ (Jeremija 30); „Obećanje o Obnovi za Judu“ (Jer. 31:23-26); „Jerusalimska veličanstvena ponovna izgradnja“ (Jer. 31:38-40); „Institucije o Budućnosti“ (Jer 33:14-26).

Jezekilj nam daje opis „Jude i Izraela u Jednom Carstvu (Jezekilj 37:15-28); Osija govori o „Pokajanju i Pomirenju Izraela: Obećanju Buduće Sreće“ (Osija 14:2-9); Joilo predviđa „Veličanstvenu Budućnost Izraela“ (Joilo 4:18-21); Amos srdačno piše o „Perspektivama Obnove i Idiličnog Prosperiteta“ (Amos 9:11-15); Avdija opisuje politički trijumf Carstva Božijeg (Avdija 21; vidi i Mihej 4:1-5); na kraju, Zaharija pruža živopisni prikaz „Mesijanskog Spasenja“ (Zaharije 8:1-17); „Mesija“ (Zaharije 9:9-10); „Obnova Izraela“ (Zaharije 9:11-17); On iznosi zaključak opisom „Raskoši Jerusalima“ (Zaharije 14:1-21).

Niko ko se pozabavio ovom potresnom vizijom budućnosti ne može da propusti ovu poentu. Proroci Izraela su jednoglasno propovedali da će na zemlji nastupiti doba mira i trajne sigurnosti svim nacijama pod nadzorom Božijeg odabranog zastupnika, obećanog Davidovog sina. Ono što Irving Zeitlin piše o Isaiji sumira jevrejsku nadu vezanu za Božije Carstvo na zemlji:

Prorok se raduje kraju ovog doba i nastupanju novog, kada će arogantnost, opresija, rat i idolopoklonstvo nestati zajedno. Samo nakon što se Izrael očisti od svoje nabusitosti, on će istinski postati Božiji narod,

⁴ D.S. Russell, *Apocalyptic, Ancient and Modern*, str. 26.

i prenosiće Njegovu reč drugim nacijama. „Jer će iz Siona istupiti zakon, reč Gospoda iz Jerusalima.“⁵

Istaknuti oksfordski profesor, koji drži predavanja o Starom zavetu, zabeležio je u svojoj kritici Knjige proroka Danila da: „Isaija i Mihej zamišljaju mesijansko doba kao doba koje će nastupiti odmah nakon što nevolje prođu – kojima je njihova nacija izložena u rukama Asirijca (Isaija 11:1-10; vidi 28-34; 30:19-26, vidi 31 ; 31:7, 32:1-8, vidi 31:8; Mihej 5:4-7).“ Mi ovde stičemo saznanja o identitetu budućeg krajnjeg neprijatelja Izraela.

Mi ovde moramo da uložimo protest protiv izuzetne ideje da je ova vizija budućnosti ispunjena tokom istorijske službe Isusa, ili pre ili posle iste. Trebalo bi da bude očigledno da nacije nisu izudarale svoje mačeve o poljoprivredne mašine i da Isus kao Kralj-Mesija nije još uvek vidljivo zauzeo svoj položaj vladara nad nacijama na obnovljenom Davidovom prestolu (Luke 1:32, 33). Kada je to Isus u prošlosti oslobodio Izrael od Asirijaca (vidi Mihej 5:5-7)? Mihej predstavlja proročanstvo iz budućnosti.

Obećanje o dobrim stvarima koje će doći

To što su proroci predvideli buduće zlatno doba je suštinsko za naše razumevanje hrišćanskog Jevanđelja, tako da mi moramo da do detalja ispitamo reči proroka. Kada je Isus zapovedio pokajanje i verovanje u Dobre vesti o Carstvu Božijem (Marko 1:14-15), njegova poruka je sadržala daleko više od obećanja o oprostaju ličnih grehova. On je zahtevao verovanje u Boga istorije i inteligentnu **veru u Njegov plan** kome je suđeno da dostigne svoj vrhunac onda kada Carstvo Božije nastupi na zemlji. Nama je zapovedeno da se „pokajemo“, to jest promenimo sopstvene izgleda i *poverujemo u Dobre vesti o Carstvu* – da poverujemo u plan koji Bog razrađuje u korist nas kao pojedinaca i sveta, kroz Isusa.

Poslušni odgovor na Dobre vesti o Carstvu očigledno podrazumeva shvatanje značenja reči „Carstvo.“ Čovek ne može verovati u Dobre vesti o nečemu što ne razume! Šta su, onda, Dobre vesti? Brojni fundamentalni stihovi leže iza Isusove upotrebe termina „Carstvo Božije“. Na ovome su sagrađena iščekivanja Carstva Božijeg. Mi moramo da insistiramo na tome da Dobre vesti

⁵ *Ancient Judaism*, str. 228.

obuhvataju informacije o **dolazećoj svetskoj vladavini**, sa Isusom kao vladarom, i mi moramo da pružimo odgovor tako što ćemo da se pripremimo za dolazak iste. Iako termini poput „vladavina“ i „vladar“ mogu da imaju negativne konotacije nama koji smo svedoci zloupotrebe autoriteta, bez obzira na to, biblijsko obećanje podrazumeva pravdu i mir na zemlji pod benignom vladavinom Mesije. I ko ne žudi za mirom i pravdom u ljudskim odnosima?

Carstvo obećano Davidu i njegovom nasledniku

Od ključne važnosti za Isusa i njegovu publiku (i ništa manje važno nama) bilo je proslavljeno obećanje koje je dato Caru Davidu da će izraelsko Carstvo jednog dana postati trajno bezbedno, kada njegov istaknuti potomak preuzme vlast:

Evo šta moraš reći mom slugi Davidu: „Ja ću ti dati slavu veliku poput najveće slave na zemlji. Obezbediću mesto za moj narod izraelski; posadiću ih tu i nikada ih niko neće uznemiravati; niti će zli nastaviti da ih ugnjetavaju kao što su to činili, u danima kada sam ja postavio sudije nad Izraelom; pružiću im odmor od njihovih neprijatelja. Jahve će te učiniti velikim; Jahve će ti napraviti Kuću. I kada tvoji dani budu okončani i kada legneš sa svojim očevima, podići ću naslednika posle tebe, koji će izaći iz tebe i ustanoviti svoje Carstvo. On će sagraditi kuću u Moje ime i ja ću osnovati presto njegovog Carstva zauvek. Ja ću biti **Otar** njemu i on će biti moj **Sin** ... i tvoja kuća i tvoje Carstvo će istrajati pred tobom zauvek; tvoj presto će biti ustanovljen zauvek“ (2Sam 7:8-16, oko 1000 pre nove ere).

Ovo izuzetno božansko proročanstvo, koje je David dao proroku Natanu, predstavlja vrlo pouzdan izvor informacija. Ono sadrži mnoge suštinske sastojke novozavetne teologije koja se odnosi na Isusa kao osobu i njegovo delo. Ono je nezamenljivo kao vodič ka Isusovoj poruci, odnosno Dobrim vestima o Carstvu Božijem.

Nama je važno da znamo kako je jevrejski narod razumeo ovo obećanje o nacionalnoj slavi koje će se ostvariti u obećanom Mesiji i njegovom Carstvu. Na osnovu nade za obnovljenim carstvom Davidovim, naredni odlomci „Psalma Solomonovih“, koji su napisani 50 godina pre Isusovog rođenja, opisuju Mesijino carstvo budućnosti. Ti Psalmi sami po sebi ne predstavljaju deo

zvaničnog biblijskog kanona. Oni su nadahnuti brojnim pasusima o Mesiji iz starozavetnih Psalma i potiču direktno od proroka a posebno se to odnosi na sedmo poglavlje Druge Samuilove poslanice i na 72, 89, 132 poglavlje Psalma:

Gospode, ti biraš Davida da vlada Izraelom i zakleo si se njemu oko njegovih potomaka zauvek, da njegovo carstvo neće omanuti pred tobom ... Vidi, Gospode, i podigni za njih njihovog vladara, sina Davidovog, da vlada nad vašim slugom Izraela, u vremenu koje je poznato tebi, o Bože. Podari mu snagu da uništi nepravične vladare, da očisti Jerusalem od nejevrejskog naroda koji ga vodi ka uništenju; u mudrosti i pravičnosti da oduzme grešnicima nasledstvo; da slomi aroganciju grešnika poput čupa; da poput gvođenog štapa razbije sve njihovo; da uništi nacije koje se ne pridržavaju zakona rečju svojih usta; na njegovo upozorenje nacije će bežati od njegovog prisustva; i on će osuditi grešnike zbog misli njihovog srca. On će okupiti sveti narod koga će on predvoditi u pravičnosti i on će suditi plemenima naroda koje je Gospod njihov Bog učinio svetim. On neće tolerisati nepravičnosti da se među njima zadržava, niti će ijedna osoba koja zna za zlo živeti sa njima. Jer on će znati da su to sve deca njihovog Boga. On će ih rasporediti po zemlji prema njihovim plemenima ... i on će dati nejevrejima nacije koje služe pod njegovim jarmom i on će slaviti Gospoda u mestu koje je istaknuto iznad cele zemlje. I on će očistiti Jerusalem i proglasiti ga svetim kao što je on i bio od početka, kako bi nacije došle sa svih strana sveta da vide njegovu slavu, da donesu kao poklone njegovu decu koja su bila proterana i da vidi slavu Gospoda kojom je Bog proslavio taj Jerusalem.

Među njima neće biti nepravičnih u njegovo (Mesijino) doba, jer će sve biti sveto, i njihov Kralj će biti Gospod Mesija. Jer on se neće oslanjati na konja i jahača i strelu, niti će on sakupljati zlato i srebro za rat. Niti će on polagati nadu u brojni narod na dan rata. Sam Gospod je njegov kralj, nada jednog koji ima jaku nadu u Boga ...

O Gospode, tvoja milost je u delima tvojih ruku zauvek. Ti pokazuješ svoju dobrotu prema Izraelu skupocenim darom. Tvoje oči ih pogledom čuvaju i niko od njih neće biti u oskudici. Tvoje uši slušaju molitvu siromašnih ispunjenu nadom, ti saosećajno sudiš celom svetu i tvoja ljubav je upućena potomcima Avrama, Izraelca. Disciplinuješ nas poput

prvorođenog sina, jedinog deteta, kako bi onog ko je pronicljiv sprečio da nenamerno zgreši. Neka Bog očisti Izrael na dan milosti blagoslovom, za dan kada je zakazana Mesijina vladavina. Blagosloveni su oni koji su rođeni u to doba, jer oni će videti dobre stvari Gospoda koje će on uraditi za dolazeću generaciju; koju će Mesija strogo disciplinovati, u strahu od njegovog Boga, u mudrosti i duhu, i pravičnosti i snazi, on će usmeriti ljude na pravična dela, u strahu od Boga, učiniti da se svi plaše Gospoda, dobra generacija koja živi u strahu od Boga, u danima milosti (Psalmi Solomonovi 17; 18).

Ovi Psalmi sadrže suštinu Mesijanske nade predstavljene u Starom zavetu i tendencija u periodu kada je Isus počeo da objavljuje Carstvo Božije. Oni pokazuju upečatljivu sličnost sa pasusima iz Lukinog jevanđelja (1: 32, 2:11), Knjige Otkrovenja (11:15-18; 19:15-16) i drugim stihovima Novog zaveta.

Verzija vladara i Carstva

Vodeći predstavnik Jevanđelja o Carstvu Božijem je bio prorok Danilo koji je živio u šestom veku pre nove ere. U nekoliko upečatljivih verzija, on je predvideo da će „Bog nebesa postaviti Carstvo koje nikada neće biti uništeno i to carstvo će biti ostavljeno drugom narodu. Ono će smrskati i okončati sva ova kraljevstva, ali će ono samo zauvek trajati“ (Danilo 2:44).

Carstvu Božijem je suđeno da zameni neprijateljski nastrojene svetske vladavine, kako nam to slikovito objašnjava Danilo u drugom poglavlju. Prema ovom proroku, u čiju poruku mi treba da verujemo, „veliki Bog je kralju (Nabukodonosoru) pokazao šta će se odigrati u budućnosti (na hebrejskom, *be acharit hayamim*, tj. u mesijansko doba); tako da je san istinit i tumačenje istog je pouzdano“ (Danilo 2:45). Zajedno sa obećanjem o Carstvu ide uverenje da će njime vladati „Sin Čovečji“ (Isus je tako sebe najradije oslovljavao, ali je ta vladavina uključivala i njegove sledbenike koji sačinjavaju „telo Hristovo“), čija će „vladavina biti večna i ona neće proći; i njegovo Carstvo je jedno koje neće biti uništeno“ (Danilo 7:14). Prava vladavina će biti poverena Sinu Čovečjem, a njemu će asistirati njegovi Sveci (Danilo 7:27) i biće mu data „vladavina, slava i

Carstvo, i kojima će svi narodi, nacije i muškarci svakog govornog područja služiti“ (Danilo 7:27).

Svetla budućnost nigde nije živopisnije opisana nego u rečima proroka Isaije. On u svojoj viziji vidi:

Dane koji će doći (kada) planina Hrama Jahvinog nadvisi planine i bude podignuta više nego brda. Sve nacije će se uputiti ka njemu; bezbroj ljudi će doći do njega; i oni će reći: „Dođite, pustite nas da se popnemo na Jahvinu planinu, do Hrama Boga Jakovljevog, da on može da nas nauči svojim putevima kako bismo mi mogli da hodamo njegovim stopama; pošto će zakon izaći iz Siona, proročanstvo Jahvino iz Jerusalisa.“ On će pridobiti autoritet nad nacijama i suditi među mnogim narodima; oni će mačeve istupiti lupajući ih o raonike, a koplja će istupiti srpovima. Nacije neće podizati mačeve jedni na druge; više neće biti obučavanja za rat. O Dome Jakovljeve, dozvoli nam da hodamo u Jahvinoj svetlosti (Isaija 2:1-5).

Kada svane to doba, „oni koji budu preostali u Sionu i Jerusalmu zvaće se svetim i oni koji budu ostali u Jerusalmu će biti zapisani za opstanak“ (Isaija 4:3). Nakon čišćenja područja Hrama, kada „Gospod bude sprao prljavštinu sa kćeri Siona i očistio Jerusalm od krvi koja je u tom gradu prolivena“ (Isaija 4:4), „Jahve će doći i duž cele planine Sion će na one koji se okupe tu, spustiti oblak dima preko dana i oblak vatre preko noći. Jer, ipak, slava Jahvina će biti nadstrešnica i šator koji će pružati skrovište od toplote preko dana i sklonište od oluje i kiše“ (Isaija 4:6).

Čudotvorna priroda predviđenog Carstva se poklapa sa natprirodnim začecem u Mesiji: „Devica će zatrudneti i rodiće sina koga će nazvati Imanuilo“ (Isaija 7:14). Matej vidi u čudotvornom začecu Isusa krajnje ispunjenje proročanstva koje je Isaija isporučio 700 godina ranije. O Marijinoj čudotvornoj trudnoći, on jednostavno kaže da se „sve ovo odigralo kako bi se ispunile reči koje je izgovorio Gospod preko proroka“ (Matej 1:22). „Onaj koji je začet (donesen u postojanje) u njoj potiče od Svetog duha“ (Matej 1:20).

Veličanstvo obećanog Kralja se ne može razdvojiti od veličine budućeg Carstva:

Jer postoji dete rođeno nama, sin koji je nama dat i vladavina mu je postavljena na ramena; i ovo je ime koje su mu oni dali: Savetnik čuda, Svemoćni Bog,⁶ Otac Dolazećeg Doba (prema grčkoj verziji hebrejskog teksta) Princ Mira. Široka je njegova vladavina u miru koja nema kraj, za Davidov presto i njegovu kraljevsku moć, koji je on ustanovio i osigurao u pravdi i integritetu, od ovog vremena pa nadalje i zauvek. Ljubomorna ljubav Yahveh Sabaoth (Gospod nad vojskama nebeskim) će učiniti ovo (Isaija 9:6-7).

Kada se pojavi obećani nacionalni heroj Izraela, dalje reči Isaijine će se ispuniti:

Ali će izaći šibljika iz stabla Jesejevog, i izdanak iz korena njegovog izniknuće: na njemu će počivati Jahvin duh, duh mudrosti i razuma, duh saveta i sile, duh znanja i straha Jahvinog (Jahvin strah je njegov dah.) Neće suditi prema izgledu, on neće doneti presudu o onome što se priča, već će suditi sa integritetom i po pravdi će suditi. Njegova reč je štap koji će udariti nemilosrdne; njegove rečenice će doneti smrt zlima. Integritet je pojas oko njegovog struka, verodostojnost je pojas oko njegovih kukova (Isaija 11:1-5).

Pod vladavinom budućeg Kralja čak će i priroda postići odgovarajuću harmoniju:

Vuk živi sa jagnjetom; panter leži kraj deteta; tele i meče se zajedno hrane sa dečakom koji ih predvodi. Tele i meče će se prijateljititi; njihovi mladunci će ležati jedno kraj drugog. Lav jede slamu poput bika. Odojče će se igrati kraj kobrene jazbine; u leglo otrovnice dete stavlja svoju ruku. Oni neće povrediti ni naškoditi mojoj svetoj planini, jer je zemlja ispunjena znanjem o Jahvi kao što vode plave more (Isaija 11:6-9).

⁶ Svemoćni Bog, prema standardnom hebrejskom leksikonu znači „Božanski Heroj“. Mesija je trebalo da oslika samu slavu Boga, svog Oca (Luka 1:35, daje osnovu ovog odnosa između oca i sina).

Kao u Danilovoj viziji, mirno Carstvo će biti osnovano na ruinama bivših zlih vladavina:

Kada se ugnjetavanje završi, i kada više ne bude uništitelja, i oni koji sada stopalima gaze zemlju ovu, presto će se na nežan način osigurati, i na njemu će sedeti, u svoj vernosti, unutar šatora Davida, sudije koji vodi računa o pravdi i žudi za integritetom (Isaija 16:5).

Trijumf Carstva će podrazumevati proterivanje svih neprijateljski nastrojenih sila: „Taj dan, Jahve će kazniti gore, vojske nebeske, ispod, vladare zemaljske; oni će biti okupljeni, zatvoreni u tamnicu i zarobljeni, a nakon dugogodišnjeg perioda, i kažnjeni“ (Isaija 24:21-22). U tom trenutku, veličanstveno Carstvo će se javiti: „Mesec će sakriti svoje lice, sunce će se posramiti, jer Jahve Sabaoth [Gospod nad vojskama nebeskim] biće kralj na Sionskoj planini u Jerusalimu“ (Isaija 24:23).

Doći će vreme kada će se ispuniti Božiji veliki plan u vezi zemlje: „Pogledajte, kralj će vladati pravično, prinčevi će vladati s pravdom. I svako od njih će biti poput skrovišta od vetra, skrovišta od oluje, poput potoka na suvom zemljištu, poput senke ogromnog kamena na sasušenom zemljištu“ (Isaija 32:1,2).

Sa ovim skupom ideja koje nam pružaju nezamenjivu pozadinu Isusovog gesla, Carstva Božijeg, mi smo u položaju da sa razumevanjem reagujemo na njegovu prvu zabeleženu zapovest: „Pokajte se i poverujte u Dobre Vesti [o Carstvu Božijem]“ (Marko 1:14, 15).

Hrišćanska nada kao suštinski deo Jevanđelja

Nakon svog dolaska u Galileju, Isus je pokrenuo svoju kampanju u ime Dobrih Vesti o Carstvu Božijem. Njegova upotreba poznatog termina „Carstvo Božije“ podstiče nade za mirom na zemlji, zasnovane na svemu što su proroci ikada ispričali. Isus je sebe predstavio kao krajnjeg „teokratu“, jednog koji po prvi put može da garantuje mir u svetu i prosperitet.

Ako je fraza „Carstvo Božije“ prestala da za mnoge znači to što zapravo znači, možda bi trebalo da je zamenimo frazom „**Buduća božanska mesijanska**

vladavina na Zemlji,“ jer ovo je koncept koji se krije iza čitave Isusove misije. Ideja ne potiče od Isusa. Zapravo, on je došao „da potvrdi obećanja koja su data očevima“ (Rimljanima 15:8). Kao onaj koji je postavljen da vlada Carstvom, on nastavlja da poziva javnost da odgovori na Dobre vesti pre dolaska Carstva. Mi moramo da naučimo da živimo na način koji odgovara našem pozivu da uđemo u Carstvo. Poziv da se na inteligentan način odgovori na Dobre vesti nastavlja da se širi, dok Crkva verno postupa prema svom pozivu da **„propoveda ove Dobre vesti o Carstvu u celom svetu“** (Matej 24:14). Kada svet bude pošteno upozoren, kraj doba će doći (Matej 24:14). Tek tada će nastupiti Novo doba božanskog Carstva na zemlji.

U svetu koji je zasićen jevanđeljima koja propovedaju Hristovo ime, neophodno je što pre insistirati na činjenici da je istinsko hrišćansko jevanđelje – ono koje je propovedao sam Isus – zapravo Jevanđelje o Carstvu. Naša hrišćanska dokumenta ponavljaju tu činjenicu više nego ijednu drugu:

Isus je došao u Galileju da propoveda Jevanđelje Božije i govorio je: „Vreme je ispunjeno, Carstvo Božije je nadomak ruke; pokajte se i poverujte u Jevanđelje“ (Marko 1: 14-15).

„Moram propovedati Dobre vesti o Carstvu Božijem: Ono je razlog zbog koga sam poslat“ (Luka 4:43).

„Ovo jevanđelje o Carstvu će biti propovedano širom sveta“ (Matej 24:14).

Isto Jevanđelje juče, danas, dok Carstvo ne dođe

„Teologija“ je smislila brojne tehnike kojima izbegava ono što je očigledno. Čudno je to da je ona izostavila jednu frazu od najvećeg značaja, „Jevanđelje o Carstvu“. Ono je zamenilo Jevanđelje koje govori samo o smrti i vaskrsenju Isusa a ne o njegovom Carstvu. Ona je pokušala da zaobiđe konačne dokaze Mateje, Marka i Luke po pitanju Isusovog neumornog propovedanja o Carstvu (Luka 4:43, itd. mnogo pre nego što je on i pomenuo svoju smrt i vaskrsenje! Vidi stihove 18:29-34 Jevanđelja po Luki.) Ona je takođe zaobišla izričite informacije koje je dao Luka u svojoj knjizi pod nazivom Dela apostolska, opisujući aktivnost Crkve nakon Isusovog vaskrsenja. Luka ulaže svaki napor,

kako bi nas sprečio da zaboravimo da je inteligentno verovanje u Carstvo Božije prvi korak ka prihvatanju biblijskog hrišćanstva;

„Kada su poverovali Filipu dok je propovedao Dobre vesti o Carstvu Božijem i imenu Isusa Hrista, oni su svi bili kršteni, kako muškarci, tako i žene“ (Dela 8:12).

Ovo je Lukina namerno odabrana formula kojom je on opisivao sadržaj poruke o spasenju. On ju je ponavljao pri svakom ključnom dešavanju u njegovoj naraciji (Dela 1:3, 6; 19:8; 20:25, 28:23, 31). On ju je čak rezervisao za svoju poslednju reč o hrišćanskoj misiji pod Pavlom u Rimu: On je **„propovedao Carstvo Božije i podučavao o onim stvarima koje su se ticale Gospoda Isusa Hrista, sa svim svojim samopouzdanjem, nijedan čovek mu nije branio da to čini“** (Dela 28:31). Ne samo da je Spasitelj ovde primio svoju potpunu zvaničnu titulu „Gospoda Isusa Mesije“; njegovo Jevanđelje o Carstvu je dobilo zvanično priznanje kao Poruka koja se sada upućuje nejevrejskom narodu. To je upravo ona poruka koju su neki Jevreji odbili, kada je Pavle **„tumačio i svedočio o Carstvu Božijem, ubeđujući ih u vezi Isusa, oslanjajući se na Mojsijev zakon i na Proroke, od jutra do večeri“** (Dela 28:23). Ne čudi što je Poruka o Carstvu ništa drugo do ona poruka koju je Isus sam uvek propovedao. Stih 2:3 Poslanice Jevrejima definiše Poruku o spasenju kao Jevanđelje koje je prvobitno objavio sam Isus. I stih 16:25 Poslanice Rimljanima izjednačuje Pavlovo Jevanđelje sa Jevanđeljem koje je Isus objavljivao.

Može li iko da se odupre zaključku da je Carstvo Božije ključni sastojak (pored, naravno, „stvari koje su se ticale Isusa“) u Jevanđelju prema Bibliji? Jevanđelje o Carstvu je bila glavna Isusova briga tokom njegove službe i ono je obično Poruka duhom ispunjenih hrišćana u Delima, koji odobravaju krštenje (kao što je Isus insistirao, Mark 16:15, 16; Mat. 28:19, 20) samo nakon što bi njihova publika potvrdila da veruje u **Dobre vesti (Jevanđelje) o Carstvu i Imenu Isusa Mesije** (Dela 8:12; 19:8; 28:23, 31).

Zapanjujuća je činjenica da crkve više ne koriste apostolsku formulu vere koja se zahteva od onih koji žele da budu kršteni (Dela 8:12), a to je da veruju u

„Carstvo Božije i stvari koje se tiču Isusovog imena“ (vidi Dela 28:23, 31). Zar ne bi upotreba ovog ranog učenja, sa svojim primarnim akcentom na Carstvu, pomogla da Isusovo sopstveno hrišćansko Jevanđelje nikada ne bude zaboravljeno?

U trećoj lekciji ćemo nastaviti da ispitujemo značenje Carstva Božijeg kada se ono sagleda na osnovu svoje pozadine opisane od strane proroka. Ovo će nam omogućiti da razumemo **Isusovu poruku** u svom biblijskom okruženju i da oborimo sve pokušaje da se ona iskoreni iz svog nasleđa a to je proročanstvo Starog zaveta. Po svaku cenu, Poruka Jevanđelja mora da bude odbranjena od mnogih zamena tekstova koje joj stalno prete. Isusovo Jevanđelje svakako nije „jevanđelje konzumerizma.“ Niti je ono „jevanđelje o raj“, u smislu mesta na koje odlaze duše bez tela.

„Njegovo učenje je Jevanđelje - 'Dobre vesti' – o Carstvu.“⁷

⁷ A. Robinson, *Regnum Dei*, Bampton Lectures, 1901 , str. 62.

3. Osnova verovanja u hrišćansko Jevanđelje o Carstvu

Glavni stihovi:

„Jer nam se rodi Dete, Sin nam se daje, kome je vlast na ramenu, i ime će Mu biti: Divni, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mirni. Bez kraja će rasti vlast i mir na prestolu Davidovom i u carstvu njegovom da se uredi i utvrdi sudom i pravdom od sada doveka.“ (Isaija 9:6-7).¹

„Kako su krasne na gorama noge onog koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje.“ (Isaija 52:7).

„Moram propovedati **Dobre vesti o Carstvu Božijem** u ostalim gradovima, takođe; to je razlog zbog kog sam poslat“ (Luka 4:43).

Na osnovu zabeležene službe Isusa Hrista, videli smo da je njegova evangelistička aktivnost bila usredsređena na javnu proklamaciju: Objavu da će **Carstvo Božije** biti osnovano na zemlji i da muškarci i žene treba da odgovore na **ove Dobre vesti o Carstvu** verovanjem u Poruku i promenom svog mišljenja i svojih života u skladu sa istim (Marko 1:14-15). Na ovaj način, oni bi bili spremni da stupe u Carstvo Božije kada ono nastupi nakon Drugog dolaska Isusa. Mi još uvek čekamo dolazak tog Carstva. Josif iz Arimateje, hrišćanski učenik, čekao je isto to nakon što se Isusova služba na zemlji okončala (Marko 15:43). On nije zamislio da je Carstvo već došlo!

Mi se držimo toga da pošto je ovo Poruka Jevanđelja koju je Isus uvek predstavljao, to je prema samoj definiciji hrišćansko jevanđelje. Nije ni čudo što je rana crkva zahtevala od svojih budućih članova, onih koji treba da budu kršteni, da poveruju u „**Carstvo Božije i ime Isusa Hrista**“ (Dela 8:12; vidi i Dela

¹ „Bog silni“ *gibbor* (Strong's Nr. H1367) se može prevesti sa: božiji heroj, jak, moćan božiji ratnik. „Otac večni“ je Mesija koji će nama u Carstvo božijem biti poličkome smislu „otac“, isto kao što je Eljakim bio otac (Isaija 22,20-21) žiteljima jeruzalemskim i kući Judinoj. Isusovo Carstvo je večno, time je Isus otac „večni“.

28:23, 31). Isus se nije promenio (Jevrejima 13:8) a nije se promenila ni njegova Poruka Jevanđelja o Carstvu, koja nastavlja da zahteva hitan odgovor od svih koji je čuju. Svi hrišćani, ako žele da budu uključeni u Božiji rad (1. Korinćanima 15:58), treba da se aktiviraju kao učitelji ili da pruže podršku Jevanđelju Carstva Božijeg onakvom kakvo je Isus propovedao (vidi na primer Luka 8:3). Oni treba da zajedno rade za Carstvo (Kološanima 4:11). Ali, njima je potrebno mnogo vremena da se pripreme pre nego što javno počnu da propovedaju o istom. O Jevanđelju se može govoriti u mnogim različitim situacijama. Važna stvar je da se poruka širi (Luka 9:60). Matej 5:5 – „Blagosloveni su krotki, jer će oni naslediti zemlju/Carstvo Božije“ – to je dobro mesto za početak. Preobraćenici bi trebalo da budu ohrabreni da **se odreknu svog razgovora o „odlasku u raj“, da prestanu da koriste fraze poput: „kada odem u raj“, „taj i taj je otišao na bolje mesto“, itd.** i da počnu da koriste fraze koje je Isus upotrebljavao u vezi **ulaska u Carstvo i nasleđivanja istog onda kada se Isus vrati.** Ovo je adekvatan način da se sledi Isus. Ljudi koji stalno govore o „odlasku u raj“ ne zvuče kao Isus.

Takođe smo ukazali na to da Dobre vesti o Carstvu vuku svoje korene iz proročanstava Starog zaveta. One su objavile stupanje **zlatnog doba na zemlji**, praćeno odlučnom, katastrofalnom Božijom intervencijom pod nazivom Dan Gospodnji, ili „veliki i strašni Dan Gospodnji.“ Božija namera je da ustanovi pravičnu vladavinu širom sveta pod nadzorom Svog odabranog zastupnika, Mesije (Hrista). Posebno obratite pažnju na Danilo 2:44; 7:18, 22, 27.

U prvoj lekciji smo nadugačko citirali stručnjake po pitanju teologije Biblije koji se slažu da je Poruka Carstva bila srce i duša svega što je Isus došao da propoveda i o čemu je došao da nas podučava. Ovu ključnu činjenicu može da shvati svaki čitalac Novog zaveta, a posebno kada ima u vidu Isusovu svrsishodnu izjavu: **„Ja moram da propovedam Dobre vesti o Carstvu Božijem i drugim gradovima; to je razlog zbog kog sam poslat“ (Luka 4:43).**

Nasuprot nepogrešivom prvenstvu koje je u Bibliji dato Carstvu Božijem, primetili smo izuzetnu tišinu po pitanju Jevanđelja o Carstvu od strane crkava koje sebe nazivaju hrišćanskim. Prema njihovom vodećem izaslaniku, prošlom i sadašnjem, *Carstvo nikada nije zauzimalo centralnu poziciju u njihovoj poruci*

Jevanđelja ili u njihovim učenjima. Njihovi rukopisi i traktati koji se bave evangelizmom nastavljaju da čute o Carstvu ili da ga retko pominju. Mi smo zaprepašćeni ovom činjenicom, a izgleda da su i oni. Situacija izgleda da zahteva da se biblijska dokumenta hitno istraže, kako bi se odredilo u šta mi kao hrišćani treba da verujemo po pitanju ove najvažnije tematike – Poruke Jevanđelja. Jevanđelje je božanska poruka namenjena našem spasenju! Mi moramo da je razumemo na adekvatan način, hrišćanstvo je odgovor na Isusovo propovedanje Jevanđelja i samim tim odgovor kojim se ukazuje poslušnost prema Isusu kao Gospodu Mesiji (Luka 2:11).

Sumnjamo da, nakon vremena u kom su živeli Apostoli, originalnu veru su potisnule brojne strane ideje koje je uglavnom uvodio nejevrejski narod, koji nije dobro razumeo starozavetne korene Isusove objave o Carstvu. Postepeno, koncept Carstva je izgubio svoje značenje u smislu **stvarne vladavine** koja treba da stupi na snagu na zemlji u budućnosti i ono je postalo „carstvo u srcu“ – religijski ideal, često tvorevina čovekovih sopstvenih težnji i snova. Na ovaj način, dinamička proklamacija o **krizi koja će nastupiti u svetskoj istoriji** zamenjena je „prijatnijim“ jevanđeljem za koje se tvrdi da ima veze sa „ličnim“ spasenjem ili društvenim poboljšanjem. Neke od suštinskih činjenica o poruci koju su prenosili Apostoli su zadržane – smrt, sahrana i vaskrsenje Isusa. Izuzev toga, primarni faktor u Jevanđelju, neophodnost razumevanja i **verovanja u dolazeće Carstvo** (Marko 1:14, 15; Dela 8:12, 28:23, 31), izostavljen je. Nejasna obećanja o odlasku u „raj“ nakon smrti zamenjena su obećanjem o **Zlatnom dobu Carstva Božijeg na zemlji koje će nastupiti onda kada se Isus bude vratio**.

Ova oštećena, skraćena i iskrivljena verzija Jevanđelja je postala popularna iz sledećih razloga:

1. **Starozavetni koreni Jevanđelja o Carstvu** su zanemareni.
2. Nedvosmisleno svedočenje Mateje, Marka i Luke o onome što je **Isus propovedao** kao Jevanđelje je zanemareno. Luter, Kalvin i C.S. Lewis iz našeg perioda, kao i evangelisti uopšte, odgovorni su za to što Jevanđelje nije ispropovedano pre svega upotrebom Isusovih reči o Jevanđelju.

3. Jednostavne činjenice u Delima apostolskim o stalnoj crkvenoj proklamaciji **Carstva Božijeg kao srži Jevanđelja** su zaobiđene (Dela 8:12; 19:8; 20:25; 23:28, 31).
4. Anti-jevrejska tendencija je dovela do toga da se Isusovo Jevanđelje čini previše „jevrejskim“ i Mesijanskim.

Hrišćanski dokumenti, van svake sumnje, pokazuju da je Isus propovedao Jevanđelje *o Carstvu Božijem*. Ne samo to, on isprva nije ništa rekao o svojoj smrti i vaskrsenju (Luka 18:31-34). **Ovo jednom za svagda dokazuje da Poruka o Carstvu sadrži i druge informacije sem smrti i vaskrsenja Spasitelja.**

Ova poenta je toliko ključna za celu našu raspravu da moramo dodatno da je naglasimo. Isus je propovedao Jevanđelje o Carstvu u društvu dvanaest Apostola: „Sada, nakon ovoga, on se probijao kroz gradove i sela propovedajući i proklamujući Dobre vesti o Carstvu Božijem. Njega je pratilo njih dvanaest“ (Luka 8:1). Kasnije, „on je okupio dvanaesticu i dao im moć i autoritet nad demonima i da leče bolesti, i on ih je poslao da **propovedaju Carstvo Božije** i da leče“ (Luka 9:1-2).

U ovom stadijumu, učenici nisu imali nikakvo znanje o smrti i vaskrsenju Isusa. Način na koji su oni odreagovali na Isusovu objavu o njegovom budućem hapšenju i raspeću dokazuje ovo.

„Uze pak dvanaesticu i reče im: Evo idemo gore u Jerusalim, i sve će se svršiti što su proroci pisali za Sina čovečijeg. Jer će Ga predati neznabošcima, i narugaće Mu se, i ružiće Ga, i popljujeće Ga, i biće Ga, i ubiće Ga; i treći dan ustaće. **I oni ništa od toga ne razumeše**, i beseda ova beše od njih sakrivena, i ne razumeše šta im se kaza.“ (Luka 18:31-34).

Čak i neposredno pred vaskrsenje, učenici još uvek to nisu razumeli. Ipak, oni su propovedali Jevanđelje o Carstvu u društvu Isusa. „Oni još uvek nisu razumeli Sveto pismo, to jest to da on mora da se digne iz mrtvih“ (Jovan 20:9). Ovo je bilo nakon što je Isus umro i vaskrsao.

Ako se, kao što se to obično kaže, Jevanđelje sastoji isključivo od informacija o smrti i vaskrsenju Isusa, kako onda da su i Isus i Dvanaestorica *propovedali Jevanđelje a da nisu pomenuli smrt Spasitelja i vaskrsenje?* Odgovor je jasan. Jevanđelje o Carstvu je bilo objavljeno pre nego što je Isus umro (Marko 1:14, 15; Mat. 4:23; 9:35; Luke 4:43; Luka 8:1, itd.) i, kao što nas Dela apostolska informišu, nakon vaskrsenja (Dela 1:3; 1:6; 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31). U Delima apostolskim, međutim, pronaći ćemo da su nove činjenice o smrti i vaskrsenju Isusa, koje su sada deo istorije, *dodate Jevanđelju o Carstvu*. Rezultat toga je **Poruka Jevanđelja o Carstvu Božijem i imenu Isusa Hrista (Dela 8:12, 28:23, 31)**. Poruka Carstva ostaje primarna komponenta Jevanđelja. Isusova smrt i njegovo vaskrsenje su dodatne, nezamenjive teme u koje treba verovati.

Dodatna hebrejska pozadina

Jedan savremeni kritičar beleži da Carstvo Božije „za Isusove prve slušaoce ... nije bilo nekakav prazan ni besmislen termin kakvim ga danas često smatraju. Koncept je imao dugačku istoriju i široku pozadinu u Starom zavetu.“² Pošto je Carstvo glavna tematika Jevanđelja o spasenju, mora da sledi to da je hrišćansko Jevanđelje samo po sebi savremenoj publici „prazno ili besmisleno“! Zato je neophodno što pre **definisati srž Jevanđelja na osnovu njegovog starozavetnog nasleđa i na osnovu Isusovih reči**. Očigledno se ne može verom odgovoriti na Isusov prvobitni poziv sve dok se Carstvo smatra nebuloznom idejom. Vera mora da ima nekakav cilj a taj cilj je Poruka o Carstvu kao i sam Isus. Vi ne možete da razdvojite Isusa od njegove Poruke. Upravo zato je Isus rekao: „Ko god da izgubi svoj život za mene i Jevanđelje ... Ko god se stidi mene i mojih reči“ (Marko 8:35, 38). A Jevanđelje je bilo i uvek Jevanđelje o Carstvu.

Izraelska nacija je dugo bila ubeđena da ima visoki poziv da služi Bogu. Kao deo zaveta između nacije i njenog Boga, Izrael je trebalo da stekne posebni privilegovani položaj: „Ako slušate Moj glas i čvrsto se pridržavate Mog zaveta, vi od svih nacija ćete biti Moji, jer je zemlja Moja. Smatraću vas **kraljevstvom sveštenika**, osveštanom nacijom. Ovo su reči koje treba da izgovorite izraelskim sinovima“ (2. Mojsijeva 19:5-6).

² Hugh Anderson, *New Century Bible*, The Gospel of Mark, str. 84.

Izrael kao celina nikad nije uspeo da se odazove svom pozivu. Međutim, obećanje o vladavini svetom je rezervisano za preostale vernike kojima je suđeno da naslede buduće Carstvo Božije. Poziv za vladavinu se ponavlja kroz čitavo svedočenje proroka Isaije:

Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša, i učiniću s vama **zavet večan**, milosti Davidove istinite. Evo, dadoh ga za **svedoka** narodima, za vođu i zapovednika narodima. Evo, zvaćeš narod koji nisi znao, i narodi koji te nisu znali steći će se k tebi, radi Gospoda Boga tvog i Sveca Izrailjevog, jer te proslavi. (Isaija 55:3-5).

U Novom zavetu, mogućnost zauzimanja **kraljevske pozicije** u Carstvu se nudi **Novom Izraelu da je Zajednica** (Galatima 6:16, Filipljanim 3:3), sastavljenju kako od Jevreja tako i od nejevrejskog naroda. Već smo pominjali Isusovo obraćanje vernoj Crkvi:

Oni koji se pokažu kao pobednici, njima ću dozvoliti da **dele moj presto**, baš kao što sam ja sam odneo pobjedu i zauzeo svoje mesto kod Oca na Njegovom prestolu ... Onima koji se pokažu kao pobednici, i koji nastave da **rade za mene** sve do kraja, njima ću dati autoritet nad paganima koju je meni dao Otac, da vladaju njima gvozdenim skiptarom i da ih razbiju kao grnčariju (Otkrovenje 3:21; 2:26-27).

Ova mogućnost je pokrenula hrišćanski „slogan“ koji se može pronaći u stihu 2:12 2 Timotiju: „Ako patimo sa njim, **takođe ćemo vladati kao kraljevi sa njim**.“ Vernicima svih doba i svih nacija je suđeno da „vladaju kao kraljevi na zemlji“ (Otkrovenje 5:10). To je njihova kraljevska budućnost i oni moraju sada da se pripreme za tu veoma veliku čast.

U stihu 2:26 Otkrovenja (citiranom maločas), Isus citira proslavljeno drugo poglavlje Psalma, jednog od mnogih koji opisuju slave budućeg Carstva Božijeg. Ono će biti započeto odlučnom intervencijom od strane Boga, koji će poslati Svog Mesiju da utiša političku pobunu i ustanovi **novu vladavinu u Jerusalmu**. Činjenica da se apeluje na ovaj Psalm u Knjizi otkrovenja pokazuje da je

tradicionalna mesijanska nada preneti u hrišćanstvo, uz Isusovo potpuno odobrenje:

„Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari? Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika Njegovog. "Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov." Onaj, što živi na nebesima, smeje se, Gospod im se podsmeva. Pa im govori u gnevu svom i jarošću svojom zbunjuje ih: "Ja sam pomazao cara svog na Sionu, na svetoj gori svojoj." Kazaću naredbu Gospodnju; On reče meni: "Ti si sin moj, ja te sad rodih. Iđi u mene, **i daću ti narode u nasljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu.** Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud." Sad, carevi, orazumite se; naučite se sudije zemaljske! Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom. Poštujte sina, da se ne razgnevi, i vi ne izginete na putu svom; jer će se gnev Njegov brzo razgoreti. Blago svima koji se u Nj uzdaju!" (Psalam 2,1-12).

Isus citira Psalam 2 u Otrovenju 2,27: „I pašće ih gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od Oca svog;“

Obećanje da će „krajevi zemlje“ pripasti njemu se oslikava u Isusovoj sopstvenoj tvrdnji da mu je autoritet dao Otac (Otkrovenje 2:27). Istu temu je opevao i anđeoski hor onda kada su pevali o vernicima koji će „**vladati kao kraljevi na zemlji**“ (Otkrovenje 5:10) i poznati milenijumski pasus koji predviđa da će sveci vladati sa Mesijom hiljadu godina (Otkrovenje 20:4). Ovo Carstvo svetaca pripada **budućem dobu** hiljadugodišnje vladavine Hrista. Isus je govorio o tom dobu kao „**tom (poznatom) dobu**“ (Luka 20:35). To je doba budućeg Carstva Božijeg na obnovljenoj zemlji i u njega mogu da stupe samo oni koji sada odgovore na Jevanđelje o Carstvu, krste se u vodi kako bi pokazali poslušnost u skladu sa stihovima 2:38, 8:12, itd. Dela apostolskih, i nastave da žive u veri dok se Isus ne vrati. Ako zaspe u smrti pre nego što se Isus vrati, Isus će ih vaskrsnuti da učestvuju u Carstvu. Vidi Danilo 12:2; 13,1; 1Kor 15:23, itd.

Gubitak mesijanskog elementa Jevanđelja

Pokušaji kritičara da izbegnu mesijanski materijal predstavljaju spomenik čovekovom trudu da konstruišu sopstvene „de-mesijanizovane“ verzije hrišćanstva. Srž problema jeste taj što čovek *ne želi* da Bog nametne Svoju

vladavinu na zemlji. Još manje mu se dopada ideja da će Isus razbiti nacije i vladati njima gvozdenim skiptarom. Prvobitna mesijanska verzija hrišćanstva, koju su propovedali Isus i Apostoli, stoga je potisnuta. Ona je lišena svog mesijanskog okvira. Ono što ostaje od „hrišćanstva“ jedva da se može prepoznati kao vera Novog zaveta. Isusovo ime se pripisuje sistemu religije koja se značajno razlikuje od prvobitne vere. Obećanja o nebeskom „raju“ nisu ni prići Isusovom stalnom pozivu upućenom muškarcima i ženama da tragaju za Carstvom Božijim i „**naslede zemlju**“ (Matej 5:5).

Novi zavet je usmeren na vrhovni cilj – osnivanje, putem božanske intervencije, mira u svetu pod vladavinom budućeg Mesije. „Revidirana“ verzija vere obećava spasenje pojedincu u nekakvom svetu koji nije na zemlji. Isus je, međutim, nudio svojim sledbenicima položaje od odgovornosti u budućem Novom svetskom poretку – Carstvu Božijem. Verovanje u taj Novi svetski poredak je bilo, i još uvek jeste, prvi korak ka inteligentnom verovanju u Jevanđelje. „Carstvo Božije se bliži; **pokajte se i poverujte u Dobre vesti**“ (Marko 1:14-15).

Gubitak centralne tačke hrišćanstva može da bude upoređeno sa jednim timom koji se nada da će otići na Mesec. Oni odluče da im je potrebna letelica i pista kako bi ostvarili svoj san. Nakon što dođu do opreme koja im je neophodna za put, oni zaborave za šta im je ta oprema bila potrebna. Njihovo interesovanje za letelicu i pistu ostaje, ali njihovo putovanje na Mesec biva zaboravljeno. Redovni posetioci crkve isto tako nemaju predstavu o svojoj budućnosti i sudbini. Ovo vodi do osiromašenja vere i udaljavanja od reči Isusa i Biblije.

U hrišćanstvu Novog zaveta nada da će zauzeti mesto u budućem Carstvu Božijem pruža podstrek hrišćaninu. Smrt i vaskrsenje Isusa čine, da nada vernika, da će zauzeti mesto u tom Carstvu, bude moguća. Shvatanje prirode te nade predstavlja prvi korak koji učenik treba da preduzme. Verovanje u Isusa pruža put do cilja i garantuje njegovo krajnje ostvarenje.

„Jevanđelje“ je danas predstavljeno tako da se od ljudi traži da „veruju u Isusa“, „predaju svoje srce Isusu“, „pozovu Isusa u svoje živote“, itd. Ali, nigde ne postoji jasna ideja o tome za šta se Isus zalaže. **Publike nisu izložene Isusovoj poruci o Carstvu**, koju je on propovedao pre nego što je govorio o svojoj smrti i vaskrsenju. Ova situacija se može uporediti sa političkom kampanjom u kojoj kandidat traži podršku od glasača a da ti glasači ne znaju za šta se on zalaže. Nemoguće je izraziti **inteligentnu veru u Isusa ako se pri tom ne razume šta je to Isus podrazumevao pod njegovim „vestima o Carstvu“ – Jevanđeljem**. Ovo će objasniti zašto Luka, u Delima apostolskim, tako precizno sumira proces putem koga se preobraćenici uvode u veru: „Kada su poverovali Filipu dok je on proklamovao **Dobre vesti o Carstvu Božijem u ime Isusa Hrista**, oni su bili kršteni, kako muškarci, tako i žene“ (Dela 8:12). Izazov da se veruje u Dobre vesti o Carstvu Božijem (Marko 1:14, 15) ostao je u srcu hrišćanskog propovedanja nakon Isusovog vaskrsenja. Danas postoji preka potreba istim kao nezamenljivi vodič ka evangelizmu u skladu sa apostolskim metodom. Kako možemo da se poistovetimo sa Isusom a da ne shvatimo njegovu sopstvenu strast prema Carstvu Božijem? Kada je Isus rekao da je on određen da propoveda Carstvo Božije (Lika 4:43), on je dao primer svim vernicima. Možemo li reći da smo i mi „poslati da propovedamo Carstvo?“ Trebalo bi da budemo u mogućnosti da sa samopouzdanjem pratimo Isusa po ovom pitanju.

U Bibliji, ljudi nisu samo „primili Gospoda“. Oni su primili Isusovu poruku (Jovan 17:8; Dela 8:12, itd.). „Primiti Isusa“ u Bibliji znači „verovati u njegovo Ime“ (Jovan 1:12). Isusovo ime podrazumeva otkrovenje Jevanđelja koje je on doneo za naše spasenje. Verovanje u Isusa i verovanje u njegove reči idu ruku pod ruku. **Ne samo da moramo da verujemo u Isusa, mi moramo da verujemo u ono u šta je Isus verovao (vidi Jovan 5:47). Hrišćanstvo znači imati „veru Isusovu“ kao i verovati u njega.**

Sam Isus je dao krajnje upozorenje u stihu 12:48 Jevanđelja po Jovanu: „Onaj koji odbije mene i ne primi moje reči ima onog koji će da mu sudi. Reč koju sam izgovorio je ono što će suditi njemu zadnjeg dana.“ Ako odbijanje Isusa znači „ne prihvatati njegove reči“, onda je očigledno da **„prihvanjanje Isusa znači**

prihvatanje njegovih reči. Ali, gde biste pronašli ove jednostavne informacije u savremenim traktatima koji nude „spasenje“?

Više o Jevanđelju o Carstvu i prorocima

Veliki deo poruke proroka posvećen je opisima Dolazećeg Carstva Božijeg. Ne postoji ni najmanja sumnja kada je u pitanju značenje ovih sjajnih svedočenja o Mesijinoj budućoj vladavini:

Nama je dete rođeno, nama je Sin dat i vladavina će pasti na njegova ramena... Njegovoj vladavini i miru u njoj neće biti kraja, **sa Davidovog prestola će nadgledati svoje Carstvo**, osnovati ga i održavati putem pravde i sa pravičnošću od ovog vremena pa nadalje, doveka (Isaija 9:6,7 RSV).

Postavljeni vladar će biti okarakterisan „duhom mudrosti i razumevanja, duhom saveta i moći, duhom znanja i strahom od Gospoda. I njegova radost će biti u strahu od Gospoda“ (Isaija 11:2, 3). Sa njim, „prinčevi će vladati u pravdi“ (Isaija 32:1). Posledice Mesijine savršene vladavine biće viđene u samoj prirodi:

„Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliće se pustoš i procvetati kao ruža. Procvetaće obilno, i veseliće se radujući se i popevajući; slava livanska daće joj se i krasota karmilska i saronka; ta će mesta videti slavu Gospodnju, krasotu Boga našeg. Ukrepite klonule ruke, i kolena iznemogla utvrdite. Recite onima kojima se srce uplašilo: Ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašeg; osveta ide, plata Božja, sam ide, i spašće vas. Tada će se otvoriti oči slepima, i uši gluvima otvoriće se. Tada će hromi skakati kao jelen, i jezik nemog pevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. I suvo će mesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovim, biće trava, trska i sita. I onde će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; neće ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud neće zaći. Neće onde biti lava, i ljuta zver neće ići po njemu, niti će se onde naći, nego će hoditi izbaavljeni. I koje iskupi Gospod, vratiće se i doći će u Sion pevajući, i večna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bežaće.“ (Isaija 35:1-10).

U stihu 40:10 Knjige proroka Isaije, jezik Jevanđelja je blisko povezan sa vremenom u budućnosti kada će „Gospod Bog doći u moći i kada će njegova ruka **vladati za njega**.“ U prethodnom stihu čitamo o jednom „Sionu koji sprovodi evangelizaciju i donošenjem Jevanđelja u Jerusolim“ (40:9). Povezanost ove ideje o „Jevanđelju“ i ideje o „vladanju“, prirodno vodi do koncepta o novozavetnom „Jevanđelju o Carstvu Božijem.“ Kad god neki biblijski tekst govori o tome kako će Bog postati vladar, jevrejski kritičari prevode reč „vladati“ imenicom: „Carstvo Božije će biti otkriveno“ (Jevrejski Targum, to jest kritika stiha 40:10 Knjige proroka Isaije). Dakle, i u 15:18 Druge Mojsijeve, „Gospod će vladati zauvek i dovek“ što znači da će „Carstvo Božije trajati zauvek i dovek.“

Starozavetni koreni Carstva Božijeg uvek moraju biti uzeti u obzir kada se suočavamo sa Carstvom u Isusovoj poruci o Jevanđelju. Ako se iskoreni iz svoje jevrejske pozadine, Carstvo će zaista biti nejasni termin u umovima mnogih koji čitaju Bibliju. Postoji ozbiljan rizik od dodeljivanja značenja ovom centralnom terminu Jevanđelja, ako to značenje nije ono koje su mu dodelili Isus i apostoli. Rezultat će neizbežno biti gubitak ključnih, spasonosnih informacija.

Upravo ista veza između Jevanđelja i Carstva može se pronaći u stihu 52:7 Knjige proroka Isaije: „Koliko su lepa na planini stopala onog koji donosi **dobre vesti**, koji objavljuje mir, koji donosi dobre vesti o dobru, ko objavljuje spasenje, ko kaže Sionu, 'Tvoj Bog vlada'. Kontekst govori o javnoj manifestaciji Gospoda: „Gospod je ogolio svoju svetu ruku pred očima svih nacija; i svi krajevi zemlje će videti spasenje našeg Boga“ (Isaija 52:10). Ovo se odnosi na Drugi dolazak Isusa da ustanovi svoje Carstvo na zemlji.

Ovi pasusi od ključnog značaja, zajedno sa opisima Carstva Božijeg koje će da zameni svetske vladavine dati u stihu 2:44 Knjige proroka Danila, pružaju jasnu sliku Carstva kao dolazeće **vladavine Boga na zemlji**, koje će biti uvedeno natprirodnom intervencijom. Verovanje u ovaj izvanredni događaj je ono što Isus zahteva kada poziva ljude da se „pokaju i poveruju u Jevanđelje (o Carstvu Božijem)“ (Marko 1:14, 15). Time mi potvrđujemo našu veru u ono što je Bog

obećao da će uraditi. Ovo je suština vere i nade. Mi smo uvršćeni u Božiji plan onda kada poverujemo u ono što Bog sprovodi na zemlji putem Isusa.

Kako bismo dodatno opisali Carstvo, citiraćemo Isaijinu viziju o svetloj budućnosti:

Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i šta je pre bilo neće se pominjati niti će na um dolaziti. Nego se radujte i veselite se doveka radi onog što ću ja stvoriti; jer gle, ja stvaram Jerusolim da bude veselje i narod njegov da bude radost. I ja ću se veseliti u Jerusalimu, i radovaću se radi naroda svog, i neće se više čuti u njemu plač ni jauk. Neće više biti onde malog deteta ni starca, koji ne bi navršio dana svojih; jer će dete umirati od sto godina, a grešnik od sto godina biće proklet. I oni će graditi kuće i sedeće u njima; i sadiće vinograde i ješće rod njihov. Neće oni graditi a drugi se naseliti, neće saditi a drugi jesti, jer će dani narodu mom biti kao dani drvetu, i izabranici će moji dugo uživati u delima ruku svojih. Neće raditi uzalud, niti će rađati za strah, jer će biti seme blagosloveno od Gospoda, i njihova deca s njima. I pre nego poviču, ja ću se odazvati; još će govoriti, a ja ću uslišiti. Vuk i jagnje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao vo; a zmiji će biti hrana prah; neće nauditi ni uništavati na svoj Svetoj gori mojoj, veli Gospod (Isaija 65:17-25).

Jevanđelje o Carstvu

Kroz čitavu službu Apostola provlači se suštinska Poruka o spasenju koja se odnosi na „Jevanđelje o Carstvu i Ime Isusa Hrista“ (Dela 8:12). Ista poruka se može javiti pod drugačijim imenom, kao „Jevanđelje Božije,“ „Jevanđelje Hristovo,“ „Jevanđelje Milosti“, ili „Jevanđelje Mira.“ Statistički gledano, Jevanđelje se najčešće naziva „Jevanđelje o Carstvu“, kao što se može videti na osnovu narednog istraživanja. Trebalo bi uvek imati na umu da je Poruka koju su proklamovali Isus, dvanaestorica i sedamdesetorica, pre raspeća, usredsređena na Carstvo Božije. Međutim, ista Poruka o Carstvu nastavila je da formira srž proklamacije nakon smrti i vaskrsenja Isusa. Dokazi pribavljeni od Mateje, Marka, Luke i Dela apostolskih ne ostavljaju prostora za sumnju o sadržaju hrišćanskog jevanđelja:

Matej 4:17: „Od vremena kada je Isus počeo da propoveda, rekavši, 'Pokajte se, jer je Carstvo nebesko na domaku.'" (Jovan Krstitelj je postavio isti izazov pokajanja i verovanja u Jevanđelje o Carstvu u stihu 3:2 Jevanđelja po Mateju.)

Matej 4:23: „I on je išao po Galileji, podučavajući ljude u njihovim sinagogama i propovedajući Jevanđelje o Carstvu i lečeći svaku bolest i svaku nemoć među ljudima.“

Matej 9:35: „I Isus je išao po gradovima i selima, podučavajući ljude u njihovim sinagogama i propovedajući Jevanđelje o Carstvu i lečeći svaku bolest i nemoć.“

Matej 13:19: „Kada neko čuje Poruku o Carstvu i ne razume je, onaj zli dođe i otme ono što je posejano u njegovom srcu.“

Matej 24:14: „I ovo Jevanđelje o Carstvu će biti propovedano širom sveta, kao svedočenje svim nacijama i onda će kraj doći.“

Ova informacija van svake sumnje pokazuje da je suština Poruke o Jevanđelju bila, i još uvek jeste, Carstvo Božije. To je isto Jevanđelje o Carstvu koje ostaje spasonosna poruka sve do kraja doba (Matej 24:14).

U Jevanđelju po Marku se termin „Carstvo Božije“ javlja 14 puta. Poput Matije, Marko razume da je Jevanđelje o Carstvu suštinska spasonosna poruka: „Sada kada je Jovan uhapšen, Isus je došao u Galileju, propovedajući Jevanđelje o Bogu i govoreći 'Došao je trenutak, Carstvo Božije je nadomak ruke. **Pokajte se i poverujte u Jevanđelje**' (Marko 1:14-15). **Hrišćanstvo, kakvo je Isus propovedao, počinje verovanjem u Poruku Jevanđelja o Carstvu.** Širenje Jevanđelja je podrazumevalo opširno proklamovanje Dobrih vesti o Carstvu: „Dopustite nam da odemo na drugo mesto, u obližnje gradove, kako bih propovedao; jer ja sam određen da to činim“ (Marko 1:38).

Luka jasno stavlja do znanja da se Dobre vesti tiču Carstva Božijeg. Četrnaest puta (Luka 4:43 8:1; 9:2, 11, 60; 10:9, 11; 16:16; Dela 1:3; 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31, citirani u daljem tekstu) on definiše Jevanđelje o Carstvu Božijem:

Luka 4:43: „Moram da proklamujem Jevanđelje o Carstvu Božijem i drugim gradovima; to je razlog zbog kog sam poslat.“

Luka 8:1: „Ubrzo nakon toga, on je išao po gradovima i selima, propovedajući i donoseći Jevanđelje o Carstvu Božijem.“

Luka 9:2: „I on ih je poslao da proklamuju Carstvo Božije.“

Luka 9:11: „On ih je rado dočekivao i govorio im o Carstvu Božijem.“

Luka 9:60: „A vi, idite i propovedajte Carstvo Božije.“

Luka 10:9, 11: „Recite im: 'Carstvo Božije vam se približilo.'“

Luka 16:16: „Zakon i proroci su bili sve do Jovana; od tada, **Jevanđelje o Carstvu Božijem je propovedano** i svako na silu želi da uđe u njega“ (možda je bolji prevod: „Svako je strogo naveden da stupi u isto.“

Dela 1:3: „On im je govorio o Carstvu Božijem (četrdeset dana).“

Dela 8:12: „Kada su poverovali Filipu dok je propovedao Jevanđelje o Carstvu Božijem i Imenu Isusa, oni su bili kršteni, kako muškarci tako i žene.“

Dela apostolska 19:8: „I (Pavle) je ušao u sinagogu i tri meseca govorio smelo, raspravljajući i moleći u vezi Carstva Božijeg.“

Dela 20:25: „Ja znam da svi vi među kojima sam proklamovao Carstvo više nećete videti moje lice.“

Dela 28:23: „I on im je sve to objašnjavao od jutra do mraka, svedočeći o Carstvu Božijem i pokušavajući da ih ubedi u vezi Isusa kako na osnovu Mojsijevog zakona, tako i na osnovu svedočenja proroka.“

Dela 28:30, 31: „I on je živio tu dve čitave godine o svom trošku i rado dočekivao sve koji bi dolazili kod njega, propovedajući Carstvo Božije i podučavajući o Gospodu Isusu Hristu sasvim otvoreno i neometano.“

U stihu 20:24 Dela apostolskih, Pavle sumira svoju službu Efescima i kaže da je on neko ko svedoči o „jevanđelju milosti Božije.“ Ovo on momentalno poistovećuje sa „propovedanjem Carstva Božijeg“ (stih 25). Kao što nedavna studija o Lukinom shvatanju Carstva sa pravom kaže: „**Propovedanje o Carstvu sumira službu Isusa, apostola, učenika i Pavla:**“³ Isti autor kaže da „**Hrišćanska poruka može biti sumirana u frazi 'Carstvo Božije.'**“⁴ Međutim, sudeći na osnovu hiljada traktata i religijskih knjiga koje nude „jevanđelje“, čovek nikada ne bi ni pomislio da je Carstvo Božije bilo srž te poruke, ili čak jedan deo nje!

³ Robert O'Toole, S.J., in *The Kingdom of God in 20th-Century Interpretation*, uredio Wendell Willis, str. 153.

⁴ Isto.

Fraze „Carstvo Božije“ i „Jevanđelje o Carstvu“ skoro su u potpunosti izostavljene.

Potiskivanje informacija?

Primetno je to da je fraza „Carstvo Božije“ izostavljena iz mesta gde bi se očekivalo da se ona nalazi. Istaknuti vođa ekumenskog pokreta, koji je služio kao pomoćnik generalnog sekretara Svetskog sabora crkava, beleži sledeće:

Carstvo Božije je bilo centralna tema Isusovog propovedanja koje možemo pronaći u Novom zavetu ... Međutim, ne može se reći da je ono centralna tema velike klasične tradicije hrišćanske zajednice. Ono se ne pominje u učenju Apostola. Nikejsko učenje pominje Hrista i kaže da se „njegovo carstvo nikada neće okončati,“ ali ne koristi frazu Carstvo Božije. Glavne tradicije koje proizilaze iz Reformacije su govorile o „propovedanju jevanđelja“ ili „Hristovom propovedanju“, *ali retko o „propovedanju Carstva.“*⁵

Nedavni traktat koji je izdalo Evangelističko udruženje Billy Graham nosi naslov: „Šta je Jevanđelje?“ Pisac se kloni fraze „Jevanđelje o Carstvu,“ ali nama pominje da je Jevanđelje „Jevanđelje Božije,“ „Jevanđelje Hristovo,“ „Jevanđelje našeg spasenja,“ i „Jevanđelje mira.“ Pominje se i fraza „Jevanđelje milosti Božije“ (Dela 20:24) **ali, za divno čudo, ova fraza koja pruža instrukcije i objašnjenja i koja se javlja u narednom stihu (Dela 20:25) u potpunosti je izostavljena. Pavle ovde definiše „Jevanđelje milosti Božije“ kao „proklamaciju Carstva“!**

Međunarodni standardni rečnik Biblije diskutuje o terminu „Jevanđelje“ i objašnjava da se ovaj termin odnosi na poruku koju su objavili Hrist i njegovi Apostoli. Zatim, navodi sledeće:

Na nekim mestima se ono naziva „jevanđeljem Božijim“ (Marko 1:14, Rimljanima 1:1, 1. Solunjanima 2:2, 9; 1. Timotiju 1:11). Na drugim mestima, ono se naziva „jevanđeljem Hristovim“ (Marko 1:1; Rim 1:16;

⁵ Leslie Newbegin, *Sign of the Kingdom*, str. vii, moj akcenat.

15:19; 1Kor 9:12, 18; Gal 1:7). Zatim, naziva se i „jevanđeljem milosti Božije“ (Dela 20:24); i „jevanđeljem mira“ (Efescima 1:13); kao i „veličanstvenim jevanđeljem“ (2. Korinćanima 4:4).⁶

Uprkos činjenici da je Jevanđelje direktno povezano sa terminom Carstvo, kao „Dobre vesti o Carstvu Božijem,“ na nekih 20 mesta kod Mateja, Marka i Luke, **rečnik u potpunosti propušta da nam pomene frazu** „Jevanđelje o Carstvu.“ Ova izuzetna tišina oko Carstva Božijeg je karakteristična za veliki deo onoga što se naziva hrišćanskim rukopisima (vidi 1. Lekciju).

Pre nego što nastavimo da objašnjavamo Jevanđelje Božije kod proroka (u 4. lekciji), okončaćemo našu analizu sadržaja Jevanđelja propovedanog od strane apostolske crkve u Delima apostolskim. U osmom poglavlju Dela apostolskih, Luka koristi nekoliko paralelnih fraza kojima opisuje evangelističku aktivnost Crkve. Oni su „propovedali Poruku kao Dobre vesti“ (bukvalno, „evangelizovali reč,“ stih 4); Filip „**im je proklamovao Hrista**“ (stih 5). Samarija je stoga „primila **Poruku Božiju**“ (stih 14). Nakon što su „oni svedočili i izgovorili Poruku Gospoda, vratili su se u Jerusalim, **propovedajući Jevanđelja** mnogim samarićanskim selima“ (stih 25). U središtu ovog prikaza, međutim, Luka pruža najdetaljniji opis sadržaja spasene Poruke. Pažljivo sročenom formulom, on nam stavlja do znanja tačno šta „**proklamovanje Hrista**“ ili „**proklamovanje Poruke**“ ili „**propovedanje Jevanđelja** zaista znači. To je „**propovedanje Jevanđelja o (gr. *peri* - o) Carstvu Božijem i Imenu Isusa Hrista**“ (Dela 8:12).

Ovo je Lukin najpotpuniji sažetak Jevanđelja. On ga ponavlja u još dva ključna navrata u svojoj naraciji (Dela 28:23, 31). On definiše njegove druge skraćene izjave i treba da služe kao oslonac čitavog njegovog propovedanja Jevanđelja. Prilično je izuzetno to što se ovi stihovi nigde skoro ne pominju u literaturi koja definiše Jevanđelje. Da su oni shvaćeni ozbiljno, trenutna „jevanđelja“ bi bila razotkrivena kao defektna. Još jedna važna činjenica bi isplivala na površinu. Apostoli nisu ništa manje insistirali na Carstvu Božijem kao središtu njihove Poruke, nego što je to Isus činio. Oni su verno pratili svog Gospodara. Ali, može li se isto reći i za današnji evangelizam?

⁶ Str. 1281.

Bez adekvatnog razumevanja fraze „Jevanđelje o Carstvu“, ne može se na razuman način odgovoriti na Isusovu prvu zapovest. Od nas se traži da se **„pokajemo i poverujemo u Dobre vesti o Carstvu Božijem“** (Marko 1:14-15). Svo naknadno propovedanje u Novom zavetu bi trebalo da se upućuje na ovu osnovnu izjavu o Jevanđelju i spasenju. Odvojeno od Isusovog apela da treba **verovati u Jevanđelje o Carstvu**, propovedanje se izlaže štetnim dejstvima iskrivljenog i, samim tim, „nekakvog drugačijeg jevanđelja.“ To da se takvo izvrtanje teksta dogodilo nije teško uočiti. Čovek treba samo da sasluša propovednike kako propovedaju o „jevanđelju“ i da prepozna da oni propovedaju o svemu i svačemu, samo ne o Carstvu Božijem. Ovo može da znači da je glavni element Isusove proklamacije utišan. Takvo „mrmljanje“ Spasitelja, u ime Spasitelja, ostaje zbunjujuća i uznemiravajuća karakteristika savremenog propovedanja.

„Carstvo Božije je ključna tačka Hristovog učenja ... Fundamentalna učenja Isusa na prirodan način se grupišu oko ove centralne tematike.“⁷

⁷ *Dictionary of Christ and the Apostles*, Tom 1, str. 486.

4. Razuman odgovor na Dobre vesti o Carstvu

Glavni stihovi:

„Biće u potonja vremena gora doma Gospodnjeg utvrđena u vrh gora i uzvišena iznad humova, i stićaće se k njoj svi narodi. I ići će mnogi narodi govoreći: Hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljevog, i učiće nas svojim putevima, i hodićemo stazama Njegovim. Jer će iz Siona izaći zakon, i reč Gospodnja iz Jerusalima. I sudiće među narodima, i karaće mnoge narode, te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju.“ (Isaija 2:2-4).

„A u vreme tih careva Bog će nebeski podignuti carstvo koje se do veka neće rasuti, i to se carstvo neće ostaviti drugom narodu; ono će satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo će stajati do veka.“ (Danilo 2:44).

„On će biti veličanstveni i zvaće se Sinom Svevišnjeg; i Gospod Bog će mu dati presto njegovog oca Davida (2. Samuilova 7:14-16), i on će vladati Jakovljevom kućom doveka“ (Luka 1:32-33).

Autor brojnih propovedi koje pojašnjavaju „suštinsko hrišćanstvo“ postavio je sledeće pitanje davne 1894. godine:

Da li ste se ikada zapitali o činjenici da je Isus Hrist **uvek propovedao „carstvo Božije“** i da u uzornoj molitvi koju nam je on dao, on je nas naučio da se uvek molimo tome da dođe **Carstvo** njegovo (Matej 6:10)? Danas, ljudi uvek govore o „Crkvi“ ... Po pitanju ove savremene prakse, nije na odmet podsetiti se da se u toj uzornoj molitvi nigde ne pominje „Crkva“, dok se „Carstvo“ izrazito često pominje ...? Prema svedočenjima, Isus je pomenuo Crkvu samo dva puta... Nasuprot tome, on Carstvo pominje ništa manje do sto dvanaest puta.

Isti autor je istakao sledeće:

Jedna od najzlobnijih i najštetnijih grešaka ikada napravljenih u hrišćanskoj istoriji bila je greška Svetog Avgustina, koji je poistovetio Carstvo Božije sa Crkvom ... Ali, Crkva nije ništa više Carstvo Božije no što

je Britanska armija Britansko carstvo. **Krajnje je vreme da se svi hrišćani pozabave davno izgubljenim učenjem Hrista po pogledu Carstva Božijeg.**¹

Mišljenja smo da gubitak jasnoće po pitanju Carstva Božijeg mora direktno da utiče na naše razumevanje Isusove poruke o Jevanđelju – hrišćanskom Jevanđelju. Carstvo Božije je, kao što smo videli, glavna tema svega što je Isus propovedao (Luka 4:43, itd.). Stoga, ne može se očekivati da odgovorimo na njegov poziv za pokajanje i verovanje u Poruku Jevanđelja o Carstvu, ako ne razumemo šta je on podrazumevao pod Carstvom Božijim. Svaki poziv nama da prihvatimo „Jevanđelje“ koji ne uključuje Carstvo Božije mora biti defektan i samim tim, gubi se suštinski deo spasonosne Poruke koju su ponudili Isus i Apostoli da se u nju veruje (Marko 1:14, 15; Luka 4:43; Mat. 4:17; Dela 8: 12; 28:23, 31).

Ako možda imamo nejasnu sliku o Carstvu pa nam ono predstavlja sinonim za Crkvu, zajednicu vernika, mi ćemo morati da ispitamo biblijske dokaze da bismo videli da li Carstvo uopšte može biti svedeno na vladavinu Boga u sadašnjem vremenu, bilo u našim srcima, bilo u telu vernika kao celini. Ako govorimo o „raju“ kao hrišćanskom cilju, mi moramo da počnemo da govorimo o Carstvu Božijem umesto tog „raja“, kao što je Isus govorio.

Autor koga smo maločas citirali nastavlja da nam govori o korenima Isusovog viđenja Carstva:

Mislim da nema sumnje oko toga gde je Isus Hrist pronašao i razvio svoju doktrinu o Carstvu. On je pronašao istu u Knjizi proroka Danila a posebno u sedmom poglavlju Knjige proroka Danila. Postoji mnogo dokaza da je Knjiga proroka Danila bila jedna od omiljenih knjiga Isusa Hrista, jedna od knjiga koju je on marljivo i duboko studirao tokom godina kada je mirno boravio u Nazaretu, pre nego što je krenula njegova strmolava služba. On nekoliko pita pominje Danila, i kada se Knjiga proroka Danila shvati, ona baca popriličnu dozu svetlosti na brojne priče u kojima je naš

¹ Hugh Price Hughes, M.A., *Essential Christianity*, str. 57-59, moj akcenat.

Gospod opisao Carstvo ... On je iznova i iznova objavljivao da on pre svega treba da osnuje Carstvo i, uveravao nas je da pre svega treba da se posvetimo promovisanju istog. On je sumirao sve naše dužnosti u jednoj veoma upečatljivoj zapovesti a ona glasi: „pre svega tragaj za Carstvom Božijim i Njegovom pravičnošću“ (Marko 6:33).²

Ukoliko se oslonimo na podatke date u Knjizi proroka Danila, lako možemo da ustanovimo činjenicu da je Carstvo Božije (ili Carstvo Nebesko) stvarno, spoljašnje carstvo. Ne samo ovo, ono treba da bude vladavina koja će zavladati odjednom i u dramatično svetskim vladavinama; njom će upravljati „Sin Čovečji“ (Danilo 7:13-14) sa „svecima“ (Danilo 7:27). Ni u kom slučaju, na osnovu dokaza koje nam daje Knjiga proroka Danila, to ne može biti nevidljiva vladavina koja je ustanovljena samo u srcima vernika. Njena **politička dimenzija** kao i njena lokacija **na zemlji** je nepogrešivo jasna. Jednako je očigledno da se Carstvo Božije, koje je opisao Danilo, još uvek nije pojavilo.

„I u danima ovih kraljeva, Bog Nebesa će ustanoviti Carstvo (u Novom zavetu, Carstvo Božije ili Carstvo Nebesko) koje nikada neće biti uništeno i to carstvo neće biti ostavljeno nekom drugom narodu; ono će skršiti i okončati sva ova carstva, ali će samo potrajati zauvek“ (Danilo 2:44). U narednom stihu, uticaj Carstva je povezan sa kamenom koji melje „gvožđe, bronzu, glinu, srebro i zlato“ bivših svetskih vladavina. Činjenica da će se ovaj pogubni događaj sasvim sigurno dogoditi zasniva se na onome što je „veliki Bog objavio kralju“ i onome što će se „odigrati u budućnosti. San je istinit i njegovo tumačenje je verodostojno“(Danilo 2:45).

I dade Mu (Sinu Čovečjem, kako je Isus sebe najradije nazivao) se vlast i slava i carstvo da Mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je Njegova vlast večna, koja neće proći, i carstvo se Njegovo neće rasuti ... A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svim nebom daće se narodu svetaca Višnjeg; Njegovo će carstvo biti večno carstvo, i sve će vlasti Njemu služiti i slušati Ga. (Danilo 7:14, 27).

² Isto, str. 59.

Carstvo Božije je očigledno vladavina koja upravlja svim nacijama. Ono će zavladatai na zemlji („pod čitavim nebesima“) i biće ustanovljeno putem katastrofalnog događaja, međunarodne pobune koja će dovesti do potpune političke reorganizacije. Upravljanje Carstvom će biti u rukama „Sina Čovečjeg“ i „svetaca“. Tema koja se stalno pojavljuje u Novom zavetu (a o kojoj se retko kad propoveda) jeste ta da će Isus i njegovi sledbenici sprovoditi novu Svetsku vladavinu – Carstvo Božije (Matej 19:28; Luka 22:28-30; 1Kor 6:2; 2Tim 2:12; Otkr 2:26; 3:21; 5:10; 20:4). Biti svetac u Novom zavetu znači biti postavljen na vlast kraj Mesije u dolazećem Carstvu

Isusova objava o dolazećim presudnim događajima

U svetlosti ovih pozadinskih informacija, Isusova javna objava da će Carstvo Božije uskoro nastupiti, mora biti shvaćena kao upozorenje o velikim budućim presudnim događajima u istoriji. Zapanjujući događaj koga je predvideo Danilo ali i drugi hebrejski proroci, zahtevao je momentalno pokajanje i potpunu promenu načina življenja. Poziv za pokajanje je bio upućen „jer je Carstvo Božije nadomak ruke“ (Marko 1:14, 15), a to je značilo da će mesto u Carstvu biti dodeljeno samo onima koji budu zatečeni kako verno slušaju Boga. Preteći element u proklamaciji Jevanđelja može se videti u apelu Jovana Krstitelja da odmah načinimo preokret po pitanju ponašanja, privatnog i nacionalnog, jer je Carstvo Božije „na domaku“ (Matej 3:2). Misleći na Isusa, Jovan je rekao: „Njegove vile su mu u ruci, i on će temeljno očistiti svoje gumno; i on će sakupiti svoju pšenicu u ambar, ali će plevu spaliti neugasivom vatrom“ (Matej 3:12). Matej opisuje ovu Poruku sasvim istim rečima dok sumira Isusovo učenje. Oba zastupnika Božije reči, Jovan i Isus, pozvali su na pokajanje: „jer Carstvo Božije je nadomak ruke“ (Matej 3:2; 4:17). Poruka je sadržala kako pretnju tako i obećanje – iznenadnu smrt kao užasavajuću posledicu upornog nepokajanja, slavu Carstva onima koji su poslušali Poruku i pripremili se u skladu sa istom. Ova jednostavna tematika upravlja čitavim Novim zavetom. Postoje dve moguće sudbine za ljudska bića – „ambar ili oganj.“ Čovek ili stupa u Carstvo ili biva uništen. Otuda nam dolazi ključni upozoravajući element u hrišćanskom Jevanđelju.

Ispod tog poziva za pokajanjem nalazi se dobro poznati koncept „Dana Gospodnjeg“ koga su predvideli starozavetni proroci. Ovaj dan strašnog

božanskog gneva je stavljen u istu ravan u Novom zavetu sa Drugim dolaskom Isusa da ustanovi obećano Carstvo. Stoga, u dobro poznatoj priči o kukolju, dobro seme su:

„A njiva je svet; a dobro seme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; A neprijatelj koji ga je posejao jeste đavo; a žetva je posledak ovog veka; a žeteoci su anđeli. Kao što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti **na kraju ovog veka**. Poslaće Sin čovečiji anđele svoje, i sabraće iz carstva Njegovog sve sablazni i koji čine bezakonje. I baciće ih u peć ognjenu: onde će biti plač i škrgut zuba. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u **carstvu** Oca svog. Ko ima uši da čuje neka čuje.“ (Matej 13:38-43)

Od ključnog značaja je istaći činjenicu da je dolazak Carstva Božijeg, u kom će pravični „isijavati poput sunca,“ smešten **na sam kraj doba**. U isto vreme kada se pojavi Carstvo, zli će biti bačeni u užarenu vatru. „Carstvo njihovog Oca“ (tj. Carstvo Božije), u kome se pravični javljaju u slavi, očigledno predstavlja novi poredak koji će biti uveden putem suda prilikom kog će zli biti uništeni. Carstvo u ovim stihovima svakako ne predstavlja carstvo sadašnjosti, a još manje „vladavinu Boga u srcu.“ Ono tek treba da se pojavi na „kraju doba.“ Sve ovo se na divan način uklapa sa Carstvom koje je opisano u drugom i sedmom poglavlju Knjige proroka Danila i očigledno je da je Isus ovo učenje preuzeo iz te knjige.

Ove jednostavne činjenice su potvrđene kontekstom u Knjizi proroka Danila, odakle je preuzet Isusov osvrt na isijavanje pravičnih. Ove reči su deo Danilovog predviđanja vaskrsenja mrtvih (Danilo 12:2-3). Upravo tada će se „mnogi među onima koji spavaju u zemljanoj prašini probuditi u večni život“ i tada će pravični „isijavati toliko svetlo kao što bliješti svetlost nebeskog prostranstva“ u Carstvu Božijem (Danilo 12:3). Mi beležimo da su pravični prema Isusu (Matej 13:43) oni „koji dovode do toga da mnogi steknu razumevanje i koji čine mnoge pravičnim“ (Danilo 12:3). Upravo prema „svom znanju će Sluga učiniti mnoge pravičnim“ (Isaija 53:11). Ovo su najvažniji stihovi koji opisuju hrišćanski život. Znanje o Božijem planu vezanim za Carstvo predstavlja suštinsku osnovu hrišćanskog života.

Carstvo koje su iščekivali Isusovi savremenici

Carstvo Božije koje su željno iščekivali Isusovi sunarodnici je bez ikakve sumnje bilo Novi svetski poredak, koji je imao uticaj ne samo na šaćicu učenika već i na čitavu zemlju. „Dan Gospodnji,“ koji je trebalo da uvede to Carstvo, bilo bi kataklizma poput poplave zbog svoje destruktivne moći. Međutim, mimo strašnog suda, obnovljena, regenerisana zemlja treba da iznikne, i zdrava, miroljubiva vladavina treba da se postara da svane zlatno doba svima kojima je dozvoljeno da prežive u novom Carstvu. Za razliku od mnogih modernih publika, oni koji su čuli Isusa kako propoveda o Carstvu, bili bi u potpunosti svesni onoga što su proroci rekli o budućoj velikoj prekretnici u istoriji:

„Smrtnik će se poviti, čovek sniziti; ne praštaj im. Uđi među pećine, skrij se u prašinu, pred užasom Jahvinim, pred sjajem veličanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju. Ohol pogled bit će skršen i bahatost ljudska ponižena. Jahve će se uzvisiti, on jedini - u dan onaj. Da, bit će to dan Jahve nad Vojskama, protiv svih oholih i bahatih, protiv sviju što se uzvisiše, da ih obori; protiv svih cedrova libanonskih i svih hrastova bašanskih; protiv svih gora uznositih i svih bregova uzdignutih; protiv svake visoke tvrđe i svih tvrdih zidina; protiv sveg brodovlja taršiškog i svih brodova raskošnih. Oholost ljudska skršit će se i bahatost ljudska poniziti. Jahve će se uzvisiti, on jedini - u dan onaj, i kumiri će netragom nestati. Uđite u rupe među pećinama i u spilje zemaljske pred užasom Jahvinim, pred sjajem veličanstva njegova, kad ustane da potrese zemlju. U dan onaj: bacit će svaki svoje srebro i zlatne kumire koje sebi načini da im se klanja.“ (Isaija 2:9-20, JB).

Nada da će nastupiti novo doba mira na zemlji, nakon strašnog Dana Gospodnjeg, može biti shvaćena jednostavnim čitanjem onoga što proroci kažu. Očekivanje vezano za Carstvo, sada kada je Isus pokrenuo svoju kampanju za pokajanje i verovanje u Dobre vesti, jasno je dokumentovano kako od strane istoričara tako i od strane teologa. Činjenice koje oni predstavljaju pružaju nezamenljiv vodič ka značenju Isusove omiljene fraze, „Carstvo Božije“. Ako taj termin nije čvrsto ukorenjen u hebrejsko okruženje prvog veka, onda je prilično nemoguće spoznati šta je to Isus zahtevao od nas kada nas je pozvao da se

„pokajemo i poverujemo u Jevanđelje o Carstvu“ (Marko 1:14-15; vidi i Dela 1:3; 1:6; 19:8; 20:25; 28:23, 31). Odvojeno od svog konteksta, Carstvo Božije je ponovo definisano a njegovo biblijsko značenje je skoro u potpunosti zanemareno da bi se ono uklopilo u naše sopstvene religijske ideje i ideale. Prilično je pogrešno, međutim, pripisati ih Isusu ili nazivati ih njegovim Jevanđeljem. Gubitak pravog istorijskog smisla za definisanje hrišćanskog Jevanđelja o Carstvu leži u srcu celokupne naše teološke zabune i podele.

Jedan istaknuti istoričar hrišćanstva opisuje istorijsku postavku koja je neophodna da bi se shvatio uticaj koji su napravili Isus i Jovan krstitelj objavivši Carstvo:

„Očekivanje velikog oslobođenja ... i zlatnog doba pravičnosti i mira i prosperiteta, održavano u životu lekcijama iz Svetog pisma koje su čitane i objašnjavane u sinagogama ... s vremena na vreme bi urodile plodom kod proroka, koji su objavili da je veliki trenutak došao.“³

Svojom objavom, i Isus i Jovan su pozivali kako muškarce tako i žene da se pripreme za buduću božansku intervenciju, Dan Gospodnji, koji je u Novom zavetu ekvivalent očekivanog dolaska Carstva. U učenju Isusa i Apostola dominira iščekivanje budućeg suda i početak Novog svetskog poretka koje stupa odmah nakon tog suda. Svaka reč njihovog podsticanja je usmerena ka tome da nas pripremi za taj veliki događaj. Čitav Novi zavet je priručnik koji sadrži uputstva namenjena onima koji žele da se spremaju da vladaju sa Isusom u dolazećem Carstvu.

Apostolsko propovedanje Jevanđelja o Carstvu Božijem, hrišćanskog Jevanđelja, podrazumeva shvatanje ovog hebrejskog viđenja istorije. Naš problem leži u tome što se od današnje publike stalno zahteva da prihvate „Jevanđelje“ a da pri tom nema nikakvo znanje o hebrejskoj pozadini u okviru koje je Isus propovedao. Ovo dovodi do nerazumevanja koje se može ispraviti samo onda kada oni koji žele da prihvate hrišćanstvo budu podučeni o osnovnom „vokabularu“ Novog zaveta. Nije nikakvo rešenje svesti Jevanđelje

³ G.F. Moore, *History of Religions*, str. 107.

na Poruku isključivo o smrti i vaskrsenju Isusa. **Ovi događaji, zasigurno, garantuju buduće osnivanje Carstva;** ali Carstvo ostaje Carstvo koje su predvideli proroci. Mi još uvek treba da se molimo njegovom dolasku (Matej 6:10). I to je srž Jevanđelja o spasenju (Dela 8:12; 28:23, 31; Matej 13:19; Luka 8:12).

Stalna averzija prema jevrejskoj prirodi Isusa

Kritičari često pokazuju svoju netrpeljivost prema Isusu Hristu, onda kada se suoče sa mesijanskom perspektivom Spasitelja. Mi najlakše možemo da ilustrujemo ovu antipatiju prema mesijanskom Carstvu (i samim tim prema Jevanđelju o Carstvu) ako citiramo školu misli koja poriče to da Knjiga otkrovenja vuče svoje nadahnuće od Isusa Hrista. Za proučavaoce Biblije koji dele ovakvo mišljenje, Otkrovenje je napisao onaj koji:

„Živi na osnovu naučenih rezultata prošlih doba. On je proučavao knjige i gutao ih. On je izvukao svoj veliki eshatološki (koji se odnosi na budućnost) sistem iz tih knjiga ... Sama ova ljudska mudrost koju on proizvodi kao da je Božija reč, i on pokušava da prikrije od sebe svoj uvid u stvarno poreklo knjige time što uverava u svoje božansko poreklo što je glasnije moguće ... Stoga, njegov rad postaje sećanje na propadanje proroštva ... Poslednji čin drame on je opisao u dva stadijuma ... Pre svega, nakon Mesijine bitke, nastupiće hiljadugodišnja vladavina Hrista i mučenika ... Ovo je zaista javna jevrejska eshatologija ... Ovde imamo jedan sasvim potpun povratak na stari poznati nacionalni jevrejski jezik. Hrišćanski narod zauzima mesto jevrejskom, i preuzima njihov prezir prema nejevrejskom narodu... Za takve hrišćane, čitava transformacija koju je Isus pomenuo u vezi Carstva Božijeg bila je uzaludna.“⁴

Toliko o Isusu iz Knjige Otkrovenja! Prema ovom citatu, on je samo jedan Jevrejin neznalica. Nažalost, oni koji pripadaju ovoj školi misli, polaze od pogrešnog shvatanja Isusa i njegove poruke o Carstvu. Onda oni optužuju Isusa (u Otkrovenju) da protivreči njihovom pogrešnom tumačenju! Čini se da

⁴ Paul Wernle, *The Beginnings of Christianity*, 1903, Tom I, str. 364, 372-374, dodat akcenat.

neverovanje sa sobom nosi neizbežnu kaznu: „Ako ne verujete, nećete ni razumeti“ (Isaija 7:9, LXX). Moguće je biti predat moći našeg sopstvenog greha.

Mi citiramo dodatne dokaze o činjenici da je Isusova poruka u knjizi Otkrovenja, a samim tim i njegov čitav mesijanski pogled, odbijen od strane mnogih.

Jedna knjiga zahteva zdravorazumno tumačenje zbog svog karaktera i uticaja na hrišćansku eshatologiju [učenje o budućnosti], pre svega Otkrovenje Jovanovo ... Većina vizija sadrže toliko malo toga što je zaista hrišćansko [lako ih je dao Isus Hrist!] da se ozbiljno sumnja u to da one nisu u potpunosti usvojene iz jevrejskih izvora uz izvesno površno prilagođavanje hrišćanskoj upotrebi. Koji god stepen književne originalnosti se može pripisati autoru, stvar je jevrejska. Vaskrsenje svetaca kako bi uživali u hiljadugodišnjoj vladavini Mesije; rat između Goga i Magoga na kraju milenijuma i njihovo uništenje; opšte vaskrsenje i zadnji sud; novi Jerusalem koji silazi iz raja u svoj svojoj zlatnoj raskoši, čak do reke života i drveća koje svakog meseca rađaju nove plodove i lekovito lišće, otrcane su ideje i zamisli jevrejske eshatologije ... sa svojim telesnim vaskrsenjem i hiljadugodišnjom vladavinom. [Sve ovo je] doneseno u crkvu i rado prihvaćeno ... među hrišćanima neznaalicama. U drugom veku milenijumska eshatologija [verovanje da će sveci vladati sa Hristom hiljadu godina] bila je ortodoksija u Maloj Aziji i širim područjima koji su svoju teologiju preuzeli sa tog izvora; to je vera Irineja. Ona je prošla kroz sve percepcije teologije, i iznova i iznova, rezultovala je epidemijama entuzijazma.⁵

Mi možemo da aplaudiramo ovom izuzetnom sažetku toga što knjiga Otkrovenja očekuje u budućnosti, i da se u isto vreme divimo nonšalantnom načinu kojim se odbacuju novozavetne istine kao nehrišćanske i Isusova vizija kao „otrcana.“

⁵ G.F. Moore, *History of Religions*, str. 144, 145, moj akcenat.

Slabo je poznata činjenica da su „osnivači“ velikog dela protestantskog hrišćanstva takođe smatrali da je Isusova poruka zabeležena u Otkrovenju neprihvatljiva:

Luter je isprva (Predgovor Prevoda Novog zaveta, 1522.) izrazio jaku averziju prema knjizi [Otkrovenja], time što je objavio da za njega ona nije ni proročanska ni apostolska ... On ne vidi da je ona delo Svetog duha. Štaviše, njemu se ne dopadaju zapovesti i pretnje koje pisac iznosi o ovoj svojoj knjizi (22:18, 19), i obećanje o blagoslovu onima koji se pridržavaju onoga što je u njoj napisano (1:3, 22:7), a da ne pominjem pridržavanje toga, i kada postoje mnogo plemenitije knjige kojih se treba pridržavati. Štaviše, mnogi Očevi su odbijali ovu knjigu... „Na kraju, svako misli o njoj šta god je u njegovom duhu. Moj duh ne može da se prilagodi ovoj knjizi, a dovoljan razlog za to što nemam visoko mišljenje o njoj jeste taj što se Hrist u njoj ne propoveda niti se u njoj Hrist može prepoznati, što je ono što jedan Apostol mora pre svega ostalog da učini.“

Kasnije (1534.), Luter je otkrio mogućnost na koju hrišćani mogu da iskoriste ovu knjigu ... ali je još uvek smatrao da je to skriveno, glupo proročanstvo ako se ne protumači, a i ništa se sa sigurnošću ne može protumačiti uprkos mnogim naporima ... On je ostao sumnjičav u vezi toga da ona potiče od apostola, i 1545. on ju je odštampao zajedno sa Poslanicom Jevrejima, Jakovljevom i Judinom poslanicom, kao prilog svom Novom zavetu, a da je pri tom nije uveo u indeks pojmova ... Cvingli (vodeći reformator) smatrao je da Otkrovenje „nije biblijska knjiga“, pa čak i Calvin, koji je veoma uvažavao nadahnutost, ne komentariše drugo i treće poglavlje Jevanđelja po Jovanu i Otkrovenja.⁶

Čitaoci bi trebalo da se osvrnu na izuzetnu činjenicu da su crkve nastavile da ukazuju poslušnost Kalvinu i Luteru, uprkos nekadašnjem otporu u vezi Apokalipse i Luterovom očiglednom odbijanju da poslušna Isusova upozorenja data u Otkrovenju:

⁶ „Otkrovenje,“ *Hejstingsov rečnik Biblije*, Tom IV, str. 241.

„Jer svedočim svakome koji čuje reči proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; I ako ko oduzme od reči knjige proroštva ovog, Bog će oduzeti njegov deo od knjige života, i od grada svetog, i od onog što je napisano u knjizi ovoj.“ (Otkrovenje 22:18, 19).

„Blago onome koji čita i onima koji slušaju reči proroštva, i drže šta je napisano u njemu; jer je vreme blizu.“ (Otkrovenje 1:3).

Ovo što je napisano u Knjizi otkrovenja, teško da istu može da svede na prilog!

Knjiga otkrovenja, kao što je dobro priznato, spaja delove starozavetnog proročanstva i opisuje osnivanje Carstva Božijeg na zemlji koje će se dogoditi onda kada Isus dođe po drugi put. To je prikladan vrhunac očekivanja kako Starog tako i Novog zaveta, i opisuje pobedu Carstva Božijeg nad neprijateljski nastrojenim svetom.

Carstvo Božije, koje je objavio Isus, će konačno stupiti na snagu na zemlji onda kada se oglasi sedmi anđeo:

Kraljevstva ovoga sveta [obratite pažnju na to da nijedna sadašnja nacija nije Carstvo Božije u ovom trenutku] postala su carstva našeg Gospoda i Njegovog Mesije i on će vladati zauvek i daveka ... Mi ti se zahvaljujemo, O Gospode Bože Svemoćni, koji jesi, koji si bio i koji ćeš doći; jer si dobio moć i počeo da vladaš [Vidi i Ps. 97:1 i 99:1 „Gospod je počeo da vlada.“] I nacije su bile ljute i tvoj gnev je došao i kao i trenutak kada treba suditi mrtvima, i kada ti treba da nagradiš svoje slugе proroke i svece i one koji se plaše imena tvog, male i velike; i ti treba da uništiš one koji uništavaju zemlju (Otkrovenje 11:15-18).

Ovo je Carstvo Božije koje je objavljeno u Poruci Jevanđelja i Carstvo za koje hrišćani treba da se mole, „Neka dođe Carstvo tvoje!“ Javnost uglavnom ne zna da kada se moli na takav način, ona predviđa prestanak ljudskih vladavina kako bi mir i harmonija zavladała širom planete. Jedna činjenica je nepogrešivo jasna u Novom zavetu: Carstvo Božije će doći samo kao rezultat božanske intervencije koja će okončati „sadašnje zlo doba“ (Galatima 1:4).

Anti-mesijanska tendencija

Odbijanje knjige Otkrovenja ukazuje na duboko ukorenjenu anti-mesijansku tendenciju u velikom delu tradicionalne teologije. Kada kritičari procenjuju Otkrovenje kao nehrišćansko i kada pokušavaju da ga uklone iz biblijskog kanona, ili „iznova protumače“ tako da se izbegne „jevrejsko“ milenijumsko proročanstvo, oni pokazuju svoju netrpeljivost prema Isusu, čija je sveukupna briga bila da donese mir zemlji i pravdu za sve širom svog Carstva.

Pravi Isus nikada nije napustio proročansku nadu za mesijanskom vladavinom na zemlji. On je znao, međutim, da pobeda Carstva mora da čeka njegov Drugi dolazak u slavi. Stoga, u Novom zavetu, očekuje se da će Dan Gospodnji doći onda kada se Isus vrati „u užarenoj vatri sveteći se onima koji ne znaju Boga“ (2. Solunjanima 1:7). Onda će Carstvo doći; Onda će nade svih doba dostići ispunjenje; onda će samo jecaj onih u agoniji, „Koliko dugo, O Gospode?“ pronaći svoj odgovor. Upravo se ovoj mesijanskoj budućnosti u Novom zavetu pominje stih za stihom. Neko je izračunao da se Drugi dolazak pominje oko 300 puta u Novom zavetu. Taj broj je mnogo viši kada se uračunaju sinonimi za povratak Isusa. Čim se izgubi linija između vernika i svetle budućnosti u Carstvu Božijem, gubi se sama vitalnost vere i poenta učenjaštva biva uništena. Sada, oni koji redovno posećuju crkvu često ne poseduju suštinski nagon za doseganjem obećanog Carstva. Njima nije rečeno šta je zapravo Carstvo. Mnogi njihovi mentori izgleda da nemaju koherentno viđenje po pitanju hrišćanske budućnosti. Postoji nekakav prazan prostor u poslednjem poglavlju njihove knjige koji mora biti ispunjen svim bogatstvima biblijske nade za vladavinom Hrista na zemlji.

Budućnost bez osnova

Mogućnost dolaska buduće vladavine Hrista i vernika na zemlju je deo Poruke Jevanđelja koja je nerazdvojno povezana sa požrtvovanom smrću Isusa i njegovim vaskrsenjem (Dela 8:12; 28:23, 31). Tragično je to što mnogi koji tvrde da su hrišćani omalovažavaju nadu za budućim Carstvom time što je odbacuju kao nekakvu relikviju primitivnog mentaliteta koju mi, našim daleko superiornijim naučnim izgledima, ne možemo da zamislimo da je ne prihvatimo. Tom prilikom, oni postavljaju hrišćansku doktrinu o Carstvu pod

maglu. Hrišćanska budućnost je svedena na nekakav beznačajan ne-događaj i ne smatra se izuzetnim vrhuncem u istoriji za koji je svima naređeno da se pripreme. Činjenica da neće svi preživeti do dolaska Isusa na vlast nije izgovor za zanemarivanje učenja o povratku Mesije. Datum njegovog povratka nikome nije poznat. Oni vernici koji su umrli pre kraja doba će učestvovati u slavi Carstva putem vaskrsenja (1Sol 4:13; 1Kor 15:23; Otkr 11:15-18).

Sledeća pitanja su upućena predstavniku sveštenstva u jednom prezbiterijanskom časopisu. Odgovor koji je on dao ilustruje nevoljnost mnogih da se suoče sa jasnom stvarnošću Isusovih upozorenja o budućnosti:

Pitanje: Zašto postoji toliko malo propovedi o Drugom dolasku u našim crkvama? Da li je to deo našeg verovanja ili ne?

Odgovor: Ne misle svi hrišćani isto kada su u pitanju teološke stvari, ali teško da bi se neko mogao osetiti domaćim u našoj tradiciji a da ne smatra da je Bog Jedan koji je došao, koji je prisutan (Hrist se uzdigao) i koji tek treba da dođe, kako god se budućnost bude odigrala. Shvatiti bukvalno drugi dolazak znači uništiti kako njegovu lepotu, tako i njegov značaj. Ignorirati isti znači izbeći ono što može biti najvažniji deo Jevanđelja kog poznajemo, pošto su prošlost i sadašnjost, relativno govoreći, kratke, dok se budućnost graniči sa večnošću.

Jedna prikladna reakcija na ovaj odgovor javila se u jednom kasnijem izdanju ovog magazina:

Odajem priznanje prečasnog gospodinu za ovaj iluzorni ne-odgovor na pitanje koje smatram veoma ozbiljnim kada je u pitanju Drugi dolazak Isusa Hrista. Ako sam dobro shvatio njegov odgovor, on je zapravo rekao sledeće: „Ne slažemo se svi. Ali ako želite da Vam bude udobno u našem udruženju, moraćete da se složite oko toga da Isus dolazi ponovo, ali ne zaista – jer ako zaista verujete u drugi dolazak vi ćete uništiti njegovu lepotu i značaj. Ali, ne možete ga ignorirati jer je on u budućnosti.“ Zašto ne dati jednostavan odgovor? Zašto priznati da oni koji ne mogu da prime Bibliju bukvalno moraju da produhovljavaju drugi dolazak, jer je to preveliki segment Novog zaveta da bi bio zanemaren?

Ovaj pristup novozavetnoj doktrini o budućnosti je tipičan za mnogo toga što se odvijalo u ime hrišćanskog učenja tokom mnogih vekova. Mnogima je bilo teško da prepoznaju trik igre rečima, kada se direktno odbijanje biblijske doktrine o Carstvu prekriva upotrebom impresivnog „teološkog“ jezika. Ono što je veliki deo tradicionalne teologije učinio sa Drugim dolaskom ne sme se udostojiti terminom „produhoviti“. U njoj je povratak Hrista ispario. Čitava verzija proroka i čitavo Jevanđelje o Carstvu je u opasnosti, ako se ukloni njen dominantni element budućnosti. Čak i Jevanđelje koje predlažu mnogi evangeličari pati od istog odsustva ikakvog pominjanja budućnosti. Evo kako oni definišu evangelizam:

Evangelizovati znači širiti dobre vesti o Isusu Hristu koji je umro za naše grehove i koji se digao iz mrtvih prema Bibliji, i da kao vladajući Gospod on sada nudi oproštaj grehova i oslobađajući dar duha svima koji se pokaju i poveruju.⁷

Čini nam se da nam nedostaju suštinski elementi Jevanđelja kakvo je Isus propovedao. Isus je propovedao Jevanđelje o Carstvu i tek kasnije je dodao informacije o svojoj smrti i vaskrsenju. Isus je govorio o odgovaranju na Poruku Jevanđelje o Carstvu kao suštinskom prvom koraku ka spasenju i besmrtnosti. On je propovedao da se seme besmrtnosti nalazi u Jevanđelju o Carstvu Božijem (vidi Matej 13:19, Luka 8:12, 1. Petrova 1:21-25).

Buduće Carstvo Jevanđelja

Hitan zahtev od strane Isusa da se „pokaje i poveruje u Dobre vesti o Carstvu“ (Marko 1:14, 15. Zašto propovedanje Jevanđelja ne počinje ovim stihom?) podrazumeva shvatanje termina „Carstvo Božije.“ Dokle god Isusova vodeća fraza ostaje nejasna, samo Jevanđelje je pomućeno. Možda je upravo ova nesigurnost oko značenja Isusove proklamacije o Carstvu ono što je navelo evangeličare da iz svojih definicija Jevanđelja izbace svako pominjanje Carstva Božijeg i da se oslone na ono što misle da je pun prikaz spasonosne Poruke:

⁷ Zavet u Lozani, Međunarodni kongres o svetskoj evangelizaciji, Švajcarska, Jul 1974.

smrt, sahrana i vaskrsenje Isusa. Oni imaju običaj da nas upućuju na Pavlove reči u stihovima 15:1-5 Prve Korinćanima.

Sada ću vam obelodaniti, braćo, jevanđelje koje vam propovedam, koje ste takođe primili, u kom takođe stojite, kojim i vi bivate spaseni, ako se pridržavate poruke koju sam vam propovedao i ako ne verujete uzaludno. Jer ja sam vama pružio kao najvažnije [bukvalno „među prvima," NASV margina] ono što sam i ja primio, da je Hrist umro za naše grehe, prema Svetom pismu, i da je on sahranjen i vaskrsnut na treći dan prema Svetom pismu i da se javio Svetom Petru a zatim dvanaestorici ... Bilo da sam to ja ili oni, tako smo mi propovedali a vi verujte.

Važan ključ za razumevanje Pavlove fine izjave o sopstvenoj Poruci Jevanđelja može se pronaći u maloj frazi koja glasi *en protois*, „među stvarima od primarnog značaja“ (stih 3). Poenta je u tome da je upravo vaskrsenje Isusa to u šta su neki Korinćani počinjali da sumnjaju: „Kako neki među vama govore da nema vaskrsenja mrtvih?“ (1. Korinćanima 15:12). Kao odgovor na ovaj poseban problem u verovanju, Pavle je podsetio svoju publiku da su smrt i vaskrsenje Isusa apsolutno od fundamentalnog značaja u Hrišćanskom Jevanđelju. Bez Isusove smrti koja nam je svima obezbedila oproštaj, i bez njegovog povratka iz mrtvih u život putem vaskrsenja, ne može postojati nada za spasenje u budućem Carstvu.

Opasna je greška, međutim, koristiti ovaj stih kako bi se podržalo mišljenje da Isusova smrt i vaskrsenje formira čitavu poruku Jevanđelja. Pavle pažljivo kaže da su ove centralne činjenice propovedane „među stvarima od primarnog značaja“ (stih 3). Međutim, to nije bilo čitavo Jevanđelje. Bilo je tu, u Jevanđelju, i drugih stvari od jednakog značaja, pre svega objava o Carstvu Božijem (Dela 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31). Mi se prisećamo da je Isus propovedao o Carstvu mnogo pre nego što je pomenuo svoju smrt i vaskrsenje (Luka 4:43; vidi i Luka 18:31-34) – što je činjenica koja dokazuje da Carstvo Božije nije sinonim za smrt i vaskrsenje Hrista.

Štaviše, očigledno je da Pavle ovde nije direktno ukazivao na temu Carstva Božijeg kao na budući događaj koji se poklapa sa povratkom Isusa. Korinćani

su prihvatili to verovanje kao deo Jevanđelja spasenja. Stoga, Pavle je u stanju da elaborira doktrinu o Carstvu samo nekoliko stihova kasnije. Nakon što je samo pomenuo budući dolazak Isusa (stih 23), on govori o Carstvu na čijem će čelu biti Isus kada se vrati (stihovi 25-27). Trebalo bi dobro obratiti pažnju na to da Carstvo u koje „krv i meso“ ne mogu da stupe, jer „propadajući ne mogu da naslede nepropadajuće“ (stih 50). Kako bi stupili u Carstvo Božije, hrišćani moraju da budu pozvani iz mrtvih zvukom poslednje trube i da budu promenjeni, u treptaju oka, u besmrtnu osobu (stihovi 51, 52). Ovi stihovi potvrđuju, još jednom, činjenicu da Carstvo Božije dolazi na snagu nakon Drugog dolaska.

Carstvo ima glavno mesto u Poruci Jevanđelja Novog zaveta pored, naravno, jednako suštinskog propovedanja o smrti i vaskrsenju Spasitelja. Biblija se zloupotrebljava onda kada se stihovi 15:1-5 Prve Korinćanima okreću protiv masivnog broja dokaza od suštinske važnosti za Carstvo Božije u proklamacijama pre i posle vaskrsenja (Luka 4:43; Marko 1:14, 15; Matej 4:17; Dela 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31, itd.). Još jednom ćemo morati da naglasimo važnost stiha 8:12 Dela apostolskih (koji se ponavlja u stihovima 28:23, 31 Dela apostolskih) kao Lukinu opsežnu zaključnu izjavu o Poruci Jevanđelja: „Kada su poverovali Filipu dok je propovedao Dobre vesti o Carstvu Božijem u Ime Isusa Hrista, oni su bili kršteni, kako muškarci tako i žene“ (vidi i Matej 13:19; Luka 8:12).

Savremene izjave o Jevanđelju

Definicija Jevanđelja je ponuđena na Konferenciji o evangelizmu u Lozani 1974. godine (citirana u prethodnom tekstu). Ona govori o oproštaju grehova kroz smrt Isusa, o njegovom vaskrsenju i o njegovoj sadašnjoj vladavini u raj. **Ona ne pominje, međutim, Carstvo Božije kao cilj hrišćanskog vernika.** Buduća dimenzija spasenja, toliko istaknuta u Novom zavetu, ovde je odsutna. Ovo odsustvo Carstva izgleda da seče Poruku Jevanđelja na dva dela a pri tom joj i oduzima jak akcenat na Božanskom planu da pošalje Svog Sina nazad **na zemlju da vlada sa svojim sledbenicima u mesijanskoj vladavini** koju su obećali proroci. Novozavetno Jevanđelje se ne bavi isključivo prošlošću i sadašnjošću, već prošlošću, sadašnjošću i budućnošću. Čovek bi mogao, međutim da

uzaludno pretražuje savremene izjave o poruci jevanđelja (traktate, knjige i apele na radiju i televiziji) u potrazi za ikakvom naznakom o budućoj aktivnosti Isusa Hrista. Međutim, Isusov fokus na Jevanđelje nas usmerava ka krajnjem cilju, sticanjem položaja ne „u raju“, već u Carstvu Božijem na zemlji (Danilo 7:27). Teško da bi hrišćanski cilj mogao biti jasnije definisan nego u narednim stihovima: „Blagosloveni da su krotki, jer oni će naslediti zemlju“ (Matej 5:5). „Stvorio si ih da budu Carstvo i sveštenici našem Bogu i oni će vladati na zemlji“ (Otkrovenje 5:10).

Nada Jevanđelja

Gubitak Carstva Božijeg iz hrišćanskog Jevanđelja proizilazi iz gubitka biblijskog viđenja o budućnosti koja formira toliko vitalni deo originalnog hrišćanstva. Vekovima su oni koji redovno odlaze u crkvu bili vrednani da je krajnji cilj njihove posvećenosti Hristu „otići u raj“ nakon smrti. Ovo poimanje je fundamentalno nebiblijsko. Ono potrebu za dolaskom budućeg Carstva na zemlju stavlja u zapećak. U Novom zavetu, nada (druga od tri hrišćanske vrline: vera, nada i ljubav) usmerena je ka veličanstvenoj mesijanskoj figuri. „Nada može biti definisana kao želja za budućim dobrom, praćenim verom u njeno ostvarenje ... **Vera** se jednako odnosi na prošlost, sadašnjost i budućnost, **dok nema sumnje da se u Svetom pismu ona odnosi isključivo na budućnost.**“⁸

Jasna nada se usađuje u um vernika onda kada on čuje poruku Jevanđelja o Carstvu: „Čuli smo za tvoju veru u Hrista Isusa i ljubav koju gajiš prema svim svecima, *zbog* nade koja je za tebe postavljena u raju, o kojoj si prethodno čuo u reči istine, jevanđelju ... baš kao što si je naučio od Epafrasa“ (Kološanima 1:4-7). „U Hristu, takođe, nakon slušanja poruke o istini, Jevanđelja o vašem spasenju – nakon što i vi poverovaste, bili ste zapečaćeni Svetim duhom obećanja, koji je dat nama kao залог za naše nasleđstvo“ (Efescima 1:13, 14). Nekoliko stihova kasnije, Pavle se moli da „oči vašeg srca budu prosvećene, tako da vi možete da znate ono što je **nada** njegovog poziva, što je bogatstvo slave njegovog **nasleđa** u svecima“ (Efescima 1:18). Od ključnog je značaja za vernike da znaju da su pozvani da vladaju sa Mesijom na zemlji dolazećeg Novog poretka.

⁸ „Nada," *Hejstingsov rečnik Biblije*, Tom I, str. 583.

U ovim stihovima, postaje jasno da je buduća nada deo Pavlovog jevanđelja. Apostolski evangelizam je otišao izvan oproštaja grehova i vere u Isusovu smrt i vaskrsenje. On je pred preobraćenike stavio obećanje da će naslediti Carstvo Božije onda kada se Hrist vrati. Poruka Jevanđelja, stoga, koja nije vezana za činjenicu da će u budućnosti Bog sprovesti intervenciju na zemlji i zbaciti sve ljudske vladavine i dodeliti Carstvo Crkvi, nije Jevanđelje Novog zaveta. Nada koju su Kološani usvojili onda kada su čuli Jevanđelje je toliko značajna da Pavle govori o njihovoj ljubavi i veri koja „proizilazi iz nade“. Upravo „zbog nade“ (Kološanima 1:5) koja im je pripremljena u raju, Kološani su razvili veru i ljubav u duhu. Mi treba da obratimo pažnju na to da je njihova nada da će naslediti Carstvo Božije „postavljena u raju.“ Ovo je tipično jevrejsko verovanje da su sve dobre stvari budućnosti već pripremljene u raju za vernike, čekaju da budu otkrivene na zemlji onda kada Mesija dođe (vidi 1. Petrova 1:4-5). Stoga, ostaje činjenica da je hrišćanska nada usmerena, ne ka „odlasku u raj“ nakon smrti, već ka „nasleđivanju zemlje“ (Matej 5:5) i vladanju istom (Otkrovenje 5:10) onda kada se Hrist vrati. Carstvo je pripremljeno u raju. Ali ono će se pojaviti onda kada se Isus vrati.

Mi nećemo napustiti zemlju i otići u raj! Sasvim suprotno: Isus će napustiti raj i vratiti sa na zemlju.

U pogledu ovih činjenica, predlažem da definicija evangelizma predložena na Konvenciji u Lozani bude ispravljena na sledeći način:

Evangelizovati znači proširiti Dobre vesti koje je Bog planirao kao cilj istorije da uspostavi Svoje Carstvo na zemlji onda kada se Isus vrati; da Isus sada nudi oproštaj kroz veru u njegovo Jevanđelje o Carstvu i njegovu iskupljujuću smrt i vaskrsenje. Svima onima koji veruju u poruku Jevanđelja i koji ga slušaju (Dela 5:32), on daje obećanje njegovog Duha sada kao „isplatu unapred“ kako bi ih ojačao u sadašnjem životu da se pripreme za vladajuće pozicije pored Hrista u Carstvu koje će biti ozvaničeno onda kada se on vrati.

Na ovaj način, apostolska orijentacija ka budućem Carstvu je uvrštena u Jevanđelje, oslikavajući šemu Novog zaveta.

Hitna potreba da se popravi okvir Jevanđelja

Isusova poruka je postavljena u okviru jevrejskog, starozavetnog okvira (Matej 5:17). On je došao da donese krajnje značenje Zakona. Za razliku od mnogih savremenih čitaoca Biblije, Isus je verovao u poruku proroka i, sa njima, žudeo za ispunjenjem njihove ujedinjene vizije o dolazećem Carstvu mira. Apel koji je nama upućen, da isto tako verujemo prorocima, je sagrađen na Isusovoj Poruci Jevanđelja. Mi smo navedeni da se pokajemo i da poverujemo u Jevanđelje o Carstvu. Upravo ovde počinje propovedanje Novog zaveta. To je poziv za verovanje u Božiji plan koji se ne svodi samo na to da će On dati Svog Sina kao žrtveno jagnje da umre zbog grehova sveta, već i da će ga poslati nazad da vlada u svom Carstvu (Dela 3:21; 2. Timotejeva 4:1).

Ovo predstavlja izazov da se sada pripremimo za Carstvo koje će biti uvedeno natprirodnim preokretom onda kada se Isus vrati. Neka oni koji su naučno nastrojeni pročitaju Novi zavet imajući u vidu ovu jednostavnu šemu, neka testiraju dokaze, i Biblija će biti sasvim jasna. Ali, čim se Carstvo Božije „iznova protumači“ tako da ono podrazumeva isključivo religijske ideale sadašnjosti, uz obećanje o „raju nakon smrti,“ jasnoća Novog zaveta se gubi. *Čovek ne može da ukloni jevrejski apokaliptički okvir u kom je hrišćansko Jevanđelje postavljeno a da ne sruši čitavu Poruku.* Odsustvo reči „Carstvo“ u savremenim predstavama „Jevanđelja“ svedoči o gubitku suštinskih spasonosnih informacija. Kao što je učenik proučavalac Biblije, član Engleske Crkve, zapazio: „Kada su grčki i rimski umovi, umesto hebrejskog uma, počeli da dominiraju crkvom, dogodila se katastrofa u verovanju i praksi od koje se mi nikada nismo oporavili, bilo po pitanju doktrine bilo po pitanju prakse.“⁹

Oporavak će početi kada Isusova i Pavlova Poruka Jevanđelja bude uvedena:

U to da je centralna tema Isusovog učenja objava o Carstvu Božijem nema nikakve sumnje ... Dobre vesti, Jevanđelje, su upravo to: Carstvo Božije je nadomak ruke: nema sumnje oko ovog pitanja... Jevanđelje je za Carstvo isto što je i pozivnica za proslavu.¹⁰

⁹ Canon H. Goudge, „Poziv Jevreja,“ u *Esejima o judaizmu i hrišćanstvu*.

¹⁰ Charles Guignebert, profesor istorije hrišćanstva, *Isus*, str. 325-326.

5. Carstvo Božije – Božiji plan u svetskoj istoriji

Glavni tekstovi:

„A Gospod reče Avramu, pošto se Lot odeli od njega: Podigni sada oči svoje, pa pogledaj s mesta gde si na sever i na jug i na istok i na zapad. Jer svu zemlju što vidiš tebi ću dati i semenu tvom do veka. I učiniću da semena tvog bude kao praha na zemlji; ako ko uzmože izbrojati prah na zemlji, moći će izbrojati i seme tvoje. Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer ću je tebi dati.“ (1. Mojsijeva 13:14-17).

„A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče: Od mene evo zavet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima. Zato se više nećeš zvati Avram nego će ti ime biti Avraam, jer sam te učinio ocem mnogih naroda; Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe. A postavljam zavet svoj između sebe i tebe i semena tvog nakon tebe od kolena do kolena, da je zavet večan, da sam Bog tebi i semenu tvom nakon tebe; I daću tebi i semenu tvom nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju hanansku u državu večnu, i biću im Bog.“ (1. Mojsijeva 17:3-8).

„A pismo videvši unapred da Bog verom neznabošce pravda, napred objavi Avraamu: U tebi će se blagosloviti svi neznabošci.“ (Galatima 3:8).

„A sada [Izraele] ako dobro uzaslušate glas moj i ušćuvate zavet moj, bićete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja. I bićete mi carstvo svešteničko i narod svet. To su reči koje ćeš kazati sinovima Izrailjevim.“ (2. Mojsijeva 19:5-6).

„A kad ste vi Hristovi, onda ste seme Avraamovo, i po obećanju naslednici. [datog Avraamu]“ (Galatima 3:29).

Vladavina i posedovanje Svete zemlje formiraju osnovu Božijeg zaveta sklopljenog između Njega samog i odabranog naroda, koga pre svih predstavlja Abraham. Kraljevska funkcija Izraela je zavisila, međutim, od njihove poslušnosti. To koliko su oni uspeli da ispune ove visoke zahteve, zabeleženo je u starozavetnoj istoriji Izraelaca. To je često bila priča o neuspehu da se dostignu Božiji standardi, a David je izuzetni primer vladavine koju sprovodi u

saradnji sa Bogom (kada se izuzme nekoliko propusta). Izraelski proroci su takođe dobri primeri poslušnosti prema Bogu i službi u Njegovom velikom planu o Carstvu.

Kao što smo videli, izraelska nacionalna nada, koja je nastavljala da gori čak i za vreme opresije od strane neprijatelja, bila je da će krajnji idealni Kralj, Mesija, na kraju doneti zlatno doba mira u svetu kog su proroci toliko živopisno predviđali. Kada osvane taj veliki dan, Carstvo Božije će doći. Mi znamo da su molitve za dolazak Carstva nuđene stalno u sinagogama u vreme kada je Isus počeo da propoveda. Nemoguće je ne primetiti blisku povezanost ove molitve sa „Gospodovom molitvom“: „Uveličano i prosvećeno neka je njegovo veliko ime u svetu koga je on stvorio prema svojoj volji. Neka on ustanovi svoje Carstvo za vreme vašeg života i u vašim danima i u životnom dobu celokupnog doma izraelskog, brzo i uskoro.“

Kao što je jedan istaknuti nemački teolog rekao: „istinska pozadina Isusovog učenja se može pronaći ... u jevrejskoj misli koja se tiče Boga kao vladara i njegovog Carstva koje predstavlja manifestaciju njegove kraljevske aktivnosti.“¹

Weiss tvrdi da je ovo dominantan akcenat u Starom zavetu i on pokazuje kako jedan takav akcenat sa sobom nosi misao o konfliktu sa svetskim ili ljudskim kraljevskim upravljanjem. Koncept je taj da će Bog pokazati svoju kraljevsku ulogu putem donošenja presude protiv svetskih vladavina. Naspram ove pozadine, mi možemo da vidimo da je za proroke bilo sasvim prirodno ... kada su oni propovedali veliku krizu koja je trebalo da dođe, da ovo čine u obliku proklamacije o dolasku moćnog čina Božijeg u vidu kralja. Nada koja je izražena kod proroka je nada da će nastupiti moćna kraljevska aktivnost Božija pri čemu će njegov narod biti iskupljen, njegovi i njihovi neprijatelji uništeni, i sadašnje zlo stanje stvari (vidi

¹ John Weiss, *Jesus' Preaching of the Kingdom of God*, 1892.

Galatima 1:4, „sadašnje zlo doba“) u potpunosti i zauvek preokrenuto ...
Upravo ova nada leži iza Isusove upotrebe termina Carstvo Božije“²

Čovek kome je suđeno da bude vladar

Tema hrišćanskog Jevanđelja, Carstva Božijeg, vuče svoje korene duboko iz hebrejskog Svetog pisma (koje je nama poznato kao Stari zavet pošto mnogi zakleti hrišćani misle da ovo „stari“ zapravo znači „zastareli“.) Dobro je zapamtiti da je Pavle govorio o Starom zavetu kao o „svetim rukopisima koji vama (hrišćanima) mogu dati mudrost koja vodi do spasenja putem vere koja je u Mesiji Isusu“ (2. Timotiju 3:15). Da bismo bili hrišćani, stoga, mi moramo da steknemo mudrost i shvatanje što možemo pronaći u svetim otkrovenjima hebrejskog dela našeg Svetog pisma.

Prva zapovest koja je data čoveku je bila da „vlada ... nad celom zemljom“ (1. Mojsijeva 1:26). Mi ovde vidimo početak zlatne niti Carstva koja se provlači kroz Bibliju od 1. Knjige Mojsijeve do Otkrovenja. Adamu je dodeljen položaj kao Božijeg zamenika na vlasti. Napravljen prema Božijoj slici i Njegovom liku (1. Mojsijeva 1:26), čovek je „kopija“ Boga, predstava koja odgovara modelu. Reč „slika“ znači „isklesana i izvajana statua koja je idol“, skulptura. Obe reči „slika“ i „lik“ su izrazi koji ukazuju sa čoveka na Boga ... Sam Bog pokazuje sebe kao 'prototipa' i 'originala' čoveka.³

Psalmistu peva o uzvišenom položaju kog je Bog dao čoveku: „Šta je čovek, da ti misliš na njega? I sin čovečji, da ga posećuješ? Jer si ga učinio nešto nižim od Boga i krunisao ga slavim i čašću. Ti si učinio da on vlada nad delima tvojih ruku; sve si stvari stavio pod njegove noge“ (Psalam 8:4-6) Čast i veličanstvo su kraljevski atributi (Psalam 96:6, 10, 13: Odeven čašću i veličanstvom, Bog dolazi da vlada svetom“). Stoga, čovek je stvoren da bude Božiji predstavnik na zemlji. Problem je u tome što „ne vidimo još sve stvari koje su njemu predate“ (Jevrejima 2:8). Ali, čovek će još jednom zavladati svetom na adekvatan način, onda kada se Isus vrati kao obećani drugi Adam.

² Norman Perrin, *The Kingdom of God in the Teaching of Jesus*, str. 19, diskusija o delu Johna Weissa.

³ Friedrich Horst, "Face to Face," *Interpretation*, jul 1950., str. 260.

Nada za vladavinom na Zemlji

Tenzija između „sadašnjeg zlog stanja stvari“ (Galatima 1:4) i nada o dolasku Carstva Božijeg daje osećaj uzbuđenja i drame čitavoj Bibliji. Koherentni „zaplet“ provlači se kroz Sveto pismo. Adam je stvoren uz božansku dužnost. On se „prodaje“ Satani nakon što je nadmudren Đavoljom smicalicom (zakleti zlobnik u drami). Prvi par je, stoga, „glasao“ za zlog vladara i ova tendencija predavanja Satani se prenosi i u naredne generacije. Akumulirana pobuna doseže vrhunac u šestom poglavlju Prve knjige Mojsijeve, gde du se zla anđeoska bića („sinovi Božiji,“ vidi i Psalam 29:1; 89:6; Danilo 3:25; Jov 38:7; Jov 1:6; 2:1) umešala u ljudski genetski sistem, kako bi proizveli rasu divova. Ovo strašno stanje na zemlji poziva na svetsku katastrofu u vidu Poplave, nakon koje samo osam osoba preživi taj sud. Nojevi potomci nisu ništa bolji od svojih prethodnika. Druga rasa tiranina je rođena iz hibridnih „brakova“ između anđela i ljudi (2. Mojsijeva 6:4; 4. Mojsijeva 13:33; vidi i Judina 6; 2. Petrova 2:4).

Božansko rešenje za spasavanje čoveka od ove očigledno nepopravljive zlobe leži u obećanju o „semenu Abrahamovom“ (Hrist, Galatima 3:16). Nada za krajnje oslobođenje od Sataninih vladavina (2. Korinćanima 4:4: Satana je „bog ovog doba“) biće ispunjena samo onda kada „ženino seme“ (1. Mojsijeva 3:15) okonča zauvek naše sadašnje (zle) svetske sisteme. Ovo će se dogoditi kada vlasništvo nad zemljom bude preneto na prave naslednike, Hrista i njegove verne sledbenike. Vladavina nad zemljom je bila suđena čoveku u 1. Mojsijevoj. Ta vladavina će postati stvarnost onda kada drugi Adam – čovek, jer tako je određeno da će biti – preuzme „carstva ovoga sveta“ (Otkrovenje 11:15) i „vlдавine među svojim neprijateljima“ (Ps. 110:2). Sa Mesijom u tom pokretanju nove svetske vladavine biće „oni koji se dobrovoljno prijave na dan [Mesijine] moći“ (Psalmi 110:3). Njegov sveže okrepljen narod, koji uživa u novom životu budući da je vaskrsao, pomoći će Isusu u njegovom zadatku da osnuje novo društvo na zemlji. (Svi savremeni pokreti „Novog doba“ i grupe koje se zalažu za mišljenje da će Crkve upravljati *pre* povratka Hrista su opasna izvrtanja biblijskog plana koji treba da donese mir u svetu.)

Abraham, Zemlja i vladavina Kraljevstvom

Avramu je obećano da će naslediti zemlju (1. Mojsijeva, gore citirana) pod uslovom da se odrekne svega i da postupa prema Božijim naređenjima (1. Mojsijeva 12:1-4). Avram, „otac vernika“, predstavlja „uzornog hrišćanina“ koji pokazuje svoju veru u neviđenog Boga. On je pohvaljen zbog svog uverenja da će, uprkos svim dokazima koji ukazuju suprotno (Rimljanima 4:18), on zaista biti „otac“ obećanog Mesije. Njegovo nasljedstvo je podrazumevalo Carstvo Božije koje nije ništa manje do obećana zemlja koja se širi van granica Izraela do dalekih uglova zemlje: „Jer obećanje dato Avramu ili njegovom semenu da će on naslediti svet nije se moglo ostvariti putem zakona već putem pravičnosti vere“ (Rimljanima 4:13).

Parafraziranje izneto od strane *Međunarodnog kritičkog komentara o Poslanici Rimljanima* prenosi tačan smisao:

Obećanje dato Avramu i njegovim naslednicima širom Mesijanske vladavine, koje nije zavisilo od obrezivanja, i nije zavisilo od Zakona, već od pravičnosti koja je bila proizvod vere. Da je ovo nasljedstvo koje obuhvata čitav svet zaista zavisilo od nekakvog zakonskog sistema, i da je ograničeno na one koji su bili pod tim sistemom, ne bi bilo mesta veri i obećanju.⁴

„Mesijanska vladavina koja obuhvata čitav svet“ je sinonim za Carstvo, koje je glavna tematika hrišćanskog Jevanđelja (Luka 4:43; Marko 1:14, 15; Dela 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31, itd.). Iz toga sledi da su Isus i Apostoli objavili „mesijansku vladavinu koja obuhvata čitav svet“ onda kada su propovedali Jevanđelje. To je vladavina koja treba da se javno manifestuje nakon Drugog dolaska. Svi pokušaji da se ona uvrsti u sadašnjost (osim u smislu da su moć i duh budućeg Carstva već aktivni unapred, jer Isus sada sedi sa desne strane Oca) su dislokacije biblijske šeme i razlog ogromne zabune koja postoji kada je u pitanju Carstvo (i samim tim i samo hrišćanstvo). Mi treba da se molimo „Neka dođe Carstvo tvoje“. To znači da Carstvo još uvek nije došlo!

⁴ Str. 109.

Stih 7:5 Dela apostolskih jednostavno navodi da Abraham, tokom svog života, nije primio ni „kvadratni metar“ svog nasljedstva, iako mu je Bog obećao da će primiti: „Bog je obećao da će ga on dati njemu i njegovim nasljednicima posle njega.“ Stihove 11:8-13 Poslanice Jevrejima bi trebalo pažljivo pročitati:

„Verom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe *u zemlju* koju htede da primi u nasljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. Verom dođe Avraam u *zemlju obećanu*, kao u tuđu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunasljednicima obećanja tog ... U veri pomreše svi ovi *ne primivši obećanja*, nego ga videvši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji.“ (Jevrejima 11:8-13; uporedi 13:14). (Obratite pažnju na to da grad dolazi na zemlju: patrijarsi nisu otišli u njega!)

Trebalo bi pažljivo obratiti pažnju na to da su patrijarsi živeli *u mestu koje im je obećano* (Jevrejima 11:8-9) – mestu koje će jednoga dana naslediti. To mesto nije „svod van nebesa“, već zemljište koje se nalazi na zemlji. To je zemljište kojim treba da vlada Božiji narod. Velika glavna tema celokupnog Svetog pisma je obećanje da će idealna vladavina biti donesena na zemlju onda kada se Isus, kao Mesija, seme Avramovo i Davidovo (Matej 1:1) vrati da vlada. Vreme je da čitaoci Biblije „čuju“ i shvate značaj toga što su pozvani da budu „deca Avramova“, „sunaslednici“ i budući „suvladari“ sa Mesijom.

Matej 5:5: „Blagosloveni neka su krotki jer će oni naslediti zemlju“

Otkrovenje 5:10: „Učinio si da oni budu Carstvo i sveštenici našeg Boga i oni će vladati zemljom.“

Otkrovenje 20:4: „Oni su došli u život [vaskrsenjem] i vladari kao kraljevi sa Mesijom hiljadu godina.“

2. Timotiju 2:12: „Ako patimo sa njim vlašćemo kao kraljevi sa njim.“

1. Korinćanima 3:21: „Sve stvari pripadaju vama.“

Jevrejima 2:5: „Bog nije dodelio anđelima naseljenu zemlju budućnosti, koja je naša tema [već ju je dodelio Isusu i njegovim sledbenicima].“

Ps. 115:16: „Nebesa su nebesa Gospodnja, ali će zemlja biti data ljudskoj deci.“

Otkrovenje 2:26: „Onaj koji prevlada će vladati nacijama.“

Luka 19:17: „Preuzmi deset gradova.“

Matej 25:23: „Vladaj nad mnogim stvarima.“

Ps. 112:1, 2; 111:6; 113:7, 8: „Koliko je blagosloven čovek koji se plaši Gospoda ... Njegovi naslednici će biti moćni na zemlji... On je uputio svoj narod u to koliko su njegova dela moćna time što im je dao nacije u nasleđstvo... On podiže siromašne iz brda pepela da bi ih postavio da sede sa prinčevima, prinčevima svog naroda.“

Stih 2:12 Prve poslanice Solunjanima: „Hodaj na način dostojan Boga koji te zove u Svoje sopstveno Carstvo i slavu.“

Akcenat bi trebalo staviti na činjenicu da je „krotkima“ suđena ova svetla budućnost. Oni vernici koji nastave da prete svojim neprijateljima i ostalim vernicima u drugim zemljama nuklearnim uništenjem bi trebalo da se zapitaju da li pripadaju ovoj kategoriji o kojoj Isus govori. Čak je i Kralj David bio sprečen da sagradi hram jer je kao čovek koji je ratovao oduzeo živote mnogima (1. Dnevnika 28:3). Ovo je važna pouka za hrišćansku Crkvu.

„Služba na planini“ postavlja karakteristike karaktera i ponašanje koje se zahteva od onih koji se nadaju da će naslediti Carstvo. Isus zahteva poslušnost kroz Duha: „Svako ko čuje ove reči moje i postupi prema njima biće poput mudrog čoveka koji gradi svoju kuću na steni“ (Matej 7:24).

Popularna forma takozvane „dispenzacionalističke“ teologije zlobno objavljuje da „služba na planini sama po sebi ne predstavlja crkvenu Istinu.“⁵ Bilo bi teško zamisliti išta što se upečatljivije protivi Isusovim rečima. Mi moramo da jasno kažemo da upravo „služba na planini“ predstavlja istinu za hrišćansku Crkvu, istinu bez koje je nemoguće stupiti u Carstvo. Apostol Jovan je bio i te kako svestan učenja za koje je neko tvrdio da je hrišćansko iako je to učenje poricalo ono što je Isus propovedao: „Ako se iko ne drži okvira Hristovog učenja već ga prevazilazi, on ne može imati Boga sa sobom; samo oni koji se pridržavaju onoga što je on propovedao mogu imati Oca i Sina sa sobom“ (2. Jovanova 9). Vezano za ovo reči jednog vođe Kveker, zapisane davne 1676. godine, mogu nam pomoći da razjasnimo ovu tematiku:

⁵ John Walvoord, Commentary on Matthew.

Ko god može da pomiri ovo „Ne opiri se zlu“ sa „Opiri se zlu silom“; i „Okreni drugi obraz,“ sa „iskvari ih, načini od njih plen, ganjaj ih vatrom i mačem“; ili „molite se za one koji vas progone“ sa „progonite im kaznama, zatočeništvom i samom smrću.“ Ko god nađe način da pomiri sve ovo, može se reći da je pronašao način da pomiri Boga sa Antihristom, svetlost sa tamom i dobro sa zlim.⁶

Carstvo Božije u očima Proroka

U prethodnim lekcijama smo nadugačko citirali hebrejske proroke kako bismo vam pokazali da oni stalno govore o dolasku vremena mira za čovečanstvo pod nadzorom Mesije, Božijeg odabranog Kralja. Velika prekretnica u istoriji će se dogoditi onda kada se Isus „vrati na isti način na koji je otišao u raj“ (Dela 1:11). Svaka reč Novog zaveta je namenjena da nas navede da uložimo maksimalan trud dok se pripremamo za događaj koji treba da svetskoj politici donese najveću promenu ikada. Jezekilj piše o vremenu kada će Bog im reći:

„Ovako veli Gospod Gospod: Evo, ja ću uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraću ih odsvuda, i dovešću ih u zemlju njihovu. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevim, i jedan će car biti car svima njima, niti će više biti dva naroda, niti će više biti razdeljeni u dva carstva. I neće se više skvrniti gadnim bogovima svojim ni gnusobama svojim niti kakvim prestupima svojim, i izbaviću ih iz svih stanova njihovih u kojima grešiše, i očistiću ih, i oni će mi biti narod i ja ću im biti Bog. I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednog pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršavati. I sediće u zemlji koju dadoh sluzi svom Jakovu, u kojoj sedeše oci vaši; u njoj će sedeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovih dovek, i David sluga moj biće im knez do veka. I učiniću s njima zavet mirni, biće večan zavet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namestiću svetinju svoju usred njih navek.“ (Jezekilj 37:21-26).

⁶ Robert Barclay.

„A vi, gore Izrailjeve, pušćaćete grane svoje, i rod svoj nosićete narodu mom Izrailju, jer će skoro doći. Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete rađene i zasevane. I umnožiću u vama ljude, dom Izrailjev sav koliki je, i gradovi će se naseliti i pustoline sagraditi. Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako biste pre; i učiniću vam dobra više nego pre; i poznaćete da sam ja Gospod. I dovešću k vama ljude, narod svoj Izrailja, i naslediće vas, i bićete im nasljedstvo, i nećete ih više zatirati. Ovako veli Gospod Gospod: Što vam govore da ste zemlja koja proždire ljude i zatire svoje narode, Zato nećeš više proždirati ljudi, i naroda svojih nećeš više zatirati, govori Gospod Gospod. I neću dati da se više u tebi čuje sramota od naroda, i ruga od naroda nećeš više podnositi, i nećeš više zatirati svojih naroda, govori Gospod JHVH.“ (Jezekilj 36:8-15)

Osijina vizija o veličanstvenoj budućnosti Izraela nije ništa manje inspirativna i jasna. Pre svega, Bog navodi ljude da se pokaju:

„Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svom, jer si pao svog radi bezakonja. Uzmite sa sobom reči, i obratite se ka Gospodu; recite Mu: Oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i daćemo žrtve usana svojih. Asirac nas ne može izbaviti, nećemo jahati na konjima, niti ćemo više govoriti delu ruku svojih: Bože naš; jer u Tebe nalazi milost sirota. Isceliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnev moj odvratiti od njega. Biću kao rosa Izrailju, procvetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao drveta livanska. Raširiće se grane njegove, i lepota će mu biti kao u masline i miris kao livanski. Oni će se vratiti i sedeti pod senom njegovim, rađaće kao žito i cvetaće kao vinova loza; spomen će mu biti kao vino livansko. Jefreme, šta će mi više idoli? Ja ću ga uslišiti i gledati; ja ću mu biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod. Ko je mudar, neka razume ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putevi Gospodnji, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će pasti na njima.“ (Osija 14:1-9)

„I tada će gore kapati slatkim vinom, i humovi će se topiti od mleka, i svim potocima Judinim teći će voda, i izaći će izvor iz doma Gospodnjeg i natopiće dolinu Sitim. Misir će opusteti, i edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinim, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.

A Juda će stajati doveka i Jerusalem od kolena do kolena. I očistiću krv njihovu, koje ne očistih; i Gospod će nastaviti u Sionu.“ (Joilo 3:18-21)

Ova obećanja će naći ispunjenje nakon velikog Dana Gospodnjeg opisanog u prethodnim stihovima (Joilo 3:15-17). Na sličan način, sudbinu Izraela iscrtava i Amos:

„Gle, oči su Gospodnje upravljene na ovo grešno carstvo da ga zatresem sa zemlje; ali neću sasvim zatrti dom Jakovljevi, govori Gospod. Jer, evo, ja ću zapovediti i razmetaću među svim narodima dom Izrailjev kao što se razmeće žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju. Od mača će poginuti svi grešnici između mog naroda, koji govore: Neće doći, niti će nas zadesiti zlo. U to ću vreme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriću mu pukotine, i opraviću mu šta je razvaljeno, i opet ću ga sagraditi kao što je bio pre, Da bi nasledili ostatak edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji čini ovo. Evo, idu dani, govori Gospod, kad će orač stizati žeteoca, i koji gazi grožđe sejača, i gore će kapati slatkim vinom, a svi će se humovi rastapati. I povratću roblje naroda svog Izrailja, i opet će sagraditi puste gradove i naseliće se, i nasadiće vinograde i piti vino iz njih, i načiniće vrtove i jesti rod iz njih. I posadiću ih u zemlji njihovoj, i neće se više iščupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj.“ (Amos 9:8-15).

Obnova svih stvari

Moćna propoved koju je Petar izneo neposredno nakon dana Duhova okončala se tipičnim izazovom za pokajanje. Formula evangelizma nije ništa manje prikladna za današnje doba:

„Pokajte se dakle, i obratite se da se očistite od greha svojih, da dođu vremena odmaranja od lica Gospodnjeg, I da pošalje unapred narečenog vam Hrista Isusa, Kog valja dakle nebo da primi do onog vremena kad se sve popravi [obnovi], što Bog govori ustima svih svetih proroka svojih od postanja sveta.“ (Dela 3:19-21).

Ključna reč „obnova“ njegovoj publici dočarava čitav skup obećanih blagoslova Mesijanskog doba koje će doći. Nešto malo ranije, učenici, koji su bili punopravni primerci Jevanđelja o Carstvu Božijem (Dela 1:3), postavili su pitanje, očigledno uzbuđeni: „Da li je ovo vreme kada ćeš obnoviti Carstvo Izraelu?“ (Dela 1:6).

Vreme velike obnove nije otkriveno, jer je sam Isus objavio da ne zna (i zaista nije znao, Marko 13:32 – činjenica koja bi trebalo da okonča svaku tvrdnju da je on sveznajući!) tačan datum svog povratka da ozvaniči Carstvo. Činjenica o dolazećem obnovljenom Carstvu, naravno, nikada nije dovedena u pitanje. Tačno vreme nije deo Božijeg otkrovenja, iako je Isus do detalja dao znakove o dolazećoj svetskoj transformaciji (Matej 24), zasnivajući svoja predviđanja na već postojećim Danilovim predviđanjima.

Isus je svakodnevno govorio o „Životu doba koje će doći“ (koji je neadekvatno preveden kao „večni život“ ili „život doveka“, pokazujući znakove grčkog paganskog uticaja i gubitak vizije o Carstvu). U Novom svetu Carstva, Apostoli treba da uživaju i imaju rukovodeće položaje u Mesijanskoj vladavini (Matej 19:28). U stihu 3:21 Dela apostolskih, Petar uverava naciju, i one među nama koji će postati deo novog „Izraela Božijeg“ – Crkve (Galatima 6:16), da će ceo svet iskusiti sveukupnu obnovu onda kada se Mesija, koji je trenutno zadržan u raju, vrati da preuzme svoju vladajuću poziciju. Zar Isus nije objavio da je on rođen da bude Kralj?

„Da, ja sam Kralj. Ja sam rođen za ovo; Došao sam na svet zbog ovoga: da svedočim o Istini, i svi koji su sa ove strane istine treba da čuju moj glas“ (Jovan 18:37). Ovo je stih iz Jovanovog jevanđelja koji je paralelan stihu 4:43 Jevanđelja po Luki, gde je Isus opisao svoju čitavu svrhu time što je rekao da je on došao da propoveda Jevanđelje o Carstvu. Pred Pilatom, on je rekao da je svedočenje o sopstvenom kraljevskom položaju razlog čitave njegove misije. Propovedanje o Carstvu i Isusu kao Kralju je „istina.“

Carstvo Božije i Carstvo Satanino

Carstvo o kome je Isus govorio „nije sa ovoga sveta“ (Jovan 18:36). Moćna propagandna kampanja je predugo sprečavala obične biblijske čitaoce da „čuju“ značenje fraze „ne sa ovog sveta“. Na nesreću, oni su ubeđeni da veruju da Isusovo Carstvo nikada neće biti smešteno na Planeti Zemlji! Jednim jedinim stihom, mnogi izgleda žele da se suprotstave viziji svih proroka (i mnogim novozavetnim stihovima), opisujući dolazak Carstva Božijeg na ovu zemlju. Isus je mislio da njegovo Carstvo ne vuče svoje poreklo iz sadašnjeg zlog sistema – „sveta.“ Razlog za ovo je jednostavan. Satana je vladar ili „princ“ (koji postupa samo u okviru granica koje mu je postavio Bog) svih sistema vladavina koje su organizovane pre dolaska Carstva pri Isusovom povratku. To je od fundamentalnog značaja za biblijsko hrišćanstvo i iznova i iznova je objavljivano u Novom zavetu:

Satana je rekao: „Daću ti svu ovu moć i slavu ovih carstava, jer su ona meni data a ja ću ih dati kome god ja odaberem. Klanjaj mi se, onda, i sve će biti tvoje“ (Luka 4:6, 7).

„Bog ovoga sveta je zaslepio umove nevernika“ (2. Korinćanima 4:4).

„Čitav svet leži u rukama onog Zlog“ (1. Jovanova 5:19).

„Drevna Zmija, poznata kao Đavo ili Satana, vara ceo svet“ (Otkrovenje 12:9).

„Hrišćanska bitka se vodi protiv Vladavina i Sila iz kojih proizilazi tama ovog sveta, duhovna armija zla u nebesima“ (Efescima 6:12).

Priroda Satanine varljive tiranije je daleko suptilnija nego što mnogi smatraju. Ona zadire duboko u polje „religije“, u kojoj su „lažni apostoli, iskvareni radnici, prerušeni u Hristove apostole. U vezi toga nema ničeg neočekivanog; ako sam Satana ovde prerušen u anđela svetlosti, nema potrebe da vas iznenade njegove sluge koje su, takođe, prerušene u sluge pravičnosti“ (2. Korinćanima 11:13-15).

Nada za životom u obećanoj zemlji

Novi zavet je pretrpan nadom da će se Isus vratiti da oslobodi svet pritisaka i problema. Upravo zato što će „ljubav mnogih će se ohladiti“ kako se kraj doba približava (Matej 24:12), sada više nego ikada postoji potreba za detaljnim proučavanjem Biblije i posledičnim hrišćanskim ponašanjem zasnovanim na učenju Isusa.

Kako bi podržao vernike u najmračnijim trenucima, Bog ih je uverio da će dobiti „radost koja je postavljena pred Isusa“ (Jevrejima 12:2). Ovo je bila nada da će večno živeti u Carstvu Božijem, obećanoj zemlji. Koliko malo značaja savremeni čitaoci Novog zaveta pridaju ovoj zemlji! Pagansko poimanje o besmrtnoj duši, koja odlazi u raj nakon smrti uništilo je biblijsku nadu za vaskrsenjem u obećano nasledstvo koje podrazumeva jednu sasvim novu zemlju.

Vodeći proučavalac Biblije opisuje fundamentalni značaj ovog zemljišta u Biblijskoj veri:

U prvobitnom obećanju koje je dato Abrahamu, sadržaj obećanja se sastoji od nasledstva, blagoslova i zemlje ... Štaviše, Izrael treba da postane velika nacija. Stoga, obećanje je dato kako bi se prorekao uspeh Davidovog carstva ... Zavet sklopljen između Jahve i Davida onda kada je on postavljen u Hebronu (2. Carevima 5:1ff) oslikava Abrahamov zavet... Obećanje Avramu da će naslediti zemlju je apsorbovano u zavet dat njemu ... Božansko obećanje Abrahamu je bilo kamen temeljac na kome se čitava naknadna istorija zasniva ... U prvih šest knjiga Biblije, u svoj njihovoj širokoj kompleksnosti, vlada tema o ispunjenju obećanja datog Abrahamu u kananskoj naseobini. Glavna svrha ovog dela jeste da predstavi u svom celokupnom biblijskom i teološkom značaju *ovaj jedan vodeći koncept*, u odnosu na koji svi drugi koncepti prvih šest knjiga Biblije imaju pomoćnu ulogu. Od svih obećanja koja su data patrijarsima, ono vezano za zemlju je bilo najistaknutije i odlučujuće ... Za prvih šest knjiga Biblije *zemlja je obećana zemlja* i to bez izuzetka ... Prvih pet knjiga Biblije su ostale kamen temeljac otkrovenja za Jevreje. *Obećanje vezano za zemlju* je usađeno u te knjige. Nepoštovanje zapovesti koje je dao Jahve, kroz mešovite brakove sa stanovnicima zemlje (Kananske) neumitno bi podstaklo povlačenje podrške Gospoda i gubitka zemlje.

Jedna stvar je sasvim jasna: briga oko zemlje i nada vezana za tu zemlju javlja se u mnogim mestima u Starom zavetu mimo prvih šest knjiga Biblije. Dok se obećanje smatra ispunjenim po pitanju naseobine (vidi dela 7:17 – obećanje dato Avramu je delimično ispunjeno) ta naseobina se nije smatrala potpunom naseobinom (vidi Dela 7:5 – Abraham nikada nije

primio obećanu zemlju) ... Obećanja koja su ispunjena u istoriji, samim tim, nisu lišene svog sadržaja, već ostaju kao obećanja na različitom nivou... Obećanje o zemlji se uvek iznova proklamuje, čak i nakon njegovog ispunjenja ... Obećanje i ispunjenje čine veliki deo Starog zaveta, a tradicija, ma koliko se ona promenila, nastavlja da sadrži nadu u *život u zemlji*.⁷

Isus, čije je učenje ukorenjeno u Stari zavet, nije ni na trenutak napustio nadu o obnovljenoj zemlji. Zaista, čitava njegova svrha je da pokrene muškarce i žene da preorijentišu svoje živote sada dok se pripremaju za dolazak obećane zemlje Carstva Božijeg. Ovo je izazov hrišćanskog Jevanđelja, koje obećava da će „krotki naslediti zemlju“ (Psalm 37:11, koji se citira u stihu 5:5 Jevanđelja po Mateju).

Jedna ujedinjujuća tema vezuje sve delove Svetog pisma. Njena centralna struktura je mandat vladavine dat ljudima (1. Mojsijeva 1:26), obnovljena Abrahamu, Isaku i Jakovu (1. Mojsijeva 12ff), potvrđena u kući Davidovoj (2. Samuilova 7) koja dostiže svoj vrhunac u obećanom Mesiji, Isusu. Nije ni čudo, onda, što Matej predstavlja Isusa kao „Sina Davidovog, sina Avramovog“ (Matej 1:1). Nije ni čudo da Luka gradi svoja dva traktata (Jevanđelje po Luki i Dela apostolska) oko obećanja o „Carstvu i stvari koje se tiču Isusa“ (Luka 1:32-35; Dela 8:12, 28:30, 31). Biblijska priča se tiče pitanja o prevlasti. Ko će biti na čelu zemlje? Čovekova nemogućnost da stvori pravično društvo na zemlji može biti ispravljena samo njegovim prihvatanjem Isusove vladavine, pre svega u našim životima sada, i na kraju kao svetske vladavine koja će nastupiti onda kada se Mesija vrati.

Takve su, ukratko rečeno, Dobre vesti o Carstvu Božijem, to jest hrišćansko Jevanđelje. Stupanje u odnos sa Jednim Bogom Izraela putem Njegovog Sina, Mesije, počinje verovanjem u Jevanđelje o Carstvu kao i sa prihvatanjem iskupljujuće smrti Isusa u cilju ispravljanja naših grehova. Pokajanje uključuje verovanje u posvećenost biblijskom otkrovenju o Božijem planu u istoriji koji je otkriven od Postanja do Apokalipse (Otkrovenja). Ovo uključuje, kao što je

⁷ W.D. Davies, *The Gospel and the Land*, 1974, str. 19-25, 36, dodat akcenat.

dobro poznato, to što je Isus umro kako bi nas iskupio. Isus je umro umesto nas. Krštenje prati inteligentno verovanje u Dobre vesti (Dela 8:12). Sledi to da mi moramo da istrajemo do samog kraja, u nadi da ćemo naslediti zemlju (Matej 5:5) koja je ista kao i nasleđivanje Carstva Božijeg (2. Petrova 1:11). To nasleđstvo leži u budućnosti, u to nema sumnje. Ne može se primiti sve do Isusovog povratka.

U našoj narednoj lekciji, mi se nadamo da ćemo pokazati da je Carstvo Božije u Bibliji pre svega Carstvo koje treba da stigne u budućnosti kada se Isus vrati. Tek na drugom mestu, i u drugačijem smislu, može se reći da je Carstvo već prisutno. Dosta nedoumica bi moglo da bude izbegnuto da smo bez ikakve sumnje prihvatili izjavu datu u stihu 21:31 Jevanđelja po Luki: „Kada vidite sve ove stvari (kataklizmu povezanu sa krajem doba) kako se dešavaju, znajte da Carstvo Božije samo što nije došlo“.

Bio je to divan san hebrejskog proročanstva da će u kasnijim danima Carstva Božijeg ili Carstva Mesijinog prekriti granice ljudskih vladavina, i na kraju prekriti čitavu zemlju ... Proročanstvo neumorno govori o Zlatnom dobu koje će doći u dalekoj budućnosti, kada će se senke podići i nova Zora preuzeti čitav svet ... Ne čudi što je termin Carstvo Božije bio jedan od uobičajenih termina tih doba, zlatni kovčeg koji u sebi sadrži san o obnovljenom hebrejstvu.⁸

⁸ Henry Burton, *St. Luke*, str. 251.

6. Carstvo Božije – Događaj rezervisan za budućnost

Glavni tekstovi:

„Onde će biti plač i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijem, a sebe napolje isterane. I doći će od istoka i zapada i severa i juga i sešće za trpezu u carstvu Božijem.“ (Luka 13:28-29).

„Zaista vam kažem: više neću piti od roda vinogradskog do onog dana kad ću ga piti novog u carstvu Božjem.“ (Marko 14:25).

„Jer vam kažem da neću piti od roda vinogradskog dok ne dođe carstvo Božije.“ (Luka 22:18).

„Tako i vi kad vidite ovo [ove kataklizmične događaje koji će se dogoditi na kraju doba] da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.“ (Luka 21:31).

„Neka dođe Carstvo tvoje!“ (Matej 6:10).

„U to vreme, govori Gospod, sabraću hrome, i skupiću odagnane i kojima zlo učinih. I učiniću od hromih ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod će carovati nad njima na gori Sionu odsada i doveka. I ti, kulo stadu, steno kćeri sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri jerusalimske.“ (Mihej 4:6-8).

Naša diskusija u prethodnim lekcijama bila je usredsređena na fundamentalni koncept Carstva Božijeg, teme hrišćanskih Dobrih vesti. Lako je na osnovu Svetog pisma pokazati da **je Isus sagradio čitavu svoju misiju i službu na ideji o Carstvu**. Stoga, razoružavajuće je, u najmanju ruku rečeno, da savremeni evangelizam ima malo toga da kaže o Carstvu. Čini se da samo Jevanđelje biva ugroženo onda kada se Carstvo eliminiše iz Poruke. Iskreni tragač za Istinom će pronaći ovu zabrinjavajuću razliku između onoga što su propovedali Isus i Apostoli kao Dobre vesti i onoga što je danas prisutno kao Jevanđelje, što je podstrek da se pokrene dodatna potraga za dragocnim informacijama koje vode do spasenja.

Kritičari Novog zaveta se obično slažu da se Carstvo Božije u Isusovom učenju pominje i kao budućnost i kao sadašnjost. Pokušaji da se malo preciznije definiše Carstvo zatrovani su tendencijom da se fokusiramo skoro isključivo na sadašnjim aspektima Carstva. Buduće Carstvo se obično odbacuje uz nejasno pominjanje „konzumiranja“ istog.

Buduća dimenzija Carstva je primarna u Novom zavetu. Nijedan stih ne navodi da su hrišćani nasledili Carstvo Božije. To ne može da se dogodi sve dok se Isus ne vrati. Carstvo predstavlja cilj svakog hrišćanskog truda. Duh Carstva, propovedanje i obećanje Carstva su prisutni kad god se poveruje u Jevanđelje o Carstvu. Ali, Carstvo kao vladavina Isusa na zemlji predstavlja budućnost. Mi možemo da imamo vremensku prognozu za jun u aprilu, ali dolazi do zabune ako kažemo da je jun zaista u aprilu.

Nemoguće je razumeti značenje Isusovog omiljenog termina „Carstvo Božije“, ako u potpunosti ne obratimo pažnju na izuzetan broj mesta gde se Carstvo pominje kao **dogadjaj koji će se odviti u budućnosti**.“ Čini se da postoji tolika netrpeljivost prema ovoj suštinskoj novozavetnoj činjenici da su čitaoci Biblije skoro u potpunosti fiksirani isključivo na stihove 17:20, 21 Jevanđelja po Luki kao svoje omiljene tekstove o Carstvu:

Nakon što su ga Fariseji pitali kada će Carstvo Božije doći, on im je odgovorio: „Carstvo Božije ne dolazi znakovima koji se mogu videti; niti će oni reći: 'Gle, evo ga,' ili 'Eno ga!' Jer pazi, Carstvo Božije je u tvojoj sredini.'

Ako čitamo ovaj stih a pri tom isključimo brojne stihove koji opisuju Carstvo kao budući događaj povezan sa Drugim dolaskom, možemo zaključiti da je Carstvo bilo pre svega prisutno u svom Kralju, Isusu, ili, ako sledimo prevod Daničića i stih 17:21 Jevanđelja po Luki, ono je „unutra u vama,“ tj. u tvom srcu. To je pogrešno kada je u pitanju prevod ovog stiha, pošto Isus nigde drugde nije pominjao Carstvo kao nešto unutrašnje, što se nalazi u ljudskom srcu. Bolji je prevod Jerusalimske Biblije koja piše „kraljevstvo je Božje među vama!“

Ukoliko se uzme u obzir kontekst koji sledi neposredno posle ovoga, stihovi 17:20-21 Jevanđelja po Luki, postaje jasno da će dolazak Sina Čovečjeg (za šta Luka kasnije kaže da je dolazak Carstva Božijeg – Luka 21:31) biti „poput munje, kada bljesne na jednom kraju neba, obasja i drugi kraj neba... Na dan kada je Lot otišao iz Sodome, vatra i sumpor su padali sa nebesa i uništili su ih sve. Isto će se dogoditi na dan kada Sin Čovečji bude otkriven“ (stihovi 24, 29, 30). U jednom kasnijem poglavlju, Luka beleži sledeće Isusove reči:

„I biće znaci u suncu i u mesecu i u zvezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. Ljudi će umirati od straha i od čekanja onog što ide na zemlju; jer će se i sile nebeske pokrenuti. I tada će ugledati Sina čovečijeg gde ide na oblacima sa silom i slavom velikom. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. I kaza im priču: Gledajte na smokvu i na sva drveta; Kad vidite da već poteraju, sami znate da je blizu leto. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.“ (Luka 21:25-31)

Sa ovim dokazima pred nama, potpuno je nemoguće svesti Carstvo Božije na prisustvo Mesije u Izraelu u prvom veku, a kamoli na religijski ideal ustanovljen u srcu.

Isus je isto tako mogao da kaže, kao što savremeni prevodi potvrđuju, da je on kao Kralj bio „među njima,“ i da oni nisu uspeli da prepoznaju Carstvo kakvo je on predstavio. Drugi proučavaoci Biblije tvrde da stih 17:21 Jevanđelja po Luki znači da će Carstvo, onda kada dođe, biti svuda vidljivo i da neće biti nešto što je skriveno.

Carstvo Božije za Luku i druge novozavetne pisce je pre svega vladavina Boga koja će biti nametnuta zlom svetu moćnom intervencijom Isusa na kraju doba. Ako se mi ne pomirimo sa ovom fundamentalnom činjenicom iz Starog i Novog zaveta, mi ćemo Isusovom učenju oduzeti motivacionu dinamiku – potrebu da se svi mi sada pripremimo za taj veliki dan. Svi mi moramo da se suočimo sa Mesijom, i da posvedočimo o svojim delima, bilo kroz vaskrsenje ili opstanak do njegovog dolaska.

Da li je Carstvo došlo?

Važno je da mi ispitamo ogroman broj dokaza vezanih za Carstvo Božije kao novi stadijum u svetskoj istoriji **koji treba da bude uveden onda kada se Isus vrati**. Govoriti o ovome kao o „konzumiranju“ Carstva je sasvim pogrešno. Novi zavet kaže da će *sadašnje zlo doba* biti „progutano“ (tj. okončaće se, Matej 24:3) onda kada se Isus vrati. Carstvo Božije će tada biti javno manifestovano. Ono će onda biti ozvaničeno kao vladajuće telo Novog doba. Pošto Carstvo Božije stupa na snagu samo onda kada se Isus vrati, zbunjujuće je reći da je ono već došlo. Njegov dolazak leži u budućnosti.

Mi treba stalno da se molimo „Neka dođe Carstvo tvoje!“ (Matej 6:10; Luka 11:2). Moramo da pazimo da ne razvodnimo značaj ove molbe time što ćemo od nje napraviti nešto poput „neka raste Carstvo tvoje,“ „neka se širi tvoje carstvo“ ili „neka tvoje carstvo bude usavršeno.“ Za Isusa i učenike, Carstvo **još uvek nije došlo**. Hrišćani žude za dolaskom ovog carstva i mole se da ono bude ustanovljeno tako da Božija volja može da bude sprovedena na zemlji.“ Molba sadrži savršenu definiciju Carstva. To je stanje stvari na zemlji koje će nastati onda kada Božiji putevi budu ispraćeni. To stanje stvari, međutim, ne može da bude ostvareno širom sveta sve dok Satana ne bude proteran sa svog sadašnjeg položaja gde je on „bog ovoga doba“ (2. Korinćanima 4:4). Uklanjanje Satane mora, prema božanskom planu, da čeka povratak Mesije. Takvo je viđenje sveta koje prožima čitav Novi zavet.

Gospodova molitva je usmerena na dolazak Carstva u budućnosti. Mi treba da svetimo Božije ime. Mi treba da se sa strahopoštovanjem ophodimo prema čitavom Njegovom planu vezanom za Carstvo, u Isusu. Božije ime se odnosi na čitavo otkrovenje Njega samog koje nam je On dao u Bibliji. Naš prvi prioritet u molitvi jeste da zatražimo dolazak Carstva onda kada se Isus vrati. Carstvo je onda opisano kao nov raj i zemlja, kada je Božija volja obavljena na zemlji i u raju. Može se desiti da zahtev za „dnevni hlebom“ znači „za sutrašnje“ buduće Carstvo. Nas sada treba duhovno podržati kako bismo nastavili svoje versko putovanje ka Carstvu. Molitva se završava zahtevom za oslobođenje iz vremena iskušavanja koje prethodi vremenu Carstva i od „onog zlog“, gde se verovatno misli na Đavola a ne na zlo u opštem smislu.

Pokušaji onih koji sebe nazivaju hrišćanima da donesu Carstvo pre unapred određenog vremena, moraju se okončati neuspehom. Isus je uvek funkcionisao unutar svesti o onome što „mora da se nalazi“ u okviru Božijih namera. Hrišćanska zajednica, kao celina, ignorisala je božanski program i čak je pokušala (od vremena Konstantina) da ustanovi sebe kao Carstvo Božije koje sada vlada, ponekad u saradnji sa sekularnom državom. **Jedna takva stvar je u potpunosti nemoguća kada se uzme u obzir viđenje sveta u Novom zavetu.** Satana je sada „vladar ovog svetskog sistema.“ Nacije u ovom trenutku definitivno nisu hrišćanske, definitivno nisu Carstvo Božije. Rukovanje sa Satanom u pokušaju da pretvorimo njegova carstva u carstva Božija osuđeno je na neuspeh. Oni koji krenu ovim putem jednostavno postaju „prijatelji sveta“ i, kao posledica toga, „neprijatelji Božiji“ (Jakovljeva 4:4). „Šta ja imam sa suđenjem (to jest rukovođenjem) strancima?“ -reče Pavle (1. Korinćanima 5:12). Hrišćansko rukovođenje je sada svedeno na telo vernika: „Zar vi ne rukovodite onima koji su unutar Crkve?“ (1. Korinćanima 5:12).

Sistemi verovanja koji sada pokušavaju da uvedu Carstvo Božije na politički način – takozvana teologija prevlasti – ne predstavljaju Isusova učenja o Carstvu.

Dolazak Carstva

Sigurno je to da u Novom zavetu Carstvo još uvek nije „došlo“. Obraćajući se učenicima neposredno pre svoje smrti, Gospod Mesija je rekao da ne očekuje da će ponovo piti vino iz čaše za Pašu sve dok ne dođe Carstvo: „Jer govorim vam, ja neću piti tečnost ploda vinove loze od sada pa sve dok Carstvo ne dođe“ (Luka 22:18).

Štaviše, Josif iz Arimateje, koji je bio Isusov učenik (Matej 27:57), **čekao je Carstvo Božije da dođe**, nakon raspeća i nakon istorijske službe Isusove: „I pogledajte čoveka pod imenom Josif, koji je bio član sabora, dobar i pravičan čovek (on nije pristao na njihov plan i dela), čovek iz Arimateje, grada Jevreja, koji je čekao Carstvo Božije ...“ (Luka 23:50, 51; Marko 15:43).

Kleopa govori u ime očigledno frustriranih učenika kada, nakon vaskrsenja Isusa, on izrazi njihovu nadu da će „Isus biti taj koji će iskupiti Izrael“ (Luka

24:21). Iskupljenje Izraela je povezano u njihovim umovima sa dolaskom Carstva na snagu. Taj događaj je još uvek bio deo budućnosti.

Potvrda Lukinog shvatanja da Carstvo nije došlo sa Isusovom službom može se pronaći u stihu 21:31 Jevanđelja po Luki. Dramatični događaji koji će dovesti do povratka Sina Čovečjeg u moći i slavi nagovestiće dolazak Carstva Božijeg: „Kada vidite sve ove stvari kako se dešavaju, znajte da je Carstvo Božije na domaku“ (Luka 21:31, Biblija Dobrih vesti).

Plemić u priči u devetnaestom poglavlju Jevanđelja po Luki

Priča u devetnaestom poglavlju Jevanđelja po Luki, koja nosi ključni značaj, postavlja Carstvo Božije u budućnost i povezuje isto sa dolaskom Isusa da vlada. Plemić (Isus) treba da ode u daleku zemlju (to jest do Oca u raj) da primi svoj autoritet da vlada, a zatim da se vrati kao kralj i inicira Carstvo. Ovu informaciju je dao Isus kako bi ispravio pogrešno razumevanje da će se Carstvo „*momentalno* manifestovati“ (Luka 19:11). Prema Isusu, nema sumnje u to da će se Carstvo javiti, ali ne u neposrednoj budućnosti (vidi Dela 1:6, 3:21).

Treba napomenuti da je Isusova blizina Jerusalimu u to vreme podstakla uzbuđenje da će Carstvo tad stupiti na snagu. Kada se uzme u obzir istorijska postavka, ovo je upravo to Carstvo koje bismo mi očekivali. Njegov glavni grad bi bio Jerusalem, sedište mesijanske vladavine („grad velikog kralja,“ Matej 5:35), baš kao što su ga svi proroci predstavili. Isus ne kaže ništa, ni tada niti ikada, čime bi nagovestio da je njihova koncepcija Carstva fundamentalno pogrešna (ili „sirova“ što je potcenjivački termin koji ponekad koriste kritičari). To je samo *vreme dolaska* Carstva koje mora da bude razjašnjeno. Ovde se ne nude precizni hronološki podaci, kao ni na jednom drugom mestu u Bibliji, pa je sasvim nemoguće odrediti datume. Mnogo je štete nanoseno novozavetnoj doktrini Drugog dolaska od strane onih koji se predaju iluziji da datum o velikom događaju može biti spoznat unapred. Ogromnu zabunu su prouzrokovali Jehovini svedoci koji su odredili 1914. godinu kao datum drugog dolaska a pošto Isus tada nije došao, izbegli su posledice svog pogrešnog proračuna time što su rekli da je Isus došao kao nevidljiv! Adventisti sedmog dana su predložili

nebiblijsko poimanje da 1844. godina označava poseban ulazak Isusa u „drugi prostor nebeskog utočišta.“

Priča iz devetnaestog poglavlja Jevanđelja po Luki iznosi dve važne poente o Carstvu Božijem. Pre svega, Carstvo još uvek nije stiglo, kasnije u službi Hrista. Kao drugo, ono će se pojaviti u moći i biće vidljivo onda kada se Hrist vrati iz „daleke zemlje“ na kraju neočekivanog perioda odsustva. Onda kada se Mesija vrati, on će nagraditi svoje verne sledbenike time što će ih postaviti na čelo urbane populacije (stih 17) i okončati živote onim svojim vernicima koji „ne žele da ja vladam nad njima“ (Stih 27). Carstvo koje je tim putem opisano svakako se ne svodi na vladavinu Isusa u „srcima ljudi.“ Ono ima autoritet da preda moć onima koji slede Mesiju i da protera one koji su nepopravljivo zli time što će ih ubiti. (Ubijanje drugih *sada* od strane onih koji tvrde da su hrišćani bi bilo nezamislivo prema standardima Novog zaveta. To nije sprečilo neke hrišćane da ubiju svoje hrišćanske protivnike. Što se tiče toga, Servetovo ubistvo od strane Kalvina, oko doktrinarnog pitanja, je klasični primer toga da zapovest o ljubavi nije adekvatno shvaćena. *Crkva nema nikakvo pravo da oduzima živote drugima u sadašnjem dobu.*)

U svakom slučaju gde je *dolazak* Carstva opisan, misli se na budući događaj. Za sada ćemo izostaviti stih koji podrazumeva prisustvo Carstva, u jednom drugačijem smislu, u Isusovoj službi.

„U Carstvu“

Mi bismo sada ispitali grupu izjava koje opisuju situaciju gde se od ljudi kaže da su „u Carstvu Božijem.“ Da li je ovo sadašnjost ili budućnost?

Fraza „u Carstvu“ se po prvi put javlja u stihu 8:11 Jevanđelja po Mateju, gde Isus kaže da će mnogi doći i sedeti sa Avramom, Isakom i Jakovom „u Carstvu“, dok drugima neće biti dozvoljeno da stupe u mesijanski banket. Ovaj događaj je možda proslava obećana stihovima 25:6-8 Knjige proroka Isaije. Biće „gozba pripremljena u ovoj planini (Jerusalimu)“ kada će se vernici radovati sa Isusom. Zatim se ovaj veličanstveni događaj pominje onda kada ga Isus objavi, na Tajnoj večeri, i kada kaže da više neće piti tečnost ploda vinove loze na Pašu sve dok

je ne bude pio u „Carstvu Božijem“ (Matej 26:29, Luka 22:18). Isus očigledno očekuje da će slaviti sa svojim učenicima „u Carstvu“ onda kada „dođe Carstvo“.

Carstvo je očigledno smešteno u budućnosti kada su Jakov i Jovan od Isusa zatražili istaknute pozicije kraj njega, u njegovom Carstvu (Matej 20:21). Ovo je zahtev za priznanje u budućoj vladavini Mesijinoj. Iako molba ne može biti uslišena, Hrist potvrđuje stvarnost budućeg Carstva i njegove prirode kao realne vladavine, izjavivši da će najviše pozicije u istom biti dodeljene onima koje Bog odabere (Matej 20:23). Na sličan način, Matej 19:28 postavlja ozvaničenje Carstva u Novo doba ili Novi svet. Tada će „Hrist sesti na svoj presto u slavi“, to jest, „kada Sin Čovečji dođe u svojoj slavi“ (Matej 25:31) i njegov autoritet da vlada bude podeljen sa njegovim Apostolima. U isto vreme, pravični će „isijavati u Carstvu svog Oca“ (Matej 13:43, citat Danilo 12:3). Ovaj događaj se dešava „na kraju doba“ (Matej 13:40), vremenu kada će zli biti bačeni „u užarenu peć“ (Matej 13:42).

Verzija koja objedinjuje opis Carstva kod Mateje i Luke, ne ostavlja prostora za sumnju u to da je Carstvo Božije svetska vladavina povezana sa Isusovim povratkom:

„Govorim vam potvrdno“, Isus je odgovorio, „U preporođenom svetu Sin Čovečji će zauzeti svoje mesto na prestolu države, i vi ćete sesti na dvanaest prestola i rukovoditi izraelskim plemenima. Oni među vama koji su bili sa mnom dok sam prolazio kroz iskušenja, i baš kao što mi je Otac obećao (zavetovao) Svoje Carstvo, to i ja sad činim sa obećanjem da ćete vi jesti i piti za mojim stolom u mom Carstvu i sedeti na prestolima koji vladaju nad jedanaest izraelskih plemena“ (Matej 19:28; Luka 22:28-30).¹

Mi sa lakoćom možemo da ustanovimo kada se očekuje da će učenici vladati sa Hristom u Novom svetu. Savršeno jasno, Matej nam govori sa izuzetnom preciznošću kada će Isus sesti na svoj presto u slavi: „Kada će Sin Čovečji doći u svojoj slavi i svim svetim anđelima, onda će sesti na presto svoje slave ... Onda će Kralj reći ... nasledite Carstvo“ (Matej 25:31, 34).

¹ *Authentic New Testament*, preveo Hugh Schonfield.

Rizikujući ponavljanje, dajemo narednu kombinovanu verziju Isusovih važnih izjava o budućnosti. Ove informacije pružaju jasnu sliku o Božijem planu za uvođenje Carstva: „ U preporođenom svetu, kada Sin Čovečji zauzme svoje mesto na prestolu slave (to jest, 'kada Sin Čovečji dođe u svojoj slavi, 'Matej 25:31), i vi ćete sesti na dvanaest prestola (ješčete i pićete za mojim stolom u mom Carstvu, Luka 22:30) vladajući nad dvanaest plemena Izraela.“ Ovo stanje stvari se nikada nije odigralo, što dokazuje da Carstvo još uvek nije došlo.

Stupanje u Carstvo i nasleđivanje istog

Kada se središte sistematske teologije zasnuje na zabeleženim Isusovim rečima, Carstvo Božije će biti viđeno kao ukupni zbir biblijskog hrišćanstva. Ako ne otrgnemo od Carstva istorijski značaj istog i ako mu ne pripišemo nekakva nova značenja, nećemo imati teškoća da razumemo suštinski karakter tog Carstva kao vladavine u stvarnom svetu za koju se sada treba pripremiti i čiju pojavu nakon Drugog dolaska treba da iščekujemo. Unutar ovog mesijanskog okvira, Novi zavet govori jednu koherentnu priču. Bez nje, Novi zavet može da bude protumačen tako da se uklapa u bilo koju ideologiju, što je i bio slučaj.

Koncept stupanja u Carstvo ili nasleđivanje Carstva Božijeg provlači se kroz ceo Novi zavet. Kada ovo treba da se dogodi? Pronaći ćemo nedvosmislen odgovor u dvadeset i petom poglavlju Jevanđelja po Mateju, gde se navodi da će blagosloveni biti pozvani da „naslede Carstvo pripremljeno za vas od osnivanja sveta“ (stih 34). Ovo će se dogoditi „kada Sin Čovečji dođe u svojoj slavi i sedne na svoj veličanstveni presto“ (stih 31). Očigledno, nasledstvo će biti stečeno onda kada se Isus vrati. Na drugim mestima u Jevanđelju po Mateju, Marku i Luki, ulazak u Carstvo je izjednačen sa ulaskom u „Život“ ili „Život Novog doba“ što nema nikakve veze sa popularnim pokretima pod tim nazivom (engl. New Age).

Marko postavlja ulazak u „Život“ u vreme kada će zli koji budu živi u trenutku kada Hrist dođe „otići u Genu, neutoljivu vatru“ (Marko 9:43). Ulazak u „Život“ ili „Život dolazećeg doba“ (u našim verzijama pogrešno preveden kao „večiti“ ili „večni život“) je isto što i ulazak u Carstvo Božije.

„Učitelju, kakvo dobro treba da učinim da bih dobio večni život? ... Ukoliko želiš da **stupiš u život**, drži se zapovesti ... Iskreno ti govorim, teško je bogatom čoveku da **stupi u Carstvo nebesko** ... Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši nego bogatašu da **stupi u Carstvo Božije**“ (Carstvo nebesko = Carstvo Božije). „Ko onda može **biti spasen**?“ (biti spasen = vladati sa Hristom u Carstvu). „Svi koji su ostavili svoje kuće ... zarad mene, naslediće **večni život**,“ to jest Život u Dolazećem dobu Carstva – što je koncept zasnovan na predviđanju u stihu 12:2 Knjige proroka Danila (Matej 19:16, 17, 23, 24, 25, 28, 29).

Ovaj osnovni „vokabular“ upravlja Novim zavetom. Hrišćansko nasleđstvo je uvek smešteno u budućnosti. U jednom stihu samo (Kološanima 1:13) Pavle pominje prelazak Hrišćana u Carstvo Božije kao nešto što je već činjenica. Ovo nije netipično za Pavlovo razmišljanje, pošto sve stvarnosti iz budućnosti mogu da budu iskušene u sadašnjosti. Carstvo sada postoji u raju gde se Isus sada sprema da ga osnuje na zemlji. Jedan jedini stih ne bi trebalo da bude upotrebljen kao kontradikcija brojnim dokazima koje pružaju Mateja, Marko i Luka, kao ni jasnim izjavama Pavla u kojima on hrišćansko nasleđe i ulazak u Carstvo smešta u budućnost.

Fraza „Carstvo Božije“ se *obično koristi* kod Svetog Pavla kao Mesijansko Carstvo koje treba da bude nagrada i cilj hrišćanskog života ... Stoga, ono podrazumeva principe ili ideje na kojima je to carstvo osnovano, koje je već predstavljeno na ovom svetu.²

U stihu 14:17 Poslanice Rimljanima Pavle govori o Carstvu kao o „pravičnosti, miru i radosti u Svetom duhu.“ Ovo ne bi trebalo da bude shvaćeno kao protivljenje njegovim ostalim izjavama prema kojima se Carstvo nasleđuje nakon Drugog dolaska. Iako su Hrišćani već prebačeni iz Carstva u tamu (Kološanima 1:13), samo nekoliko stihova kasnije, Pavle kaže: „Primićete nagradu o nasleđu“ (Kološanima 3:24).

² *International Critical Commentary on Romans* 14:17.

Carstvo je uglavnom buduće

Važno je da mi naglasimo da dolazak Carstva Božijeg u Novom zavetu je uglavnom budući događaj, koji vodi do **Novog svetskog poretka na zemlji**. Naredne jednostavne izjave od vodećih autoriteta pružaju neophodne ispravke rasprostranjenog viđenja da je Carstvo uglavnom sadašnje:

U Novom zavetu, Carstvo Božije se **pre svega, zamišlja kao nešto što je u budućnosti** (Marko 9:1, 47; 14:25; Matej 13:41-43; 20:21; Luka 22:16, 18; 1Kor 15:50, i dr.) koje dolazi od Boga (Marko 9:1; Matej 6:10, Luka 17:20; 19:11) Stoga, ono je nešto što čovek može samo da čeka (Marko 15:43), traži (Matej 6:33; vidi i Luka 12:32), i nasledi (1 Kor 6:9ff; Gal 5:21; Jak 2:5), ali on nije u stanju da ga stvori sam.³

Kamo sreće da ovu jasnu izjavu uzme ka srcu svaki kritičar!

Objektivna analiza Carstva Božijeg u Jevanđelju po Mateju koju daje *Rečnik Hrista i Jevanđelja*, treba da služi kao neophodni vodič ka svom razmišljanju o Carstvu:

Carstvo – centralna tematika Hristove doktrine. Ovim je on počeo svoju službu (Matej 4:17) i gde god je išao on ga je propovedao kao Dobre vesti (4:23). Carstvo koje je on propovedao dolazi, **ali ne za vreme ovog života**. Nakon svog vaznesenja, on treba da siđe kao Sin Čovečji na nebeskim oblacima (16:17; 19:28; 24:30) i treba da sedne na presto svoje slave ... **Onda dvanaestorica Apostola treba da sednu na dvanaest prestola koja sude nad dvanaest plemena Izraela**. U međuvremenu, on sam mora da pati i umre i da bude dignut iz mrtvih. Kako bi inače on mogao da dođe na oblacima nebeskim? **I učenici su propovedali Dobre vesti o dolazećem Carstvu (10:7; 24:14) među svim nacijama koje su učenike stvarali krštenjem (28:19)**. Telo učenika dobijeno tim putem bi prirodnim putem formiralo društvo vezano zajedničkim ciljevima. Stoga, učenici Carstva bi formirali novi duhovni Izrael (21:43).⁴

³ Eduard Schweitzer, *The Good News According to Mark*, str. 45, dodat akcenat.

⁴ Tom II, str. 145, dodat akcenat.

Isti autoritet kaže i sledeće:

U pogledu potreba ovog novog Izraela sačinjenog od Hristovih učenika, koji treba da čekaju njegov dolazak na rajskim oblacima, prirodno je da veliki deo učenja zabeleženog u Jevanđelju treba da se tiče *kvalifikacija koje moraju da ispune oni koji se nadaju da će ući u Carstvo kada ono dođe ...* Stoga, priče pružaju neke informacije o prirodi Carstva i perioda pripreme za isto. Trebalo bi da bude dovoljno očigledno da ako mi pitamo koje značenje su priče imale za onog ko je pisao prvo jevanđelje, odgovor mora da bude da ih je on odabrao jer ... oni su propovedali lekcije o Carstvu Božijem *u smislu u kom se ta fraza koristi svuda u jevanđelju o Carstvu koje treba da dođe onda kada se Sin Čovečji vrati na rajskim oblacima.* Stoga, priča o sejaču ilustruje različite načine shvatanja Dobrih vesti o Carstvu dok se ono propoveda među ljudima. Priča o kukolju se takođe bavi ne samo samim Carstvom, već i periodom pripreme za isto. Na kraju doba, Sin Čovečji će doći da ozvaniči svoje Carstvo ... *Nema ničega niti ovde niti bilo gde drugde u Jevanđelju što bi ukazalo na to da je Carstvo drugo išta drugo do sadašnji svet koji je obnovljen i pročišćen.*

Poslednja rečenica ovog citata iznosi izvanrednu poentu da Matej ne očekuje da vernici „odlaze u raj“, već da će se Isus vratiti da vlada sa njima na obnovljenoj zemlji. Pronicljiv čitalac Novog zaveta će приметiti neverovatnu razliku između biblijskog viđenja Carstva i onoga čime je ono zamenjeno u posle-biblijskom dobu: odlazak vernika u nekakav svet koji nije ovozemaljski nakon smrti.

Žalbe kritičara na nebiblijsko ideju da hrišćani „odlaze u raj onda kada oni umru“ izgleda da ne dopire do ušiju tih hrišćana... Na ovo pitanje, odgovore treba da pruže različita svedočenja Biblije – opštim naglaskom na proročanstvima i analogijama božanskih dela; i **sve to bez greške ukazuje na ovu zemlju, pročišćenu i obnovljenu a ne na raj u bilo kom običnom smislu te reči, kao nebesko stanovište blagoslovenih.**⁵

⁵ *Commentary on the Greek New Testament*, Tom I, str. 35-36, moj akcenat

„Carstvo koje je on propovedao dolazi, ali ne za vreme ovog života.“ „U Novom zavetu, Carstvo Božije je shvaćeno, pre svega kao nešto buduće“ (maločas citirano). Tako kažu vodeći analitičari jevanđeljskih rukopisa. Mogli bismo da dodamo i izjavu koju je dao jedan autoritet po pitanju Jevanđelja o Luki:

Zaista se ne može dovesti u pitanje to da Luka pod Carstvom podrazumeva budući entitet. Produhovljavajuća interpretacija prema kojoj je *Carstvo prisutno u Duhu i u Crkvi je u potpunosti pogrešna...* Poruka o Carstvu je ta koja je prisutna, a između nje i samog Carstva se pravi razlika u Lukinom jevanđelju. On ne zna za već prisutni razvoj po osnovi propovedanja Carstva.⁶

Akcent na tome da je Carstvo Božije, srce hrišćanskog Jevanđelja, pre svega Carstvo koje tek treba da zavlada nacijama onda kada se vrati, ne može biti veći. Carstvo, koje je u nekom smislu prisutno u službi crkve, dosta je preuveličano u odnosu na Carstvo koje pripada budućnosti. Poruka o Carstvu je nešto što sada treba da bude proklamovano a hrišćani sada treba da pokažu ponašanje prikladno za Carstvo (1. Solunjanima 2:12), ali Carstvo, u tačnom smislu, predstavlja Carstvo koje će biti osnovano onda kada se Isus vrati.

Kako bismo potvrdili ovaj centralni ključ pomoću koga se Novi zavet čita sa razumevanjem, dodajemo izjave još dva veoma priznata autoriteta:

Nema ništa u Jevanđelju po Mateju, Marku i Luki što je antagonističko prema eshatološkom (tj. u vezi budućnosti) viđenja Carstva. Carstvo nije prisutno ni u kom smislu koji se ne može pomiriti sa činjenicom da je ono takođe i *uglavnom buduće* ... Carstvo se uglavnom pominje uz futurističku implikaciju ... Isus se nije udaljio od tradicionalnog viđenja da će kraj doći u obliku katastrofalne transformacije koja kulminira Pojavom samog Mesije, koji dolazi iz raja ... On izgleda da svuda stavlja svoj pečat na ovo viđenje ... On je stalno razmišljao o krajnjoj destrukciji i rekonstrukciji koja će biti savršeno osnivanje Carstva Božijeg na zemlji.⁷

⁶ Hans Conzelmann, *The Theology of St. Luke*, str. 122, moj akcentat.

⁷ "Eschatology," *Dictionary of Christ and the Gospels*, dodat akcentat.

Grimm-Thayer leksikon diskutuje o reči „Carstvo“ u Novom zavetu i iznosi sledeću važnu poentu:

Daleko je najčešći slučaj da se o Carstvu nebeskom (ili Božijem) govori kao o budućem blagoslovu (a ne kao o nečemu što je prisutno), pošto će se osnivanje istog dogoditi onda kada se Hrist vrati sa nebesa, kada mrtvi ponovo budu pozvani u život i sva zla koja opterećuju današnje stanje stvari biće odnešena.⁸

Carstvo u ostatku Novog zaveta

Ako ispitamo dokaze van Mateje, Marka i Luke, pronaći ćemo da pisci stalno koriste termin „Carstvo Božije“ kako bi označili buduću nagradu i cilj sadašnjeg hrišćanskog života. *Teološki rečnik Biblije*, među mnogim drugim autoritetima, potvrđuje ovu činjenicu poprilično jednostavno:

Božiju vladavinu još uvek treba ustanoviti ... Uglavnom se u ovom (budućem) smislu izraz Carstvo Božije koristi u Novom zavetu izvan Jevanđelja... Carstvo Božije je dominantna tema zabeleženog Isusovog učenja ... Hrišćansko nasledstvo se poistovećuje sa Carstvom Božijim, zemljom, večnim životom, spasenjem, životnom milošću, slavom (vidi Marko 10:37, „slava“ = Matej 20:21, „Carstvo“), mesto (to jest Kanan), svet ... Carstvo Božije je najkarakterističniji opis nasledstva ... Za hrišćane, nasledstvo je buduće ... Nasledstvo je cilj nade ... Hrišćani su pretpostavljeni naslednici; njihovo stupanje u nasledstvo tek treba da dođe.⁹

Jasno pominjanje budućeg Carstva se može pronaći u narednim stihovima:

Dela 14:22: „Kroz brojne muke mi moramo ući u Carstvo Božije.“

1. Korinćanima 6:9: „Zar ne shvatate da zli neće naslediti Carstvo Božije?“ Galatima 5:21: „Ljudi koji se upuštaju u takve prakse nikada neće naslediti Carstvo Božije.“

⁸ "Basileia" (Carstvo), *Thayer's Lexicon*, str. 97.

⁹ "Basileia" (Carstvo), *Thayer's Lexicon*, str. 113, 121.

Efescima 5:5: „Postarajte se za ovo: niko ko je kriv za seksualni porok, nečistotu ili požudu (koja je isto toliko loša kao i preljuba) neće naslediti Carstvo Hristovo i Božije.“

Jakovljeva 2:5: „Slušajte, braćo moja, zar Bog nije odabrao siromašne ovoga sveta da budu bogati u veri i da naslede Carstvo koje je On obećao onima koji Ga vole?“

2. Petrova 1:11: Time što sada razvijate hrišćanske crte karaktera, „vama će biti obezbeđen ulazak u večno Carstvo našeg Gospoda i Spasitelja, Isusa Hrista.“

Jevrejima 12:26, 28: „Još jednom ću učiniti da se nebesa i zemlja protresu ... Stoga, dopustite nam da se zahvalimo što primamo Carstvo koje ništa ne može da prodrma.“

1. Korinćanima 15:50: „Krv i meso (tj. ljudska bića u svojoj sadašnjoj konstituciji) ne mogu da naslede Carstvo Božije,“ tj. transformacija naših sadašnjih tela u duhovna tela je neophodna kako bi se Carstvo nasledilo. Ovo će se dogoditi nakon Drugog Dolaska (1. Korinćanima 15:50, 51).

Otkrovenje 11:15: „Carstva ovoga sveta su postala Carstva našeg Boga i Njegovog Mesije“ (nakon Drugog dolaska).

Nasuprot tolikom broju savremenih propovedi, Jevanđelje o Carstvu ostaje Poruka o spasenju u Novom zavetu. Ne samo to – pod Carstvom, novozavetni pisci nisu podrazumevali nekakvu apstraktnu vladavinu Boga u srcima u sadašnjosti. Niti oni pod istim podrazumevaju vidljivo telo Hrišćana, Crkve. Ono što oni pod Carstvom podrazumevaju je vladavina koja će se umešati da proizvede mir i harmoniju na zemlji čemu čovek toliko beznadežno teži.

To da je ovo osnovna činjenica u našoj Bibliji dokazano je od strane savremenih proučavalaca Biblije, mada do istog zaključka može doći svako ko sam pažljivo prouči Bibliju:

„Propovedanje Carstva u Delima se očigledno odnosi na Carstvo Božije koje će otpočeti Parusijom (Drugim dolaskom Hrista).“¹⁰

„Očigledno je termin Carstvo Božije u Delima apostolskim isto što i apokaliptično (to jest buduće i dramatično) Carstvo u jevanđeljima; na primer čovek u njega ulazi kroz brojne muke (Dela 14:22).“¹¹

¹⁰ E. Haenchen, *Acts of the Apostles*, 1971, str. 141, fn. 2.

¹¹ H.J. Cadbury, *Acts and Eschatology*, str. 311.

„Lukino shvatanje Carstva je takvo da je ono još uvek u budućnosti i ono će podrazumevati obnovu Izraela.“¹²

„U Delima termin Carstvo Božije se koristi samo za budući događaj.“ „Lukina teologija je predvidela obnovljeni Izrael“¹³ (tj. stvarno, spoljašnje Carstvo na zemlji u budućnosti, Dela 1:6).

Poslednji citat tačno sumira novozavetne dokaze za Dobre vesti o budućem Carstvu Božijem na zemlji. Ono što Luka opisuje kao apostolsko verovanje i učenje je daleko od onoga što se danas predstavlja kao jevanđelje:

Dela apostolska uključuju mnogo poznatih elemenata u novozavetnom propovedanju. Propovednici propovedaju Carstvo Božije ili stvari o njemu (Dela 1:3; 8:12; 20:25; 28:23, 31). Termin „Carstvo Božije“ se javlja skoro od prvog stiha pa sve do poslednjeg stiha ove knjige. „Carstvo Božije“ sačinjava formulu koja je očigledno paralelna pišćevom karakterističnijem glagolu u jednini koji glasi „evangelizovati.“¹⁴

Sažetak

Postoje brojne informacije u Jevanđelju o Carstvu Božijem. Genijalnost hrišćanstva je skoncentrisana u reči „Carstvo.“ Ove suštinske spasonosne informacije su često skrivene od javnosti, iako se od njih traži da prihvate „jevanđelje“. Vekovima duga tradicija je ubedila čitaoce Biblije i one koji odlaze redovno u crkvu da je Carstvo Božije uglavnom nekakva apstraktna vladavina Boga u srcu vernika. Ovo se sasvim protivi Novom zavetu. Iako hrišćanski dokumenti priznaju da se moć budućeg carstva već uplela u sadašnji zli svetski poredak (Carstvo je „sišlo“ na pojedince kada su oni oslobođeni od uticaja demona, Matej 12:28, Luka 11:20), *Carstvo Božije je pre svega i iznad svega Novi svetski poredak koji se neće javiti na zemlji sve dok se Hrist ne vrati da ga ozvaniči*. Ova činjenica je revolucionarna ako se primeni u razumevanju i praksi hrišćanske vere, istinskog hrišćanskog Jevanđelja.

¹² Kevin Giles, *Reformed Theological Review*, Sept.-Dec., 1981.

¹³ E. Earle Ellis, *New Century Bible Commentary on Luke*, str. 13.

¹⁴ H.J. Cadbury, *Acts and Eschatology*.

To znači da čitav koncept hrišćanske budućnosti, kao odlaska vernika nakon smrti u „raj“, predstavlja pogrešno tumačenje biblijskog učenja. Biblijska viđenja budućnosti u smislu nade za deljenjem vladavine sa Hristom na zemlji nakon njegovog Drugog dolaska. Pokušaji da se milenijumsko Carstvo Hrista i svetaca (Otkrovenje 20:1-6) premesti u sadašnjost („amilenijalizam“) ukazuju na potpunu dislokaciju biblijske šeme koja se dogodila putem fundamentalno pogrešnog razumevanja Carstva. Ovo utiče na Jevanđelje i na svaki aspekt novozavetnog učenja. Naša čitava tradicionalna struktura je obojena Avgustinovim platonizmom koji nastavlja da biva nekritički prihvaćen od strane čitavih denominacija koje tvrde da svoju veru zasnivaju isključivo na Bibliji.

Ispod odbijanja biblijskog viđenja budućnosti leži anti-jevrejska i anti-mesijanska tendencija. Crkve su pale pod uticaj poimanja da ono što je „duhovno“ ne može biti povezano sa novim političkim poretom na zemlji. Teologija, samim tim, stalno zaobilazi ili ignoriše očigledne mesijanske teme oba zaveta ili pokušava da ih „ponovo protumači“ tako da se one uklope u njenu sopstvenu platonizovanu verziju vere. Ovo konstantno izvrtnje jednostavnog apostolskog učenja o budućnosti sprečava čitave delove Biblije da ostvare ono za šta su namenjene, a to je da stimulišu nadu i upornost po pitanju veličanstvene budućnosti našeg sveta. Čitava dimenzija Novog zaveta je, u različitim stepenima, odsutna u savremenoj teologiji i propovedanju. U biblijskom hrišćanstvu, budućnost je daleko oštrije definisana, pa bi samim tim trebalo i da ostvari bolji uticaj na sadašnji život. Oporavak novozavetne dinamike će ići ruku pod ruku sa pojašnjenjem Dobrih vesti o Carstvu Božijem.

„Starozavetno proročanstvo podučava da će Carstvo Božije biti uvedeno božanskom intervencijom a ne putem prirodnih istorijskih procesa, i ovo viđenje je nezamenjivo za apokaliptičku eshatologiju. Isus je delio ovo viđenje.“¹⁵

¹⁵ Desmond Ford, *The Abomination of Desolation in Biblical Prophecy*, str. 14.

7. Božiji veliki plan o Carstvu kroz Isusa

Glavni stihovi:

„Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljjanje, za poučavanje u pravdi.“ (2. Timotiju 3:16).

„Blago krotkima, jer će naslediti zemlju;“ (Matej 5:5).

„Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i Oca i Sina.“ (2. Jovanova 9).

„Obratite se na karanje moje; evo, izasuću vam duh svoj, kazaću vam reči svoje.“ (Priče 1:23).

„Neće svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! Ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji Oca mog koji je na nebesima. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! Nismo li u ime Tvoje prorokovali, i Tvojim imenom đavole izgonili, i Tvojim imenom čudesa mnoga tvorili? I tada ću im ja kazati: Nikad vas nisam znao; idite od mene koji činite bezakonje.“ (Matej 7:21-23).

„Moć duha će sići na tebe (Marija) i iz tog razloga će se onaj koji bude začet (donesen u postojanje) zvati Sinom Božijim“ (Luka 1:35).

Jevanđelje je Poruka Biblije od sveobuhvatnog značaja. Ona je namenjena da informiše nas, ljudska bića, o tome šta Bog planira za nas i svet. Ona nam otkriva svrhu postojanja. Predstavlja nam neverovatnu sudbinu.

Ona je bila dostavljena nama od strane Božijeg čudotvorno začetog Sina, koji je, kao što je on rekao: „došao da propoveda Carstvo Božije: to je razlog zašto me je Bog odredio“ (Luka 4:43; Marko 1:38), Pavle i drugi Apostoli su propovedali isto Jevanđelje o Carstvu kao što je Isus propovedao. Oni poslušno prate Isusa promovišući Jevanđelje kakvo je Isus propovedao. Stoga, postoji jedno Jevanđelje za sve ljude, ma kojoj naciji oni pripadali. Isus je dao ova naređenja Crkvi da prema njima postupa sve dok se on ne vrati (Matej 28:19-20). On je zapovedio se propoveda isto Jevanđelje koje je on propovedao svim nacijama. Isus je takođe zapovedio da preobraćenici budu naučeni o hrišćanskoj veri i da oni budu kršteni vodom.

Krštenje vodom nije „dodatna opcija“. Ono ostaje, kao što je oduvek bilo, direktna Isusova zapovest, na snazi do kraja doba. Isus je upozorio da nije adekvatno oslovljavati ga rečju Gospod, ako pri tom nismo voljni da učinimo ono što on kaže: „Zašto me zovete gospodom, ako nećete da uradite ono što ja kažem?“ (Luka 6:46). Dovoljno je nazivati Hrista Gospodarom a u isto vreme se protiviti njegovim jednostavnim, osnovnim učenjima, kao što je verovanje u Jevanđelje o Carstvu, vodeno krštenje i, naravno, istrajni hrišćanski stil života do samog kraja.

Hrišćanska reč je sada podeljena u hiljade različitih grupa. Nešto se dogodilo što je unelo zabunu u ujedinjenu veru novozavetnih pisaca. Među ovim narodima bilo je onih koji su lično poznavali Isusa, provodili sate sa njim i iz dana u dan slušali njegova učenja. Oni dobro poznaju njegove ciljeve i tvrdnje. Pored toga, oni su znali da se on ponovo pojavio tri dana nakon što je bio ubijen raspećem, živ i besmrtnan. Oni su „koji s Njim jedosmo i pismo po vaskrsenju Njegovom iz mrtvih.“ (Dela 10:41).

Svedočenja Isusovih apostola i sledbenika o njegovom vaskrsenju zaslužuju naše potpuno poverenje. Nema razloga da se ne veruje njima. Oni su videli Isusa kako umire. „I svi njegovi poznanici i žene koje su ga pratile od Galileje su stajali na izvesnoj udaljenosti, gledali sve ovo.“ (Luka 23:49). Oni su znali da je on bio okrutno ubijen; žene su ga videle sahranjenog a Apostoli i ostali su ga videli ponovo živog. Oni nisu imali nikakav razlog da lažu. Niti su halucinirali! Oni su jednostavno znali šta se dogodilo i sasvim prirodno su želeli da podele ovu veličanstvenu nadu o besmrtnosti, kroz praćenje i slušanje Isusa, sa nama svima.

Neki apsurdni prigovori su podignuti protiv Apostola. Niko nije video Isusa kako napušta grob, rečeno je. Stoga, vaskrsenje je samo pogađanje. Ako biste videli nekog koga znate kod kuće živog i zdravog, a znate da je bio u bolnici, da li biste odmah posumnjali u to da je on napustio bolnicu ako ga niko nije video kako odlazi?

Bog od nas ne očekuje da pogađamo, niti da „slepo verujemo.“ Vera je verovanje a verovanje se zasniva na čvrstim dokazima, dokazima uverljivih svedoka. Svako ko dobro poznaje novozavetna dokumenta, radi sa originalnim jezicima možda ili čita Bibliju na mnogim verzijama, zna da ovo nisu varljivi rukopisi. Autori ne bi ništa dobili laganjem i bili su pri zdravoj pameti. Da nisu bili takvi, ne bi stvorili rukopise toliko visokog kvaliteta kao što je Novi zavet.

Apostoli su rizikovali svoj život i podneli žestoko protivljenje od strane Jevreja i nejevrejskog naroda dok su širili Dobre vesti o Carstvu po Rimskom carstvu. Neki od njih su umrli za Poruku koju su neumorno propovedali. Apsurdno je zamisliti da su oni umrli za ono za šta su znali da nije istina! Ovi ljudi su bili iskreni i hrabri. Oni su svedočili o događajima iz Isusovog života, o njegovoj smrti i vaskrsenju. Užasno ste arogantni ako danas, dve hiljade godina kasnije, tvrdite da znate bolje. Niste bili tamo. Oni jesu.

Isus i potraga za besmrtnošću u Carstvu

Isusov cilj je bio da pokaže javnosti kako da živi zauvek. Kako da ima neuništivi život. Kako da ode izvan moći smrti. Kako da ima savršeno zdravlje doveka.

Isus je ponudio tajnu besmrtnosti time što je pozvao muškarce i žene iz celog sveta da veruju u ono što je on propovedao. On je sam tvrdio da je jedan jedini savršeni zastupnik i Sin Božiji. Isus je bio jedinstveni Sin Božiji kao direktan rezultat čuda novog stvaranja kojim ga je Bog, njegov Otac, Bog Izraela i Biblije doveo u postojanje.

Isus je propovedao Jevanđelje o Carstvu kao ključ u besmrtnost. On je propovedao Dobre vesti o Carstvu godinama pre nego što je poruci dodao činjenice o smrti koja će ga zadesiti i vaskrsenju. Jevanđelje o Carstvu, uključujući i smrt i vaskrsenje Spasitelja, sadrži uslove Novog zaveta.

Baš kao što je Mojsije dao ljudima Izraela uslove i odredbe Starog zaveta (2. Mojsijeva 24) i prolio krv preko ljudi i podario knjigu koja sadrži reči zaveta, tako je i Isus kao krajnji prorok (5. Mojsijeva 18:15-18; Dela 3:22; 7:37) učinio isto.

On je pre svega dao sve reči Novog zaveta u pet skupova učenja kod Mateja, i u Markovim, Lukinim i Jovanovim izveštajima. Onda je Isus objavio svoju smrt. Krv je neophodna da bi se ozvaničili Božiji glavni zaveti u Bibliji. Isus je zatim dao sopstvenu dragocenu krv kako bi ozvaničio Novi zakon zasnovan ne samo na njegovoj smrti, već i na izuzetno važnim rečima zaveta, njegovim sopstvenim učenjima.

Na tajnoj večeri koju je održao sa svojim Apostolima, noći pre nego što je pretrpeo mukotrpnu smrt na krstu, Isus je govorio o tome kako će se ponovo sastati sa Apostolima i, naravno, sa braćom i sestrama po veri koji dolaze posle njih. On je diskutovao o dolasku Carstva sa njima time što im je obećao da će imati sasvim političku budućnost sa njim u Carstvu, koje će stupiti na snagu širom sveta, onda kada se on bude vratio. Stihovi 22:29-30 sadrže sažet prikaz Novog zaveta: „Baš kao što se moj Otac sa mnom zavetovao da će mi dati Carstvo, tako se i ja zavetujem da ću vam dati Carstvo. Bićete unapređeni da sednete na dvanaest prestola da rukovodite (ponovno okupljenim) plemenima Izraela.“ Ovo je sažet prikaz Jevanđelja o Carstvu. To je bilo Isusovo krajnje obećanje koje je on dao svojim učenicima.

Obećanje o poziciji u budućem Carstvu je bilo privilegija i izazov. Isus je znao da će Mesija rešiti međunarodne i lične probleme sveta i on je pozvao svoje sledbenike da učestvuju sa njim u ovom poduhvatu. Poput njega, i njegovi sledbenici će postati sluge-rukovodioci u Carstvu. Oni treba da se odupru raznim iskušenjima u sadašnjem haotičnom dobu (Satana je rekao da je „bog sadašnjeg doba“, 2. Korinćanima 4:4). Zatim, nakon što se budu čvrsto držali vere sve do kraja svojih života ili sve dok se Hrist ne vrati, oni će biti vraćeni u život, dobiće besmrtnost i radost deljenja vladavine u Carstvu sa sedištem u obnovljenom Jerusalimu.

Ovaj plan je dao i još uvek daje najbolje moguće značenje sadašnjem životu, i omogućuje onima koji kroz njega prolaze da izdrže patnje i prepreke „A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namerenju“ (Rimljanima 8:28).

Gubitak Isusovog identiteta

Podela unutar Crkve i gubitak jednostavnog Božijeg programa besmrtnosti kroz Isusa dogodila se usled odstupanja od Isusovih učenja, koje se dogodilo odmah nakon smrti Apostola. Učenja Isusa i njegovih Apostola su postepeno pokvarena pod uticajem grčke, paganske filozofije, koja se umešala u osnovne principe Biblije.

Bog oba Zaveta je jedan Bog Izraela. Učenje Izraela zahteva verovanje u jednu Osobu koja je „jedini istinski Bog“ (Jovan 17:3). Ovo učenje je namenjeno da predstavlja štit protiv ikakvog udaljavanja od znanja istinskoga Boga. Sam Isus, u konačnoj, upečatljivoj molitvi u prisustvu svojih učenika, govorio je o suštini programa besmrtnosti kao verovanju u Oca kao „jedinog koji je istinski bog“ i u njega samog, Isusa, kao Mesiji kog je Jedan Bog odredio (vidi Jovan 17:3). Nema ničeg komplikovanog u vezi ovog učenja. Da je ostalo netaknuto, istorija Crkve bi bila sasvim drugačija.

Međutim, nejevrejski um nekih ranih preobraćenika, nakon smrti Apostola, na kraju je pogrešno shvatio činjenicu da je Sin Božiji, Isus počeo da postoji onda kada ga je Bog začeo u Mariji (Luka 1:35). Na osnovu paganskog viđenja kosmosa, ovi nejevreji su se na kraju usprotivili izraelskom učenju, koje je Isus potvrdio kao hrišćansko učenje i najvažnije od svih verovanja u stihovima 12:28-34 Jevanđelja po Marku.

Ovi pogrešno upućeni preobraćenici su dali Isusu, bez sumnje u ime „napretka“, preistoriju koja ga je učinila suštinski neljudskim. Od drugog veka, počeo je gubitak Isusa, ljudskog bića, Sina Božijeg. Isus je na kraju pretvoren u Stvoritelja iz Postanja. On je samim tim, zamenio sopstvenog Oca, koji je u Starom zavetu konstantno insistirao na tome da je On, sam i bez ikoga, stvarni Stvoritelj svih stvari (Isaija 44:24).

Prvi stadijum u gubitku pravog identiteta Isusa ga je učinio stvorenom Osobom, ali *stvorenom pre Postanja (tj. preegzistencija)*. Ova drastična promena je bila dovoljna da Isusa liši njegovog stvarnog statusa kao pravog ljudskog bića koje je počelo u materici svoje majke, kao što sva ljudska bića počinju. Obećani Mesija je Davidov sin a ne preistorijska osoba koja stiže iz raja!

Zabuna oko Mesije Isusa i njegovog identiteta je nastala naknadnom revizijom koju su odradili „crkveni oci“ četvrtog veka. Onda je nastala tvrdnja da je Sin Božiji bio zapravo *nestvoreni* drugi član večnog Božanstva. Ovim novim preokretom¹, unitarijanističko izraelsko i Isusovo učenje (Marko 12:28-34) je ponovo ugroženo i iskrivljeno. Sada je neophodno objasniti neobjašnjivo: kako Jedan Bog može da bude i Otac i Sin; kako dvojica (i kasnije trojica, kada je Sveti duh pogrešno definisan kao treća Osoba) zaista može da bude Jedan.

Upotrebom terminologije koja je pozajmljena iz sveta paganske filozofije, brojni crkveni sabori sada tvrde i nameću to da Sin Božiji nije imao početak; da je on zapravo bio Bog, i da je on preuzeo „bezličnu ljudsku prirodu“ u materici njegove majke. U tom trenutku, Sin je lišen svog ljudskog statusa. On je pretvoren u Boga. Iako se govorilo o Mesijanskom Sinu Božijem, biološki Davidov sin koji je *došao u postojanje* u Mariji nije ni pomenut. Taj krvni potomak Davida, obećani Mesija, zamenjen je večnim postojećim Sinom Božijim, drugim članom tročlanog Boga. Marija, pod novom šemom, nosila je „ljudsku prirodu“, koja se veoma razlikuje od Davidovog sina!

Kako bi se pružio odgovor na veoma očigledno protivljenje Crkve koja je sada verovala u *dvojicu* koji su bili „večni Bog,“ Crkva je izjavila da je Bog jedan u „suštini“, i da nije više, kao što je biblijsko učenje propovedalo, jedan u Osobi.

Ovo napuštanje jevrejsko-hrišćanskog unitarijanističkog učenja Isusa dovelo je do neverovatne zabune oko terminologije i rezultovalo je, nakon vekova duge rasprave, u neobjašnjivoj „misteriji“ koja je poznata kao doktrina Trojstva. Ova nova dogma, poznata Isusu i Novom zavetu, a opet proklamovana u Isusovo ime, bila je nametnuta pod pretnjom ekskomunikacije. Ona je ostala

¹ Tertulijan (kao i Arije nešto kasnije) rekao je da je postojao period kada Sin nije postojao (*Ad Hermogenes*, 3) i teško se može smatrati trijadologom. Origen je uveo ideju o „večnom ovaploćenju“ Sina, ali je smatrao da Sin podređen Ocu. Istorija ovog čitavog nesrećnog razvoja je veoma dobro analizirana i okritikovana u delu pod nazivom *One or Three? From the Father of Jesus to the Trinity*, Karl-Heinz Ohlig (Lang, 2002). Vidi i naše delo *Doktrina Trojstva: Rana koju je hrišćanstvo samo sebi zadalo*.

obeležje onoga što treba da bude istinsko ili „ortodoksno“ hrišćanstvo. Međutim, kao što mnogi proučavaoci Biblije znaju, veoma je mala verovatnoća da bi Isus zapravo prepoznao Trojstvo kao učenje koje je verodostojno rečima Boga u Bibliji.

Efektivna propagandna kampanja je ubedila naivne crkvene članove da samo oni koji su spremni da veruju u posle-biblijsko revidirano učenje, Trojstvo, i u to da je Isus u potpunosti Bog i u potpunosti čovek, mogu biti prihvaćeni kao hrišćani.

Na žalost, ne samo da je ovo učenje na silu umetnuto u Bibliji, ponekad čak i pogrešnim prevodima nekih verzija,² već je i sama Bibliji postala teška za inteligentno čitanje, pošto Isus i Apostoli nisu verovali u Trojstvo. Isus nikada nije tvrdio *da je Bog*. On je uvek isticao svoju podređenu poziciju u odnosu na Boga, svog Stvoritelja i Oca. Naravno, on je tvrdio da ima jedinstveni status koji mu je Bog dodelio, i on je stalno izražavao svoju potpunu zavisnost od Jednog Boga, svog Oca, za sve što je on bio u stanju da postigne u traganju za voljom Božijom.

Satanin cilj je bio da se usprotivi volji Božijoj time što se trudio da ocrni gordost ljudskih bića koje je Bog stvorio. Satana je pokrenuo svoje protivljenje ljudskom potencijalu u Božijoj službi. Proširila se laž da je Isus, kao Sin Božiji, „previše dobar“ da bude ljudsko biće! Njegova čuda, njegov izuzetni život i učenja daleko prevazilaze ono što bilo koje puko ljudsko biće može da postigne. Ljudsko biće određeno od Boga, bezgrešni Spasitelj, pretrpeo je osudu da on sam nije dovoljan da nas dovede do spasenja. Isus, po pogledu toga šta je učinio i rekao, mora da bude Bog!

Ovaj argument zahteva religijsku imaginaciju, bez ikakve sumnje, ali ne predstavlja biblijsko učenje. Biblija je unitarijaniistički dokument od početka do kraja. Ona slavi činjenicu da je „spasenje od Jevreja“ (Jovan 4:22) a Jevreji, kao

² Neki prevodi pogrešno prevode stihove 16:28 i 20:17 kako bi se odao utisak da se Isus *vratio* Ocu a stih 2:6 Filipljanima navodno kaže da je Isus Bog („biće po prirodi Boga“) kada je Pavle napisao da je Mesija Isus „bio u obličju Boga.“

što svako treba da zna, su verovali da je Bog jedna, nepodeljena božanska Osoba. Jevreji su tokom čitave svoje istorije pod Bogom bili navođeni da se nikada ne udaljavaju od ključnog verovanja da je Bog jedan, a ne dva ili tri.

Bog Jevreja je takođe i Bog nejevrejskog naroda. Pavle je ovu činjenicu izneo u stihovima 3:29-30 Poslanice Rimljanima. Nijednom on nije nagovestio reviziju biblijskog učenja.

Doktrina Trojstva takođe unosi antagonizam kod milijardu muslimana koji su isto tako vekovima učeni da se nikada ne udaljavaju od verovanja u Boga kao jednu božansku Osobu. I Jevreji i Muslimani mogu da se oslone na hebrejsku Bibliju, koja sa svojih nekoliko hiljada ličnih zamenica u jednini koje opisuju Boga, sve nas informiše da je Bog jedna Osoba! Izneti ovu tvrdnju jednostavno znači uveriti u jedan od najosnovnijih zakona komunikacije – zamenice u jednini opisuju osobe u jednini – što je primenljivo u Bibliji isto kao i u celokupnoj književnosti.

Poslebiblijsko udaljavanje od fundamentalnog okvira Biblije, koja prepoznaje Isusa kao ljudskog Mesiju i Boga kao jednu Osobu, bilo je katastrofa za originalnu hrišćansku veru. Sa tim ranim gubitkom Isusovog identiteta kao Jevrejskog Mesije predviđenog od strane Biblije, dogodio se i gubitak Jevanđelja o Carstvu Božijem.

Da ponovimo, pod uticajem paganske filozofije, cilj hrišćana se pomerio. Fundamentalna laž je preplavila osnovnu biblijsku istinu da je čovek rođen kao smrtnik, podložan neizbežnoj smrti. Laž je uvedena iz platonske filozofije da je čovek urođeno besmrtn!

Ovo lažno učenje o prirodi nas ljudskih bića unelo je zabunu u Isusovo učenje o besmrtnosti. Dok je Crkva preuzela paganski pojam urođene besmrtnosti, Isus je naporno radio na tome da uputi javnost na to kako da postigne besmrtnost, besmrtnost koju niko od nas nema po prirodi.

Isusova čitava poenta, koja se stalno ponavlja, bila je da mi moramo da „budemo ponovo rođeni“ kako bismo postigli besmrtnost u budućem carstvu Božijem na zemlji. Ponovno rođenje se postiže, kako je Isus svuda propovedao, inteligentnim prihvatanjem njegove poruke Jevanđelja o Carstvu. U priči o sejaču, Isus je sebe zamislio kako seje suštinsko seme besmrtnosti, tajnu večnog života.

Isus je bio aktivan u ispunjenju zapovesti koja je prvobitno data čoveku, da bude „plodan i da se razmnožava.“ Time što je sejaao seme besmrtnosti on je proizveo druge kao *duhovnu* braću i sestre. On je očekivao one koji su primili tajnu besmrtnosti dele istu sa ostalima i da samim tim nastavljaju proces umnožavanja. Seme Jevanđelja o Carstvu bi bilo instrument kojim bi brojni kandidati postigli besmrtnost. Pavle je govorio o hrišćanskoj uniji sa Hristom. Ona ima svrhu rađanja ploda (Rimljanima 7:4), koja svakako mora da uključi i „razmnožavanje“ drugih vernika kao naslednika Carstva.

Jevanđelje o Carstvu je definisano kao „reč“ ili poruka Božija i takođe je opisano kao „seme.“ Kada se to seme sa porukom o Carstvu Božijem posadi u srcima onih koji rado saslušaju i postupe u skladu sa tim, klica večnog života se postavlja unutar vernika. Oči mu se otvaraju božanskim programom sadržanim u učenju Isusa. On postaje svestan svoje sudbine kao kandidata za život u budućem Carstvu. Duh Božiji i Isus se prenose tom porukom u vidu semena. To je duh, um i karakter Boga i on prenosi najavu besmrtnosti koju će hrišćanin u potpunosti dobiti pri vaskrsenju kada se Isus vrati.

Novi zavet uči da verovanje u Isusa i u Carstvo mora da istraje do kraja. Ne postoji doktrina koja glasi „jednom spasen, uvek spasen“. Spasenje je proces koji počinje sada i nastavlja do kraja. „Spasenje,“ reče Pavle, „je sada bliže nama nego što je bilo kada smo prvi put poverovali“ (Rimljanima 13:11). On je upozorio preobraćene hrišćane da će oni, ako ne ostanu u veri, biti „odsečeni“ (Rimljanima 11:22). „Neki veruju neko vreme“, Isus je upozorio (Luka 8:13), ali samo oni koji istraju do kraja, biće spaseni (Matej 24:13).

Brojne zamke čekaju mladog vernika u našem sadašnjem zbunjujućem religijskom svetu. Pre svega, tu je pretnja od zabune koja nastaje kada se pomešaju termini Novog zaveta koga je propovedao Isus sa starozavetnim Mojsijevim zakonom. Pavle nije tražio od svojih preobraćenika da obeležavaju Subotu kao Šabat niti da slave praznike prema hebrejskom kalendaru, kao ni nove mesece. Veliki deo Pavlovog učenja je fokusiran na to da je zid koji je delio Jevreje od nejevrejskog naroda srušen u Hristu (Efescima 2:15). Zakoni o hrani koji su dati Izraelu u jedanaestom poglavlju Knjige Levitske nisu više važeći (Rimljanima 14:14, 20, gde Pavle koristi jednu sasvim suprotnu reč od one koja se može pronaći u jedanaestom poglavlju Knjige Levitske: „čist“ nasuprot „nečist“). Kao Jevrejin i hrišćanin, Pavle je bio ubeđen da su sve stvari čiste; ništa nije nečisto samo po sebi, osim ako vi mislite da je nečisto.“ Rekavši ovo, teško da se Pavle pridržavao košer zakona jedanaestog poglavlja Knjige Levitske!

Nedelja nije novi dan Šabata, već je u potpunosti prikladno za hrišćane da se sastaju na taj dan proslavljajući vaskrsenje. Stih 20:7 Dela apostolskih govori o upravo takvom sastanku vernika na „prvi dan nedelje.“ Kako bi se izbeglo prikupljanje novca onda kada Pavle dođe u posetu, članovi crkava su sabirali novac svake nedelje (1. Korinćanima 16:2). Jevreji su se sastajali u sinagogama na Šabat i Pavle je prisustvovao takvim okupljanjima radi evangelizacije. Sastanci u sinagogama nisu bili hrišćanska okupljanja, naravno. Sinagoga, kao celina, nije prihvatala Isusa kao Mesiju.³

Novi zavet je dat nama na grčkom jeziku. Rasprave oko originalne aramejske verzije nam mogu odvući pažnju od onoga što je zaista važno, a to je shvatanje Biblije kakvu imamo, na grčkom. Mi nemamo originalne tekstove (autograme), već samo veliki broj kopija na grčkom jeziku. Tamo gde je došlo do izmena, dokazi su obično očigledni. Rasprave oko upotrebe božanskog imena Jahve, ili toga kako se to ime izgovara, nisu produktivne. Tačan izgovor nije poznat i Novi

³ Veliki deo dobre literature se bavi poređenjem ova dva zaveta. Pavlova služba je imala za cilj da olakša saradnju između Isusa i nejevrejskih hrišćana. Naša knjiga, *Zakon, šabat i hrišćanstvo Novog zaveta* opisuje naše sopstveno putovanje od legalizma do slobode i sve to podupire Biblijom.

zavet ne navodi da je važno tačno izgovoriti Božije ime na hebrejskom jeziku (ili ime Isusa). Nadahnuti grčki rukopisi pokazuju da imena mogu da budu legitimno transkribovana u drugim jezicima.

Još jedna opasnost koja pretila novom preobraćeniku jeste pritisak da „govori jezicima.“ U Delima apostolskim, čudo „jezika“, koje podrazumeva govorne jezike, a ne seriju besmislenih slogova, uključivalo je natprirodnu mogućnost Apostola i onih koji su bili sa njima da govore jezike koje nikada nisu učili. Čudo je bilo u govoru a ne u sluhu ili umovima onih koji još uvek nisu bili preobraćeni. Apostoli su bili ti koji su se čudotvorno obraćali ljudima koji su prepoznali sopstvene dijalekte u govoru onih koji te dijalekte nikada nisu učili. Čudo je bilo vidljiv dokaz da je Bog bio na delu i da je identifikovao Apostole kao akreditovane zastupnike Isusa.

„Jezici (tj. govor u jezicima) svakako nisu „praktično“ čudi koje treba da pređe granice jezika. Onda kada je Petar propovedao istoj publici (Dela 2), on je govorio aramejski ili grčki i svi su ga razumeli.

Dar govora različitim jezicima u stihovima 12-14 1. Korinćanima je naveden kao najmanje važan i on svakako nije bio namenjen svakom verniku. „Da li svi govorimo jezicima?“ – pitao je Pavle. „Nikako“ (vidi 1. Korinćanima 12:30). Pokušaji da se ovi darovi danas proizvedu nisu ni malo ubedljivi.

Oni nisu konzistentno i pouzdano priznati kao stvarni jezici. Oni koji govore ove jezike često ne znaju šta govore. Nasuprot tome, pod Pavlovim nadzorom, darovi su bili nedvosmisleni. „Jezici“ bi trebalo da budu potvrđeni kao stvarni jer je jasno da su oni bili stvarni u drugom poglavlju Dela apostolskih. A onaj koji tvrdi da ima mogućnost da govori jezicima mora da prevede „jezik“ svima koji bi od toga mogli imati koristi (1. Korinćanima 14:13). U stihovima 12-14 Prve Korinćanima ne postoji ništa poput „jezika“ koji treba *uvek* da ostane privatn.

Hiljade audio zapisa „jezika“ danas ne daju dokaz o stvarnim jezicima koji su izgovoreni natprirodnim putem. Umesto toga, u pitanju je samo oponašanje

tuđih praksi, a paganske religije imaju dokaze o „jezicima,“ koji pokazuju da ti jezici ne moraju da potiču od Boga. U stihovima 13:8-12 1. Korinćanima, Pavle nije izneo nikakvu sigurnu izjavu o tome da li će ti posebni darovi nastaviti da postoje dok se Isus ne vrati. On nije posmatrao natprirodne govore jezicima a proročanstva iz njegovog vremena pružala su znanje koje bi bilo potisnuto Isusovim povratkom. On nije rekao da će govori i proročanstva sama po sebi nastaviti da *budu data* i nakon okončanja Biblijskog kanona. Svakako, znanje koje je otkriveno u proročanstvu (i jezici prevedeni u obliku proročanstva, 1. Korinćanima 14:5) natprirodno je dato i Pavle je zaključio da su „jezici“ znak (vidljivo čudo) za nevernike“ (1. Korinćanima 14:22).

Među nama danas nema Apostola, na nivou Petra ili dvanaestorice ili Pavla. U Novom zavetu nema reči o postavljanju naslednika Apostola. Apostoli su oni koji su lično videli vaskrslog Isusa, a Pavle je tvrdio da je apostol po osnovi svoje sposobnosti da „čini čuda kakva samo Apostol može da čini“ (2. Korinćanima 12:12; Rimljanima 15:19) i zato što je lično video Isusa (1. Korinćanima 9:1). Apostoli su bili osnova novozavetne crkve, postavljene od strane Isusa, i osnova ne može biti ponovo postavljena. Mi bi trebalo, naravno, da budemo učenici Apostola koji su verno predstavljali veru kakvu je Isus propovedao.

Ništa od ovoga ne znači da se Bog ne meša kako On želi. Njegovo prisustvo koje navodi i upućuje vernika je obećano sve do povratka Isusa. „Bog deluje u svemu za dobro onih koji Ga vole“ (vidi Rimljanima 8:28).

Još jedna zamka čeka novog vernika. To je teorija da ne postoje zle ličnosti u Bibliji, da je Satana ili Đavo samo metafora za zlo koje boravi u ljudskoj prirodi. Novi zavet govori sasvim jasno o demonima kao o neljudskim, natprirodno inteligentnim bićima. Isus im se obraćao i oni su se obraćali njemu. Oni se uvek razlikuju od žalosnih ljudskih osoba na koje oni vrše svoj uticaj. Poricati postojanje Satane, kao palog natprirodnog bića, znači obrisati čitavu dimenziju stvarnosti iz svetog teksta. To se svodi na odbijanje verovanja u glavni element božanskog otkrovenja u Bibliji.

Reč „demon“ ima savršeno jasno osnovno značenje na grčkom jeziku i mi ne možemo ponovo da ispišemo te leksikone i rečnike kako bismo podržali sopstvene teorije. Da pisci Novog zaveta nisu verovali u postojanje demona, ono što oni nikada nisu mogli da urade jeste da prožmu svoja svedočenja rečima i aktivnostima đavola i zlih duhova. Postoje savršeno dobre reči na grčkom koje opisuju „ludilo“ i „bolest“, ali pisci svedoče nama da su demoni inteligentne, zle, natprirodne ličnosti, koje rade za Đavola koji je isto tako ličnost.

Isus je prepoznao njihovo postojanje, a to treba da učine i njegovi sledbenici. Ne učiniti to bi bilo oblik neverovanja. Ukoliko se objašnjavanjem izbegava natprirodno zlo, to onda dovodi u pitanje autentičnost biblijskog teksta i nameće teoriju Bibliji koja podrazumeva da je Isus bio neobaveštena žrtva nekakvog „nenaučnog doba.“ Postojanje demona kao demona je očigledno milionima čitalaca svetog teksta.

Za jasno razumevanje Biblije, možda su najproblematičnije teorije o Carstvu Božijem koje definišu isto ne uzimajući u obzir dokaze iz Novog zaveta. Ako se Carstvo pogrešno shvati, automatski se pogrešno shvata i Jevanđelje, jer je ono Jevanđelje *o Carstvu*. Jedna velika denominacija, Crkva Hristova, izjednačava Carstvo sa Crkvom i stvara veoma veliku zabunu oko Jevanđelja. Oni predlažu čak da Gospodova molitva „Neka dođe Carstvo Tvoje!“ za nas više ne važi, jer je Carstvo stiglo na Duhove kada je Isus postavljen kraj Boga u raj.

Zabuna Crkve oko Carstva prikriva buduće Carstvo Božije kakvo su videli proroci. Nijedan stih ne kaže da su hrišćani već nasledili Carstvo. Pošto su mrtvi sada mrtvi i ne vladaju sa Hristom, logično je nemoguće da Carstvo Božije kao zajednička vladavina Hrista sa vernicima bude činjenica sadašnjeg vremena. Velika većina stihova o Carstvu u Novom zavetu govore o Carstvu koje će biti ozvaničeno onda kada se Isus vrati i kada vaskrsnu mrtvi. Stihovi 11:15-18 Otkrovenja predstavljaju zlatne stihove koji čuvaju jasnoću Carstva. Ono dolazi nakon što se oglasi sedma truba i tada će nacije sadašnjeg sistema postati Carstvo Božije. Svakako, Crkva treba sada da se priprema za Carstvo Božije i da bude spremna kada ono dođe. Ali, Carstvo u svom pravom smislu ostaje

budućnost, iako se u njegovim blagoslovima može delimično sada uživati kroz duha Božijeg i Isusa, što se smatra „kaparom“ za buduću besmrtnost u Carstvu.

Stihovi 1:5-7 Dela apostolskih pružaju jasno svedočenje protiv ideje da je Carstvo Božije započeto onda kada je Isus otišao da sedi sa desne strane Oca u raju. U stihu 1:5 Dela apostolskih, nakon što je Isus održao šesto nedeljni seminar na njegovu omiljenu temu, temu Carstva (Dela 1:3), učenici, koji su već propovedali Jevanđelje o Carstvu pod Isusovim nadzorom, postavili su sasvim očigledno pitanje. Nakon što su čuli da duh treba da bude prosut iz raja, oni su sasvim razumno pomislili da će se Carstvo Božije pojaviti u isto vreme. Oni su definisali Carstvo onako kao ih je Isus naučio. Oni su ga zamišljali kao zemlju sa obnovljenim plemenima Izraela. „Da li ćeš tada,“ pitali su, „obnoviti Carstvo Izraelu?“ (Dela 1:6).

Isus ih ni na koji način nije prekorio, jer su postavili dobro pitanje. On ih je jednostavno informisao da vreme dolaska Carstva ne može biti poznato. Obnova Carstva Izraelu je uzeta zdravo za gotovo. Vreme koje mora da protekne pre nego što dođe Carstvo ne može biti poznato. Obratite pažnju, međutim, na ovu suštinsku poentu koja pruža odgovor na svako pitanje o Carstvu i njegovim odnosom prema dolasku Duha. Duh treba da dođe „za nekoliko dana.“ Ali, Carstvo treba da stigne u nepoznatom trenutku. Ovo očigledno dokazuje da dolazak duha na Duhove nije isti događaj kao dolazak Carstva.

Još gori uticaj na Jevanđelje vrši teorija poznata pod nazivom Dispenzacionalizam, ili njen ekstremni oblik „ultra dispenzacionalizam.“ Ove teorije efektivno razdvajaju Isusa i Jevanđelje koje je on propovedao. One predlažu da se Isus, kada je propovedao Carstvo kao Jevanđelje, obraćao Jevrejima pod Starim zakonom i nije propovedao spasonosno Jevanđelje nama svima!

Stoga, istaknuti predstavnik dispenzacionalističke škole je napisao: „Služba na Planini ne predstavlja sasvim crkvenu istinu.“ Služba na Planini je zapravo

suštinska srž etike Novog zaveta i stoga je direktno i veoma primenljiva na sve vernike u Hristu.

Ungerov rečnik Biblije u svom uvodnom „Jevanđelju“ govori dvosmisleno o „dva oblika Jevanđelja.“ Ispostavlja se da su u pitanju dva Jevanđelja. Jevanđelje o Carstvu, kako se tvrdi, je Isus namenio samo Jevrejima. Pavle, u drugu ruku, uveo je Jevanđelje milosti koje je sada namenjeno svima. Ali, kada dođe vreme budućih muka, Jevanđelje o Carstvu Božijem će biti ponovo namenjeno ljudima koji prolaze kroz taj period neopisive patnje.

„Ultra“ oblik ove pogrešne teorije Jevanđelja traži od nas vernika da verujemo da je Carstvo propovedano ili do trinaestog poglavlja Dela apostolskih, čak od strane Pavla, ili prema varijaciji iste teorije, do dvadeset osmog poglavlja Dela apostolskih. Posledično tome, kako ova neverovatna teorija tvrdi, Pavle je dobio krajnje „sveto i tajno“ otkrovenje koje je pružilo Jevanđelje onima koji su slučajno sreli Pavla nakon ovog novog otkrovenja. Onda bi ovo bilo Jevanđelje danas nama namenjeno.

Oba oblika Dispenzacionalizma imaju destruktivni uticaj prema Jevanđelju Novog zaveta. Oni pogađaju srca Novog zaveta koja predlažu da reči Isusa predstavljaju ključ hrišćanske vere. Pavle bi bio pod sopstvenom kletvom zbog uništavanja Jevanđelja (Galatima 1:6-9) da se ogлуšio o Veliko poslanje time što nije pripovedao isto Jevanđelje o Carstvu koje je Isus odobrio da se propoveda sve dok se on ne vrati na kraju doba (Matej 28:19-20). Pavle je uvek propovedao Jevanđelje o Carstvu kao što se vidi na osnovu stihova 19:8; 20:24, 25; i 28:23, 31 Dela apostolskih. On je propovedao isto Jevanđelje o Carstvu svima. Stihovi 20:24, 25 Dela apostolskih jednom za svagda navode da je Jevanđelje milosti identično sa Jevanđeljem o Carstvu (iako je ova činjenica očigledna na osnovu Novog zaveta).

Na kraju, apsurdno je zamisliti da je Pavle u svom poznom dobu dobio posebno Jevanđelje koje je prevazišlo prethodne verzije Jevanđelja. Pretpostavimo da je on morao da se vrati nazad, u sva mesta u kojima je bio, i

da preobraćenike ponovo edukuje o novom obliku hrišćanstva o kom nije bio obavešten ranije kada je sa njima razgovarao!

Pavle nije rekao da postoji Jevanđelje koje je otkriveno samo njemu. On je rekao da je Jevanđelje otkriveno Apostolima, u množini (Efescima 3:5). Na svu sreću, postoji samo jedno Jevanđelje. Isus je bio prvi propovednik tog Jevanđelja (Jevrejima 2:3). Ono je svedočenje samog Isusa. To „Isusovo svedočenje“ je obeležje istinskih vernika prema stihu 19:10 Otkrovenja. Svedočenje Isusovo je Jevanđelje o Carstvu koje je Isus propovedao i koje je on zapovedio da bude Jevanđelje namenjeno svim nacijama.

Još jedno izuzetno uticajno učenje dispencionalizma je teorija koja pominje dodatno vaskrsenje koje se ne može pronaći u Bibliji. Prema dosta objavljivanim mišljenjima koje su dali Tim Lahaye i Jerry Jenkins (autori knjiga pod nazivom *Left behind*), Isus će se vratiti tajno *sedam godina pre* nego što se vrati javno da ozvaniči Carstvo na zemlji. Takozvana teorija o „tajnom uznesenju“ odnosi se na stihove 4:13-18 1. Solunjanima. Po njoj, trenutak kada mrtvi vernici vaskrsnu i živi hrišćani budu „uzneseni“ ili izađu pred Gospoda u vazduhu, može da se dogodi u svakom trenutku. Odjednom, milioni će nestati i sedam godina ti vernici će biti u raju sa Isusom. Nakon toga, Isus će se pojaviti u javnosti.

Ovo uznesenje -vaskrsenje „pre velikih nevolja“ je prijatna iluzija, koja vernicima obećava da će pobeći u raj pre nego što nastupi vreme velike patnje. Biblija zaista govori o budućoj velikoj patnji neposredno pre dolaska Isusa da ozvaniči Carstvo (Matej 24:21 = Danilo 12:1). Ali, Biblija ne pominje dolazak Isusa da vaskrsne mrtve *pre* velikih nevolja.

Isusov prikaz budućnosti se direktno protivi teoriji koja podrazumeva da će neki biti ostavljeni. Isus izričito kaže da će „odmah nakon velikih patnji ... sunce će se pomračiti i mesec neće odavati svetlost, Sin Čovečji će se pojaviti i okupiti svoje odabrane sa četiri kraja sveta“ (Matej 24:29-31). Ovo je period „posle“ patnji kada će se okupiti vernici. Pavle je potvrdio da razume Isusa time što je naveo preobraćenike da očekuju da će biti oslobođeni sadašnjih patnji onda

„kada Gospod Isus Hrist bude otkriven iz raja u užarenoj vatri sveteći se svojim neprijateljima“ (2. Solunjanima 1:7-8). Jasno je da Pavle nije očekivao da bude oslobođen od patnji, niti je očekivao da će se one okončati sedam godina ranije!

To što dispencionalizam pokušava da umetne „dolazak“ Isusa u tajnosti nanosi štetu Isusovoj velikoj izjavi da on namerava da okupi „odabrane“ hrišćane nakon velikih patnji (Matej 24:29-31). Reći da odabrani u stihu 24:31 Jevanđelja po Mateju nisu hrišćani je simptom neuspeha dispencionalističkog sistema! Oni zaboravljaju da je Isusovo učenje u dvadeset i četvrtom poglavlju Jevanđelja po Mateju namenjeno hrišćanima. Svaki sistem koji rastavlja Isusa od sopstvenog učenja sam sebe osuđuje. Isus je propovedao da se Novi zavet i hrišćanstvo zasnivaju na Isusu i njegovim učenjima.

Poruka Novog zaveta je sasvim jednostavna. Hrišćanski život podrazumeva seksualnu čistotu, nedostatak mržnje, službu Boga i čoveka, službu okarakterisanu predstavljanjem Jevanđelja o besmrtnosti u Carstvu. To je život vere u svakodnevnu zavisnost od Boga i Njegovog Sina. Postoji Jedan Bog, Otac, i Isus je Sin Božiji, Mesija, kome je dodeljen jedinstveni status „Božijeg sopstvenog Sina,“ *jednog* Sina Božijeg, zbog svog čudotvornog začeca u Marijinoj materici.

Carstvo Božije nudi besmrtnost onima koji veruju u isto i žive za njega očekujući dolazak pri povratku Isusa da vlada sa svecima svih doba na obnovljenoj zemlji (Otkrovenje 5:9, 10; Matej 5:5).

Naša osnovna premisa, predata javnosti na ispitivanje, jeste da su crkve odavno izgubile veliki deo jednostavnosti novozavetne šeme učenja. Takođe, žalba je upućena i brojnim proučavaocima Biblije i crkvene istorije, prošlim i sadašnjim. Iznećemo zaključak jednim vrednim komentarom koji je dao jedan vodeći proučavalac Biblije iz Engleske crkve:

„Kada je grčki i rimski um počeo da dominira Crkvom, dogodila se katastrofa od koje se nikada nismo oporavili, ni po pitanju verovanja ni po pitanju prakse.“⁴

⁴ H.L. Goudge, D.D.

TREĆI DEO: PRILOG

1. Različiti nazivi Jevanđelja o Carstvu u Novom zavetu

Naredni spisak izraza pruža pre svega „glavnu definiciju“ Jevanđelja a zatim daje ekvivalentne nazive Jevanđelja koji se mogu pronaći u čitavom Novom zavetu. Sav evangelizam u Bibliji je evangelizam o Carstvu Božijem, onakvom kakvo je Isus propovedao. Svi pozivi upućeni za spasenje nisu pozivi za „odlazak u raj,“ već za *nasleđivanje Carstva Božijeg*. Praćenje Isusa uključuje korišćenje njegove terminologije, ne naše sopstvene. Govoriti poput Isusa (dozvoljavajući prevode na druge jezike, naravno) znači misliti kao što je on mislio i još uvek misli.

Ako čovek sabere pominjanja „Jevanđelja o Carstvu,“, „Jevanđelja“ i „propovedanje“ ili „proklamovanje“, Jevanđelje o Carstvu Božijem se pominje oko 325 puta. „Verovanje“ u Novom zavetu znači verovanje u „Jevanđelje o Carstvu u ime Isusa Hrista“ (Dela 8:12). Naredni stih (Dela 8:13) navodi da je Simon „verovao“, to jest verovao u Jevanđelje o Carstvu i Ime Isusovo. To je značenje hrišćanske vere (u Simonovom slučaju verovanje nije potrajalo).

U stihu 28:24 Dela apostolskih, neke je ubedilo Jevanđelje o Carstvu (stih 23) a neki nisu poverovali. Verovati, stoga, u Novom zavetu znači biti ubeđen u vezi Carstva Božijeg i Isusovog.

Carstvo Božije je ključ koji otključava tajnu učenja Isusa i daje nam znanje o Božijem planu za nas same, celokupnoj ljudskoj rasi i budućnosti ove zemlje.

Početna definicija Jevanđelja dolazi od samog Isusa, kao uzora i primera tog Jevanđelja (Jevrejima 2:3). Isus je bio prvobitni glasnik Poruke o Carstvu (koju je na kratko uveo Jovan Krstitelj, Matej 3:2). Jevanđelje dolazi uz posebnu definiciju. Njegov prvobitni i fundamentalni naziv se javlja 18 puta:

Jevanđelje o Carstvu Božijem (Matej 3:2; 4:17, 23; 24:14; 9:35; Luka 4:43; 8:1; 9:2, 6, 11, 60; 10:9; 16:16; Dela 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31)

Brojne fraze opisuju isto Jevanđelje o Carstvu i mogu se koristiti kao sinonimi:

- = **REČ O CARSTVU** (Matej 13:19; vidi 2 Tim. 4:1, 2; Otkr 1:9)
- = **JEVANĐELJE O BOGU** (Marko 1:14 ="Veruj u Carstvo," stih 15; Rim 1:1; 15:16; 2Kor 11:7; 1 Sol. 2:2, 8, 9; 1Pet 4:17)
- = **JEVANĐELJE** (Matej 11:5; Marko 13:10; 14:9; 16:15; Luka 3:18; 4:18; 7:22; 9:6; + 80 puta)
- = **JEVANĐELJE O CARSTVU** (Matej 24:14)
- = **OVO JEVANĐELJE** (Matej 26:13)
- = **JEVANĐELJE MILOSTI BOŽIJE** (Dela 20:24)
- = **PROKLAMOVANJE JEVANĐELJA O CARSTVU** (Dela 20:25)
- = **OBJAVLJIVANJE ČITAVOG SAVETA BOŽIJEG** (Dela 20:27)
- = **JEVANĐELJE O SPASENJU** (Ef. 1:13; Rim. 1:16)
- = **JEVANĐELJE ISUSA HRISTA** (Marko 1:1)
- = **JEVANĐELJE HRISTOVO** (2Kor 9:13)
- = **JEVANĐELJE SLAVE HRISTOVE** (2Kor 4:4)
- = **JEVANĐELJE BLAGOSLOVENOG BOGA** (1. Timotiju 1:11)
- = **MISTERIJA JEVANĐELJA** (Ef. 6:19, vidi i Rim 16:25)
- = **TVOJA/TVOJE (BOŽIJE) REČ(I)** (Jovan 17:6; 17:8: „Primi reči“)
- = **REČ BOŽIJA** (37 PUTA) = **NJEGOVA REČ** (Titu 1:3; 1. Jovanova 2:5)
- = **REČ** (46 puta)
- = **REČ ISTINE** (2Kor 6:7; Efes 1:13; Kol 1:5; 2. Timotiju 2:15; Jakovljeva 1:18)
- = **ZNANJE O ISTINI** (1Tim 2:4; 2Tim 2:25; 3:7; Titu 1:1; Jevr 10:26)
- = **ISTINA** (50 puta)
- = **POKAJANJE I OPROST GREHOVA U ISUSOVO IME** (Luka 24:47)
- = **REČ GOSPODA** (Dela 8:25; 12:24; 13:44, 48, 49; 15:35, 36; 16:32; 19:10; 19:20; 1Sol 1:8; 4:15; 2Sol 3:1; 1Pet 1:25)
- = **REČ JEVANĐELJA** (Dela 15:7)
- = **NAŠE JEVANĐELJE** (1Sol 1:5; 2Sol 2:14; 2Kor 4:3)

- =JEVANĐELJE NAŠEG GOSPODA ISUSA (2Sol 1:8)
 - =REČ NJEGOVE MILOSTI (Dela 14:3; 20:32)
 - =MILOST ISTINE Jovan 1:14, 17)
 - =REČ KRSTA (1Kor 1:18)
 - =REČI BOŽIJE (Jovan 3:34; 8:47; Rev. 17:17; 19:9)
 - =REČI ŽIVOTA DOLAZEĆEG DOBA (Jovan 6:68)
 - =MOJA (ISUSOVA) REČ (Jovan 5:24; 8:31, 37, 43, 51, 52; 14:23, 24; 15:20; Otkr 3:8)
 - =MOJE (ISUSOVE) REČI (Matej 24:35; Marko 8:38; 13:31; Luka 6:47; 9:26; 21:33; Jovan 5:47; 14:10, 24; 15:7)
 - =MOJE UČENJE (Jovan 7: 16; 2Tim 3: 10)
 - =OVE REČI MOJE (Matej 7:24, 26)
 - =MOJE IZREKE (Jovan 12:47, 48)
 - =MOJE (PAVLOVO) JEVANĐELJE (Rim 16:25)
 - =MOJE (PAVLOVE) REČI (Dela 26:25)
 - =MOJA (PAVLOVA) PORUKA (1Kor 2:4)
 - =MOJE (PAVLOVO) PROPOVEDANJE (1Kor 2:4)
 - = **MISTERIJA/MISTERIJE CARSTVA BOŽIJEG** (Matej 13:11; Marko 4:11; Luka 8:10)
 - =PROPOVEDANJE ISUSA HRISTA (Rim 16:25)
 - =MISTERIJA HRISTA (Kol 4:3; Efe 3:4; Kol 1:27)
 - =MISTERIJA (Rim 16:25; Efe 1:9)
 - =MISTERIJA VERE (1Tim 3:9)
 - =MISTERIJA POBOŽNOSTI (1Tim 3:16)
 - =REČ ŽIVOTA (Fil 2:16; 1Jov 1:1)
 - =MISTERIJA BOGA (Otkr 10:7)
 - =REČ VERE (Rim 10:8)
 - =REČ HRISTA (Dela 10:36; Rim 10:17; Kol 3:16)
 - =OBAVEZUJUĆA REČ BOŽIJA (1Pet 1:23)
 - =USAĐENA REČ BOŽIJA (Jakovljeva 1:21)
 - = NAŠ IZVEŠTAJ ("reč slušanja") (Jovan 12:38; Rim 10:16)
 - =VERA (32 puta)
 - =REČ OVOG SPASENJA (Dela 13:26)
 - =OVO SPASENJE (1Pet 1:10)

=SPASENJE BOŽIJE (Dela28:28)
 =NAŠE ZAJEDNIČKO SPASENJE (Judina 1:3)
 =VERA KOJA JE JEDNOM ZA SVAGDA DOSTAVLJENA SVECIMA (Judina 3)
 = MANIFESTACIJA ISTINE (2Kor 4:2)
 =REČ POMIRENJA (2Kor 5:19)
 = MAČ DUHA (Efe 6:17)
 = REČ PRAVIČNOSTI (Jevr 5:13)
 =REČ MOJE ISTRAJNOSTI (Otkr 3:10)
 =REČ NJIHOVOG SVEDOČENJA (Otkr 12:11)
 =SVEDOČENJE ISUSOVO (Otkr 1:2, 9; 12:17; 19:10; 20:4)
 =JEVANĐELJE O DOLAZEĆEM DOBU (Otkr 14:6)¹

Za dokaze o Jevanđelju kome je uskraćeno Carstvo vidite *New Scofield Reference Bible*, Otkrovenje 14:6, i članak „Jevanđelje“ u *Unger's Bible Dictionary*.

¹ „Večno Jevanđelje“ je pogrešan prevod. Jevanđelje nije večno. Ono predstavlja Dobre vesti o Dolazećem dobu Carstva. „*Aionios*“ na grčkom znači „nešto što ima veze sa dolazećim dobom.“ „*Aionios* Jevanđelje na hrišćanskom jeziku ne predstavlja večno Jevanđelje već Jevanđelje koje ima veze sa dobom Carstva.“ (Nigel Turner, Dr., *Christian Words*, str. 456). „Večno“ („večito“) je samim tim u mnogim pasusima ekvivalent „milenijumskom“ ili „nečim što ima veze sa dobom Carstva koje će doći.“

2. Šta je smrt i gde su mrtvi?

Kakav utisak na vas ostavljaju ovi stihovi, izvučeni iz različitih delova Biblije? Gde su mrtvi i u kakvom su stanju? Kada će oni biti oslobođeni iz smrti?

Bog je rekao Adamu: „Ti si prašina i vratićeš se u prašinu“ (1. Mojsijeva 3:19).

„Duša koja greši će *umreti*“ (Jezekilj 18:4). (Može li duša podrazumevati besmrtnu dušu? Očigledno ne.)

„Gospod ubija i oživljava. Gospod spušta u Šeol/Had (mesto gde borave mrtvi) i diže“ (1. Samuilova 2:6-8; oživljavanje=uzdizanje=vaskrsenje).

„Čovek umre i prostre se koliko je dugačak ... Čovek legne i ne ustane: sve dok nebesa ne bude više, on se neće probuditi niti će ga iko dići iz sna ... Sakrij me u ŠEOL ... Ako čovek umre, da li će on živeti ponovo?“ (Jov 17:16).

„Da li će moja nada sići u ŠEOL? Da li ćemo zajedno sići u prašinu?“ (Jov 17:16).

„Prosvetli moje oči ako ja ne **usnim san smrti**“ (Psalam 13:3).

„Moja duša je imala dovoljno nevolja; moj život se primakao ŠEOLU. Ja sam poput onih koji silaze dole u jamu ... Zaboravljen među mrtvima, poput zaklanog koji leži u grobu, koga se više ne sećate, u tamnim mestima, i oni su odsečeni od tvoje ruke“ (Psalam 88:3-5).

„Da li ćeš izvoditi čuda za mrtve? Da li će se senke dići i hvaliti tebe? Da li će tvoja milost i dobrota biti objavljena u grobu? Tvoja vernost u Abadonu? Da li će tvoja čuda biti obelodanjena u tami? I tvoja pravičnost u zemlji zaborava?“ (Ps. 88:10-12).

„Jer ŠEOL ne može da se zahvali Tebi, smrt ne može Tebe da hvali, oni koji siđu u jamu ne mogu da se nadaju Tvojoj vernosti“ (Isaija 38:18).

„Živi su ti koji se zahvaljuju Tebi, kao što to ja danas činim; otac govori svojim sinovima o Tvojoj vernosti“ (Isaija 38:19).

„Zašto onda Ti ne oprostiš moje prestupe i odneseš moju grešnost? Jer sada ću ja **leći** u prašinu; i Ti ćeš me tražiti, ali mene neće biti“ (Jov 7:21).

„Kakva dobit je u mojoj krvi, ako ja **siđem u jamu**? Da li će Te prašina hvaliti? Da li će ona objaviti tvoju vernost?“ (Ps. 30:9).

„Mrtvi ne hvale Gospoda niti ga hvali iko ko silazi u **tišinu** „ (Psalam 115:17).

„Vrati se, O Gospode, spasi moju dušu; spasi me zbog Tvoje ljubavi i dobrote. Jer Ti se **ne pominješ u smrti**; u ŠEOLU, ko će Ti upućivati hvale?“ (Psalam 6:4, 5).

„Jer postoji nada za drvo, kada se iseče, da će ponovo klica nići, i da će mladice izniknuti. Iako njeno korenje stari u zemlji i stablo umire u suvoj zemlji, pri naznaci vode ono će cvetati i izbacivati mladice. Ali, čovek umre i leži koliko je dugačak. **Čovek umre, i gde je on?** Kao što voda ispari iz mora i reka se isuši, tako i čovek legne i ne dignu se. Sve dok nebesa više ne bude bilo, on se neće probuditi niti će biti dignut iz svog sna“ (Jov 14:7-12).

„Ako tražim ŠEOL kao svoj dom, **ja svoj krevet nameštam u tami**; ako se obratim jami: „Ti si moj otac“; crvu „Ti si moja majka i moja sestra“: gde je sada moja nada? I ko uzima u obzir moju nadu? Da li će ona sići sa mnom u ŠEOL? Da li ćemo mi zajedno sići u prašinu?“ (Jov 17: 13-16).

„Ali čovek u svojoj pompeznosti neće istrajati; **on je poput zveri koje propadaju**“ (Psalam 49:12).

„Kao ovce, one su određene za ŠEOL; smrt će biti njihov pastir; i pravični će vladati nad njima ujutru, i njihov oblik Šeol progutati tako da oni nemaju gde da žive“ (Psalam 49:14).

„Ne verujte prinčevima, smrtnicima u kojima nema spasenja. Čovekov duh odlazi; on se vraća na zemlju (prašini ćeš se vratiti). Na sam taj dan, njegove misli će propasti“ (Psalam 146:3, 4).

„Živi znaju da će umreti, **ali mrtvi ne znaju ništa**; niti ih čeka ikakva nagrada, jer sećanje na njih postaje zaborav ... Nema aktivnosti ili planiranja ili znanja u ŠEOLU gde ti ideš“ (Prop. 9:5, 10).

„Jer vera sinova čovečjih i vera zveri je ista. Kao što jedan umire, tako umire i drugi. Svi imaju isti dah i čovek nema prednost u odnosu na zver ... Svi idu na isto mesto. Svi su došli iz prašine i svi odlaze u prašinu“ (Prop 3:19, 20; vidi i „U prašinu ćeš se vratiti,“ 1. Mojsijeva 3:19).

Proročanstvo za budućnost: „Mnogi među onima **koji spavaju** u zemljanoj prašini će se probuditi, neki u večni život ... Idite svojim putem do kraja svog života. Stupićete u odmor i ponovo se dići na kraju doba, i primićete deo koji vam je namenjen.“ (Šta mrtvi rade i gde su oni?) (Danilo 12:2, 13).

Isus je rekao:

„Nemojte se ovome čuditi: Dolazi čas kada će **Svi oni koji su u grobovima** (to jest „spavaju u zemljanoj prašini“) čuti njegov glas i istupiti: oni koji su činili dobra dela će vaskrsnuti u život a oni koji su činili zla dela će vaskrsnuti na sud“ (Jovan 5:28, 29).

„Bićete nagrađeni kada dođe vaskrsenje pravičnih“ (Luka 14:14).

„Isus je digao Lazara iz mrtvih“ (Jovan 12:17). Kako se vaskrsenje događa? Jovan 11:11, 14: „Naš prijatelj Lazar je **zaspao (i ostao u snu, kako implicira grčki oblik glagola)**. Ja ću ga probuditi **iz njegovog sna** ... Lazar je mrtav“ (to jest, san mrtvih Psalm 13:3). Lazar je istupio iz groba (Jovan 11:43). Isus je „pozvao Lazara iz groba i vaskrsao ga iz mrtvih“ (Jovan 12:17).

Pavle je rekao:

„Bog ne samo da je vaskrsao Gospoda, već **će vaskrsnuti i nas (probuditi nas)** putem svoje moći“ (1. Korinćanima 6:14).

„Onaj koji je digao gospoda će takođe dići i nas (probuditi nas) sa Isusom i predstaviti nas njemu sa vama“ (2. Korinćanima 4:14).

Nakon vaskrsenja Isusa, Petar je rekao:

„Patrijarh David je umro i sahranjen je i njegov grob je sa nama sve do ovog dana ... David *nije otišao u raj* ... David, nakon što je odslužio Božiju svrhu u sopstvenoj generaciji, zaspao je i postavljen je da leži kod svojih očeva (koji su takođe bili usnuli!) i prošao je kroz propadanje. Ali, onaj koga je Bog digao nije prošao kroz propadanje“ (Dela 2:29, 34; 13:36, 37).

Oni koji pripadaju Hristu *biće vaskrsnuti* (probuđeni) nakon njegovog dolaska (1. Korinćanima 15:23). Oglasiće se truba i mrtvi će biti dignuti (probuđeni) u besmrtnost (vidi 1. Korinćanima 15:50-55). Nakon što se oglasi poslednja truba (vidi Otkrovenje 11:15-18: sedma truba) mrtvi će biti dignuti i dobiće besmrtnost i tek tada (i ni trenutak ranije!) Had će nestati. Stoga, Pavle citira stih 13:14 Knjige proroka Osije: „Ja ću ih osloboditi od moći ŠEOLA; Ja ću

ih iskupiti od smrti. O smrti, gde ti je trnje? O ŠEOLE, gde ti je žaoka?“ Pavle vidi ovaj stih o oslobođenju iz ŠEOLA kao događaj vaskrsenja za koji on svuda navodi da će se dogoditi onda kada se Isus vrati (1. Korinćanima 15:23).

Svaka teorija koja navodi da je Isus već oslobodio HAD/ŠEOL, sudara se sa ovom izjavom u stihu 15:55 1. Korinćanima: Had će nestati *tek u budućnosti*. Čak i kada je Knjiga otkrovenja napisana, u 96 godini nove ere, Isus je bio jedini koji ima ključeve Smrti i Hada. On ih još uvek nije upotrebio. Kasnije u stihovima 20:13-15 Otkrovenja, Smrt i Had predaju mrtve koji su u njima. Isus oslobađa verne mrtve iz Hada u stihovima 11:15-18 i 20:1-4 Otkrovenja.

Dakle, takođe u stihu 5:10 1. Solunjanima, Pavle očekuje da će hrišćani, onda kada se Isus vrati, biti ili usnuli u smrti ili će biti živi i budni na zemlji: „Bilo da smo budni ili **usnuli** mi možemo da živimo zajedno sa njim.“ Stanje hrišćana pre nego što svi zajedno dođu u život pri vaskrsenju naziva se „san“ – upravo isto što se tvrdi i u stihu 12:2 Knjige proroka Danila: „Mnogi koji **spavaju u prašini zemlje** će se probuditi, neki u večni život ...“

„Gospod će se *spustiti* iz raja kada anđeo usklikne i truba se oglasi, i mrtvi u Hristu će se *dići* prvi“ (1. Solunjanima 4:16).

Pre vaskrsenja, hrišćani ili spavaju u smrti ili su budni, živi. Obe grupe će živeti sa Hristom u budućem vaskrsenju (1. Solunjanima 5:10).

„Ja želim da znam Hrista i moć njegovog vaskrsenja ... kako bi dobio vaskrsenje od mrtvih“ (Filipljanima 3:10, -11). „Mi željno iščekujemo Spasitelja da dođe iz raja koji će transformisati naše skromno stanje u konformitet sa telom njegove slave“ (Filipljanima 3:20, 21).

Kada je u drugoj polovini prvog veka pisac Poslanice Jevrejima rekao: „Svi ovi (svi patrijarsi, Avram, Isak, Jakov i proroci, uključujući Enoha i proroka Iliju) **umrli su a da nisu primili obećanja**“ (Jevrejima 11:13, 39).

Da li je on zaista verovao da su oni već u raju, u blagoslovu, u radosti? Ili da svi oni čekaju vaskrsenje, kada će mrtvi oživeti? (1. Korinćanima 15:22-23). Kako neko može biti „oživljen“ ako je već živ?! Kako možeš oživeti i postati besmrtno ako si već živ i besmrtno?

Obratite pažnju na upozorenje protiv izreke da se vaskrsenje/dostizanje besmrtnosti već dogodilo:

„Marljivo predstavite sebe tako da odgovarate Bogu kao vredan čovek koji ne mora da bude posramljen (vidi Marko 8:38). Tačno rukujte rečju Istine. Ali, izbegavajte prazne priče, jer će one dovesti do dalje bezbožnosti i njihova reč će se proširiti protiv gangrene. Imenej i Filit su se udaljili od Istine (Jevanđelja kakvo su propovedali Isus i Apostoli) rekavši da se **vaskrsenje već odigralo**, i samim tim su uznemirili veru nekih“ (2. Timotiju 2:15-18).

Reći da su mrtvi zapravo živi sada narušava važno upozorenje dato u Starom zavetu: „Među vama se neće nalaziti niko ko će dopustiti sopstvenom sinu ili ćerci da prođe kroz vatru, oni koji će gatati, oni koji će veštičariti, ili oni koji će tumačiti znakove, ili vračevi, ili oni koji bacaju čini, ili medijumi, ili oni koji razgovaraju sa duhovima, ili **oni koji pozivaju mrtve**“ (5. Mojsijeva 18:10, 11).¹

¹ Za dalje informacije, pogledaj moj priručnik *Šta se dešava kada umremo?*

3. Drugi vodeći autoriteti po pitanju Carstva Božijeg

Objektivna analiza Carstva Božijeg u Jevanđelju po Mateju, data u *Rečniku o Hristu i Jevanđeljima*, mora da služi kao neophodni vodič našem celokupnom razmišljanju o Carstvu. Carstvo je srž hrišćanskog Jevanđelja:

„Carstvo – **centralna tematika** hrišćanske doktrine. Ovim je on počeo svoju službu (Matej 4:17) i gde god je išao on je to propovedao kao Dobre vesti (Jevanđelje) (4:23). Carstvo koje je on propovedao je trebalo da dođe ali ne za vreme njegovog života. Nakon što se uzdigne, on dolazi kao Sin Čovečji na oblacima raja (16:17, 19:28, 24:30) i sešće na presto njegove slave ... Onda će dvanaest Apostola sesti na dvanaest prestola i suditi nad dvanaest plemena Izraela (19:28). U međuvremenu, on sam mora da pati i umre i da bude dignut iz mrtvih. Kako bi inače on mogao da dođe na oblacima raja? I učenici treba da **propovedaju Dobre vesti o dolazećem Carstvu** (10:7, 20:14) među svim nacijama i da krštenjem stvaraju učenike (28:18). Zajednica učenika koja bi se na taj način formirala bi prirodno predstavljala društvo koje povezuju zajednički ciljevi. Samim tim, učenici Carstva bi formirali novi duhovni Izrael (21:43).“¹

Isti autoritet je rekao i sledeće:

„U pogledu potreba ovog novog Izraela kog sačinjavaju Hristovi učenici, koji treba da čekaju da se on vrati na oblacima raja, prirodno je da taj veliki deo učenja zabeležen u jevanđelju treba da se tiče **kvalifikacija koje treba da poseduju oni koji se nadaju da će stupiti u Carstvo onda kada ono dođe...** Stoga, priče pružaju neke lekcije o prirodi Carstva i periodu **pripreme za isto**. Trebalo bi da bude dovoljno očigledno da ako pitamo koje značenje su te priče imale za onog ko je pisao prvo Jevanđelje, odgovor mora da bude da ih je on odabrao jer ...

¹ Dictionary of Christ and the Gospels, Tom II, str. 145.

oni su propovedali lekcije o Carstvu Božijem *u smislu u kom se ta fraza koristi svuda u Jevanđelju o Carstvu koje je trebalo da dođe onda kada Sin Božiji siđe na oblacima rajskim*. Stoga, Priča o Sejaču ilustruje različite načine na koje se **prihvataju Dobre vesti (Jevanđelje) o Carstvu dok se ono propoveda među ljudima**. Priča o kukolju se takođe bavi ne samo Carstvom kao takvim, već i **periodom pripreme za isto**. Na kraju doba, Sin Čovečji će doći da **ozvaniči svoje Carstvo...** Ni ovde niti bilo gde drugde nema ništa što bi nagovestilo da **je scena Carstva išta drugo do sadašnji svet obnovljen i pročišćen.**²

Moj komentar: Poslednja rečenica našeg citata iznosi izuzetnu poentu da Matej ne očekuje da će vernici „otići u raj“, već da će se Isus vratiti da vlada sa njima na obnovljenoj zemlji. Pronicljivi čitalac Novog zaveta će primetiti upečatljivu razliku između biblijskog viđenja Carstva i onoga što je zamenilo to Carstvo u vremenu nakon što je Biblija napisana: odlazak vernika u nekakav svod izvan zemlje nakon njihove smrti. „Carstvo koje je on propovedao dolazi, ali ne u njegovom životnom dobu.“ „U Jevanđelju po Mateju (i u Novom zavetu), Carstvo Božije je zamišljeno, pre svega, kao nešto što će se u budućnosti dogoditi“ (citirano u daljem tekstu). Tako tvrde vodeći analitičari biblijskih zapisa. Možemo dodati još neku izjavu od priznatog autoriteta po pitanju Jevanđelja po Luki:

„Ne može se zaista osporiti to da Luka pod Carstvom zapravo podrazumeva nekakav **budući** entitet. Produhovljavajuća interpretacija prema kojoj je Carstvo predstavljeno u Duhu i u Crkvi je u potpunosti pogrešna ... *Poruka o Carstvu* je ta koja je prisutna, a u Lukinom Jevanđelju se pravi razlika između iste i samog Jevanđelja. On ne zna za već prisutni razvoj po osnovi propovedanja Carstva.“³

² Isto, dodat akcenat. Isto viđenje Carstva je izrazio autor ovog članka po pitanju Jevanšelja o Mateju u svom komentaru o istom (W.C. Allen, *The International Critical Commentary*, St. Matthew, T & T Clark, 1907, str. lxvii-lxxi).

³ Hans Conzelmann, *The Theology of St. Luke*, str. 122.

Međunarodna standardna enciklopedija Biblije stavlja akcenat na buduće pravo:

Rečenica „Carstvo Božije je nadomak ruke“ ne može se odvojiti od rečenice „sud je na domak ruke“ i imaju istu konotaciju i u ovom kontekstu „pokaj se“ u stihovima 1:14, 15 Jevanđelja po Marku mora da znači „izbegni sud“. Stoga, učenje našeg Gospoda o spasenju **pre svega je imalo budući sadržaj: pozitivan, primanje u Carstvo Božije i negativan, oslobođenje od suda koji prethodi tom primanju**. Dakle, Carstvo Božije je najviše dobro u Hristovom učenju ... Čovekova priroda je da bude savršeno prilagođen svom duhovnom okruženju i čovek treba da bude „sa Hristom“ (Luka 22:30) i sa patrijarsima (Matej 8:11). Šta god (!) Carstvo bilo, svakako nije iscrpljeno pukim reformacijama sadašnjeg poretka materijalnih stvari.“⁴

„Marko 1:14-15: Marko daje kratak sažetak Isusovog propovedanja. Propovedanje i Dobre vesti su izrazi koje Marko najradije upotrebljava. Isusov poziv je tačno sumiran u stihu 1:15, gde povezivanje pokajanja i vere otkriva jezik crkve (Dela 5:31; 11:18; 20:21). Marko ima za cilj da pojasni to da u ovom propovedanju Isus nastavlja da ide po svetu i ovaj poziv, samim tim, usmeren je i na onog koji danas čita Jevanđelje. Posledično tome, ovaj pasus služi kao sažet prikaz čitavog jevanđelja.

„Carstvo Božije. Kada Isus propoveda da je Carstvo Božije na domak ruke, on usvaja koncept koji je skovan u Starom zavetu. Iako, ono označava Božiji suverenitet kada je u pitanju stvaranje (Ps 103:19; 145:11ff) ono se *pre svega odnosi* na Božiji neprikosnoveni suverenitet *na kraju vremena* (Isaija 52:7)... Judaizam je govorio o vladavini Boga koja dolazi *nakon uništenja svakog neprijatelja* i kraja celokupne patnje... U Novom zavetu, Carstvo Božije je pre svega zamišljeno kao nešto što će se dogoditi u budućnosti (Marko 9:1, 47; 14:25; Mat. 13:41-43; 20:21; Luka 22:16, 18; 1 Kor. 15:50 i dr.)koje dolazi od Boga (Mark 9:1; Mat. 6:10; Luka 17:20; 19:11). Stoga, to je nešto što čovek može samo da *iščekuje* (Marko 15:43), za kojim može samo da se traga

⁴ *The International Standard Bible Encyclopedia*, 1929, Tom 4, str. 2667.

(Mat. 6:33); koje može da primi (Marko 11:15, vidi i Luka 12:32) i nasledi (1. Korinćanima 6:9ff; Galatima 5:21, Jakovljeva 2:5), ali ga ne može stvoriti ... Delima i rečima Isusovim buduće Carstvo je već sišlo na njega. U tom trenutku je odlučeno da li će on ikada biti u Carstvu ... Pokajanje nije ništa drugo do srdačna posvećenost Dobrim vestima.“⁵

Ernest Scott, D.D., Profesor Novog zaveta na teološkom fakultetu Union, iznosi dobre komentare ali izgleda da nije sasvim siguran u vezi Jevanđelja:

„Čini se da je skoro nemoguće definisati hrišćansko „Jevanđelje“. Ponekad se ono poistovećuje sa našom religijom kao celinom, ponekad sa nekim elementom te religije koji se smatra ključnim. Prihvatiti Jevanđelje znači verovati u pokajanje ili ljubav Božiju, ili otkrovenje u Hristu ili činjenicu o ljudskom bratstvu.“

„Međutim, dobro je imati na umu da je reč koja se danas koristi u neobaveznom značenju **imala na početku značenje koje se jasno moglo shvatiti**. 'Isus je došao u Galileju, propovedajući Jevanđelje o Carstvu Božijem i govoreći: „Vreme je ispunjeno i Carstvo Božije je nadomak ruke.“' Jevanđelje je prošlo čudotvoran razvoj... **ali Dobre vesti su uvek u suštini bile ono što su bile na početku – objava Carstva**. Na osnovu načina na koji je Isus objavio isto, vidi se da je on preuzeo već poznatu ideju. **On nije objasnio šta je on podrazumevao pod Carstvom, jer je pretpostavljao da svi koji ga slušaju iščekuju isto**. Njihovu nadu za Carstvom je iznova podstakao Jovan Krstitelj... Oni su odavno razmišljali o Carstvu i pitali se kada će ono doći i prorok se sada digao koji je izjavio da je ono na domak ruke ... U religiji Izraela mi moramo da tražimo neposredno poreklo Isusove ideje o Carstvu... Ideja je nastavila da traje i dugo nakon što je kraljevska pozicija čvrsto ustanovljena, gde je vladajući kralj samo zastupnik nevidljivog Kralja ... Izrael je odabran od strane jedinstvenog Boga koji je bio poznat samo Njegovom sopstvenom narodu, ali je bez obzira na to on bio Kralj čitave zemlje. Dolazi dan kada će sve nacije posedovati Njegov suverenitet ...

⁵ *Good News According to Mark*, Eduard Schweizer, str. 45, 46, 47.

Na višim nivoima proročanstva, pročišćeni Izrael budućnosti je zamišljen kao zemlja koja privlači sve nacije svojim primerom, u službu Jednog Boga. Još češće se pretpostavlja da kada Izrael bude u potpunosti disciplinovan, on će biti obnovljen kako Bogu odgovara i postavljen od strane Njega na suverenu poziciju. Kao Kralj predominantnog naroda Bog će vladati konačno svetom... Sa jedne strane posmatrano, Bog je već Kralj. U drugu ruku, priznaje se da kraljevska uloga leži u budućnosti ... **Oni iščekuju budući dan kada će On savladati uzurpirajuće sile i postaviti Sebe na kraljevsku poziciju.** Tako proroci pred sobom imaju viziju novog doba kada će Carstvo Božije biti u potpunosti manifestovano. U tom srećnom trenutku, Izrael će biti uzdignut, pravda će biti ustanovljena, zemlja će biti ispunjena slavom Gospoda. Priroda će tada biti vraćena u svoju netaknutu slavu i vuk će leći kraj jagnjeta i stoka će pasti na velikim pašnjacima; svetlost meseca će biti poput svetlosti sunca. On (i Njegov Mesija) će vladati sa Sionske gore i sve nacije će Mu služiti. Kao Kralj nad pravičnom nacijom, On će proširiti svoju vladavinu čitavim svetom.⁶

Novi zavet je zasnovan na Starom. Isus je došao da:

- 1) Propoveda Carstvo Božije (Luka 4:43)
- 2) Potvrdi obećanja koja su data očevima (Rimljanima 15:8)
- 3) Pruži nama **shvatanje** da mi možemo da spoznamo Boga (1. Jovanova 5:20)
- 4) Učini neke pravičnim ne samo svojom smrću već i svojim znanjem (Isaija 53:11).

U poslebiblijskom periodu, prvobitna vera u Jevanđelje o Carstvu je pretrpela izuzetnu promenu, pretvorivši Jevanđelje u nešto sasvim drugačije. Grci su umesto Jevreja postali vođe u crkvu i oni su uvezli stranu grčku filozofiju u crkvena učenja.

⁶ 1931, str. 11-21.

Ova promena originalne vere konačno je 1500-ih godina dovela do reformacije koja je zapravo predstavljala molbu za povratak Bibliji. Ali, ovi reformatori nisu u potpunosti preneli Jevanđelje o Carstvu. Proces obnove se nastavio kada su ljudi iskreno počeli da traže prvobitno značenje Carstva Božijeg kakvo je prvobitno Isus propovedao. Jevanđelje samo po sebi se svodi na Carstvo Božije i „Jevanđelje“ nikada ne bi trebalo razdvajati od Carstva.

„Jevanđelje je proklamovanje Carstva koje je Isus objavio (Marko 1:14-15) i sada ga proklamuje Crkva.“⁷

„Jevanđelje kakvo smo većina mojih crkvenih prijatelja upoznali u prošlosti je toliko mali deo čitave priče, da je teško nazvati ga tačnim Jevanđeljem. Možda ova ograničena poruka Jevanđelja, kakvo su propovedali savremeni hrišćani, objašnjava ograničen uticaj koji ono danas ima na Ameriku.“⁸

„Stanley Grenz je izneo pregled neuspelih pokušaja evangelističke teologije da potpali maštu savremenog sveta. On zastupa mišljenje da je Carstvo Božije novi organizacioni centar onoga što mi govorimo i radimo.“⁹

„Tokom prošle godine, profesori sa sva tri Fuller univerziteta su se sastali da diskutuju o sledećem pitanju: Šta je Jevanđelje? Pre dvanaest godina, pokojni Robert Guelich je ovo pitanje proglasio temom svog svečanog obraćanja javnosti, navodeći da su godine profesionalnog rada njega iznova i iznova vraćale na ovu fundamentalnu tematiku. Guelich je ispričao priču o susretu sa osnivačem Charles Fuller nakon univerzitetskog okupljanja, sa tematikom „nadahnuće Biblije.“ Fuller je prokomentarisao da je žudeo za danom kada će univerzitet biti domaćin okupljanju na temu „Šta je Jevanđelje?“¹⁰

⁷ *Harper Collins Bible Dictionary.*

⁸ Gary Burge, *NIV Application Commentary.*

⁹ *Revisioning Evangelical Theology.*

¹⁰ *Theology, News and Notes*, Fuller Theological Seminary, 2004.

Moj komentar: Ovo je neverovatno priznanje. Činjenica je ta da oni zapravo nisu ni sigurni šta je to Jevanđelje a opet govore da spasavaju ljude propovedanjem istog. Jednostavna činjenica je ta da Jevanđelje o Carstvu koje uključuje krv Isusa upotrebljenu da se ono ozvaniči i njegovo vaskrsenje predstavljaju Jevanđelje. Sve dok se „odlazak u raj“ ne napusti, kako se može ostvariti ikakav napredak? I kako mi možemo biti sigurni da je spasen svako ko veruje u Platonovo učenje i pri tom isto naziva Isusovim? Da li je Bog toliko nemaran koliko smo mi po pitanju našeg mišljenja?! Da li je on toliko zauzet da ga nije briga sve dok smo mi iskreni, iako nemamo nikakvo znanje o prirodi čoveka, njegovoj sudbini, identitetu Boga i Isusa?

„Ozbiljna je greška držati se mišljenja da Carstvo Božije ne igra važnu ulogu u apostolskom hrišćanstvu. Takvom viđenju nedostaje istorijska perspektiva i sukobljava se sa čitavom misli koja se provlači kroz literaturu apostolskog hrišćanstva. Samo ime novog pokreta, *hrišćanstvo*, nalaže sasvim suprotno mišljenje. Daleko od toga da je eshatološko Carstvo Božije sekundarni element rane crkve, *ono je njeno uslovljavajuće verovanje*. Propovedanje prvih evangelista nije bilo poziv na etičke ideale, niti argument za izvesne istine. Zapravo, ono je bilo propovedanje Poruke ... Što se tiče osobe Mesije, naravno da nema sumnje u to da je rana crkva verovala da je Isus zapravo Hrist koji je otišao u raj, odakle će doći da uvede novo doba i novo Carstvo. Ovo je bila sama srž čitavog hrišćanskog pokreta. **Misliti o Isusu kao o nekom ko namerno koristi neki termin u značenju koje se razlikuje od onog koje bi isti taj termin imao drugima, ne samo da pokreće pitanje o njegovom moralu već i o njegovoj učiteljskoj sposobnosti.**“¹¹

Savet evangelistima! Vinston Čerčil je rekao: „Ako imate neku važnu poentu da iznesete, nemojte pokušavati da budete suptilni ili pametni. Koristite malj. Jednom udarite neko mesto. Onda se vratite i udarite ga još jednom. Onda ga udarite i treći put – zadajte ogroman udarac.“

¹¹ Shailer Matthews, D.D., Profesor teologije, Univerzitet u Čikagu, *The Messianic Hope in the New Testament*, University of Chicago Press, str. 144-155.

4. Stanje mrtvih prema vodećim autoritetima

Proslavljeni *Interpreter's Dictionary of the Bible*: „Nijedan biblijski stih ne odobrava izjavu da se duša u trenutku smrti odvaja od tela.“¹

The Distinctive Ideas of the Old Testament, Norman Snaith: „Nijedan pasus (Starog zaveta) ne govori o nekakvoj besmrtnosti duše, što nimalo nije biblijska ideja.“²

Obratite pažnju na to da je Evangelistička alijansa, koja se sastala 1846. godine, u svoju izjavu o verovanju uvrstila „besmrtnost duše.“

Christian Words and Christian Meanings, John Burnaby:

„Grčki filozofi su zastupali mišljenje da se raspadanje koje mi nazivamo smrću dešava samo telima, a da je duša čoveka po svojoj urođenoj konstituciji besmrtna. Grčka reč za besmrtnost javlja se samo jednom u Novom zavetu i tu pripada nikom drugom do Kralju Kraljeva ... *Besmrtnost duše nije deo hrišćanskog učenja*, baš kao što razdvajanje duše i tela i vezivanje stvarnog čoveka, suštine ličnosti, za navodnu razdvajivu dušu za koju je otelotvorenje zapravo ropstvo, nije deo hrišćanske antropologije. *Isus nije propovedao doktrinu o večnom životu za duše bez tela*, baš kao što nijedan Jevrejin odan veri svojih očeva nije mogao da je prihvati ili čak razume. Ali, Jevrejsko verovanje je bilo usmereno na dizanje mrtvih na Zadnji dan.“³

Zašto onda crkve stalno govore da duše bez tela odlaze u raj ili pakao?

¹ Tom. 1, str. 802.

² Str. 89.

³ Str. 148-149.

Companion Bible, E.W. Bullinger, o 2. Korinćanima 5:8:

„Skoro da se može nazvati zločinom to kad neko izabere izvesne reči i sklopi od njih rečenicu, pri tom zanemarujući smisao i kontekst, ignorišući druge reči u tom stihu i citirajući reči „*odsutan iz tela, prisutan kod Gospoda*“ u pogledu opraštanja od nade za vaskrsenjem (što je tematika čitavog pasusa, 2. Kor. 4:14) kao da ona nije neophodna; i kao da se može biti prisutan kod Gospoda bez iste.“ (drugim rečima, Pavle ovde diskutuje o dobijanju nove nade u vaskrsenje i prisustvu kod Boga putem tog vaskrsenja. Čovek može da bude „sa Gospodom“ nakon Drugog vaskrsenja, ne pre. 1. Sol. 4:17: „stoga, mi ćemo uvek biti sa Gospodom.“).

Law and Grace, Profesor A.F. Knight:

„U Starom zavetu, čovek se nikada ne smatra dušom koja boravi u nekom telu, dušom koja će jednog dana biti oslobođena od telesnih okova, nakon što to telo umre, poput ptice puštene iz kaveza. Hebrejski narod nije bio dualističan po pitanju svog razumevanja Božijeg sveta.“⁴

Families at the Crossroads, Rodney Clapp:

„Prateći grčku i srednjevekovnu hrišćansku misao, mi često oštro razdvajamo dušu i telo, naglašavajući pojedinačnu dušu koja preživljava smrt. Štaviše, mi imamo tendenciju da verujemo da je duša bez tela pobjegla u raj, na prijatnije mesto gde će u potpunosti živeti. (Vidi popularnu frazu: „on je otišao na bolje mesto.“) Mi pogrešno zamišljamo hrišćansku nadu kao pojedinačnu stvar, stvar odvojenih duša koje odleću u raj. Ali, za drevne Izraelce, ništa od ovoga nije bilo istina.“⁵

⁴ Str. 79.

⁵ Str. 95, 97.

Martin Luter: „Mislim da ne postoji mesto u Bibliji koje je jasnije po pitanju toga da mrtvi spavaju, nego Propovednik 9:5 („mrtvi ništa ne znaju“), ne shvataju ništa o našem stanju i zbivanju – i ovaj stih se protivi prizivanju svetaca i izmišljenom Čistilištu.“

John Weasley, osnivač metodističke crkve, *Sermon on the Parable of Lazarus*: „Zaista, uglavnom se pretpostavlja da duše dobrih ljudi, čim se odvoje od tela, odlaze direktno u raj; ali ovo mišljenje nema nikakvog osnova u Božijim proročanstvima. Baš suprotno, nakon vaskrsenja, Gospod kaže Mariji: 'Nemoj me dirati; jer ja se još nisam uzdigao do Oca.'“

„Raj u Bibliji nigde ne predstavlja mesto gde odlaze mrtvi.“⁶

Shirley Guthrie, *Christian Doctrine*. Dr. Guthrie je bio profesor sistematske teologije na Kolumbijskom teološkom fakultetu u Dekejturu, Gruziji. On je takođe autor dela pod nazivom *Diversity in Faith - Unity in Christ*. Njegova knjiga iz koje je preuzet sledeći citat se naziva „klasičnim tekstom.“

„Mi moramo da razgovaramo o tački gledišta koja je iz perspektive hrišćanske vere lažno optimistična, jer smrt ne svata dovoljno ozbiljno... Mi ćemo otkriti i odbiti ovo viđenje koje mnogi smatraju osnovom hrišćanske nade za budućnost... mi ga odbijamo ne samo kako bismo uništili nadu za večnim životom, već i kako bismo odbranili autentično biblijsku hrišćansku nadu ... *Mislimo na verovanje u besmrtnost duše*. Ovu doktrinu nisu propovedali sami biblijski pisci, već je ona bila uvrežena u (pagansku) grčku religiju i orijentalne religije drevnog sveta u kom se rodila hrišćanska crkva. Neki od najranijih hrišćanskih teologa su bili pod uticajem iste, čitali Bibliju u svetlosti iste, i uveli je u crkveno mišljenje. Ova doktrina je sa nama od tada. Calvin ju je prihvatio kao i klasična veroispovest reformisanih crkava, Vestminsterska veroispovest. Prema ovoj doktrini, moje telo će umreti ali *ja sam zapravo neću umreti* ... Ono što će se meni desiti nakon smrti, jeste zapravo to da će moja besmrtna duša pobeći iz mog smrtnog tela.

⁶ J.A.T. Robinson, *In the End God*, str. 104.

Moje telo umire ali *ja sam ću nastaviti da živim* i vratiću se u duhovni svod iz kog sam došao i kom zaista pripadam. Ako pratimo protestantsku reformaciju u pokušaju da našu veru zasnujemo isključivo na Bibliji, mi moramo da odvijemo ovu tradicionalnu nadu za budućnosti zasnovanu na besmrtnosti duše ... (Smrt) ne mora da znači da božanski deo nas odlazi da živi na nekom drugom mestu. To znači da nas je život napustio, da su naši životi došli do kraja, da smo „mrtvi i otišli.“ Prema Bibliji ... moja duša je isto tako ljudska, stvorena, konačna – i smrtna – kao i moje telo. Jednostavno, ona je život mog tela ... Mi ni malo nemamo nade ako se naša nada zasniva na sopstvenoj ugrađenoj besmrtnosti.“⁷

Robert Capon, *Parables of Judgment*:

„Evo još jedne teološke poente dok se bavimo tematikom vaskrsenja i suda. Možda je najveća prepreka našem viđenju suda Isusovog kao velikog sakramenta oslobođenja greha, jeste to što smo nažalost preokupirani poimanjem duše kao besmrtne. Ova doktrina je deo nehebrejskog filozofskog tereta koji je na našim leđima od trenutka kada je crkva išla u širok spektar grčke misli. Zajedno sa pratećom idejom o (momentalnom) „životu posle smrti“, ona nam nije donela ništa sem nevolje: oba koncepta su usmerena protiv ozbiljnog prihvatanja vaskrsenja mrtvih, što je sama osnova suda.“⁸

Arhiepiskop William Temple, na predavanju koje je održao 1931. godine na Drew univerzitetu:

„To da je uslovna besmrtnost preovlađujuća doktrina Novog zaveta nema nikakve sumnje čim pristupimo njenim knjigama oslobođeni od helenističke pretpostavke da je svaka duša nasledno besmrtna. Međutim, ne mora da znači da postoji protivljenje u principu između uveravanja u potpunu ljudsku slobodu i verovanja da će na kraju milost

⁷ Str. 378.

⁸ Eerdmans, 1989, str. 71.

Božija dopreti do svakog ljudskog srca (ili većine njih).“ (Ova poslednja izjava je otvorena za diskusiju, ali on je svakako u pravu kada govori o štetnim efektima verovanja u prirodnu besmrtnost duše.)

Professor Earle Ellis, *Christ and the Future in New Testament History*:

„Platonsko viđenje da suštinska osoba (duh/duša) preživljava fizičku smrt ima ozbiljne implikacije za Lukinu hristologiju i za njegovu teologiju o spasenju u istoriji ... Za eshatologiju, ono predstavlja platoniziranje hrišćanske nade, iskupljenje *od* vremena i materije. Luka, nasuprot tome, postavlja individualno spasenje (i gubitak) na vaskrsenje *u* vremenu i materiji koje će se dogoditi na zadnji dan. On podvlači to da je Isus vaskrsao „u telu“ i proglašava ga „prvim koji se digao iz mrtvih“, uzorom na osnovu koga treba shvatiti „stupanje u slavu“.

„Antropološki dualizam jeste ušao u misao patrističke crkve, pre svega, pretpostavljam, *sa grandioznom sintezom hrišćanstva i grčke filozofije* koju su stvorili Klement i Origen. On je zasenio ranu hrišćansku nadu za povratkom Hrista i vaskrsenjem mrtvih (i Carstvo Božije na zemlji). Ali, on nije okarakterisao hrišćanstvo Novog zaveta i može se pronaći u Luki samo ako se čitaju stihovi onako kako su ih čitali hrišćanski očevi, kroz atinske naočari.⁹

„Dok smrt ne predstavlja pojedinačno ispunjenje spasenja, tokom smrti čovek ostaje pod upravom Hrista i u njegovoj brizi ... (ali) dok mrtvi hrišćani ostaju u vremenu, oni ne računaju vreme. Praznina u njihovom pojedinačnom biću između njihove smrti i vaskrsenja na zadnji dan ovog doba, u njihovoj svesti, traje samo sekund. Za njih veliki i veličanstveni dan Hristove Parusije je samo trenutak u budućnosti. „Međustanje“ je nešto što će živi iskusiti po pitanju mrtvih, a ne nešto što će mrtvi iskusiti po pitanju živih ili Hrista.

⁹ Brill, 2000, str. 127.

„Oni koji posmatraju kroz atinske naočari, oni koji se zalažu za hrišćansku tradiciju, vide *jednu sasvim drugačiju sliku*. Oni smatraju da deo osobe, duša, nije podložna propadanju (i samim tim ne predstavlja element prirodnog sveta) već nakon smrti, ona se „razdvaja“ od tela i odlazi u beztelesni blagoslov, ili postoji vaskrsenje nakon smrti prilikom koga se fizičko telo menja za duhovno telo koje je već formirano iznutra, što je varijacija na temu. (Ovo bi uništilo program i plan dat u 1. Korinćanima 15 i na mnogim drugim mestima).

„Iako oni imaju mnoge tradicionalne korene i priloge, takve teologije su, po mom mišljenju, ozbiljno pogrešno shvatile eshatologiju Pavlovog spasenja u istoriji. Upravo zato što Pavle smatra telo osobom i osobu fizičkim telom, on insistira na vaskrsenju tela, postavljajući ga na Parusiju Hrista u kojoj je lično iskupljenje povezano sa iskupljenjem putem transfiguracije čitavog fizičkog kosmosa i deo istog. Transformisano fizičko telo vernika se može pozvati iz zemlje svemoćnom stvaralačkom rečju Boga (nakon Drugog dolaska), ništa manje nego što su transformisano fizičko telo Hrista i prvobitno beživotno telo stvaranja u Postanju bili.“¹⁰

¹⁰ Str. 177-178.

5. Da li duše idu u raj?

Dok su Jehovini svedoci i ostali obeleženi kao sekte jer kažu da „duša“ ne ide u raj nakon smrti osobe, svedočenja rane crkve su svedočenja o činjenici da je „ortodoksija“ stvarni krivac.

Da li je rano crkveno učenje učilo o razdvajanju svesne duše od njenog tela u trenutku smrti i *njenog momentalnog odlaska u raj*? (Ovde ne govorim o *stanju* duše kao što su je crkveni očevi razumeli, već je u pitanju to gde se ona nalazi u trenutku smrti).

Evo nekoliko reči koje je izgovorio **Irinej** sredinom drugog veka. Irinej se žali da neki izvrću biblijski program besmrtnosti.

„Neki koji se smatraju ortodoksnim odlaze izvan prethodno određenog plana za uzdizanje pravičnih, i ne poznaju metode kojima su prethodno disciplinovani za neraspadivost. Stoga se oni zabavljaju *jeretičkim opcijama*. Jer jeretici, ne priznajući spasenje svoje vere, **potvrđuju da odmah nakon njihove smrti oni će proći iznad nebesa**. (*Obratite pažnju na to da su „jeretici“ ti koji podučavaju da duša ide odmah u raj nakon smrti. Danas, prema sadašnjoj ortodoksiji, jeretici su ti koji propovedaju da duše **ne** idu odmah u raj ili pakao. Ovo čini Irineja jeretikom!*) Te osobe, stoga, koje odbijaju vaskrsenje koje obuhvata čitavog čoveka, ili ulažu sve napore da isto uklone iz hrišćanske šeme, ne znaju ništa o planu vaskrsenja. Jer oni ne biraju da razumeju da, ako su ove stvari onakve kakve oni tvrde da jesu, sam Gospod, u koga oni tvrde da veruju, nije se digao na treći dan, već je *odmah nakon svoje smrti otišao u visinu*, napuštajući svoje telo na zemlji. Ali, činjenica je da je *tri dana*, Gospod boravio na mestu gde su bili mrtvi, kao što je Jona ostao tri dana i tri noći u stomaku kita (Matej 12:40)... David je rekao, kada je proricao o njemu: „Ti si oslobodio moju dušu od krajnjeg **pakla** (groba).“ A o vaskrsenju na treći dan, on je rekao

Mariji: „Ne dodiruj me, jer se još uvek nisam popeo do mog Oca.“ (Jovan 20:17) ... Kako se onda i može pomisliti da ova dvojica tvrde da ... njihov unutrašnji čovek (duša) napušta telo ovde, penje se u mesto iznad nebesa? (*Samim tim, Irinej smatra današnje učenje sramotnim!*) Jer kako je Gospod „otišao u sred senke smrti“ (Psalam 23:4), *gde se nalaze duše mrtvih*, i **nakon toga** se digao u telu i *nakon vaskrsenja* bio odnesen u raj, **očigledno je da duše njegovih učenika takođe ... odlaze u nevidljivo mesto (Had)** ... i tu ostaju do vaskrsenja, čekajući taj događaj. Onda primaju svoja tela, i *u potpunosti* se dižu, telesno, kao što se Gospod digao i oni će samim tim doći *u prisustvo Boga*. **Kao što naš Gospodar nije odjednom otišao u raj, već je čekao trenutak svog vaskrsenja ... tako ćemo i mi čekati trenutak našeg vaskrsenja.**

„Samim tim, budući da su mišljenja izvesnih ortodoksnih osoba izvedena iz **jeretičkih** razgovora, oni ne znaju Božije zakone, misteriju vaskrsenja pravičnih i zemaljsko **Carstvo** koje predstavlja *početak neiskvarenosti*; putem ovog **Carstva** oni koji će biti vredni će se povremeno prilagođavati učestvovanju u božanskoj prirodi.“¹

Irinej, samim tim, osuđuje čitavu „ortodoksnu“ tradiciju o tome šta se dešava nakon smrti, tj. tradiciju koja je na kraju preplavila biblijsko učenje, od trećeg veka pa nadalje.

Protest Justina Mučenika protiv onoga što je kasnije postala ortodoksija, i što do dana današnjeg to ostaje, nije ništa manje oštar:

„Oni koji se drže pogrešnog mišljenja kažu da ne postoji vaskrsenje tela ... kao što je slučaj sa jarmom na bikovima, ako se jedan ili drugi odveže od jarma, niko od njih ne može da ore sam; tako *ni duša ni telo ne mogu sami ništa da učine, ako se odvežu od svoje zajednice* (tj. duše ne mogu da postoje i da budu aktivne van tela). Jer šta je čovek ako nije razumna životinja sastavljena od tela i duše? *Da li je duša sama po sebi čovek?* Nije; već se naziva telom čovečjim, Ako onda nijedno od ova dva nije samo po sebi čovek, već se samo ono što je sastavljeno od *oba*

¹ *Against Heresies*, Tom 5.

naziva čovekom, Bog je pozvao *čoveka* u život i vaskrsenje, on nije pozvao deo, već celinu, koja je i duša u telo... Dakle, *oni* kažu, duša ne može propasti, budući da je ona deo Boga i nadahnuta od strane Njega ... Onda koje mu hvale treba uputiti i kakva je to manifestacija Njegove moći i božanstva, *ako je Njegova svrha da spase ono što je priroda spasla* ... ali ne treba hvaliti onoga koji spase ono što je njegovo; jer ovo znači spasti sebe samog ... Kako je onda Hrist dizao mrtve? Njihove duše ili njihova tela? *Oba*. Da je vaskrsenje *isključivo duhovno*, prilikom dizanja mrtvih on treba da pokaže telo kako leži zasebno i *dušu koja živi sama van tog tela*. Ali pošto on to nije učinio, već je digao telo ... Zašto mi još uvek trpimo one neverničke argumente i ne uspevamo da vidimo da se vraćamo unazad kada slušamo argumente poput ovog: **Duša je besmrtna**, a telo smrtno, i nemoguće ga je oživeti. Ovo nam je nekada govorio Platon, **pre nego što smo saznali istinu**. Ako je onda Spasitelj ovo rekao i propovedao spasenje samoj duši, šta nam je to novo on doneo mimo onoga što smo čuli od Platona?“²

Justin, stoga, podrazumeva da učenje o momentalnom preživljavanju duše u raju ili paklu predstavlja platonizam a ne hrišćanstvo.

Justin ovde pobija argumente gnosticizma koji poriče vaskrsenje tela. Tradicionalno hrišćanstvo je postupilo na sličan način time što je u učenje uključilo verovanje u to da samo duša vaskrsava u svesnom, bestelesnom stanju. Za nju se kaže da je prava osoba, bez obzira na bestelesnost. Jednoj takvoj ideji se žestoko protive i Justin i Irinej i oni je označavaju kao pagansku. „Ortodoksija“ sadašnjosti je samim tim delimično gnostička i paganska.

Justin Mučenik: *Dijalog sa Trifonom o milenijumu:*

Trifon: „Da li zaista priznaješ da će ovo mesto, Jerusalim, biti ponovo sagrađeno? I da li očekuješ da tvoj narod bude ponovo okupljen, i učinjen srećnim sa Hristom i patrijarsima?

Justin: „Ja i mnogo njih gajimo to mišljenje, i verujemo da će se ovo odigrati, kao što ste sigurno svesni; ali u drugu ruku, ukazao sam ti na to da mnogi koji

² *Dialogue with Trypho*, poglavlje 80.

pripadaju³ čistoj veri i oni pobožni misle suprotno. Štaviše, ukazao sam ti da neki koji sebe nazivaju hrišćanima, ali su bezbožnici, **bezbožni jeretici**, uče doktrine koje su na svaki način bogohulne, ateističke i bezumne ... Biram da pratim ne ljude i njihova učenja, već Boga i doktrine koje je On otkrio. Jer ako si se udružio sa nekima koji se zovu hrišćanima, ali ne priznaju istinu o vaskrsenju ... koji kažu da ne postoji vaskrsenje mrtvih i *da njihove duše odlaze u raj nakon njihove smrti*, ne pomišljaj da su oni hrišćani ... Ali ja i ostali koji smo *hrišćani ispravnog mišljenja po svakom pitanju* uvereni smo da će biti vaskrsenja mrtvih i hiljadu godina u Jerusalmu, koji će onda biti sagrađen, ukrašen i uveličan, kao što su izjavili proroci Jezekilj, Isaija i ostali ... Mi smo uvideli, štaviše, da izraz „Dan Gospodnji“ ima veze sa ovom tematikom. I još nešto, sa nama je bio izvesni čovek, čije je ime Jovan, jedan od Apostola Hristovih, koji je proreknut u otkrovenju koje mu je dato da će oni koji veruju u našeg Hrista boraviti hiljadu godina u Jerusalmu; i da će nakon toga se odigrati opšte i večno vaskrsenje svih ljudi.“

Justinova izjava o međustanju (u potpunosti, oko 150 godine nove ere)

„Jer ako si se upustio sa nekima koji sebe nazivaju hrišćanima, ali ne priznaju istinu o vaskrsenju i hule Boga Avrama, Isaka i Jakova; **koji kažu da ne postoji vaskrsenje mrtvih, i da njihove duše odlaze u raj nakon njihove smrti: ni ne pomišljaj da su oni hrišćani**: baš kao što čovek, ako bi to na pravi način razmotrio ne bi priznao da Sadukeji, ili slične sekte kao što su Genisti, Meristi, Helenisti, Fariseji, Baptisti, Jevrejske, ali se samo tako nazivaju, klanjajući se Bogu usnama, kao što je Bog objavio, ali su srcima daleko od Njega. Ali, ja i drugi, koji na pravi način razmišljaju o svemu ovome, uvereni smo da će biti vaskrsenja mrtvih, i hiljadu godina u Jerusalmu, koji će onda biti izgrađen, ukrašen i uveličan, kao što su proroci Jezekilj i Isaija i ostali objavili.“⁴

³ Borjni kritičari veruju da je stih iskvaren ovde i da je Justin napisao „koji ne pripadaju“... Promena je napravljena kako bi izgledalo kao da Justin u manjoj meri osuđuje amilenijalizam.

⁴ Dialogue with Trypho, pog. 80, *Ante-Nicene Fathers*, Eerdmans, Tom I, str. 239.

Latinski crkveni otac Tertulijan (često nazvan ocem Zapadnog hrišćanstva) takođe se ne slaže sa savremenom „ortodoksijom“ oko toga šta se dešava sa dušom nakon smrti. On je protestovao protiv ideje da duša napušta telo nakon smrti i odlazi u raj:

„**Platon ... šalje odjednom u raj duše kako mu se sviđi** ... Na pitanje da li se duša odvaja (nakon smrti) sada ćemo dati odgovor ... Stoici samo sopstvene duše, to jest, duše mudrih, postavljaju **u nebeske vile**. Istina je da Platon ne dozvoljava da ovo bude destinacija svih duša, neizostavno, ili čak svih filozofa, već *samo onih koji su gajili svoju folozofiju iz ljubavi prema dečacima* (homoseksualcima) ... U ovom sistemu; zatim, duše mrtvih su odnesene visoko u etar ... Sve druge duše oni bacaju u **Had**.

„Po nama, donji region Hada ne treba da budu samo prazna šupljina, niti nekakav podzemni otpad sveta, već prostran i dubok prostor u unutrašnjosti zemlje, i skriveno udubljenje u samoj njenoj utrobi; isto tako čitamo da je **Hrist u svojoj smrti proveo tri dana u srcu zemlje**, to jest, u tajnom unutrašnjem udubljenju koje je skriveno u zemlji, i opkoljeno zemljom i smešteno iznad užasnih dubina koje se kriju ispod tog udubljenja. Sada, iako je Hrist Bog a u isto vreme čovek: „On je umro prema Bibliji“ (1. Korinćanima 15:3) i „prema istoj Bibliji je sahranjen.“ Istim zakonom njegovog bića on se u potpunosti povinovao, **ostavši u Hadu u obliku i stanju mrtvaca; niti se on uzdigao do rajskih visina pre nego što se spustio u donje delove zemlje**, da bi tamo mogao da patrijarhe i proroke učini svojim saučesnicima. (*U Bibliji se ne pominje da je Isus promenio stanje patrijarha dok je on bio u Hadu.*) Budući da je ovo slučaj, moraš pretpostaviti da je Had podzemni region i držati se podalje od onih koji su previše ponosni da veruju da duše vernika zaslužuju mesto u donjim regionima. Ove osobe koje su „sluge iznad svog Gospoda, i sluge iznad svojih Gospodara,“ bi bez ikakve sumnje potrčali da prime utehu vaskrsenja, ako oni moraju da je dočekaju u Avramovim grudima. Ali, u ovu svrhu, kažu oni, Hrist se spustio u pakao da mi ne moramo sami tamo da se spuštamo. Onda (kažu oni), kakva je razlika tamo između nereligioznih i hrišćana, ako ih

ista osoba čeka sve kada umru? (Ali, ja kažem) **Kako će, zaista, duša otići u raj, gde Hrist već sedi kraj Očeve desne ruke, kada se još uvek nije oglasila arhangelova truba na Božiju zapovest?** Kada još uvek oni koje dolazak Gospoda zatekne na zemlji, ne budu krenuli da se susretnu sa Gospodom u vazduhu, u društvu sa mrtvima u Hristu, ko će biti prvi koji će se dići? (1. Solunjanima 4:13-18) **Nikome se raj ne otvara.** Kada svet, zaista, prođe, *onda će se carstvo nebesko otvoriti.*⁵

Još jedan „crkveni otac“, Hipolit (oko 170-236), svakako nije mislio da su duše u raju:

„Ali sada mi moramo da govorimo o **Hadu**, u kome su duše kako pravičnih tako i nepravičnih **zadržane** ... (on očigledno nije nikada čuo za **oslobođenje Hada**). Pravični će dobiti Carstvo koje se ne može iskvariti niti može izbledeti, **koji zaista jesu sada zadržani u Hadu**, ali ne na istom mestu gde su i nepravični ... Stoga, što se tiče Hada, **u kom će duše svih biti zadržane** do trenutka kog Bog odredi; i onda će On postići vaskrsenje svih, **ne prebacivanjem duša u druga tela**, već dizanjem samih tela.“⁶

Savremeni proučavaoci Biblije shvataju da viđenje smrti koje je preovladalo (i koje se konstantno promoviše u crkvi danas) nije biblijsko. Daleko od toga, ono je zapravo „pagansko“ i „gnostičko“. Štaviše, kao što gore navedeni citati ranih apologeta za hrišćanstvo pokazuju, ideja o odlasku u raj ili u vatru pakla neposredno posle smrti je bila nova, heretička doktrina koja je propovedana u Crkvi tek 300 godina nakon Hrista. U standardnom savremenom tekstu hrišćanske dogmatike, mi čitamo:

„Proces helenizacije kojim je hrišćanstvo usvojilo mnoge grčke (paganske) načine razmišljanja odveo je na sasvim drugu stranu dok je eshatološka nada počela da se iskazuje u helenističkim kategorijama. Irinej je rekao: „Očigledno je da će duše njegovih učenika takođe, nakon čijih svedočenja je Gospod prošao kroz sve ove stvari, otići na

⁵ *Treatise on the Soul*, poglavlje 55.

⁶ *Against Plato, on the Cause of the Universe*, 1, 2.

nevidljivo mesto koje im je Bog dodelio, i *tu ostati sve do vaskrsenja*, čekajući taj događaj. Onda će primiti svoja tela i u celokupnom obliku vaskrsnuti, to jest telesno, kao što se Gospod digao, doći će u postojanje Boga.“ Irinejeva izjava sadrži koncept boravišta ili čistilišta u kojem duša mrtvog **ostaje sve do univerzalnog vaskrsenja**. Mi bi trebalo da se odrekemo ovoga kao odstupanja od biblijskog učenja, pošto je poenta uverenja antignostička. **Irinej je želeo da odbije gnostičku ideju da na kraju ovog zemaljskog života duša se odmah penje u njeno nebesko stanište. Kao što su se rani očevi borili protiv paganske ideje da deo ljudske osobe jednostavno jeste besmrtn, za njih je bilo važno da pruže uverenje da ne postoji pravolinijsko uzdizanje do Boga. Kada umremo, život je gotov.**“⁷

Protest protiv popularne ideje da mrtvi preživljavaju kao svesne „duše“ u raju se nastavio. Čovek bi mogao da očekuje da bi takav protest inicirao opsežnu reformu protiv sveštenstva. Alan Richardson, D.D. piše u svom delu pod nazivom *A Theological Word Book of the Bible*:

„Pisci Biblije, čvrsto se držeći ubeđenja da stvoreni poredak duguje svoje postojanje mudrosti i ljubavi Božijoj i stoga je suštinski dobro, **nisu mogli da zamisle život nakon smrti kao bestelesno postojanje** (kao što su milioni iskrenih vernika danas naučeni u crkvi da tako misle!) („nas neće pronaći nage,“ 2. Korinćanima 5:3) već kao obnovu pod uslovima intimne unije tela i duše koja sačinjava ljudski život kakav je njima bio poznat. Stoga, *smrt je podrazumevala smrt celog čoveka*, a fraze poput „slobode nakon smrti,“ nepropadivost ili besmrtnost su reči koje su mogle pravilno da budu upotrebljene samo kada se opisuje ono što podrazumeva fraza večni ili živi Bog „koji ima samo besmrtnost“ (1. Timotiju 6:16). **Čovek u sebi ne poseduje osobinu besmrtnosti**, već mora, ako je jedan od tih koji će prevazići destruktivnu moć smrti, primiti istu kao dar od Boga koji je „digao Hrista iz mrtvih“ i ostaviti smrt sa strane poput nekakvog ogrtača (1Kor

⁷ Braaten/Jenson, *Christian Dogmatics*, Tom 2, str. 503, odeljak koji je napisao Hans Schwartz, profesor protestantske teologije, Univerzitet u Ragensburgu, Nemačka.

15:53-54). Kroz smrt i vaskrsenje Isusa Hrista ova mogućnost za čoveka (2Tim 1:10) vraćena je u život i nada je potvrdila da će iskvarenost (Rim 11:7) koja je univerzalna odlika ljudskog života biti efikasno prevaziđena.⁸

Fundamentalnu zabunu o životu nakon smrti koja je toliko prodrila u tradicionalno hrišćanstvo, brilijantno je opisao Dr. Paul Althaus u svojoj knjizi *The Theology of Martin Luther*:

„Nada rane crkve je bila usredsređena na vaskrsenje Zadnjeg dana. Ovo je *prvo* što poziva mrtve u večni život (1. Korinćanima 15; Filipljanima 3:21). **Ovo vaskrsenje se događa čoveku a ne samo telu.** Pavle govori o vaskrsenju ne samo tela već vaskrsenju mrtvih. Ovo shvatanje vaskrsenja implicitno podrazumeva smrt kao nešto što pogađa celokupnog čoveka ... **Stoga (u tradicionalnoj ortodoksiji) prvobitni biblijski koncepti su zamenjeni idejama iz helenističkog, gnostičkog dualizma.** Ideja Novog zaveta o vaskrsenju, koja pogađa *čitavog čoveka*, morala je da *ustupi mesto besmrtnosti duše*. Zadnji dan takođe gubi na svom značaju, jer duše su primile sve što je od odlučujućeg značaja davno pre ovoga. Eshatološka tenzija više nije čvrsto usmerena na dan Isusovog dolaska. *Razlika između ovoga i nade Novog zaveta je veoma velika.*“⁹

Razlika bi mogla da bude primećena i u savremenom propovedanju na sahranama koje, iako tvrdi da potiče iz Biblije, oslikava paganski platonizam koji Novi zavet, rani crkveni oci i savremeni informisani proučavaoci Biblije odbijaju.

Može li verovanje u paganske ideje, promovisano u ime Isusa, rezultirati znanjem o Istini koje vodi do spasenja? Zar nije ovaj očigledan paganizam hrišćanstva alarm i razlog za povratak Istini Biblije?

⁸ Str. 111-112.

⁹ Fortress Press, 1966, str. 413-414.

Iznećemo zaključak narednim komentarima dobro poznatog nemačkog teologa pod imenom Jurgen Moltmann:

„U stepenu do kog je hrišćanstvo *sebe odseklo od hebrejskih korena* i poprimilo helenistički i rimski oblik, ono je:

- 1) Izgubilo svoju eshatološku nadu (to jest nadu za Carstvom na zemlji).
- 2) Predalo svoje apokaliptičko rešenje za „ovaj svet“ za nasilje i smrt.
- 3) Uronulo u kasnoantičku **gnostičku religiju o spasenju**.

Od Justina (150. godine nove ere) pa nadalje:

- 1) Jedan od „očeva“ je proslavio Platona kao „hrišćanina“ pre Hrista.
- 2) Božija večnost sada je zauzela mesto u Božijoj budućnosti. Inkarnacija je navela svakoga da se osvrne u večnost umesto da gleda napred ka stvaranju Sina Božijeg njegovim začecem od strane Oca u Mariji, njegovo vaskrsenje i budući dolazak na vlast u Carstvu.)
- 3) **„Raj“ je zamenio dolazak Carstva.**
- 4) (Paganska) ideja o iskupljenju duše iz tela zamenila je duha kao izvora života.
- 5) Besmrtnost duše je zaturila vaskrsenje tela.
- 6) Ljudi su se nadali da će duša pobeći iz tela.“¹⁰

¹⁰ The Spirit of Life, 2001.

Medicina i nauka nisu u stanju da produže život više od nekoliko godina. Međutim, Isus je tvrdio da zna tajnu večnog života. On je otkrio tu tajnu jasno u svom propovedanju o besmrtnosti i Carstvu Božijem.

Hiljade veroispovesti tvrde da prate Bibliju kao svog vodiča ka istinskoj religiji. Ali, izgleda da nisu u stanju da se slože oko onoga što ona propoveda. Crkva je podeljena. Oslanjajući se na Bibliju, Anthony Buzzard tvrdi da Crkva izostavlja glavni element spasonosnog Jevanđelja. Protestantski reformatori nisu zaista protestvovali onoliko koliko su tvrdili da to čine, niti su uneli značajne reforme. Oni su ostavili za sobom crkvenu tradiciju koja nije ni ispitana ni reformisana. Sada je vreme da se žestoko protestuje zbog razlike između Isusove prezentacije Jevanđelja i savremenih uverljivih verzija Jevanđelja. Evangelikanci i skoro svi ostali su zaboravili šta je to Isus podrazumevao pod Jevanđeljem. Oni ga definišu na nebiblijskoj osnovi.

Anthony Buzzard, sa dugogodišnjom karijerom u istraživanju Biblije, pisanju i podučavanju, predlaže da tajna besmrtnosti leži upravo tu u Bibliji. Ali, nju crkve ili prikrivaju ili zanemaruju. Crkve su nasledile sistem verovanja koji čini Novi zavet zbunjujućom knjigom. Mnogi stručnjaci crkvene istorije znaju da je ovo istina.

Isus je došao da otkrije način života u budućem Carstvu Božijem. Isusovo Jevanđelje ili Dobre vesti fokusirale su se na jednu temu. Sudbina nas kao ljudskih bića jeste da postignemo neuništivi život kroz buduće vaskrsenje u dolazeće doba Carstva na zemlji. To je srce hrišćanskog Jevanđelja.

Anthony piše za one koji nisu stručnjaci. Prvih devet poglavlja su namenjeni da uvedu laika u Isusovu tajnu besmrtnosti. I prvih devet poglavlja i detaljniji materijal u ostatku dela pod nazivom *Isusovi neverovatni ciljevi i tvrdnje* apeluju na laike i slične proučavaoce Biblije.

Anthony Buzzard je rođen u Sariju, u Engleskoj i obrazovao se na Univerzitetu u Oksfordu i Teološkom fakultetu Bethany. On je magistar teologije i savremenih jezika. Penzionisao se nakon što je 24 godine radio na Teološkom fakultetu u Atlanti. Anthony nastavlja da piše, propoveda i putuje sa ciljem da učini da široj javnosti budu dostupni najbolji proučavaoci Biblije. On je oženjen i ima tri ćerke.